

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

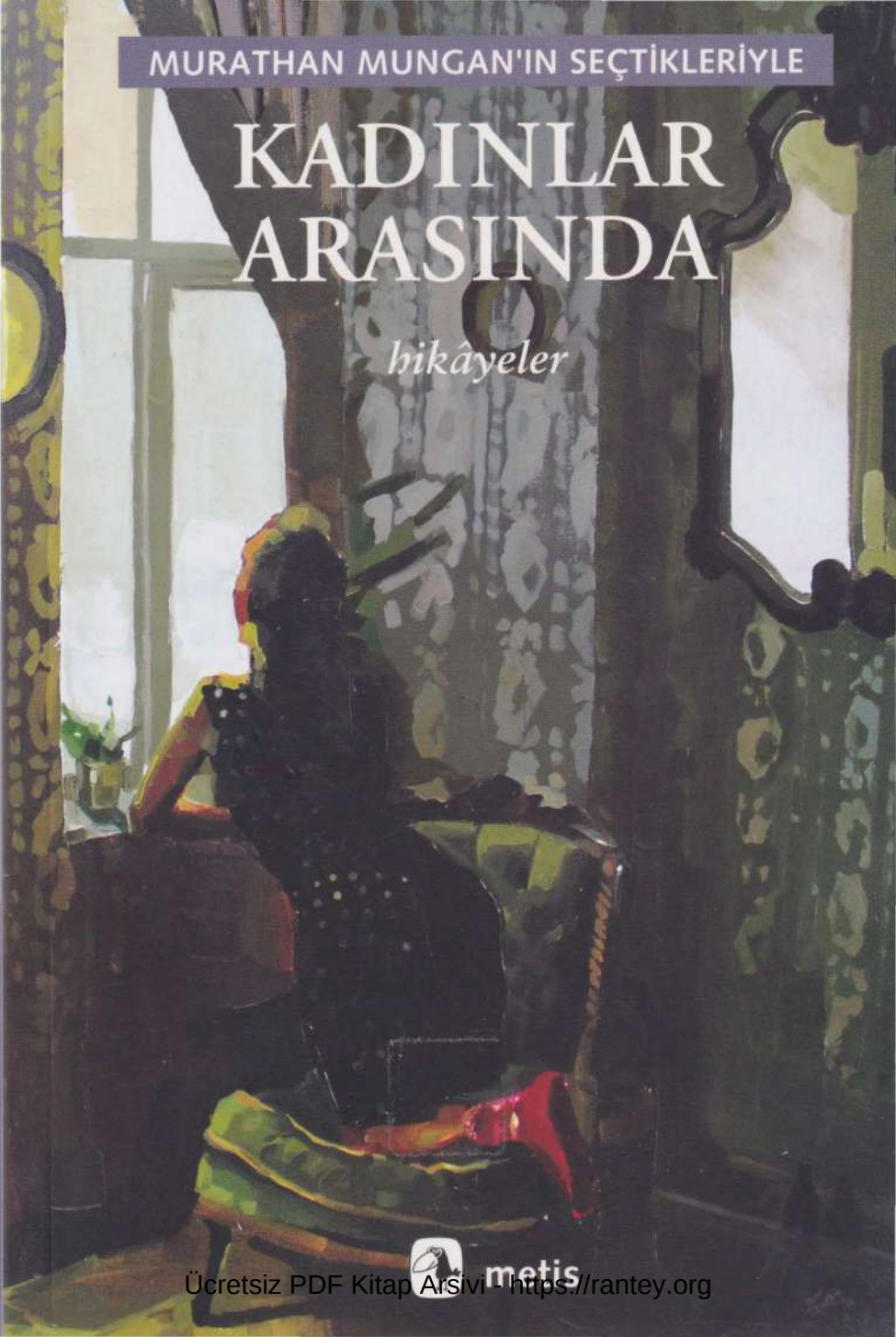
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MURATHAN MUNGAN'IN SEÇTİKLERİYLE

KADINLAR ARASINDA

hikâyeler

metis

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Murathan Mungan'ın Seçtikleriyle
KADINLAR ARASINDA

Metis Yayınları
İpek Sokak 5, 34433 Beyoğlu, İstanbul
Tel: 212 2454696 Faks: 212 2454519
e-posta: info@metiskitap.com
www.metiskitap.com
Yayınevi Sertifika No: 10726

Metis Edebiyat
Murathan Mungan'ın Seçtikleriyle
KADINLAR ARASINDA
Derleme Eser © Murathan Mungan, 2013
© Her hikâyenin yayım hakkı yazarına aittir.
© Metis Yayınları, 2014

İlk Basım: Şubat 2014

Metis Edebiyat Yayın Yönetmeni:
Müge Gürsoy Sökmen

Yayıma Hazırlayan: Eylem Can
Kapak Resmi: İlke Kutlay
Kapak Tasarımı: Emine Bora

Baskı ve Cilt:
Yaylacık Matbaacılık Ltd.
Fatih Sanayi Sitesi No: 12/197
Topkapı, İstanbul Tel: 212 5678003
Matbaa Sertifika No: 11931

ISBN-13: 978-975-342-945-0

MURATHAN MUNGAN'IN SEÇTİKLERİYLE

KADINLAR ARASINDA

metis

İçindekiler

ÖNSÖZ

Araya Girip Edilmiş Birkaç Söz

Murathan Mungan 11

Kâr Etmiyor

Gaye Boralıoğlu 19

"Bürokratların dolaplarına hayırrrrrr"

Birhan Keskin 27

Dere Boyu Pervin

Hakkı İnanç 35

Ablamın Cesedi

Mine Söğüt 41

Geçştirilen Zamirler

Figen Alkaç 47

Fazıla

Murat Yalçın 53

Lanet'le Mübarek

Barış Pirhasan 65

<i>Başka</i>	
Birgül Oğuz	71
<i>Sinema Tutkusu</i>	
Erendiz Atasü	77
<i>Gem</i>	
Hakan Günday	85
<i>Büyük Lezbiyenlerle Tanışmam</i>	
Fatih Özgüven	93
<i>Kıt Bir Gündüzü Geceye Ulaştırmak</i>	
Barış Bıçakçı	97
<i>Bundan Kimseye Söz Etmemiz Gerekmez, değil mi?</i>	
Sine Ergün	101
<i>Bir Akşam Daveti</i>	
Hatice Meryem	103
<i>Özgür Kedi Kokusu</i>	
Fadime Uslu	113
<i>Aklımıza Geldikçe Söylediğimiz Şarkılar</i>	
Ayşegül Çelik	125
<i>Müsemma</i>	
Karin Karakaşlı	135
<i>Narin, Ben Geldim</i>	
Nermin Yıldırım	149

<i>Eva ile Havva</i>	
Attilâ Şenkon	161
<i>Bağımlı</i>	
Mehmet Bilâl	169
<i>Bir, İki, Üç, Tıp...</i>	
Neslihan Önderoğlu	185
<i>Beyaz</i>	
Yalçın Tosun	191
<i>Tozlu Cennet</i>	
Pelin Buzluk	195
<i>Biyografiler</i>	203

ÖNSÖZ

Araya Girip Edilmiş Birkaç Söz

Murathan Mungan

Bugüne kadar "Murathan Mungan'ın Seçtikleriyle" üst başlığı altında yayımlanan *Ressamın İkinci Sözleşmesi*, *Çocuklar ve Büyüklükleri*, *Yabancı Hayvanlar*, *Kadınlığın 21 Hikâyesi*, *Erkeklerin Hikâyeleri* gibi seçkiler, yazarların önceden yayımlanmış kitaplarında yer alan öykülerden derlenmişken, *Bir Dersim Hikâyesi*, "1938'deki Dersim katliamı" teması etrafında bu kitap için özel olarak yazılmış öykülerden oluşmaktaydı.

2007'de yayımlanan *Büyümenin Türkçe Tarihi*'nin de benzer biçimde çatıldığını söyleyebilirim. Türkçede yazılmış hangi öykünün kendilerine, edebiyata özgü bir aydınlanma ânı yaşatarak, ne tür bir farkındalık yaratıp "büyümelerine" katkısı olduğunu sordüğüm yazarların, kendilerine örnek seçtikleri öykülerle, buna ilişkin deneyimlerini anlattıkları denemelerin arka arkaya yer aldığı; dolayısıyla "öykü" ve "deneme" verimlerini birlikte içeren karma bir seçkiydi.

Adının uyandıracığı olası çağrışıma yaslandığım *Yazıhane* önemli dünya yazarlarının dergi ve kitaplarda yayımlanmış, yazmak, yazarlık, yazı'nın iç sorunları üzerine söz aldıkları denemeleri içeriyordu.

2014'te eşzamanlı olarak yayımlanan *Merhaba Asker ile Kadınlar Arasında* ise, tıpkı *Bir Dersim Hikâyesi*'nde olduğu gibi, önceden seçilip belirlenmiş bir temanın izini süren, yazarların bu

kitaplar için özel olarak kaleme aldıkları öykülerden oluşuyor. Bu anlamda *Büyümenin Türkçe Tarihi*'nden başlayarak kendi içinde öbeklenen *Bir Dersim Hikâyesi*, *Merhaba Asker* ve *Kadınlar Arasında* birer seçki kitabı oldukları kadar, bir tür edebi küratörlük çalışması içeren, yazarları temel bir tema etrafında birlikte harekete geçirerek ortak bir iş kotarmayı amaçlayan bir "tasarım kitabı" olarak da değerlendirilebilir.

Bu seçkinin teması kısaca ve kabaca, "kadınlar arasında aşk" diye tanımlanabilir. Öte yandan her aşk hikâyesinin aslında kendinden başka şeylerin de hikâyesi olduğunun unutulmaması gerekir. Kadınlar arasında yaşanan adı konmuş konmamış, bir ad konulmasına gerek duyulan ya da duyulmayan gönül bağlarının, duygusal, tensel çekimlerin; kendini gerçekleştiremeyen arzuların ya da sonuçları göze alınıp yaşanan tutkuların; bir ilişkiye dönüşmemiş ya da zamanla derin bir dostluk ve himayeden koyu bir çekişme ve rekabete kadar farklı biçimler altında varlığını sürdüren köklü yakınlıkların hikâyesi de olabilir...

Kadın kadına aşk ve cinsellik olgusu, edebiyat tarihimizin cıvıltı kaldığı, eşcinselliğin yasaklı tarihinden en fazla nasibini almış konularından biridir. Bu olgunun çeşitli adlar ve adlandırmalar altında "örtülendiği" ya da Enderunlu Fâzıl Bey'in *Zenanname*'sinde olduğu gibi "dillendirildiği" klasik Osmanlı metinlerinden sonra, Ahmet Rasim'in *Hamamcı Ülfet* (1898) ile II. Meşrutiyet'in farklı varoluşların ve düşüncelerin daha kapsamlı ele alınıp tartışılabilirdiği görece özgürlük ortamında ortaya çıkan Mehmed Rauf'un ilk açık lezbiyen karaktere yer verdiği *Bir Zambak Hikâyesi* (1910) Ömer Seyfettin'in, rüyasında erkek olup sevdiği kızla evlenen bir köylü kızını anlattığı "Eleğimsağma" (1917) öyküsü ve gene lezbiyenliği açık biçimde işleyen Şahabettin Süleyman'ın *Çıkmaz Sokak* (1910) adlı tiyatro oyunu yazılı edebiyatımızın belli başlı ilk örnekleri arasında sayılır. Hatta Şahabettin Süleyman'ın, "ahlaksızlığı yaymakla" suçlandığı bu oyun nedeniyle memuriyetten uzaklaştırılıp, aynı zamanda dönemin yazarlarının hışmına uğraması da bu konudaki ilk tepkilere bir örnek oluşturur.

Ahmet Cevdet Paşa, *Maruzat*'ında (1856) toplumsal yaşamda "zendostların çoğaldığını", kadınların erkekleri bırakarak kızlara yöneldiğini belirterek, edebiyatta başlayacak olan bu hareketlenmeyi adeta önceden haber verir.

Genel olarak toplumsal algı, içinde "bir erkek" yer almadığı için ikna olmakta zorlandığı lezbiyenlik gerçeğini, kadınlar arasındaki himaye ve şefkat ilişkisindeki bir kafa karışıklığına yormaya, beden ve cinselliğin keşfinde bir ergenlik evresi, geçici bir çocukluk hastalığı olarak görmeye eğilimlidir.

Yakın dönem edebiyatımızdan Attilâ İlhan, Kemal Tahir gibi kimi yazarlarsa, bazı romanlarında bu konuyu erkek egemen bir tasavvurla ele almış; ahlaki, suçlayıcı, mahkûm edici yargılarla ötekileştirdikleri lezbiyen karakterleri "sapık" ya da "kurban" gibi "sınırdışı figürler" olarak kategorize etmişlerdir.

Zaten genel olarak bu olgunun yer aldığı kitaplarda, kadınlar arasındaki ilişkilerin ancak yatılı kız okulları, hapisane gibi dünyadan ve erkeklerden yalıtılmış kapalı mekânlarda ortaya çıkan arızı ve geçici bir durum ya da psikolojik travmalar sonucu oluşan bir sapma olduğu konusundaki toplumsal algıyı besleyen temel bir tutum ve yaklaşım egemendir. Dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de eril bir anlatıcının erkek okura seslendiği, çoğu kez de onun kadınlar arası cinselliğe ilişkin beklentilerini karşılamaya, tahayyüllerini süslemeye hatta cinsel iştahını kışkırtmaya yönelik kitaplarda lezbiyenlik, insani bir sorunsal, bir cinsel yönelim olarak değil, eril bir fantezi unsuru olarak yer alır.

Türkiye'de eşcinselliğin geçmişe göre biraz daha rahat konuşulup tartışıldığı dönemlerin gelmesiyle birlikte, bu konunun ima diliyle, örtülü biçimde anıştırılıp geçirtiltiği eserler, yerini Hülâya Serap Doğaner, Stella Aciman, Selim İleri gibi kimi yazarların daha doğrudan bir tutumla konuyu açık olarak dillendirdikleri eserlere bırakmıştır.

Maalesef hâlâ toplumun belli bir kesiminin algısında lezbiyenlik hali vakti yerinde, kentli, eğitimli sınıflara özgü, hatta biraz da fazla konforlu bir hayat sürmenin sonucunda, sonradan edinil-

miş bir yaşam tarzı olarak değerlendiriliyor. Elinizdeki kitapta, benzeyen ve ayrılan yönleriyle birbirinden farklı çevre ve kesimlerden, farklı yaşlarda kadınlar arasında yaşananların anlatıldığı yirmi dört hikâye içinde, kasabayı, köyü, kenar mahalleyi mekân tutmuş olanlar, bunun hiç de öyle olmadığını hatırlatıyor bize.

Kadın haklarının, kimlik sorunlarının yüksek sesle tartışılma-ya başladığı, yeni oluşan feminist hareketlerin güçlendiği 70 sonlarından bu yana epey yol katedilmesine, çeşitli mevziler ve meşruiyetler kazanılmasına karşın, ne yazık ki edebiyatımızda hâlâ "kadın kadına aşk, cinsellik, yakınlık ilişkilerinin" adeta peçesi açılmamış bir halde kafes arkasında oturmayı sürdürdüğü görülüyor. Kuramsal alanda, gündelik siyasette ve edebiyatımızda kadınlığın her çeşit durumu üzerine onca yazılıp çizilirken; topluma egemen olan heteroseksist patriyarkal zihniyet modelleri ve ahlakı üzerine bunca söz üretilirken, LGBT bireylerin hakları ve queer kuramlar tartışılırken, kadın kadına aşk ve cinselliğe ilişkin "tasavvur" ya da "hikâye"nin edebiyat dağarcığı hayli zayıf kalmaktadır. (Bu arada anılması gereken bir girişim olarak, bir sivil toplum örgütü olan Kaos GL'nin, 2006'dan bu yana "kadın kadına" öykü yarışması düzenlediğini, insanları bu konuyu yazmaya çağırdığını belirtmek isterim.)

Lezbiyenlik gibi "doğal, normal, kamusal" diye tanımlanabilecek "açık alan"da yaşanamayan, kapalı mekânlara, gettolara, kuytu adacıklara; sessizliğin ve dilsizliğin her çeşidine itilen, hapsedilen kimlikler üzerindeki toplumsal tehditler, ancak birbirimizin hikâyelerini tanıdıkça, dokundukça, anladıkça ortadan kalkmaya başlar. Bu seçki biraz da bunun için... Edebiyat "öteki" dediğinin hikâyesinde biraz da kendini bulmak demek değil midir? Yoksa, kendindeki öteki'yle nasıl tanışır insan? Bizi özgürleştiren "ötekiler"dir.

"Siyaseten doğruculuk"tan cinsiyet teorilerine, göstergebilimden postyapısalcılığa, çeşitli feminizmlerden yapısökümcülüğe varana kadar pek çok düşünce disiplini, günümüzde hepimize yeni görme, kavrama yolları, yaklaşım yöntemleri; edebiyat verimleri

dahil olmak üzere her metnin gerek "inşasına", gerek "okunmasına" ilişkin farklı dikkatler, ölçütler kazandırdı. İnsanın bütün yaşamını kurgulanmış sembolik yapıların yönettiği, insan ilişkilerini bunların yapılandığı görüşü yeterince taraftar buldu. Bu nedenle bugün bir edebiyat metni, yazarının biyolojik cinsiyetinden bağımsız olarak, yazısı'nın cinsiyetini sorgulayarak, yazı'sında kendisinin ne kadar dışına çıkabildiğini ya da dışarıyı ne kadar içine alabildiğini değerlendirmeye çalışarak da okunur, tartışılır oldu. Bu seçki, sanırım ben ve katılan yazarlar için biraz da bunun gözden geçirilmesinin atölyesiydi. Öyküleriyle seçkide yer alarak destek olan, bu deneyimi paylaşan tüm yazarlara gönülden teşekkür ederim.

Ocak 2014

Kadınlar Arasında

Kâr Etmiyor

Gaye Boralıoğlu

Anlatılan her şey gerçeğin bir eksigiğidir; ya da beş-altı fazlası. Sahiden olanı on ikiden vurmak imkânsız bir şey. On ikiden vurup ne yapacağız o da ayrı konu. Yine de içimden bu hikâyeyi olduğu gibi anlatmak geliyor şimdi. Kim bilir, belki balkonda oturmuş şu sonbahar güneşinde kemiklerimi ısıtırken, uzaklardan belli belirsiz duyulan bir şarkı yüzündendir.

Erkin Koray'ın bir konserindeydik; Arnavutköy'de bir barda. Tavandan sarkan parlak spotlar gözalcı bir şekilde yanıp sönerken gecenin tam yarısında, saatler on ikiyi çaldığında, o şarkı başladı:

*Deli kadın, hiç sen beni anlamadın
Sopa mopa kâr etmiyor taş kafana
Öldüm desen yalan, kaldım desen yalan
Hepsi yalan*

*Bir gün aman diyeceksin
Sen o zaman bileceksin
Aptal gibi, şapşal gibi sevdim sandım
Artık bıktım dertlerinden, çok usandım*

O âna kadar ağzıma bir damla içki koymamıştım; başka bir sebeple değil yalnızca antibiyotik kullandığım için! Bu şarkı sırasında ise tamamen sarhoş olmuştum. O yanımda dans ediyordu. Aslında dans ediyordu demek doğru değil, lodosa tutulmuş kayık misali

yalpalayıp duruyordu. Bense iskele gibi dikiliyordum orta yerde. O bana çarpıyordu ha bire. Saçlarından mis gibi sabun kokusu yayılıyor, bedeni yakıcı bir ateşle hareleniyordu. Alabora olmuşum!

Hiç birbimize benzemiyorduk. O düz sarı saçlıydı; ben kıvrık siyah. O uzun boyluydu; ben cüceden hallice. O havai, serseri, lakayt; ben sorumlu, sıkıcı, bezgin. O benekli, ben çizgili. Yine de ikimiz bir noktalı virgül gibi bütünleşmiştik işte...

Ben noktaydım; dünya hali içinde pek de kayda değer olmayan minnacık bir mühür.

O virgüldü; durmadan arkasına yeni vagonlar eklenen, yoldan çıkmış bir cazibe treni.

Adı Semiha'ydı. Se-mi-ha... Ağzın içinde dağılan üç hece. Henüz yirmili yaşlarımıza varmamıştık. Okulun kantininde tanışmıştık. Tanıştığımız andan itibaren de ağız dolusu eğlenmeye başladık. Yerdeki karıncaya, gökteki turnaya, iskemlenin kenarına, onun bunun rüyasına, her şeye gülüyorduk. O ekonomi okuyordu, ben gazetecilik. O bir bankanın genel müdürü olmak istiyordu, ben köşe yazarı. İkimiz de tezgâhtar olduk... mecburen! O başka iş bulamadığı için, ben ondan başka yolum olmadığı için.

Çok havalıydı alçak! Düştüğü yeri yakardı, öyle ateşliydi. Peşinde sürüyle şaşkoloz oğlan dolaşırdı; o hale getirirdi çocukları. Bir gün, hayatımın aşkısın diye kantinde ilanı aşk eden birini iç geçirerek dinlerdi, ertesi gün onun en yakın arkadaşıyla boş derslikte basılırdı. Öğlen sinemaya Ahmet'le gidip çocuğu heveslendirirdi, öğleden sonra Mehmet'le barda içki içerdi. Kimler uçuşurdu etrafında... babası zengin sosyetikler, manken adayları, hevesli öğretmenler, yeniyetme süt çocukları, işadamları, din adamları, cinler, periler... Hele bir de barda ellerinde içki kadehleriyle gözleri şaşı, yan yan ağzının içine doğru yürüyen entelektüeller vardı ki, en çok onlara acırdım. Büyük bir çabayla dik tutmaya çalıştıkları kuyrukları onu görünce yerlerde sürünür, karizmaları darmadağın olurdu. Tabii kimi de evliydi bu güruhun. Kaç evde onun yüzünden kıyamet koptuğunun hesabını tutmadım elbet.

Okul bittikten sonra iş bulamayınca bir mağazada çalışmaya

başladı. Başlangıçta çok mutsuzdu. Bütün kıyafetleri deneyip hiçbir şey satın almadan çıkan kadınlara söylenip duruyordu. Ters çıkarılıp bir kenara atılmış kazakları düzelterip raflara dizmek, doğru pantolon ölçüsünü bulmak tarifsiz derecede sıkıcı geliyordu ona. Sonra eğlenmenin yolunu buldu. Bir şeyler satın almaya gelen kadınların yanındaki adamlarla konuşuyor, daha doğrusu karılarına çaktırmadan onlarla flört ediyordu. Mağazanın yöneticileri de kısa sürede ondaki cevheri fark edip erkek reyonuna transfer ettiler. Kim bilir kaç kişinin cüzdanını boşalttı orada. Yeni giysi deneyen göbekli, keltoş adamlara, "Ah ne kadar yakıştı," dedikçe kazakları, pantolonları çiftler çiftler alıyorlardı avanaklar. Ucuz numaralar çekerek telefonlarını bırakmak isteyenler, mahsus paydos saatine yakın gelip evine kadar ona eşlik etmeyi teklif edenler... Sıra sıra açgözlü işte!

Çocuk bölümünde çalışan hamile kız ayrılınca beni de işe soktu aynı yerde. Nefret ederim çocuklardan. Ağızlarını kocaman açıp ayrık dişlerini göstererek cıyakladıkça sinek patpatıyla ezesim gelir onları. Ama bu işe hayır demedim. O oradaydı, ben her şeye katlanırdım.

Ah Semiha, ah!..

Tanıdığı bütün adamlarla kendi dillerinde flört ederken, ben tabağında bıraktığı kırıntıydım, vitrinde duran yarısı boş şişe, arka koltuk, dikiz aynası, kenar süsü, kül tablası. Ama her zaman ve illaki o neredeyse ben oralarda bir yerlerdeydim. O da böyle isterdi; ben haydi haydi!

Pakize Teyze ile Zekeriya Amca'nın, kızlarının gittiği barlardan, içtiği içkilerden, telef ettiği oğlanlardan, hiçbir şeyden haberi yoktu. Zekeriya Amca uyanık geçinen eski bir polis emeklisiydi, Pakize Teyze ev hanımı. Bende olduğunu söylüyordu onlara, iki kız, yakın arkadaş, içi rahatlıyordu ihtiyarların. Bazen de ben onlara gidiyordum. Odasına kapanıyorduk birlikte. Ah işte, hayatımın en tatlı anları! Dünya ahvaline açılmış koca bir parantez! Radyoyu açıyorduk sonuna kadar, ama önce bağıra çağıra şarkımızı söylüyorduk: *Deli kadın, hiç sen beni anlamadın...*

Bizim şarkımız. Ne güzel!

Sonra o bazı telefon konuşmaları yapıyordu peşinde dolanan bir kısım mahlûkatla. Ben kediye seviyordum usul usul. Telefonları bitince bir küfür savurup yanıma geliyordu, kediye attığı gibi ellerini koyuyordu kucağıma... Hadi, diyordu, oje sür tırnaklarıma. O an manikürcü olmak istiyordum şiddetli bir arzuyla; onun manikürcüsü. Parmaklarını tekerteker avuçlarımla içine alıyordum. En yanar dönerinden kırmızılara boyuyordum. Biz o vaziyetteyken Pakize Teyze giriyordu içeriye, elinde dumanı tüten poğaçalarla. Semiha bütün poğaçalardan daha güzeldi oysa.

Kendimi düşündüğüm nadir anlarda, yüreğimi bir endişe sarıyordu. Hiç beğenmiyordum halimi. Yalnızlığım ıstıraptan başka bir mana taşıymıyordu. Hani böyle eğlenceli, her konudan konuşabilen, daldan dala konup kendini oyalayabilen insanlar vardır, onlardan değildim ben.

Aynadaki aksim, aksiydi sahiden: kaşlarım çatık, ince dudaklarım gergin, saçlarım isyankâr. Robot resim çizen polislerin hiç sevmediği bir yüzdü benimkisi. Herkeste bulunan cinsten, sıradan. O nedenle de pek kimse hatırlamadı beni şu hayatta. Tanıdığım çocukluk arkadaşlarımla, eski mahalledeki komşularla bir yerlerde karşılaştığımda, önümden duvara bakar gibi bakıp geçiverdiler. Belli ki, çoktan beni gözlerinden silip atmışlardı. Birine selam verip ondan sonra da kendimi anlatma telaşına düştüğüm o kadar çok olmuştur ki: hani ben şu köşe başında oturan... şeyin kızı... en arka sıradaki hani...

Dört buçuktan beşlik bir insandım; ortalama yani. Hiç on almadım, ya da pekiyi. Bir de almadım, sıfır ya da. Beynimin içinde, biteviye dönüp duran yeşil bir ışıktan başka bir şey olmadı; günbatımında güneş tam kaybolurken can havliyle bir anlık bir yeşil ışın gönderir ya dünyaya, işte öyle bir ışık bendeki de.

Kendimi onun suretinde sevdim ben. Bana, nar tanem, derdi. Sen yanımda olunca ben kendimi iyi hissediyorum. Korkularımı alıyorsun benim, derdi. Çok mutlu olduğu zamanlarda tükürüklü tükürüklü yanağımı öper, mutsuz olduğu zamanlarda dizime yatıp

ağlardı. Başını okşardım onun tatlı tatlı, sakinleşirdi. Sonra kalkıp gözlerimin içine bakardı. İyi ki varsın, derdi, sen olmasan intihar ederdim şimdi vallahi.

Asla hayattan vazgeçmeyeceğini bilirdim ama yine de ölümünden söz etmesi, canımı acıtırды. Bir insana o dört harf bu kadar mı yakışmaz!

Söyleme öyle, derdim. Sen ölürsen ben nasıl yaşayacağım? Ayy, diye boynuma sarılırdı, sen üzülme yeter ki, göreceksin son-suza kadar hayatta kalacağım!

Biz böyle yuvarlanıp dururken, sırf onun dikkatsizliği yüzünden olan oldu. Sahil yolunda, zibidinin tekiyle el ele babasına yakalandı!

Ah, o ânı görmek isterdim. Zekeriya Amca karşı kaldırımdan seslenince oğlanı oracıkta bırakıp deli gibi koşmaya başlamış... Deli kadın! Zekeriya Amca da peşinden. Kendini bir otobüse dar atmış, babası yakalayamamış onu. Korkudan Sarıyer'e kadar gitmiş aptal gibi, şapşal gibi. Zekeriya Amca, otobüse bindiğini görünce takipten vazgeçmiş, dönüp zibidinin peşinden koşmaya başlamış. Oğlan daha salakmış, yakalanmış. Zekeriya Amca onu evire çevire pataklamış. Yepyeni gömleği yer bezine dönmüş. Özenle jölelediği saçları tiftik keçilerinin yünü gibi didik didik olmuş. Hırsını alamamış Zekeriya Amca. Eve gelmiş. Beylik tabancasını yatağının başucundaki komodinden çıkarıp yemek masasının üzerine koymuş. Pakize Teyze ağlamaya başlamış.

Bizimki akşama doğru gelmiş eve, hiçbir şey yokmuş gibi topuklarını tıkırdatarak. Ben değildim, demiş. Nereden çıkarıyor-sun, demiş. Saçmalama, demiş. O inkâr ettikçe Zekeriya Amca daha da sinirlenmiş. Silahını eline almış, mermiyi de namluya sürmüş. Mekanizmanın sesi onun beynini de yerinden oynatmış. Korkudan, yok vallahi, demiş, benim bir erkekle işim olamaz!

Durmuş Zekeriya Amca, sersemlemiş biraz: Bu cümlede bir bityeniği var! Gözlerini kırpıştırmış, silahın namlusuyla kafasını dürtmüş. Ne demek bu? diye sormuş.

Allah'ın hikmeti, yumurtlayıvermiş bizimki: Ben erkeklerden

hoşlanmıyorum, kadınları seviyorum!

Zekeriya Amca silahını indirmiş. Pakize Teyze'nin ağzına sinek kaçmış. Kare orada donmuş.

Böyle bir cevabı nasıl akıl etti hiç bilmiyorum. İhtimal ki, beyindeki malum çatlaklardan birinden sızdı. Önünü arkasını hiç düşünmeden, sırf kafasında bir delik açılmasın diye, olabilecek en saçma şeyi söyledi; o kadar saçma olsun ki, baba da, anne de, mermi de donakalsın istedi.

Lakin... lakin bir ihtimal daha var... o da beni öldürüyor. Cümle âleme Sanskritçe kadar yabancı gelen o ifadede, şuncacık da olsa bir hakikat payı olması! Aklının en gizli köşesinde, bir soru çengeline takılı olarak, erkek olmayan bir varlıkla hemhal olabileceği düşüncesi oldu mu acaba? Biz iki deli kadın yan yanayken benim aklımda oynayan cümlelerin bir kısmı, onun aklından da geçti mi? Özel bir sebeple değil, sırf hayata karşı iştahı yüzünden, dokunmam için kalbini bir anlığına da olsa bana açmayı hayal etti mi? Bu bir itiraf mı, yoksa yalan mı?

Cevabı hiçbir zaman bilemedim. Ancak itiraf olması ihtimaline tutunmak, sonradan önümde akıp gidecek olan sası hayata katlanmamı sağladı.

O hengâmede olan bana oldu. Gelişen olaylarda hiçbir suçum, hatta hiçbir dahlim olmamasına rağmen, cezalandırılan ben oldum. Semiha'ya en yakındışı ben olduğum için, benimle görüşmesi yasaklandı ilkin. İştten ayrıldı. Sonra da hızla en münasip koca adayı bulundu elbette: Eczacı Mahmut. Fark etmişim zaten deyyusun onda gözü olduğunu. Pakize Teyze'nin ilaçlarını almaya gittiğinde Beloc'u Semiha'nın eline tutuştururken nasıl parmaklarına dokunmaya çalıştığını, o tezgâha yaslanıp yeni gelen ojeleri inceleyen herifin devrilesice gözlerinin nasıl göğüslerine doğru kaydığını görmüştüm. Karşısına çıkan ilk fırsata balıklama atlamasından daha doğal ne olabilir ki!

Semiha, sanki hayat normal akışıdaymış gibi kabulleniverdi olanları. Beni aramaz oldu, hep bunu istemişçesine düğün hazırlıklarına başladı. Birkaç kez o cenaze kokan herifle kol kola çarşı-

da gördüm. Kasabın vitrinine bakıyorlardı kırk yıllık karıkocalar gibi.

Başlangıçta nadir de olsa yaptığımız telefon görüşmelerinden öğreniyordum olan biteni. Anne babasından gizlice konuştuğu için alelacele birkaç cümle edebiliyorduk ancak. Sonra o cümlelerin sayısı giderek azalmaya, sesi benden uzaklaşmaya başladı. Ortak arkadaşlarımızdan başka haberleşme imkânımız kalmadı. Onları da terk etti zamanla.

O hayatımdan çıkıp gittiğinden beri ben önümdeki boşluğu yuvarlayıp duruyorum. Yeni bir dala tutunmaya cesaretim yok.

Ömrüm oyalanmakla geçiyor. Bir müddet evden dışarı adımımı atmadım, sonra çıktım kütüphanelere kapandım. Elime ne geçerse okudum. Hiç gidip raftan kitap almadım. Bir kütüphaneye gidiyor, hep aynı masaya, aynı sandalyeye oturuyor, masanın üzerinde ne varsa onu okuyordum. Bir gün, Ruhr Bölgesi'nde madencilikle ilgili bir kitap, bir başka gün Küba'yla ilgili bir gezi rehberi... Ya da sayfaları eksik bir çocuk kitabı... Bazen de bir roman: *Bir Garip Aşk Öyküsü* mesela. Okuduğum hiçbir kitabın yazarını hatırlamam. Bazı kitapların ismi aklımda kaldı, bazılarının o bile kalmadı.

Sonra bildik durum yineleniyordu: Kütüphane memuru gelip, üniversitede mi çalışıyorsunuz? Konunuz ne acaba? Hiç kitap istemediniz de, o bakımdan, gibi can sıkıcı sorular sormaya başlıyor, ben de sessizce orayı terk edip kendime yeni bir kütüphane, yeni bir masa ve sandalye buluyordum.

Günün birinde sıkıldım kitaplardan. Gözüm de zor seçer oldu o küçük yazıları. Böylece sinemaların arka sıralarında vakit öldürür oldum. Karanlık hoşuma gidiyordu. Çünkü karanlık, beyhude ihtimallerin insanın aklını çelmesine izin vermiyor. Suni de olsa huzur duyuyorum ışıksızlıkta.

Hiç film seçmem ben. Öyle rejisör, artist falan da bilmem. Umurumda değil ki isimler. Bir isim neyin garantisi olabilir hayatta? Birisinin filmini beğendim diye onun peşinden gidip yaptığı başka şeyleri izlemek, neyi sağlar? Hayal kırıklığı yaşamayacağı-

mı kim iddia eder? Zaten hayatta garanti aramanın bir manası var mı ki? Oturuyorum, karşıma çıkanı izliyorum işte. Bazılarını daha çok beğeniyorum, bazılarından sıkılıyorum. Maksat, zaman geçirmek! Tek tesellim şu, yaşlandıkça hayat daha hızlı geçiyor. Eski-den bir kitap okurdum her sayfasının ne kadar sürdüğünü bilirdim, ya da bir filmin her dakikasını hissederdim. Şimdi bakıyorum da bir sabah kalkıyorum, hop akşam oluyor, derken bir hafta geçiyor, bir ay, bir yıl, zaman birbiri ardına devrilip geçiyor. Semiha'nın adı bile hafızamda külleniyor.

Kütüphane köşelerine, sinema salonlarına saklana saklana Tanrı da unuttu beni. Bir daha da hatırlamaz herhalde.

İnsan yaşayamadıklarından ibaret olsaydı, ben padişah olur-dum bu dünyaya. Kaç yaşıma geldim, yüzümde çizgi yok. Pek çok kadın bu yaşta benim gibi bir yüze sahip olmak için nasıl uğraşıyor biliyorum. Ben hiçbir şey yapmıyorum.

Oysa istemez miydim aşklar, hayal kırıklıkları, ihtiraslar, kay-boluşlar ve buluşlarla geçen inişli çıkışlı bir hayatın izlerini yü-zümdeki çizgilerden izlemek? Hatıralar arasında gezinmek, geç-mişin kuyularında kaybolmak?

Bazen düşünüyorum da böyle bir serzeniş bile pek mantıklı değil aslında. Hatıralarım olsa ne yapacağım ki, anlatacak kimsem de yok. Böylesi iyi işte... Boş yastığa bakarak, kaygısız, dertsiz uykuya dalmak... En iyisi!

—

"Bürokratların dolaplarına hayırrrrrr"

Birhan Keskin

 ocukluğun o uzak, yarı gölgeli bahçesi gibi bir yerdeydim ben. Kimse kimseye, göz göze nasıl bakar bilmezken. O benim gözlerime niye öyle neden öyle hangi öyle nasıl öyle bakmıştı ki, ben sağ elimle kalbimi yoklamıştım.

"Kader Abla seni burada bulacağımı söyledi, seninle arkadaşlık edebileceğimi..." dedi. Bugün olsa, nerden çıktı bu ceylan, derdim kendi kendime. O gün ne dedim bilmiyorum.

[Kader Abla bizim sokağın çocuklarının göz kulak burun boğazcısı. Yan komşumuz  lfet Teyze'nin genç yaşta dul kalmış kızı. Mahallenin kadınları, anneleri bir evde toplanıp küçük atölyeler için çeşitli el işi yaparlardı. Balyalarla triko işleri girer çıkardı evlere, evlerde d ğme dikmeler, yaka geçirmeler filan.

Bu yoğunluk sebebiyle olsa gerek sokaktaki çocukların salçalı ekmeği Kader Abla'dan sorulur... Dizinde açılan bisiklet yarasının pansumanı Kader Abla... Bisikletin bozulan zincirinin tamirci çırağı yine Kader Abla.

Bu, özellikle yaz aylarında daha çok olurdu. Kışları nasıl olurdu hatırlamıyorum doğrusu. Kışları herkes sobasının başında olurdu bence. Sıcak sobanın üstünde portakal kabukları filan.]

Bizim evin arka bahçesi ile yazlık sinemanın yüksek duvarının arasında kalan, yaz aylarında saklandığım o kuytuda bulmuştum beni ceylan. Sakinliğimin de endişelerimin de sinirim ve öfkemin de ülkesiydi o kuytu. Sinemanın kalın ve yüksek duvarıyla arka bahçemizin arasına sıkışmış bir özerk bölge. Tahtadan çatılmış bir bank vardı orada, bankın üstünde sırtüstü yatmış gökyüzüne bakarken yakalamıştı işte beni ceylan. Bunu size nasıl anlatırım bilmiyorum. Bakışlarım gökyüzüne dikilmişken birdenbire bir ceylanın yüzünün de kadraja girdiğini ve benim yüzüme doğru eğildiğini düşünün...

"Kader Abla seni burada bulacağımı söyledi"...

Diyebilirim ki dünyanın başlangıcı gibi heyecanlı, tozu duma-na katan bir güzelliğe büründü gün.

"Merhaba, ama... Sen kimsin, şimdiye kadar ben seni hiç görmedim," gibi bir şeyler demiş olmalıyım ki, "Ben Ceylan, Ayşeannenin torunuyum ben," dedi. Ben ki mahallenin kolay kolay kimseseye yanaşmayan sakın ve bilge piç kurusu, yüzü yüzüme eğildiği anda bir şeyle çarpıldım. Allahım ne kadar neşeli, ışıklı bir yüzü vardı Ceylan'ın ve içinde bulunduğum o bitmek bilmez uzun yaz günlerine ne güzel... Hay allah... Hoşgelmişti.

Ben dokuz yaşına basmıştım o yaz, emin değilim belki de sekizdir, o sanırım benden üç-dört yaş daha büyüktü. Ama ben o kadar çok Bruce Lee filmi seyretmişim ki, dünyanın kötülüklerini görmüştüm, adaletli kahramanım Bruce Lee kadar büyük ve bilge idim bence. Demem o ki fark etmezdi sonuçta Ceylan'ın benden birkaç yaş büyük olması. Evet boyu da benden biraz uzundu. Ama olsun o da problem değildi, önümüzdeki yaz, olmadı bir sonraki yaz ben de uzardım, ne olacak!

İşte böyle tanıştık Ceylan ile. Bir yaz günü, Kader Abla benim gizli ülkemin yolunu işaret edince ona. Kendiliğinden gelmiş, beni buluvermişti işte.

Dünyanın çatısına çıkmış gibi ürperirdim ben onun yanında maceradan maceraya koşarken, sokaklarda keşif turları yapıp onun yanında yürürken. O benim başımı okşardı arada, başım dönerdi. Elimi tutardı bazen ama öyle bir tutardı ki karnıma ağrılar girerdi. Tatlısıydım ben onun o yaz. Ve sonraki yazlar boyunca da. Yazlar onun İstanbul'da kaldığı kadardı benim için. İki buçuk ay. İki buçuk ay sonra diğer kardeşleriyle birlikte Almanya'nın yolunu tutardı. Kışlar bekleme mevsimiydi, Mister No'nun da dediği gibi "canına yandığım"ın kışı uzar da uzardı. Yaz gelsin yaz gelsin yaz gelsin yaz gelsin diye içten içten sayardım. Saymanın mevsimi. Arada bir-iki kartpostal gider gelirdi en fazla. Belli ki Ceylan da benim gibi kalender bir kızdı. İçinden saymacalı.

Benim o güne kadar mahallede gördüğüm kızlara da, okuldakilere de hiç benzemezdi Ceylan. Başına buyruktu, yürüdükçe iki yanından rüzgârdan kanatlar oluşurdu. Maceracıydık, bana benzerdi. Ben de ona benziyordum. Yani mutlaka benzemeliydim. Yani dünyada Ceylan gibi bir kız varsa, insan mutlaka ona benzemeliydi. Bunu söylerken, fiziksel olarak da ona, onun güzelliğine benzemeliydim, demek istiyorum aslında. Ama bu ayrı konu, benim güzelliğim bizim öykümüzde eksik olabilir, fark etmez.

"Anne! Ceylan neden bu kadar güzel olmuş?"

Annemin dediğine göre ben de birkaç yıla kalmayacak, serpilip büyüyecek ve en az Ceylan kadar güzel olacaktım.

Kış geçti. Bahar geçti, sonra ertesi yaz oldu. Saya saya beklediğim yoldaşım Ceylan İstanbul'a ayak bastı yine. Bastı basmasına da, Ceylan geçen yazdan sonra daha da uzamış daha da güzelleşmişti. Ben onu görür görmez yüzümde gelincikler açmıştı, tarlalarda tatlı kavunlar çatırdamıştı. Benim bütün bildiğim okulla bizim sokak arasındaki üç duraklık mesafe ve anneannemin mahallesine giden yoldu. Başka bir İstanbul'u zaten bilmiyordum. Cey-

lan ile benim arkadaşlığım çok perili bir şeydi. Yani o kadar periliydi ki size anlatamam. Beraber İstanbul'u keşfeden iki kâşiftik biz.

O zamanlar yaz da çok güzel bir şeydi. Sokak aylarıydı, sine- ma aylarıydı, çıt çıt çekirdek, gazoz aylarıydı. Günlerin upuzun yayıldığı aylardı. Akşamüstleri, Esmeray, Yeliz, Sezen, Ajda şarkıları filan çalardı evimizin yanı başındaki yazlık sinemada, filmler başlamadan önce. Ben sinemanın arka kapısından girip oradaki amcadan gazoz ve çekirdek alırdım. Bakkalımızın o kara ve nalet yüzünü görmeyeyim, tezgâhın ardından sürekli kıcını, orasını burasını kaşıyan ellerinden bir şey almayayım diye sinemacı amcadan alırdım. Ceylan ile bu yaz fena halde maceralar yaşayacaktık. Çünkü bütün kış beklemiştim. Çünkü o bütün kış beklemişti.

Nasıl becerdiğimizi bugün hatırlamıyorum, hem hatırlasam da size söyleyemezdim, ne de olsa insanın sadece kendisinin anlayabileceği bazı maharetleri vardır. Beklemek de bunlardan biri işte, ve her insan başka başka bekler. Beklemek fiili bizim yoldaşlığımızı tuhaf bir tutkalla sağlamlaştırmış olmalıydı. Yazlar şimdiki gibi cehennem azabına benzemezdi hem o zamanlar, gündüzler ılık ılık tatlı tatlı ısınır sonra tatlı tatlı serinlerdi akşam saatleri.

Tanışmamızın ikinci yazında Ceylan bana bir ömür dudağımın kenarında asılı duracak olan o öpücüğü verdi. Heyecan yapıp yüzüme gözüme bulaştırmazsam belki size de anlatabilirim şimdi. Ya da kısacık anlatırsam aslına çok benzer olabilir, bu yolu seçeyim.

Önceki yaz beni ilk defa bulduğu o kuytudan bahsetmiştim ya... İşte orada. O bankta oturmuş, ben de banka uzanmış kucağına başımı koymuşken, orada bir yaz günü.

Eğildi, dudaklarımdan öptü. Yok! yok!

Eğildi, dudağımın kenarından öptü.

O uzun bekleyişimizin armağanı olarak beni öptü.

Benim bu konuda henüz belirgin bir fikrim yoktu açıkçası. Yi-

ne de anladım ki Ceylan beni dudağımın kenarından öptüyse ortada bir aşk vardı. O yaz Sezen Aksu'nun şarkısındaki "bir elmanın yarısı" oldum.

Size her günümüzü anlatamam şimdi. Ne de olsa bu küçük bir öykü. Ertesi yaza geçelim hemen. Ertesi yaz, Ceylan'la benim arkadaşlığım da yoldaşlığım da kaldığı yerden devam ediyordu, ama yine de bu elmanın etrafına sanki bazı kurtlar üşüşmüştü. Bazılarına abi dediğim epeyce büyümüş oğlanlar. İsimlerini hatırlıyorum tabii ama anmak istemem. Kısaca onlara abiler diyelim. Bu abiler Ceylan'ın güzelliğinin farkına varmış etrafında dolanır olmuştu, sadece onunla benim zamanımız olan bu yaz günlerine musallat olup Ceylan'ın ayarıyla oynamaya başlamışlardı. Fena halde tepem atıyordu bu duruma. Ama işte ben yine de küçük bir şey olarak kalıyordum canına yandığım, pek bir şey söyleyemiyordum. Sanırım daha uzakta bazı yerlere bensiz gidiyorlardı ve oralarda neler oluyordu bilmiyordum.

Ceylan eninde sonunda mahalleye ve bana dönüyordu, ama yine de onu o abilerle paylaşmak çok fena dokunuyordu. Çok kızdığım bir gün sinemanın yüksek taş duvarına Bruce Lee yumrukları indirip ellerimi kanattığımı ondan saklayamadım.

Bandajlarımdan öpmüştü görünce. "Şekersin," demişti. Onun şekeriydim.

Birkaç gün için sakinleştirdi beni, onun yine tatlısı kıvamına geldim.

Sonra baktım yine etrafımız sarılmış. Mahalleden oğlanlı kızlı başka arkadaşları vardı artık onun, yaşları ve boyları uygun arkadaşlardı bunlar. Bunu kabullenmekten başka bir seçeneğim de yoktu.

Hem aslına bakarsanız o kadar da kötü değildi bu. Ceylan onlarla İstanbul'un başka başka yerlerini keşfediyor, sonra bu yerlere beni de götürüyordu. Böylece ben de yavaş yavaş İstanbul'un uzak semtlerini öğreniyordum.

O yazı da maceradan maceraya kazasız belasız atlattık. Ama devamındaki kış daha önceki kışlara benzemedi. Özlerken sanki içimden içimden bir yanık kokusu alıyordum.. Günleri haftaları ayları uzatan tuhaf bir yanık kokusuyla bekledim gelecek olan yazı. Mister No'nun dünyama yabancı bazı sözcüklerini kalıplar halinde biliyordum, mesela "zorbalara hayır", mesela "zalimlerin vahşetine hayır", "bürokratların dolaplarına hayır". Bunları demeyi hep biliyordum ama, özlerken yanık kokusu almak neydi "canına yandığım", onu bilmiyordum.

Kış yana yana, saya saya bitti ve sonunda yine yaz geldi. Ceylan da geldi. Ben de artık çocuk sayılmazdım. O yaz ilkokulu bitirmiştım.

İşte o yaz İstanbul'un keşfi maceralarımızdan birinde o cadde senin bu sokak benim dolaşırken arkamızdan biri seslendi. Uzun boylu, pos bıyıklı sevimli bir abiydi. Dolandığımız yere çok yakınmış bürosu. Bizi bürosuna davet etti, beraberce gittik. Büro. Büro. Büro. Ben bu sözcüğü bir yerden hatırlıyordum. Aman neyse, onlara çay bana gazoz geldi, içtik. Anladığım kadarıyla aile dostlarından biriydi. Tam biz çıkmaya hazırlanırken büroya esmer, gözleri yeşil yeşil ışıldayan bir abi daha girdi. Onunla da biraz laflayıp oturduktan sonra çıktık. Sonra işte...

Sonrasını ben de pek bilmiyorum. Hatta hiç bilmiyorum. Ceylan ile yeşil gözlü abi arasında bir şeyler gelişmiş olmalı ki, o yazın sonunda Ceylan evlendi.

Küt diye anlattım bu kısmını ama zaten aynen böyle küt diye geldi nikâh haberi bizim eve de.

Hayır ben nikâha gitmedim.

Üç gün üç gece ağladım.

Üç gün üç gece ne yediysem kustum.

Üç gün üç gece annem ve Kader Abla beni teselli etmeye çalıştı.

Ama anne sen de anlamıyorsun Kader Abla da anlamıyor, dedim.

Üç gün üç gece, yine seversin tatlım yine seversin yine seversin, ne var canım bunda ağlanacak, dedi Kader Abla.

Kader Abla, Kader Abla bak, bu duruma uygun düşer mi bilmiyorum ama, "bürokratların dolaplarına hayırrrrr" diye bağırarak istiyorum, dedim.

—

5

Dere Boyu Pervin

Hakkı İnanç

Selim Ağabey gelmiş. Karısı Füsun Abla gebeymiş. Kız mı erkek mi daha belli değilmiş. Selim Ağabey geceleyin fabrikada nöbet tutuyormuş. Füsun Abla çok yalnız kalıyormuş. Korkuyormuş. Annem anlatırken gözümde canlanıyor her şey. Füsun Abla pencereden bakıyor, sokaktan bir adam geçiyor, lambaların aydınlatamayacağı kadar karanlık bir adam, korkuyor Füsun Abla, içeri kaçıyor, perdeleri sıkı sıkı örtüyor. Benim onlarla yaşamamı istiyormuş Selim Ağabey. Belki Füsun Abla'nın elini tutarım korktuğunda ya da ben bakarım camdan, onun yerine ben korkarım. Kendi odam olacakmış, Füsun Abla'nın okulunda, onun sınıfında okuyacakmışım, hafta sonları eve gelebilirmişim, zaten iki saatlik yolmuş. Babamın ne dediğini soruyorum anneme. Gönüllüyüm ama öyle değilmiş gibi yapıyorum. "Giderse hiç şikâyet dinlemem. 'Şöyle yaptılar, böyle dediler, pişman oldum, kardeşlerimi özledim, dönmek istiyorum,' diye sızlanmayacaksa gitsin," demiş. Liseyi evden uzakta okumak, özgürlüğe kavuşmak için üniversiteyi beklememek demek. Çantamı hazırlıyorum, içim kıpır kıpır. "Fazla bir şey getirmesin," demiş Selim Ağabey, bana oradan yenilerini alacakmış.

Okullar açılana kadar o şenlik senin, bu bahçe benim geziyoruz. Selim Ağabey, Füsun Abla, ben. Akran gibiyiz. Füsun Abla sıcak sudan soğuk suya sokturmuyor elimi, arada sofrayı kuruyo-

rum, hepsi o. Odadaki her şey bana ait. Nedret'ten tokalarımı, Osman'dan defterlerimi kaçırmam gerekmiyor. Uzun uzun kitap okuyorum geceleri. "Işığs söndür!" diyen yok.

Çocuk gelişimi bölümünü istememe rağmen resmi seçiyorum, Füsün Abla'nın branşını. Sınıfta benden başka dört kişi var. Biri köyden geliyor her gün, birinin babası çok zengin, biri her şeye güceniyor. Bir de Pervin... Saçları belinde. Örgüyü çözünce daha da uzuyormuş. Hangi sabunla yıkadığını soruyorum. "Sabun değil," diyor, "Blendax." Selim Ağabey'e o şampuandan aldırıyorum hemen. Saçlarımı köpürte köpürte yıkıyorum. Bakkalda savuruyorum, dolmuşta savuruyorum, okulda savuruyorum, kimse sormuyor neyle yıkadığımı. Selim Ağabey'in fabrikasında savuruyorum sonra. "Nereden çıktı yemek getirmek?" diye çıkışıyor. Yine savuruyorum... Bir işçi alıyor kokumu. Selim Ağabey'den çekinmese soracak, eminim. "Bu Blendax çok şahane!" diye bağıriyorum giderken. Selim Ağabey fabrikaya gelmemi yasaklıyor.

Her gün birimiz model oluyoruz çizim dersinde. Pervin'in saçlarını çiziyorum önce. Füsün Hoca –okuldayken "abla" dememe kızıyor – öyle olmaz diyor. Olurunu çiziyorum ben de. Baktıkça güzelleşiyor Pervin. Saçları değilmiş sadece; gözleri, dudakları, omuzları... En güzelleri ona çizilmiş. Dağlar, denizler ne ki! Okulun yanından bir dere akıyor. Küçük balıklar, kurbağalar, yırtık leğenler, suya kaptırılmış terlikler... "Bu dere nereden başlıyor?" diye soruyor Pervin. "Bilmem," diyorum. Yeniyiz hayatta; kedi gibi meraklıyız. Başlıyoruz dere boyu yürümeye. Bulacak gibi değiliz. Bir kayaya oturup dinleniyoruz. "Saçların," diyor Pervin, susuyor – zaten hep az konuşuyor, uzaklara dalıyor. "Blendax," deyip gü-lümsüyorum. Elini elimin üzerine koyuyor, belli ki kazara ya da öyle sanmamı istiyor, hemen çekiyor sonra. Ama avucundaki nem, tenime işliyor bir kere. Bacağımı sallıyorum. Bacağına çarpıyor. Çorabı kaçmış. Nasıl beyaz teni... "Dönelim mi?" diyor, sesinde bir yenilgi. "Yine geliriz," diyorum, "Bak şu ördeklere!"

O hafta sonu dalgınım biraz. Annem, Füsün Abla'nın bana kö-

tü davrandığına emin. "Söyle," diyor, "ne yaptı sana?" Babam duyuyor. Duymazdan geliyor. Nedret yeni elbiseme göz koyuyor. Osman ona baklava getirmedim diye surat asıyor. Babaannem öksürüyor. "Kızı göndermekle iyi etmediniz," diyor, Selim Ağabeylerin bebeğine yeşil hırka örüyor, yine öksürüyor, su istiyor benden, bardağı değil, kolumu tutuyor, "Kim üzdü seni?" diye fısıldıyor. "Kimse!" diye çekiyorum kendimi. Su dökülüyor. Babaannemin dizinden süzülüp yere damlıyor, dere oluyor...

Kırk yıllık hasreti dindirir gibi sarılıyorum Pervin'e. Öbür kızları da zoraki öpüyorum. Melike anlıyor, güceniyor yine. "Pervin'i bizden çok seviyorsun, aşk olsun," diyor. "Yok," diyorum ama... "Hep birlikte geziyorsunuz, bir yerlere gidiyorsunuz..." diyor merakla. Pervin onu da çağırıyor. Öğle arasında karnım ağrıyor. Pervin beni bırakıp onunla gidiyor derenin doğduğu yeri aramaya. Küsüyorum.

Akşamleyin kanepeye uzanıp gitgide büyüyen karnını ovuşturuyor Füsun Abla, bulaşıkları yıkamamı istiyor ilk kez. "Olmaz!" deyip, omuz silkiyorum; başka zaman sorsa ikiletmeyeceğim oysa... Evde bir prenses gibi salınarak saçlarımla oynamaktan başka bir işe yaramadığımı söylüyor. "Düşen telleri de tek tek ben topluyorum koltukların üzerinden!" diye bağılıyor arkamdan. O günden sonra Füsun Hoca'nın artan isteklerine yetişemiyorum. Yazılı kâğıtlarını bana okutmuyor artık; on veremiyorum Pervin'e. Selim Ağabey'in nöbete gittiği akşamlar ben yıkıyorum bulaşıkları. Sonra çamaşırları asıyorum, evi süpürüyorum... Pencereyi açık bırakıyorum, karanlık adamlar içeri girsin diye. Kızıyor. Okul formama çamaşır suyu damlatıyor. Bozuk elektrik süpürgesiyle ayağı kırık berjeri benim odama koyuyor. Selim Ağabey azarlıyor onu, ağır kaldırdığı için, "Yengene biraz daha yardımcı ol," diyor bana da. Eve dönmek istiyorum, diyemiyorum anneme. Hem Pervin... Onunla barışmalıyım; bir şelale bulmuşlar Melike'yle, kıskançlıktan ölüyorum.

Bütün gün ağlıyorum okulda. Füsun Hoca oralı olmuyor. Nefret ediyor benden. Tuvaller, tabureler, tebeşirler bile nefret ediyor-

lar benden. Ama işte Pervin... O, kimseden nefret edemeyecek kadar güzel. Bir gün ansızın sarılıyor arkamdan, "Senin inadından cayacağın yok, barışalım artık, kendine ediyorsun," diyor. Şelaleye gidiyoruz Melike'yi atlatıp. Yolda, bana mektup yazdığını söylüyor, beş gün oluyormuş defterimin arasına ilâştireli. "Okumadın mı?" "Yo," diyorum şaşkın şaşkın, "mektup filan görmedim ben. Ne yazmıştın?" "Neyse," diyor Pervin, "Geldik işte!" Kalbimin güm gümünden zor duyuyorum şelaleyi. Cılızmış, o an için dünyanın en büyüğü yine de... Pervin soyunmaya başlıyor. "Ne yapıyorsun?" diyorum. *Bu kadar güzel olunur mu?* Bir tabloyu izliyorum: Tanrı, fırçasını düşlerime batırmış. "Gelsene," diyor Pervin. Çıktığı madene dönmüş gibi, öyle parlıyordu... Soğuğu bahane ediyorum. Sudan çıkıp bana doğru süzülüyor. Dizlerine kadar simsiyah saç. Uzanan eliyle doğruluyorum. Sımsıkı sarılıyoruz. Ellerim saçlarını okşamaya korkarken, dudaklarım dudaklarını buluyor nasılsa. Bacaklarımı hissetmiyorum. Beni ayakta tutan, göğsümdeki bin kelebek. Bir perdeyi aralar gibi öteliyorum Pervin'in saçlarını. Avucuma doğan güneşi, sonsuza kadar öpebilirim.

Sırılsıklam âşık dönüyorum eve. Füsün'a ne uyduracağımı düşünürken, annemi buluyorum karşımda. Meğer Füsün almış mektubu. Selim Ağabey'e de okutmuş. O da ilk otobüsle babamın yanında almış soluğu. "Biz seni okuyasın diye yolladık, sen kiminle, nerelerde geziyorsun, bu halin ne, kim bu adam?" diye omuzlarımdan sarsıyor annem. "Bir işçi varmış fabrikada, kaş göz etmiş sana, o mu yoksa?" Mektubu elime tutuşturuyorlar. Ne güzel yazmış Pervin... Bakışlarımı şelaleye benzetmiş, ben bakınca kirinden pasından arınıyormuş insan.

O gece yola çıkıyoruz. Annem çimdikleyle çimdikleyle babamın tokadına hazırlıyormuş beni. Kapıyı açar açmaz iniyor yüzüme keder. "Kirlendin mi kız, doğru söyle!" diye diretiyor babaannem. Sabah erkenden doktora gidiyoruz. Ayrılıktan acısı da varmış meğer. "Temizmiş!" diye anneme sarılıyor babaannem; kirleniyorum.

Yeni okulumu sevmiyorum. Konuşmuyorum kimseyle; babamla gidip geliyorum diye alay ediyorlar benimle. Füsün olacak kadın, bütün notlarımı değiştirip düşürmüş, öyle yollamış. Pervin'i özlemekten, ona kızamıyorum bile. Her yere Pervin yazıyorum, sonra korkup siliyorum, yalnızca P yazıyorum, onu da siliyorum. Bak-kala gidip Blendax kokluyorum; annem Hacı Şakir'den başkasını sokmuyor eve. Banyoda suyu açıp, gözlerimi yumuyorum. Şelale-deyiz. Pervin'in göğsünde başım. Ellerimiz kenetlenmiş. Yüzümde su damlacıkları, alnımda Pervin'in dudakları... "Sen iyice yoldan çıktın!" diyor annem, düşümde bile vedalaşamıyorum sevdiğimle. Su taşmış, evi basmış. Havlulara emdiriyoruz. Sonra kova-ya sıkıyoruz. Hayır. Ben yere sıkıyorum yine. Kapı çalıyor. Selim Ağabey, Füsün, bir de bebek; Mübeccel, Füsün'un anasının adıymış... "Defolun!" demek istiyorum, annemin dirseği giriyor araya, "Hoş geldiniz!" diyorum. Hiçbir şey olmamış gibi sarılıyorlar. Paçalarını sıvayıp oturma odasına yollanıyorlar. Selim Ağabey "o işçiyi" kovdurtmuş. Üzülüyorum adamcağıza. "Ya Pervin?" diyorum Füsün'a, "Mektup yazmıştım ona, cevap alamadım." Sessizce kalkıyor. Babaannemin ördüğü hırkayı giydirdiği bebeği annemlerin yatağına yatırıp, az sonra geri dönüyor. "Bu havalar beni çok bunaltıyor," diyor. "Pervin!" diyorum, üzerine basa basa. "Ha," diyor, "evlendi o." Çok zenginmiş kocası, "Pervin'in okumasına gerek yok," demiş, darısı başımaymış...

Burnumdaki sızıyla içeri kaçıyorum. Nedret, bebeği uyandırmış, seviyor. "Misafire kahve pişirecekmışsin," diyorum. "Sen niye pişirmedin?" diye soruyor. "Bir de kahve mi pişireceğim onlara!" diye kükrüyorum. Gidiyor. Annesine benziyor Mübeccel. Yüklüğün tepesindeki yastığı alıp, üzerine yürüyorum. Gülümsüyor. Serçeparmağını yakalıyor. Yastığı bırakıp, kıvrılıyorum yanına. "Mübeccel, Pervin evlenmiş," diyorum, "hep o ananın yüzünden." Kusuyor.

Ablamın Cesedi

Mine Söğüt

Annem, babam, erkek kardeşim, senin cesedin, komşumuzun oğlu ve ben, hep birlikte sofrada oturuyoruz.

Annem talaş böreği yapmış; senin en sevdiğin.

Ortada kocaman bir cam kâsedede sarmısaklı cacık var.

Babam, başı öne eğik, rakı şişesinin kapağıyla oynuyor.

Annem, sabah berbere gitmiş. Saçını boyatmış. Kaşlarını al-dırmış. Dudaklarında uçuk pembe bir ruj.

Benim üzerimde senin beyaz kuşaklı pembe elbisen.

Annem geçen yıl on yedi yaşına bastığında almıştı bu elbiseyi sana. Sen o beyaz kuşakla önce annemi boğmaya çalışmıştın, sonra kendini asmaya. İkisini de becerememiştin.

O günün akşamı, yine hepimiz bu masadaydık. Annem bir do-ğum günü pastası yapmıştı. Üzerinde on yedi tane kırmızı mum. Annemin boynunda morluklar. Senin gözlerinde yaş. Babam, başı öne eğik, rakı şişesinin kapağıyla oynuyordu. Komşumuzun oğlu hayran hayran seni seyrediyordu.

Annem az önce talaş böreklerinden en büyüğünü komşumu-zun oğlunun tabağına koydu.

Ne zaman yaparız düğünü?

Siz ne zaman isterseniz Melek Teyze.

Bana artık Melek Anne de.

Peki, Melek Anne.

Cesedin kötü kokuyor. Annem ağzını her açtığında, koku daha da kesifleşiyor. Cesedin masada çürüyor. Akşam koltukta çürümeye devam edecek. Sonra yatağında çürüyeceksin. Sabah kahvaltı sofrasında. Arada kapının önüne çıkacak, orada yüzün güneşe dönük çürüyeceksin. Bazen sokaklarda dolaşacaksın. Kokun, o kesif kokun da peşinden gidecek. Sonra eve döneceksin. Kapıyı açmadan önce biraz düşüneceksin. Sen.

Ablamın cesedi.

Kapıda. Öyle çürük çürük. Duracaksın biraz. Kapıyı açmadan. Annem kokuyu duyacak. Senin geldiğini anlayacak. Bulaşıkları yarım bırakacak. Ellerini durulayacak. Sonra önündeki önlüğe kurulayacak. Saçlarını düzeltecek. Sırtını dikleştirecek. Gözlerindeki yaşı silecek. Mutfaktan çıkıp hızla koridordan ilerlerken şifonyerin üzerindeki aynaya bakacak, dudaklarındaki pembe ruju yalayacak ve sen tam kapıya elini uzatmışken, tam kapıyı kendin açacakken, o içeriden kapıyı açacak.

Sen.

Ablamın cesedi.

Küt diye içeriye düşeceksin.

Bu kaçınıcı!

Annem talaş böreğini elindeki çatal ve bıçakla küçük küçük kesiyor. Her parçayı uzun uzun seyrediyor. Ağzına attığı her lokmayı uzun uzun çiğniyor. Sanki zamana bir şey yapmak ister gibi. Zamanı durdurmak, geriye sarmak, yok etmek, kaybetmek, zehirlemek, öldürmek, çürütmek, yemek ister gibi.

Babam, başı öne eğik, rakı şişesinin kapağıyla oynuyor.

Onu neden dinlemedin Melek?

Aklından geçen cümle bu. Ama hiçbir zaman söyleyemeyecek. O hep başını öne eğecek. Rakı içecek. Şişenin kapağıyla oy-

nayacak. Söylemek istediği hiçbir şeyi hiçbir zaman hiç kimseye söyleyemeyecek.

Anneme hiç söyleyemeyecek.

Güneş çoktan batmış. Televizyonu açmışız. Sesini kısmışız. Spikerin dudaklarını okusak, biz şu an şu sofrada otururken ve taşlaş böreği yerken dünyada ne kadar korkunç şeyler olup bittiğini öğrenebiliriz.

Ama dönüp televizyona bakmıyoruz bile.

Sana da bakmıyoruz. Bırakıyoruz öyle, çürü. Üzerinde kareli bir gömlek. Altında kot pantolon. Göğsünde girmedığın bir savaşın madalyası iki mahcup meme. Kalçalarında sıkıntılı bir kasılma. Çenende titrek bir sitem. Kasıklarında buz gibi bir ateş.

Öyle çürü.

Annem cam kâsedden kaşıkla cacık alıp babamın tabağına koyuyor. Babam başını kaldırıp bakmıyor. Hâlâ rakı şişesinin kapağıyla oynuyor.

Erkek kardeşimin gözü senin cesedinin belindeki kemerde. O kemer kendisinin olsun istiyor. Ama söylemeye cesareti yok.

Sen kuafördeki kızı düşünüyorsun. O, incecik parmakları olan kızı. O, kokusu iğdeye benzeyen kızı. O, bambaşka birine gülerken başını arkaya atan ve sonra birden dönüp gözlerini kısarak sana bakan kızı.

Sırf eli eline değsin diye... sırf değsin diye... sırf... ölmeden bir gün önce kuaföre gitmeyecektin.

O kızın da seni sevdiğini sanıp ona o sözleri söylemeyecektin.

Kaç benimle.

Niye ki?

Seviyorum seni.

Niye ki?

Aşk.

Kız kıza mı?

Tam ben odaya girmiştim ki annem de aynı soruyu sormuştu Kamuran Abla'ya.

Kız kıza mı?

Sigarasını sinirli sinirli kül tablasına bastırıp söndürürken, bana bakmadan, çık dışarı, demişti, çıkmamıştım, umursamamıştı, saniyeler boyu sigarasını söndürmüştü, sönmüş sigara izmaritini bastıra bastıra döndürmüştü, gözlerini yere dikmişti, dişlerini sık-mıştı, burnundan derin ve kısık nefesler almıştı, neden sonra, olmaz Kamuran, demişti, öyle saçma şey olmaz.

Kamuran Abla annemi ikna etmeye çalışmıştı...

Neye?

Anlamıyordum.

Senin hallerinden bahsediyordu. Görüntünden. Giysilerinden. Arzularından. Hayallerinden. Yaptıklarından. Annemin haberi olmadan yaptıklarından. Tüm mahallenin bildiğinden. Bir annemin bilmediğinden. Babamın bile her şeyi sezdiğinden. Bir annemin bilmezden geldiğinden...

Git Kamuran, demişti annem, git. Bir daha da gelme sakın.

Kamuran Abla sitemkâr, kalkmıştı koltuktan.

Sen nasıl istersen... öyle olsun Melek. Ama yazık ediyorsun çocuğa, demişti.

Gitmişti.

Bir daha da gelmedi.

Annem pembe elbiseyi o gün aldı sana.

Sen o gün kemerle önce annemi sonra kendini boğmaya çalıştın.

Sen o gün on yedi yaşına bastın.

Cesedin şimdi on sekiz yaşında.

Komşumuzun oğlu senin ağır kokan cesedine çekinerek bakıyor. Evlenmeden önce sana dokunması yasak.

Babam rakı şişesinin kapağıyla oynuyor.

Annem ruju elinde, gözlerini babama dikmiş, dudaklarını pembeye boyuyor.

Şimdi içeriye Kamuran Abla girse.

Senin cesedini kucaklasa.

Pencereyi açsa.

Cesedini, senin cesedini, pencereden aşağıya atsa.

Biz talaş böreğini ufak ufak lokmalara bölsek.

Tabağımızdakileri uzun uzun seyretsek.

Her bir lokmayı ağzımızda uzun uzun çiğnesek.

Annem dudağındaki ruju silse.

Babam elindeki rakı şişesinin kapağını masanın üzerine bırak-

sa.

Yerinden kalksa.

Annemin yanına gitse.

Annem gözlerini kapatsa.

Babam annemi dudaklarından öpse.

Komşumuzun oğlu hayran hayran bana baksın.

Kardeşim televizyonun sesini açsın.

Dünyanın bütün kötü haberleri evimize dolsun.

Biz şükretsek.

İyi ki, desek, iyi ki bir arada ve güvendedeyiz.

Ah ablamın cesedi. Ah ablamın cesedi.

—

5

Geçştirilen Zamirler

Figen Alkaç

Parmaklarıyla bir süredir masaya ritimsiz vurmakta olan eniştenin, "Lan ne zaman hazır olacak bu yemek?" diye bağırmasıyla korktu Nazife. Divanın ona dar gelen genişliğine sıkıştı.

"Ne bağırıyorsun sen, çocuk korkar. Çatlamadın ya. Azıcık bekle," cümlesi mutfaktan salona gelene kadar bazı kelimelerini düşürüp iyi ki cesaretini azalttı da gerginlik bir musibetle sonuçlanmadan boynunu bükerek gitti.

Mutfaktan gelen acı biber kızartma kokusu genzini yaktıysa da öksürmeye çeken, boğazında öksürük, soluğunda telaş ve evde hâlâ bir umut kol gezen musibet beklentisiyle yüzü bembeyaz kesilen Nazife, çok acıkmış da olsa yemek yiyemeyecekti. "İyi ki babam yok"u aklından geçirdiği anda içini bir keder kapladı. Bugüne kadar adını tekrarlayarak sessizce ağladığı babası için "Nasıl böyle bir şey düşünürüm"ün pişmanlığıyla gözleri yaşlarla doldu.

Masaya kızgın teyze elinin şiddetiyle koyulacağından emin olan üzeri domates soslu kızarmış acı biber tabağı, eniştenin öfkesinden değil de küçük kızın gözyaşlarının ürkekliğinden ötürü şaşkın, usulca yerleşti eniştenin önüne. Şimdi etraf, çiğnemeye ahenkli hareket eden boyun kasının etkisiyle inip kalkan kolalı beyaz gömlek yakasına bakmanın göz yorgunluğuyla ağırlaşmıştı. Uyumaya çalışsa da başaramadı Nazife. Teyzesinin yanına geldiğini fark etmesiyle hemen yumdu gözlerini. Gözyaşları divanın sıcak-

lığına alışınca da *dağları ve çocukları eşitleyen bir uyku'ya* daldı.

Her akşam daha da eksilen bir evde olmaya zamanla alışacaktı belki ama babasıyla ilgili düşünceleri bir türlü aklından çıkaramıyordu. Suçluluk ve pişmanlıkla baş edemediği zamanlarda annesini düşünüyordu hemen. "Acaba yemek geciktiğinde babam da Hayri Enişte gibi anneme hakaret eder miydi?" sorusu, "Evet senin baban da diğer erkekler gibiydi," cevabına teşneyken, "Sanki annene sorsan gerçeği söyleyecek. O ne zaman babanın arkasından kötü konuşmuş ki! Zaten dürüstlüğüyle dünyaya fazla geldiğinden ölmüş ya!" diyen fitne bir cümle dikiliyordu kızın karşısına, gülerek.

Yaşamadıkça, anlatılan her cümleye yabancı kalınacağını ve gerçeğin önce kendine fazla geldiğini henüz bilmiyordu Nazife. Babalı evlerin kapalı perdelerinin bir bildiği olduğunu ise yaşayarak öğreniyordu. Bu kısa konuklukta bir de kadınlar tarafından sevilmemenin onu ayrıca çok mutlu ettiğini fark etti. Bulaşık yıkamaya yardım ettiği her seferinde kırdığı tabaklar hakkında konuşulmasından, ondan şikâyet edilmesinden bu denli üzülmesinin de nedenini şimdi anlıyordu. "Bu sakarı götürüyorsunuz bir şey demiycem ama evinde bir tane kırılmadık tabak koymaz bilesin. Demedi deme," cümlesini şimdi duysaydı; sadece anneannesinin savruk bir cümlesi olarak düşünmez, annesinin bu cümlelerle yüzüne yerleşen sahipsizliği saklamaya çalışmasındaki kederi de fark edebilirdi. Sadece kısa bir zaman için bile olsa eleştirilmekten kurtulmak ve ne pahasına olursa olsun annesinden başka bir kadına güvenmek istediği için kızdı kendine.

Teyzesinin evi biraz sapada kalıyordu ve burada ne Atilla vardı ne Tolga, ne Nursel, Nurper vardı ne Sevdâ. Çocuksuz bir mahalleydi burası ama misafirsiz değildi. Onlara da çok misafir gelirdi, tek fark annesinin her geleni tanımasıydı. Teyzesi tanısın tanımasın bütün kadınları buyur ediyordu eve. Nedenini merak etse de sormuyordu.

Geceleri uyumadan annesinin kalbini dinleyerek sabah ezanının okunmasını bekleyen, nihayet ezan okunup gün aydınlanınca

artık ölümden korkmadan kaygılı rüyalara dalmaya alışan Nazife, burada –özellikle ilk geldiği hafta– uyumakta zorluk çekse de ke-sintisiz uyuyabildiği için dinlenmiş uyanıyor, gün boyu dantel örüyor, gelen kadınların hal hatırlarını usulden sorduktan sonra onları birer birer arka odaya alan teyzesinin ardından konuşulanlara kulak kesilerek ve merakını büyüterek geçiriyordu günlerini.

Bir sabah erkenden, daha gözlerindeki kış gitmeden, içeri bir kadın, daha doğrusu, genç bir kız girdi. Kahvaltı sofrası ve teyzesinin giden kocasının ardından ettiği küfür ve homurtular yerdeydi daha. Misafir kız teyzesinin, "Geberesice! Gece kadınlarla fingir-demekten yoruluyo tabii mecali yok masada oturmaya" sının üstüne basarak geçip kanepeye oturdu ve sustu. Bakışlarındaki olanca şeyi halının desenlerine gizlemeye çalıştıysa da makine halısının duygu geçirmez ilmek araları kızı öylece orta yerde bıraktı. Kız, yeni gelin olmanın utancıyla yumulmuş kınalı avuçlarını ve masa örtüsünün akşamdan katlanıp bırakılmış kenarına dalıp giderek bakışlarında sahipsiz kalanları saklamaya çalıştı. Teyzesi de, hayret, hiç konuşmadı bu kez. Toplanan sofranın ardından hemen arka odaya geçtiler. Salonda gelen misafire sorulmayı bekleyen "Nasıl-sın, iyi misin, hayırdır kızım"la ve muhtemelen gelen kadınların kaygılarını azaltmak için her defasında arka odaya geçerken söylenen "Kızım misafir geldiğini kimseye özellikle de eniştene demeyesin sakın"la kalakaldı Nazife. Dantelini eline aldı. Yok, içi kıpır kıpırdı. Aklından geçenlerin hepsi birden tığın ucuna birikince eline batan tığın cesaretiyle oturduğu yerden kalktı. Parmağındaki kanı emdi. Tükürüğüyle yarayı iyileştirmeye çalışırken çoktan arka odanın kapısına geldiğini fark etti. Kalbi gelmiş boğazına toplanmış orada atıyordu ve kulaklarından çıkmak için fırsat kolluyordu sanki. Heyecandan ve meraktan gözlerini devamlı kırptığından kapı deliğinden gördüklerini net seçemiyordu. Gördüklerine inanamadı. Kızın ayakları teyzesinin omuzlarındaydı ve teyzesinin başı içeride bir şeyler arar gibi sağa sola hareket ediyordu. Kalbi çıktı kulaklarından. Yere düşen kalbini almak için eğilince o da yere düştü.

Kapıyı açınca yerde baygın yatanı gören teyzesi ve misafir kız birbirlerine baktılar. Teyzesi çocuğun suçunu örtecek kadar geniş bir kahkaha atsa da misafirin kızaran yüzünde ifade değişikliği olmadı. Teyzesinin onu divana yatırdığını, misafirin gittiğini ve epey bir zaman geçtiğini etraftaki vakitsizlikten anladı. Eniştesinin gelme vakti yaklaşmış olacaktı ki mutfaktan yemek için yapılan hazırlığın sesleri geliyordu. Konunun artık açılmayacağından emin olan Nazife, teyzesini kışkırtmak için bir çırpıda mutfığa konuyu açmaya giden cümlelerin azarlanarak gururu yerle bir olmuş halde geri döndüğünü fark etmedi bile.

O günden sonra günlük kavgalı, küfürlü, tabak kırmalı, beddualı ve kapalı perdeli günlerde değil, onun hayatında bir değişiklik oldu. Eve gelen kadın yalnızsa eğer, Nazife komşuya gidecek ve onun gözlerinde hep bir şaşırma haliyle sürekli ayakta duran ve geçenleri seyreden oğluyla oynayacaktı. Koca kız, küçükük Ali. Artık ne yapsın! O da Ali gibi hep uzaklara bakmayı öğrendi. Bir seferinde Ali yine uzaklara bakarken:

"Sen neden hep uzaklara bakıyosun?" dedi.

"Babamı bekliyorum."

Şaşırmıştı. Bu çocuk tam bir salaktı.

Nazife, çok daha küçükken bile babasının bir daha gelmeyeceğini biliyordu. Tecrübeli bir mendilden öğrenmişti bunu üstelik. İşte Ali'yi bu yüzden sevmiyordu.

Artık eve gelen misafirlerden değil meraktan sıkıldığından ve teyzesinin arka odada ne yaptığını öğrenmeye karar verdiğinden, sesinin ve gözlerinin inadına rağmen cevabını alamayacağından emin olduğu soruyu sordu teyzesine. Kahkaha ve ardından gelen "Allah senin iyiliğini versin e mi, meraktan çatladın. Kadınlarla ne işim olur benim. Kıl, tüy işleri işte," ona yeterli gelmediyse de "Kutularını sana niye gösteriyolar o zaman"ı da alıp hevesi eksikle tamamlanmış bir bakışla geçti salona.

Günler geçtikçe içkili, dünyayı yakından görmüş ve eve hep geç gelen kırmızı yüzlü eniştenin hırıltılı soluğu, teyzesinin fısıltılı isyanı, –yeter len, bıktım artık her gece. Çekil üstümden.– ile sü-

ren geceler ertesi yorgun düştüğünden, evin ritmine uyum sağlamakta çok güçlük çekiyordu Nazife.

Böyle bir gecenin ertesi, eve erkenden gelen enişteyi aniden fark edince çok korktu. Hanidir işlediği dantelden başını kaldırıp yüzü dantellerle süslü genç kıızı görünce şaşkınlığını gizlemek için başını öne eğdi. Enişte o ara ortadan kayboldu. Kısa süreliğine yalnız kaldığı genç kıza tekrar baktı ve kızın yüzünde gördüğü dantellerin gözlerinin bir oyunu olduğunu anlayınca gülmeye başladı. Kanepede oturan kız ne yapacağını bilemediğinden elleri hâlâ küçük mü diye merakla baktı onlara. Sonra hikâyesini de beraber götüren bir bakışla uzaklara daldı. Banyodan gelen su sesinden başka ses duyulmuyordu artık. Biraz sonra enişte kırmızı suratıyla içeri geldi ve kızla beraber arka odaya gittiler nedense.

Yine eniştenin hırıltılı soluğu. Bu kez fısıltılı ama isyansız gıcırdadı yatak. Eniştenin terli ellerinden kıza verilen paralar. Çoğu bozuk kırmızı. Tıpkı eniştenin yüzü gibi. Sonra "Sen akıllı bir çocuksun"la okşanan saçlar ve ona da sadece bir tane verilen terli kırmızı para. Ve tekrar geceye gidenler.

Artık öğrenmişti Nazife, her yerde üzülebilirdi.

Ölü evinde helva kavurmaktan geç gelen teyzenin erken sabahında, huysuzluk büyötmeye kararlı bir suratla uyanıp eniştesinin yüzüne hiç bakmayarak –tıpkı diğer sabahlar gibi– yanıtladı "Ne o surat Nazife?"yi.

"Yüzüne ne oldu enişte?" dediği içinde kendine bilahare kızacaktı.

"Yok bi şey. Sarhoş kafa işte, koca duvarı görmedim. Küt. Olacağı bu."

Eniştenin geldi geleli duyduğu en uzun-komik cümlesine hırslıksız yakalanıp gülmesini bile bile tutamadığı için eğer sırasını karıştırmazsa kendine ilk bu yüzden kızmaya karar verdi.

"Gülme cadı. Enişteyle dalga geçilir mi hiç"i duyan teyzesi, "Sen ben yokken bir halt karıştırdın kesin. Söyle kızım ben yokken enişten eve geldi mi? Yalnız mı geldi?" diye sordu.

Yalan söyleyeni Allah hiç affetmez, hemen şeytana arkadaş

yapar seni. Nurper sözü.

Nazife eniştenin verdiği parayı hatırladı. Cebimde kurumuştur artık diye geçirdi aklından. Tere şahit olmuş avucunu sofradan çekip şaşırmış gibi yaparak yanıtladı soruyu. Şaşkınlıkla verilen cevap teyzesini rahatlatmasa da merdivenden düşmüş gibi acıyla ağlayan bir çocuğun feryadı yetiştirdi herkesin imdadına. Enişte hemen koştu.

Ali'ydi düşen. Uzaklara bakarken düştüğü için yarası feryadından küçüktü. Ağlama sürerken, çocuklar ve komşu kadınlar toplas-tılar hemen. Enişte durumu fırsat bilip gitti. Kadınlar birbirleriyle konuşurlarken çocuklar da oynamaya başladılar. İkisi hariç.

"Karanlık ama burası."

"Olsun."

"Peki nasıl göreceksin benim kutumda kurt var mı?"

"Ben görürüm merak etme. Teyzem öğretti bana. Sen donunu çıkar yeter."

"Ya anam yakalarsa!"

"Ne yapıyorsunuz ki biz? Hem erkeklere kutu göstermek ayıp. Ne var. Sen de kızsın ben de kızım."

"Peki kurt görürsen ne yapıcın?"

"Hemen üstüne tükürüp boğucam onu. Sen demedin mi hep kutum kaşınıyo diye. O zaman nazlanma."

Gülistan'ın kutusu küçücük ve kılsızdı. Tıpkı kendisinininki gibi. Çok hoşuna gitti. Büyüyünce o da teyzesi gibi çalışacaktı. Hem ne güzel işti. Herkesin kutusunu açmak, tertemiz yapmak arada da merak edip bakmak. Bunun neresi kötüydü.

Annesi iki ay sonra almaya geldiğinde önce hiç gitmek istemese de, birkaç gün sonra eşyaları elinde, kapıda uzun uzun uzaklara bakarken annesi içeri girmeye zor ikna etti onu. Gece boyu kardeş dertleşmesine şahit olan kulaklarının uğultusu eve döndükten günlerce sonra bile geçmemişti. En çok da kırdığı tabakların sayısını annesine söyleyen cümlelerin uğultusu.

Fazıla

Murat Yalçın

O gece bizi hiç kimse, kandil bile görmedi. Kim kimi sevdi, bizden başka kimse bilmiyor. Bilmeyecek de.

Pierre Louÿs, "Örtülü", *Bilitis'in Şarkıları*, çev. İzzet Yasar

Neresinden başlasam, nasıl anlatsam?

Anlat Fazıla, al bir yerinden başla. İster doğduğun köyden, o kırgın bahardan başla, ister kış yorgunu dağların dik yamaçlarını öbek öbek sarmış karların eriyip aktığı günlerden başla; taştan taş köpüren suların gürültüsünden...

Öyle bir gürültü ki evlerin koca kayalarla örülü kapkalın duvarlarını titretirdi; öyle bir gürültü ki loğlanmış parlak damların kerpicini çatlatırdı; öyle bir gürültü ki bende bütün dünyanın sabahlara dek ağladığı duygusunu uyandıran meşe yapraklarındaki damlaları oynatırdı. Öbür sesleri yutan bu gürültüye sadece okul karşı koyabilirdi: Teneffüslerde bahçesine saçılan kara önlüklü çocuklar, birkaç dakikaya sığdırdıkları taşkınlıklarıyla köye hayat verirlerdi. Nöbetçi öğrenci, evimizdeki havana benzettiğim zili var gücüyle salladı mı, tahta döşemeli dersliğe takır tukur doluşulurdu: İşte o zaman bahçe gene sessizleşir, doğa gene insansız, gene yaşamasız, ağır bir natürmort olurdu... Yaşlısı çok, çocuğu azdı köyümüzün; üstelik hepsi de benden küçüktü, o yüzden de cami mihrabındaki ucu püsküllü, kirli beyaz renkli, benekli yumurtayla konuşurdum. Yüksek pencerelerin demir parmaklıkları arasına

kafamı sokup mihrabın tepesinden sarkan bir zincirin ucundaki bu koca egzotik yumurtanın varlık sebebini merak ederdim de nedense kimselere sormak aklıma gelmezdi. Düşünüyorum da, hayatımın en önemli günleriydi... Beni okutmaya kararlı annemle babamın göğsüne ayrılık ateşinin düştüğü yıld 55... Ortaokulu Durupınar'daki anneannelerimin yanında okuyacaktım. Asıl mesele Öğretmen Okulu idi. Belki parasız yatılı sınavlarına girecek, olmadı başka öğrencilerle birlikte ev tutacak ya da bir ailenin yanında "pansiyoner" olacaktım... Hayallerimi süsleyen yatılı kız okuluydu; aileme yük olmadan öğretmen çıkmaktı... Bizim oranın bir türküsünde "her görünen yurda yol olmaz" denir ama ben, daha o yaşta, bütün yolları gözüme kestirmiştim. Ne zaman bu düşlere dalsam kendimi Bahriye Öğretmen yerine koyar, onun geçtiği yollardan geçmenin heyecanına kapılırdım.

Sivas'tan gelmişti. Edirneli'ydi. İkinci sınıftaydım ben, geldiğinde... Okulumuz iki derslikliydi, ama bütün sınıflar bir dersliği ancak dolduruyordu. Bahar geldi mi sürekli kırlara çıkardık. Çift sıra halinde –en ön sırada ben, arkamda büyükten küçüğe dizilen sınıflar, en arkada Bahriye– şarkılar söyleyerek gider, sarı-beyaz papatyalarla dolu Hinkâh'ın Deresi'nin kenarındaki düzlükte çoğu zaman resim, bazen kültür fizik hareketleri yapardık. Bahriye'nin ince, yeğni bedenine öyle yakışırdı ki bu hareketler, her duruşun kendi gösterdiği şekilde yapılması için çok uğraşırdı. İkinci vakti, küçük bir kara koyun sürüsü gibi dönüş yoluna düzülürdük. Köprüyü geçer geçmez genişleyen yolda çocuklar birden paydos havasına kapılır, Bahriye'nin uyarılarına, dikkatlerine aldırmadan, sırayı bozarak, itişip kakışarak çığlık çığlığa evlerine dağılırlardı. Yalnız ben –beşinci sınıfın tek öğrencisi ve öğrenci başkanı sıfatıyla– Bahriye'nin gözü önünden ayrılmamaya özen gösterirdim. O vakit hemen yanıma gelip elini omzuma koyardı. Birlikte akşama dek dağlarda gezmiş iki kafadar olurduk. Okuldan, geleceğimden konuşurduk. Ona daha fazla sokulma isteğimi dizginlerdim. Çamurlu yolda, sığır izlerini çanak çanak dolduran sulara bata çıka, hızlı adımlarla köye girer, bizim kapının önünde ayrılırdık... Yoğun

duygulanımlar bunlar... Sınırlarını, boyutlarını, içeriğini çözemediğim, kestiremediğim, kıvıl kıvıl bir akış... Bazen o kır dönüşlerinde söylediği Trakya türküleri kanıma işlerdi. Ermeni ustaların yaptığı tek kemerli antika köprümüz "Edirne'nin köprüsü taştan" türküsündeki köprü olur, üstünden geçerken başım dönerdi.

Kritik dedikleri yaşlardasın üstelik...

Bazı derslerde ön sıralardaki birinci sınıflara öğretmenlik ederken Bahriye'nin pencere önünde durakaldığını, uzaklara, karşı dağlarda gezinen avare bir hayvana dikkat kesilmişçesine baktığını fark eder, ben de yandan ona bakardım: Ne düşünüyordu? Niye dalgındı? Bazen bu zaman aralığında sonsuza dek yaşayıp gitme arzusu gövdemi sarıp ısıtan bir yorgan olurdu. O vakit, köyün dibini oymaya çalışan azgın bir hayvana benzettiğim Büyük Dere'nin sanki bir kolu içimde taşkına döner, yüreğimdiki en sarp yerlerden aşağıya dökülürdü.

Evine gittin mi hiç?

Çok, ama yalnız değil. Öte Mehle dediğimiz dik sokağın sonunda, köyü terk edip İstanbul'a göçmüş annemin dayısının evinde kalıyordu. Babam muhtardı o zamanlar, bu evi "Öğretmen Evi" yapmıştı. Her yıl, okulların açılmasına bir hafta kala, annemle birlikte evin temizliğini yapardık: çarşafaları, yorgan kılıflarını, küçük kilimleri yıkar, mutfak kaplarını sudan geçirirdik. Annem hamaratlığımı över, öğretmenime duyduğum sevgiye, saygıya, hayran kalırdı.

Hayranlığının cinsel uyanışlarıyla ilgili boyutları neydi peki? Annen sezer miydi mesela?

Nasıl, olur mu hiç? Onun saç tellerini biriktirdiğimi bilemezdi mesela. Temizlik sırasında, ona ait bir şeyi ele geçirme düşüncesinin ona dokunma özlemiyle birleşip içimi bir zevk kasırgasıyla titrettiğini bilemezdi... Bazı geceler kalkıp onun evine gitmeyi, aralık kapısından süzülüp usulca koynuna girmeyi hayal ederdim: O bir gözünü aralasın ve sadece "Geldin mi Fazıla" diye mırıldanıp kucaklasın, beni öpsün isterdim... Annemin örüp hediye ettiği neredeyse küçük bir çarşaf büyüklüğündeki kahverengi yün atkısını

karlı günlerde başına sımsıkı dolardı. Kalın mantosunun altından bile zayıflığı hissedilen bedenini kolayca taşıyan uzun bacaklarını büyük bir ustalıkla kullanırdı. Evimizin eşiğinde durup ardından baktığımda, adını henüz bilmediğim bir masal yaratmışçasına, dere taşlarıyla döşeli yokuşun köşesinden dönüp tipinin içinde gözden yiterdi. Soğuktan çok, o "bir varmış bir yokmuş" ânı içimi ürpertir, kendimi, anneannemin dizine baş koyup dinlediğim gönül karartıcı masallardan birinin kişisi sanırdım.

Düşle gerçeğin arasında yitip gitme endişesi taşır insan o yaşlarda. Benliği havada asılı kalır. Bir daha bir araya gelemeyecek biçimde ikiye bölünür zihin, derin bir uçurum belirir önünde.

Yarılma âni, evet, ama o yaşlarda kendimi tam bilemediğim için ben daha çok düşler âleminin kişisiydim... Neyse, sadede gelirsek, bir akşam, iri başlı çivilere asılı gaz lambalarının loş aydınlığına kurulu yer sofrasındayken babam pat diye dedi ki: "Yeni öğretmen geldi. Muzaffer öğleden sonra Durupınar'a gitmişti, alıp gelmiş. Trenle Bağaştas'a, oradan Durupınar'a geçmiş. İyi denk gelmiş, şanslı varmış kızın..." Babamın ağzından çıkan bu "yeni öğretmen" lafı isli duvarlarda oynayan devasa gölgelerimizi gözümde kara devlere, öcülere çevirmişti. Annem de, sanki bencileyin, bu haberin verdiği rahatsızlıkla uyuşuk bacaklarını oynatarak oturuşunu değiştirmişti: "İki öğretmen birden ne olacakmış köylük yerde? Lüzumsuzluk..."

Kim bilir nereden icap etti?

Bilmiyorum. Sadece "ilişkim"in bozulacağı korkusuyla içime bir ağı düştü. Ertesi gün mutsuz, bana yabancı adımlarla okula vardığımda, kapı komşumuz Muzaffer Amcaların kızı Gönül yanımda bitti. Daha ikinci sınıfa gidiyordu; ablalık eder, ders çalıştırdım ona bazen. Sanki Muzaffer Amca Durupınar'dan bir oyuncak bebek getirmiş de beni özendirmeye çalışıyordu; benim bebeğimi aşığılırcasına bir çırpıda sayıp döktü kendi bebeğinin üstün özelliklerini: Adı Leyla imiş, Trabzonlu'ymuş, lepiska saçları varmış, bir kere Bahriye Öğretmen'den çok daha genç ve güzelmış, ak tenli, al yanaklı, uzun kirpikli, mavi gözlüymüş... Biliyor musun, as-

lında ne komik! Evin danalarını, oğlaklarını da böyle sahiplenir, isimler takar, birbirleriyle yarıştırdık.

Anlattığı kadar var mıydı peki?

Evet, sarışın bir porselen bebektir... Ama Bahriye'den başka kimse ilgilendirmiyordu ki beni! İlk gün ders yapamadık. Okulun odunluğu haline gelmiş öbür dersliği düzenleyip temizledik. Sıraların bir kısmını oraya taşıdık. Babam köy odasından eski bir sac soba getirip kurdu, Muzaffer Amca paslanmaya yüz tutmuş boruları galvanizledi. Duvarlar kireçlendi, tek kanatlı pencereler elden geçirildi. Leyla Öğretmen'in dersliği hazırды: Birinci ve ikinci sınıflar ondaydı artık... Köyün gözü kulağı Leyla'daydı. Erkekler başka türlü, kadınlar başka türlü. O günlerde annem de unutulmaz benzetmelerinden birini yapmıştı, şaka yollu: "Leyla maşallah karaman koyunu gibi; Bahriye sıskacık bir nezir keçisi!"

Ne keçisi?

"Nezir." Adak keçisi yani. Adak kurbanları sıska ve çelimsiz olur ya... Çok bozulmuştum, öğretmenime toz konsun istemiyorum ya... Annemin bir de müthiş öngörülerı vardı. Onun ağzından çıkan er geç olurdu. Leyla bahsi açıldı mı, her fırsatta lüzumsuzluğunu vurgular, "Kız zaten nişanlıymış! Hangi erkek nişanlısını böyle dağ başlarına salar? Görün bakın okullar kapandı mı gider, seneye de bir daha dönmez," diyordu. Öyle dedi mi rahatlardım bir parça. Çünkü Leyla daha ilk günlerinde Bahriye'yi benden koparmıştı. Birlikte kol kola, güle söyleye okula geliyor, Leyla'nın düşmemek için gösterdiği aşırı dikkati aralarında çocukça bir eğlence konusu yapıyorlardı. Teneffüslerde bahçede ip atlıyor, top oynuyor, şakalaşıyorlardı. Bahriye'yi hiç böyle görmemiştik: Kollarını göğsünde kavuşturup uzaktan dalgın gözlerle, sıska bir korkuluk yalnızlığıyla bizi seyreden dertli kadın gitmiş, sanki iri, güleç bir kız çocuğu aramıza katılmıştı. Hele birlikte ip atlamaya başladılar mı... Leyla'nın her sıçrayışta titreyen kaba etlerine gözlerim takılır, ondan nefret ettiğimi anlardım. O yıl 23 Nisan bayramı böyle güle oynaya, neşeyle kutlandı. İlginç yarışmalar düzenlediler. Şimdi düşünüyorum da, ikisinin düğünüydü sanki!

İyice abartmışsın! O kadar dokundu sana, ha!

Kötülemiştin, kararmıştım iyice. Bütün bu sevinçlerin uzun sürmeyeceğini düşünürdüm: Yani, Leyla'nın tatilden dönmeyeceğini; Bahriye'nin gelecek yıl bensiz, yapayalnız kalacağını; yüzünün hiç gülmeyeceğini; kendini köprüden atacağını; dokunamadığım narin bedeninin Büyük Dere'nin sularında sürüklenip gideceğini; yalnız, annemin ördüğü kahverengi atkısının suya devrilmiş bir çınarın dalına takılacağını; cesedini ise günler sonra, ta aşağıda, Fırat kıyısındaki kayıkçıların bulacağını falan.

İçin karışmış iyice. Peki, nasıl patlak verdi olaylar?

Gün gün anımsıyorum. Dinle bak, 19 Mayıs hazırlıkları yapıyorduk. Haftada iki gün Durupınar'dan gelip köyümüzden geçen bir çerçi vardı: Emrullah. Seyyar manifaturacıydı aslında ama postacılık da yapardı. Dalgacı, sevimsiz, sırtkan herifin tekiydi: Babamlar hep laf atar, eğlenirlerdi onunla. Neyse, bu, Leyla'ya sürekli mektuplar getirmeye başladı. Birkaç kez masasına ben bıraktım: Üzerinde, parantez içinde "Çerçi Emrullah Kılıç Eliyle" yazılıydı; "Erzincan"dan, "Orhan Kavasoglu"ndan gelirdi... Mektuplu günlerde dersler daha sakın geçerdi; öğretmenler ciddileşir, hatta yüzleri düşerdi. Bahçede çocukların arasına karışmaz, oyunlara, şarkılara eşlik etmezlerdi. Bahriye'nin yüzüne Leyla öncesi dönemin soğuk ifadesi yerleşirdi. İşte o mektuplu günlerden biriydi – 19 Mayıs'tan bir-iki gün sonra: Hava nasıl boran, yağmur sicim... Teneffüsteki çocuklar sağanağa aldırmadan okulun saçakları altında, duvar diplerinde dikilip gevezelik ediyorlardı; aralarında Gönül'ün de olduğu bir grup, üstü kapalı çeşmenin içinde elleriyle oyun oynuyorlardı. Ben, bir yağmurkuşu sessizliğiyle sırama tünemiş, *Yaban*'ı kim bilir kaçınıcı kez okurken gözüm ara ara buğulu pence-
renin dışındaki çocuklara kayıyordu. Başıma bir şey geleceğini sezmiş, sanki düpedüz bekliyordum. Derken, Leyla'nın dersliğinde alçak sesli bir tartışma başladı. Bahriye, "At nişanı gitsin! Yaz ona; 'Dönmeyeceğim,' de, 'Bu köyden ayrılamam, öğrencilerimi bırakamam,' de, 'ideallerim var benim,' de... Çok mu zor! Görmüyor musun sana ne kadar bağlandım!" yollu yarı buçuk işittiğim bir

sürü laf edip Leyla'yı ikna etmeye uğraşüyor, bir yalvarıyor, bir tehdit ediyor, bir aşkını ilan ediyordu. Leyla'dan hiç ses çıkmıyordu ama kim bilir gözleriyle, mimikleriyle ne yanıtlar verdiği ya da domuzuna sustuğu için Bahriye'nin sesi giderek yükseliyor, sertleşiyordu. Öğrencisini bir köşede azarlayan öğretmen edasıyla konuşuyordu. Ancak, bildiğim kavgaların hiçbirine benzemiyordu bu. Aralarındaki ilişkinin dumanı burnumu sarmıştı bir kez.

Eyvah eyvah!

Karnımdan kasıklarına doğru bir sancı yürüdü. Pencereden atlayıp kaçmak istedim. Gözlerim elimdeki *Yaban*'a saplanmıştı. Çocukların seslerini, yağmurun şakırtısını duymaz olmuşum. Kar-makarışık duygular, içimde bozbulanık bir seldi artık. Hem araların bozulmasına sevinmem gerektiğini düşünüyor hem de şimdiye kadar sadece izlenimlerimle, duygularıyla tahmin ettiğim bir ilişkiye kulaklarımla tanık olmayı kaldıramıyordum; dahası, duygularına inanmak istemiyor, içimden hepsini reddediyordum.

Zavallı... Ne zor bir durum!

Hem nasıl... Zangır zangır titriyordum. Göğsüm kabarıyor, gittikçe şişiyordum; içime akıttığım gözyaşlarım bedenimin bir yerinden fışkırmak üzereydi. Gök göğsümde gürlüyor, şimşekler beynimde çakıyordu. Ağlamaktan korkuyordum; her şeyi duymuş, anlamış olmayı kabullenmem güçtü. Nerden aklıma geldiyse, fırlayıp girişte asılı piriñ zili ahşap sapından kaptığım gibi büyük bir hınçla –bütün köye, hatta bütün dünyaya "imdat" dercesine– iki elimle sallayıp çocukları acele derse çağırdım. Çocuklar, ne olduğunu anlamadan, geç kalmışçasına koşup yerlerini aldılar. Bahriye, raundun bitiş gonguyla birlikte rakibini sıkıştırdığı köşede bırakmak zorunda kalmış bir boksör hırsıyla, "sonra hesaplaşırız" diyen gözlerle, son kez baktı Leyla'ya ve yanımdan o hışımla geçerken de bana, "Bugün sen miydin nöbetçi?" dedi.

Bak şimdi, anlatırken bile gözlerin doldu...

Tam yanımdan geçerken, beni teselli edercesine söyledi; ama ben kendimi azarlanmış hissettim. Her şeyi ortaya döküp bütün duygularımı oracıkta bildirmek isterdim ona. Yanıt bile vermedim,

veremedim. Konuşacak halde değildim: Sadece ağlayabilirdim. Sanki bir yaşı, bir çağı, bir dönemi, bir tarihi geride bırakmıştım. Sanki geçtiğim bir sınıfın defterlerini bir daha açmamak üzere kapamış, yeni sınıfın defterlerini almaya gidiyordum... O akşam, eve döner dönmez, kardeşim için sakladığımız eski ders kitapları-mın arasında biriktirdiğim saçlarını sayfaların arasından tel tel çekip annemin eski giysilerden çıkma iplerle ördüğü sırtımdaki alaca hırkanın cebine tıktım. Bu arada, kasıklarımdaya gene dayanılmaz bir sızı; anlayamıyorum, bilemiyorum ne olduğunu. Karın ağrısı sanıyorum... Sessizce mutfığa geçtim. Nedense hep cami mihrabına benzettiğim ocaktaki üçayaklı demirin üstünde kara bir tencere lıklıyordu. Kesif bir et kokusu yayılmıştı ortalığa. Küllerin içinde parlayıp sönen közlerin üstüne hiç duraksamadan bıraktım saç yumağını. Bahriye'nin kısa kalın saçları et kokusunu bile kesen mide bulandırıcı bir koku bırakarak duman oldu. İçim kalktı, yüzüme vuran ocak ateşinin de etkisiyle her yanıma ince bir ter bastı. Sivri uçlu bir şey kanırttı içimi, dönendi... Artık sadece gözlerimle değil bütün bedenimle ağlamaktaydım. Ocağın başındaki tabureye oturup dizlerimi birbirine yapıştırdım; fıkırdayan kara tencerenin yaydığı kokunun içinde garip bir zaman geçirdim. Ta ki arkamdaki ağır kapının demir çubuğunu kaldırıp içeri giren annem "N'apıyorsun orada kızım? Yüzünü al basmış..." diyene kadar... "Bugün okulda çok üşüdüm, biraz ısınıyordum," dediğim sıra donumdaki ıslaklığı hissedince panikledim ve annemin uzatmasına fırsat vermeden tuvalete koştum.

İlk kanamandı değil mi? Vücut nasıl da tepki veriyor her bir şeye...

Kendimi anneme daha yakın hissediyordum artık. Okulun son haftası gelip çatığında Leyla'nın nişanı bozduğu söylentisi yayılmıştı. Annem, Gönül'ün annesiyle kapıda konuşurlarken bir suçludan, bir sabıkalıdan söz edercesine, "Kolay bırakmazlar o kızını," dediğinde, içimden, hasetli bir kadın ağzıyla, "İnşallah," dedim. Ertesi gün karneler bizim derslikte dağıtıldı. Leyla pencereden dağlara bakarken Bahriye bir veda konuşması yaptı. Okulun tek

mezunuydum. Kucaklaşmamız uzun sürdü. Doyumsuz bir andı... O sırada kulağıma, beni hiç unutmayacağını söyledi: "Sen hepsinden farklısın! Seni çok sevdim, biliyorsun... Ama asıl büyüyünce anlayacaksın beni!" Ayrıcalığıma bana duyumsatan bu sözler karşısında utandım; hakkında kurduğum bütün kötü hayallerden dolayı kendimi suçladım. Yaşlı bir kadın ağzıyla karşılık verebildim ona: "Biliyorum... BiliYORUM... BİLİYORUM!" Sesim giderek yükselmişti. Bir çift devekuşu yumurtasına benzeyen göğüslerinin arasına yüzümü dayayıp birikmiş bütün ağlamalarımla ağlamak istemiştim. Başımı okşadı, alnımdan öptü, ileride iyi bir öğretmen olacağımı söyledi. Yanaklarımdan süzülen yaşları sildi... Leyla dönüp bakamıyordu bize. Belki o da ağlıyordu. Karatahta önünde acıklı bir film sahnesi yaşandı böyle...

Çok hoş ya... Peki, o gün mü çingar koptu?

Dinle. Eve geldiğimde "Leyla'nın nişanlısı gelmiş!" dedi annem. Nedense hiç umursamadım. Babam, akşam öğretmenleri uğurlama ziyaretine gittiğinde Orhan'la tanışmış: Erzincan'da İaşe Subayı imiş, komutanından özel bir izinle gelmiş, Leyla'yı Trabzon'a götürüp birliğine öyle dönecekmiş. Leyla kahve ikram etmiş, Bahriye beni övmüş, geleceğimi konuşmuşlar falan. Babam bu konuşuklarını anneme aktarırken üstümden bir taş kalktı. Yarı mutlu, yarı rahat, yarı ağlak, yarı heyecanlı, yarı kederli, böyle alacalı duygularla uykuya daldım. Ertesi gün horoz seslerine uyandım, bir parça huzursuzdum. Pencere önünde, derenin uğultusunu delen kuş seslerine kulak kesilmiş oturuyordum. Pırıl pırıl bir gündü. Derken, Öte Mehle'deki Öğretmen Evi'nden köye yabancı, şehirli bir sesin bağirtısı yankılandı: "Edepsiz ahlaksızlar! Maarif'e şikâyet edeyim sizi de görün bakın! Öküzün boynuzuna girseniz yeridir artık; dünya âleme rezil olacaksınız!" Aynen böyle! Kulaklarımdan yıllardır gitmeyen bir ses bu... Gönül de babasıyla oradaymış. Leyla'yla vedalaşmaya gitmiş: Muzaffer Amca katırları duvardaki halkalara bağlarken üst katta kopmuş kızılca kıyamet. Orhan, kanatlı kapıdan dışarı fırlamış. Sırtında hurcu, kapı önünde saydırmış bu tehditleri. Yukarıdan, öğretmenlerden hiç ses çıkmamış.

Ne diyeceklerdi ki?

Köye tılsımlı bir sessizlik çöktü. Bir süre sonra babam Orhan'la önden, Muzaffer Amca da öğretmenlerle arkalarından yola çıktılar. Mutfağın küçük camından izledim gidişlerini: Leyla ile Bahriye, Bruegel'in körleri misali art arda, sanki birbirlerini çekerek ağır aksak yürüyorlardı. Mezarlık duvarından yola fırlayıp onları durdurmak istercesine öne eğilmiş badem ağaçlarının altından geçip gözden kayboldular. Annemin, kapının eşiğinde bulduğu Öğretmen Evi'nin anahtarıyla kahverengi atkıyı yüklüğün üstüne bırakırken, Bahriye'yi ilk kez dışlayarak, "Utancından kapıyı bile çalamamış zavallı!" demesi böğrümde lök gibi çöktü... Akşam, babamla Muzaffer Amca yolda olup bitenleri uzun uzun anlattılar: Leyla Öğretmen, bir yanlış anlaşılma olduğunu, nişanı bozmasını gururuna yediremediği için böyle yaptığını, Orhan'ın başka dengezsizliklerini sıralamış. Bahriye Öğretmen'e hep susmuş, "surasından ateş damlayarak", katırların ardından onları dinleyerek yürümüş. "Kadının ayakları sürükleniyordu yolda; başına bir şey gelecek, bayılıp düşecek diye, belli etmeden, dönüp dönüp ona baktım..." diyordu Muzaffer Amca. Babamsa Orhan'a, öğretmenlerin mesleklerinden atılmak gibi ağır bir neticesi olacağı, onun için şikâyet etmemesi, ilçeyi de ayağa kaldırmadan bu işin kapanması, böyle şeylerin duyulup konuşulmasının dahi umumi ahlaka mugayir olduğu, artık herkesin kendi yoluna gitmesi gerektiği gibi daha bir sürü nakışlı laf saymış: "Bak, bu sözlerime mim koy, dedim. Sevda sahrasında mecnuna dönmüşsün besbelli, çıkıp buralara geldiğine göre ama kadın bu, sever aldatır, güler ağlatır; gençsin daha, yaşayıp görürsün, dedim. Baba-oğul gibi konuştuk, tatlıya bağlandı mevzu."

Nasıl geçti o ilk gece?

Uykusuz... Ağır bir suskunluk nöbetine girdim. Kiraz zamanıydı. Hinkâh'ın Deresi'ne gidiyor, Başbeyin Mağarası'na çıkıyor, gölgede kalanları bile solup çürümeye yüz tutmuş gelinciklerle konuşuyor, gümrâh yeşilliğin içinde daha bir ay önceki rengârenk çiçekli yamaçları, o şen günleri hayal ediyordum. Kıskançlıklarım,

içe kapanışlarım artık bana bile gülünç geliyordu; o mutlu anlara tam ortak olamadığım, o bir daha ele geçmeyecek anları kaçırdığım için kendimi suçluyordum. Kendimi büsbütün yaşlı hissediyordum. Ürküyordum. Kırılmalı sesleriyle çınlayan mağaranın girişindeki taşta oturup üst üste binmiş damlarıyla koca bir kabuklu yarıya benzeyen köyümüze bakıp hayallere dalıyordum... İşte ben böyle bu haller içindeyken bir hafta geçmişti ki Çerçi Emrullah, Bahriye Öğretmen'in Bağaştas İstasyonu'nda intihar ettiği haberini getirdi. Gönül'ün ağlayarak gösterdiği *Durupınardan Damlalar*, "Bağaştas İstasyonu'ndaki feci kazada genç muallime hayatından oldu" diye manşetten vermişti olayı. Bahriye'nin nüfus hüviyet cüzdanından alınmış kapkara, yüzü mühürle yaralı fotoğrafını geniş istasyon görüntüsünün üst köşesinde görür görmez gidip okulun karşısındaki çeşmenin taşına oturdum. Kurnadaki köpüklü sulara dalıp yas tuttum. Ağlayamıyor, içimdeki sarsıntıları kulaklarımla dinliyordum. Benim yerime başında oturduğum çift oluklu çeşme ağlıyor, benim yerime aşağıdaki Büyük Dere hüngürdüüyordu nasılsa... Kalkıp cami penceresinin parmaklıklarına başımı geçirmek, sebebini kimselere sormadığım, kalubeladan kalma o koca yumurtanın yerinde olup olmadığına bakmak istiyordum sadece...

Ah Fazıla, tatlı Bilitis! Sen anlatırken kaç saattir bakıp durduğum şu büyük çerçeveli pano... Tahmin ettiğim şey mi bu "siyah üçgen"? Okul önlüğünden mi?

İlkokul önlüğümü saklamıştı annem, bayrak yaptım ondan böyle.

Şey, peki bu boyalı yumurtaların sırrı neymiş? Ne kadar çok var bu salonda...

Örümcekleri savarmış ama inanma. Baksana, ben ortalarında yaşayıp kocadım bile... Kırk yıldır topluyorum.

Ne kocaması? Hiç büyümemişsin ki sen!

Biraz uzanalım mı artık, çok yorulduum? İçeri geçelim...

Olur, hadi kalk!

Lanet'le Mübarek

Barış Pirhasan

Bir kerecik olsun el ele yürümüşlükleri var mıydı acaba? Genç ve alımlıydılar. Günleri, kimi zaman geceleri, tavan arasından bozma bir ofiste geçiyordu. Masaları karşı karşıya. Önlerinde mekanik hesap makineleri. Yılbaşı gecelerinde bile kuruşları sayarak. Birisi için cezaevindeki yoldaşıyla dayanışmanın, devrimci direnişin gereği, gönüllü üstlenilmiş bir parti göreviydi bu eziyete katlanmak. Övünmeden, yerinmeden, sessizce. Öteki bu sessizliğe kulak kesilmiş, karşı masadaki ufak tefek kadının, benzer işyerlerinde un ufak edilen milyonlarca mutsuz, ezik memurdan farkını anlamaya çalışıyordu.

O zavallılar gibi, "abla"sının da aklı fikri kızında, oğlunda ve tutsak kocasındaydı işte. Gel gör ki onlar evlat, ya da yolu gözlenen bir erkek olmanın ötesinde bir yerlerdeydiler. Çocuklar koptu kopacak fırtınaya adanmış... Belirsiz ama ışıklı bir gelecekte bugüne emanet. Erkeğine kavuşmak, sarılıp yatmak, özgürlüğün minicik bir ilk adımı. Öpücükler hasret dindirmeyecek, yangınlar çıkartacak. İki küçük kadının birbirleriyle yarışarak sigara dumanına boğdukları bu tavan arası, kapan kurmakla, zehirli peynirler serpiştirmekle tükenmeyen fareleri, tavana yakın, daracık pencereleleri, muşamba döşemesi, duvarlara asılmış banka takvimleri ve

donuk manzara resimleriyle onlara dikenli bir yuva olmuş bu çilehane de yanıp kül olacak.

"Ablacımm" sessiz filan değil, uğulduyor. Kolları dünyayı sarmış, dersin gaipden haberler almakta... Kore'de, Vietnam'da, Kongo'da taraf tutuyor. Nasıl ayak uyduracak ona? Ya terk edilirse? Kurduğu yumuşak hayalleri, kuruşların arasında jilet gibi çakıp kaybolan şehvet kıvılcımlarını içine, daha da derinlere iteleyip, çaresiz, dilsiz bir sevdaya dönüştürdüğü bu sabır kalesinde tek başına kalıverirse? Öfkeden boğularak, isyan ederek anlamaya çalışıyor ve anladıkça sevgiye yenik düşüyordu.

Ne var korkacak? Lanet ve Mübarek işte yanı başında. "Ablacımm"ın küçücük ayaklarına bu isimleri takmış, oyunlar kurarak onları dokunulur kılmıştı. Bir işbirlikçisi de vardı üstelik. "Ablacımm"ın oğlu. Polislerin babasını alıp cezaevine tıktıkları günden beri paralel evrende hüküm giymiş, bir başka çatı katındaki evlerinde gün dolduran garip oğlan. Ona okşamak olsun... Koşmasını öğrenememiş, yaşlılarıyla tanışamamış bu munis yaratık, bir tek okşamasını ve okşanmasını iyi biliyor. Evden çıkartıldığı anda, kaşla göz arasında ya bir kedi, ya da bir köpekle sarmaş dolaş. Kürklü bir kadın, uzun saçlı bir kız görmesin, ürkeklikten, utançlıktan eser kalmıyor. Okşamak... Yakalanıncaya, azar işitinceye, ellerini sabunla iyice yıkasın diye banyoya sürükleninceye kadar okşamak... Annesinin "mübarek" adlı sağ ayağını okşamak ve "lanet" adlı sol ayağını şakacıktan tokatlamak oyununu çoğu zaman o başlatıyor. Oğlanın yeni ergen ablası, annesinin yakın arkadaşını sevmiyor: "Bana karışamaz!" "Her işimize burnunu sokmasın!" Kıskanıyor mu? Adını koyamadığı, bu tekinsiz yakınlıktan korkuyor mu yoksa? Annesi, kimselere benzemeyen bu erkeksiz kadını kendisinden çok seviyor olabilir mi? Bu hilkat garibesini! Haftada bir zar zor banyo yapan, bıyıklarını almaya bile gerek görmeyen bu sinir illeti acuzeyi!

El ele yürümüşlerdir bence. Bir-iki kere. Hep birlikte gidilen deniz kenarlarında baş başa yürüyüşe çıktıklarında... Şakayla başlayıp... Kayalıklarda birbirlerine el verip, sonra da bırakmayı unu-

tarak. Kim bilir? Bu gece, biricik ablasının kaybıyla paramparça uyurken, gençliklerine döndürüp el ele tutuşturuyorum onları. Elbette yürümüşlerdi...

Bir kerecik olsun öpüşmüşlükleri var mıydı acaba? Hayatları gizliliklerle örülüydü. Sır saklamanın, öğrendiklerini belli etmemenin, büyüteçleri her an tepelerinde dolaşan devlete en ufak bir açık vermemenin terbiyesini almışlardı. Gel gör ki perilerle, cinlerle de koyun koyunaydılar. Bu yaratıklar gün ışığında görünmez olurlardı. Geceye aitti onlar. Karanlığa. Loş mekânlara. Uzayıp kısalan gölgelerin gizli sahibiydiler. Disiplinsizdiler. Kimin kime dokunacağına onlar karar verirdi. Tavan arasındaki ışık gündüzleri bile karanlık değil mi? Yılda en az bir ay, gece yarısına kadar bu izbe de çalışmıyorlar mı? Köleler erken paydos edip onları baş başa bıraktığı an, olanca pervasızlığı ve kurnazlığıyla gelirdi gece. "Saçını okşıycam ablacım..." "Geç otur yerine!..." "Bir kere okşayıp oturucam, söz!" "Okşadın hadi..." "Sağ tarafını okşadım. Bi de soldan. Uğurum kaçır. Lütttfenn!"

Ablanın kocası cezaevinden çıkınca şehri yangınlar sarmıyor. Ayaklanan, alanları dolduran kalabalıklardan da eser yok... Sabır! Ve sorular. "Bana söylemek istediğin bir şey var mı? Birbirimizden asla gizlimiz saklımız olmayacak, ama düşmana en küçük bir açık vermeyeceğiz." İtiraf, özeleştiriler... Baba yeni ergen kızını, düşmana verilmiş en büyük açık olarak görüyor. Annenin yakın arkadaşı da mercek altında. Bireyci, bilinçsiz ve güvenilmez buluyor onu. "İlişki kesmekten söz etmiyorum. Ama fazla içimize almamız doğru olmaz. Kimin ne olduğunu bilemiyoruz. Nerden saldıracakları belli olmaz bu itlerin." Boşuna! Bireyci, bilinçsiz ve güvenilmez arkadaş, ablasından vazgeçmemek için her şeye razı. Aşağılanmak, azar işitmek, zaman zaman uzaklaştırma cezalarına çarptırılmak umurunda bile değil. Varını yoğunu sürüyor ortaya. Bu hali dışardan gören akrabalar, arkadaşlar, yoldaşlar "Gerçek dost, bulunmaz arkadaş, fedakârlık timsali..." diye söyleşiyorlar.

"Ne garip bir kadın..." diye manalı gülümseyenler oluyor. Kısa bir sessizlik. Bambaşka bir konuya geçmiş gibi ses tonunu değiştirerek: "Hiç evlenmemiş mi?" diye soruyor bir başkası. "Bir kere evlenmiş galiba. Altı ay sonra da boşanmış." O kadar. Belli ki daha ileri gitmeyi doğru bulmuyorlar. Adını anma ki şeytan zuhur etmesin.

Soruşturma derinleştiriliyor. "Ben yobaz değilim. İnsan çok karmaşık, anlaşılması zor bir yaratık. Hayal gücü, tutkuları sınırsız. Yargılamak değil, anlamak gerek. Ama birbirimize açık olmak zorundayız. Bunun kıskançlık denen küçük burjuva zavallılığıyla hiçbir ilgisi olmadığını biliyorsun. Güven ve dayanışma talebi bu..." Sessizlik. Abla ateşler içinde. "Erkek, ya da koca değil, yoldaş bu karşıdaki. Partimizden neyi gizleyeceksin?" İçinde bir tel koptu kopacak. "O neden burda değil? Neden üçümüz konuşmuyoruz? Çünkü ona güvenmiyoruz di mi? Ona güvenmeden nasıl yaşıyacaksın peki? O tavan arasında, banka denen soygun çetesi-nin kuruşlarını saymaya nasıl tahammül edeceksin?" Konuş! Konuş ki için aklın ışığıyla aydınlansın. Cinler periler kaçacak delik arasınlar: "Bana aşırı bir düşkünlüğü var. Elbette bunun farkındayım. Yalnız bir kadın. Dikbaşı. Bir erkeğe boyun eğecek mizaçta değil. Sapıklığa eğilimi de olabilir. Yok diyemem. Ama sen de kabul edersin ki bulunmaz bir dost..." Erkek sabırsızlıkla sözünü keserek: "Malum canım, fedakâr, yardımsever bir yanı var. Dönüp dönüp aynı şeyleri konuşmayalım. Senin devrimci namusuna güvenerek çok somut bir soru soruyorum şimdi. Cevabın ne olursa olsun bu konuyu kapatacağız ve bir daha açmayacağız. Hiç öpüş-tünüz mü?" Kadının gözlerinde ilk olarak bir öfke kıvılcımı çıkıyor. Sesinin bambaşka bir tınısı var şimdi. İçinin teli koptu mu, gevşedi mi anlaşılmıyor: "Dudaktan dudağa öpüşmeyi kastediyorsun herhalde..." diye başlıyor. Cevabını, eğilip kulağına fısıldamış olmalı. Hiçbir şey işitilmiyor. Bir saate yakın sürüyor sessizlik. Bu kadar sessiz konuşmak, sevişmek, hatta susmak bile imkânsız.

Önce kadın çıkıyor odadan. Bembeyaz gülümseyerek divanda, resimli romanlarında kaybolmuş oğlunun yanına gidiyor. Çok

hassas bu oğlan. Babasından da ödü kopuyor. "Komsomol benim oğlum!" "Ne diyor bu adam? Böyle yumuşacık komsomol nerde görülmüş. Azıcık başını okşayanın kucağında kıvrılıp kedi gibi mırlamaya başlıyor. Babası 'genç komünist' oğlunu da sorguya çekti mi acaba?" Birden, aklından geçirdiği sorunun bilincine varıp irkiliyor. Oğluyla göz göze geliyorlar. "Teslim olmuş mudur?" Kendi buz gibi yalnızlığını görüyor bu gözlerde. "Benim oğlum bu. İstese de teslim olamaz ki. Babasının komsomolu. Ele avuca sığmaz bir casus!" Pencereyi açıp derin bir soluk alırken, koynunda usul usul çırpınan kuşu gizlice salıveriyor. Dönüp resimli romanına dalıp gitmiş oğlunun yanına oturuyor. "Kızımı koruyamadım. Kimsenin inanmadığı yalanlardan başka silahı yok onun..." Farında olmadan eğilip oğlunun resimli romanını okumaya başlamış. Kovboylar, Kızılderililer, haydutlar... "Gayret canımın içi. Bu kavga kimsenin malı değil. Babanın sözünü dinle ki, vakti gelince söyleyecek sözün olsun..."

Bir yılbaşı gecesi, müdür bey çalışkan memurlarına jest yapmış. 1957'den 1958'e geçerken patlatacakları bir şişe şampanya elden ele dolaşüyor. Gece yarısında alt katta toplanmış bir ağızdan 10-9-8 diye haykırıyorlar. Abla sessiz, küçümseyici bir tebessümle izliyor. Arkadaşıyla göz göze geliyorlar. Birden ablasına inat, o da katılıyor koroya. Avaz avaz 5-4-3-2-1 diye bağırırlar öpüşmeye başladıkları anda, tek başına, "1957 sikiirrr!" diye basıyor narayı. Kahkahalar, alkışlar... Ablanın içmeye de niyeti yok. "Hatırım için iç ablacım. Sızıp kalırsan ben sabahlayıp bitiririm senin defterleri de. Söz!"

Tavan arası ofise çıktıklarında çakırkeyif olmuşlar. "Herkes öpüştü biz öpüşmedik. Gel... Ablacım." Sımsıkı kucaklayıp saçlarını okşarken "Samuurrr... Samur saçlı ablacım benim..." Ablacım direnmiyor. Yüzünde garip bir gülümsemeyle bakıyor arkadaşına.

Kapı kendiliğinden kapanıyor. İçerisini göremiyorum. Hiçbir şey de işitilmiyor. Başlangıcıyla bitişi arasına bir ömür sığdırılan, dile gelmez, buruşup sarkan gövdelere inat hep taptaze kalan bir

öpüşme armağan ediyorum onlara. Yangınların kentleri sardığı, yüz binlerin meydanları doldurduğu şu aşk ve isyan günlerinde, mutluluğu ablasından arta kalan minicik, yorgun gövdeyle canını paylaşmakta bulan bu garip, pis, bıyıklı kadına, bir tek ona ağlıyorum. Ablasını yitirdiği, ömrünün en çaresiz, en hoyratça yere çalınmış gecesinde, upuzun bir rüyaya sarıp ona gönderiyorum bu öpüşmeyi.

—

Başka

Birgül Oğuz

Zaten mazi baygın file benziyor. Filler iyidir ama ağır mecazdır. İnsan ayak bileğine bağlı baygın fili oradan oraya sürüyerek nereye kadar yaşayabilir. Çok şükür, adada fil yok. Süheylâ'ya göre fil-leri ada vapuruna almıyorlar. İyi ki de almıyorlar. Burada kimse yok, oh. Kış var. Odun da var. Çift emekli maaşı, babadan kalma ev. Daha ne. Ayak izlerimize kar yağdı artık, öyle diyor Süheylâ. Hem iki iyidir.

Onu bir yaz gününe benzetmek mi, ne gezer. Çok daha güzeldir o, tatlı zarif sevecen. Toprak soğudu, ışık soldu, panjurlar indi. Ama Süheylâ yazdan artık ne varsa tuttu kışa oyulmuş bir haznede biriktirdi. Bütün yaşlı insanlar gibi yine iyi biriktirdi.

Sonra başladı üç portakalı havaya atıp tutmağa, iyi geliyormuş hafızaya, atıp tutuyordu ve hatta gülüyordu ve gülerken dişlerinden baharlı süt damlıyordu, hiç ölmeyecekmiş gibi bakan azgın yaz çiçekleri, toy yapraklar, topalak meyveler dökülüyordu. Portakal peygamberiçesiydi o, şen yas, yaşlı jonglör, acı patlıcan, sevgili. Ama yakında öleceğim, diyordu, dizlerim gıcırıyor, şu mutfağın haline bak. Mutfak hali berbat, kırık fayanslar, contası gevşemiş musluk, sızlanan borular, Süheylâ. Zaten hayat yalnızca güzel olduğu için yaşanmaz.

Hem Süheylâ'nınki sonsuz yaz, artık *ecel ona caka satamaz*. Ki ecel bazı meşe palamutlarına da caka satamıyormuş. Bunu bir

kitapta okumuş Süheylâ. Sincaplar toprağa zulaladığı beş meşe palamudundan en az birini orada unutmuş. Ya. Demek ki neymiş, bunu kendi bulmuş hiçbir kitapta yokmuş bu, önemli olan unutmak değil unutulmaktır. Bazı meşelerin yaşaması bundanmış. Unutulmak ve iki iyidir, *unutulmak ve iki örgütlenmektir, bir düşünsene ya.*

Peki iki kireçlenmiş kadın bir tenhada ne yapar? Oh. İyi yapar. Sigaraya da başladık. Süheylâ'nın sigarayı bir içine çekişi var, dumani havaya halka halka salışı, yok artık. Eskiden çok bıyıklıymış Süheylâ, kısa saçlı, ceketli. Şimdi kusursuz bir ada teyzesi oldu, topuz inci küpe deve tüyü palto falan. Manavın çırağına "Evladım," diyor telefonda, üç de kereviz atıver torbaya, geç kalma yavrum, tez getir güzel oğlum. Sonra da başlıyor üç kerevizi havaya atıptutmağa. Bir bilseler ne doru atlar köpürür onun dilinde, ne filer eskitmiş bırakmış oraya buraya. Gözü yaşlı kadim ana, bıçkın fare, kocakarı ya da köhnemiş zarafet, hepsi olur, tebdilikıyafet gezmekte ferahlık var, ya, kadınlığını sokakta bulmamış Süheylâ, zaten ölecekmiş yakında.

Bu mümkün. İnsanlıktan kurtarılmış bir hayat ve içinde ateş yanan bir oda. Tarih, coğrafya ve biyolojiden çakmış iki meşe palamudu aynı yorganın mağarasında sarmaş dolaş nanik yaparaktan haklarındaki hükme caka satabilir. Ev iyidir, kim'i kimsede eritir. Ev iyi, tenhada dört duvar, iyi, içinde ateş yanıyor. Ve ateş insanı insana ama bütün insanları bir insana benzetiyor: Süheylâ mesela. Ateşe bakarken topuzu dağılıyor Süheylâ'nın, alını daralıyor, gözlüğü küpesi derhal düşüyor, çehresine iri komik kemikler yerleşiyor, çenesi büyüyor, boynu kısalıyor, ufalıyor gözleri çukura kaçıyor. İşte o iki çukurdan bir mağara kadını bakmağa başlıyor. Kuzeyli rüzgârlar esip gürlüyor, uzakta, ağaçlar devriliyor, canavarlar böğürüyor. Ateş ki ayındır, ya, zamanı eritir, filleri ayıltır, canavarı ovaya salar. Bu yüzden Süheylâ'yı öpmek uzanıp bir mağara kadını öpmektir. İki omurga, omurilik soğanı ve kafatasının ilk çağa oyulmuş bir mağarada tokuşup tutuşmasıdır. Ev iyidir, ateş, mağara, dolap ve iki. Onu bir yaz gününe benzetmek mi. Ah keşki!

keşki ma chère! ay ölüm! ve Süheylâ kişniyor katılıyor gülmekten.

Sonra o geldi dolaba girdi.

Mutfakta domates soyuyorduk. Öyle yapma, diyordu Süheylâ, bıçak ete değmeyecek, elma mı bu? Kabuğundan sıyrılmış pembe domates avucunda yekpare ve uslu oturuyordu. Bak, diyordu Süheylâ, domatesi göz hizasına kaldırmış bakıyordu, lifleri ne güzel, pembe ve doygun gövdeyi seyrek dokunmuş ten gibi saran lifler güzeldi, adı Cemile olsun bunun. Ve işaretparmağıyla okşuyordu avucunda sulandıkça sulanan Cemile'yi.

Sonra dolabı açtı Süheylâ lâa la la sıradaann bir akşamın adada ve yüzü eğgrüldi dedi a a duduvıra bak ciğğeri gibi ıyy şişip sönüyor ciğr gbi duvıra bak didi o derkn pis bıyıklı br kedi bubuz dolaba gihirdi hii Süheylâa Süheylâa! Ağlama, diyordu Süheylâ, kedi medi yok burada, ağlama su iç uyan ağlama uyaan uyaan!

Kedi değil ısrarcı bir lekeydi, korku gibiydi ecel gibiydi. Kapıdan fııyordu bacadan giriyordu. Def oldu telef oldu derken pencereden damlıyordu. Toz oluyordu saatler ama saatler sonra dolaptan çıkıyordu. O çıkmasa tüyü bıyığı tırnağı çıkıyordu. Ne kedisi, diyordu Süheylâ, hani kedi, korkutma beni. Öksürüyordu sonra, sevgilim, diyordu, palamudum diyordu, ölüyorum, diyordu, biraz daha odun atsana sobaya. Ve o, sobanın yanına kurulup şakır şakır yalanıyordu.

Ayı osurdu rengi bir şeydi. Toslağı kılık conbazı kırçıl sinsi. Kış azdıkça o da azdı sımaştı. Aç kaldı, pıhladı, vantuzlu karnını fayanslara dayadı. Tabağımızdan yedi, aşımıza tosardı, yatağımızda dadandı. Her gece tuttu Süheylâ'nın göğsüne oturdu. İnsan ayak bileğine dişini pençesini geçirmiş diñç kediyle nereye kadar. Ne kadar tekmelendi silkelendiyse o kadar geçirdi dişini tırnağını. Yıvışık sarı gözlerinden hep bir yanaşmabaktı. Belki de kedi değildir o, diyordu artık Süheylâ, gözleri doluyordu. Ve ağlama, diyordu her defa, yorgunum yorgun palamudunu bağışla.

Ayak izlerimize kar yağmış, o kadar. Öyle mi? Dünya zaten bir hazneymiş, bir de mağara oyup içine girmek niyeymiş. Öyle mi? Zaman pis geçiyor. Boğoluyorom, diyor Süheylâ, ıhlamuruna öksürüyor. Yılık pencereden içeri kararmış çam iğneleri yağıyor. Kapa pencereyi, diyor, aç pencereyi, diyor, uzanıp boşluğu avuçluyor. Kedi torluyor, tarhana kaynıyor, kedi kulağını Süheylâ'nın kalbine dayıyor, sebzeli buhur duvarlara yıvışıyor. Evi ateş sarsa yine de kurumayacak askıdaki pijamalar. Süheylâ'nın sırtı cılk yara. Hep ayaz. Fincanlar çatlıyor. İki çeki odunu fırt diyor yiyor soba. Zaten çürük ve küf cana sinsi yürüyor, kamçılı hücreler var ağızları var somuruyor. Süheylâ'nın ağzının kenarından tarhana sızıyor. Geriniyor kedi, Süheylâ'nın yanağına basıp pencere pervazına hopluyor. Başlıyor bıyığını cama sürmeğe dönüp dönüp Süheylâ'ya caka sataraktan, pervaza sıkıştırılmış nemli gazeteyi didip didip bırakarak. Höm, diyor Süheylâ, köpoklor do çok yalnoz, geçip giden gün gibi geçip giden sokaktan, ormanda eşelenen, vapura havlayan, kâbusunda koşan, sabaha karşı yokuş aşağı koşan.

Dört tarafı çevrilmiş go taşı esir düşer, go tahtasından düşer, oyundan düşer. Süheylâ tutunmak için hangi dala fırlattıysa göbek bağı bir fil böğürdü, bir makas şakırdadı yanında. O kendini ve hanesini hep makas izlerinden tanıdı. İki hür esir çizdi hanelerin içine, şu senmişsin bu da benmişim birazdan öpüşecekmışiz, tamam? Hayali çaylar doldurdu fincanlara, mahsusçuktan kekler tabaklara, sen bana misafir gelmişsin gitmemişsin, tamam? Karanfil, tarçın ve muskatlı ağzını yalnız kendi hanesinde açtı Süheylâ, hamm, dedi, lezizz, dedi ve düştü yokuş aşağı.

Şimdi kedinin uzun zımpara dilini çek çekebilirsen Süheylâ'nın kulak memesinden, her geceyi şak! beşe bölen pençesini. Köpoklor do, diyor Süheylâ, onlor do çohok yolnoz hovloyor. Süheylâ artık baldırlarıyla öksürüyor, karnı gırlıyor, kulağı akıyor. Yeryüzünde göbek bağı kopmuş gezen her mahlûkat durup bir de Süheylâ'nın gözlerinden bakıyor. Son oğloyon, diyor Süheylâ, niyo oğloyon? Ensesinden tutup çekince, pençesini Süheylâ'nın göğ-

süne iyice geçiriyor kedi. Kuyruğuna asılınca, Süheylâ'nın göğsünden bir ip daha çekiyor çekiştiriyor ve sökölüyor sökölüyor Süheylâa Süheylâa. Kim çizdi o makası oraya. O makası oraya kim çizdi. Kim maksı orya çizd. Ve böh, bobam beni çok dövdo, diyor Süheylâ.

Süheylâ'nın hiç babası yoktu. Süheylâ'nın bir rüzgârı vardı. Attırırdı ortalığı hallaç pamuğu gibi, sonra çay demler seyre dalar-
dı. *Hiç onun olmamış bir şey koparılmıştı ondan, ya, hiç tatmadığı bir şeyi özleyecekti ebediyen.* Hevsel'de, mesela, Dicle'nin kenarında, kavaklar hışıldardı da Süheylâ işaretparmağıyla pamuklu kavisler çizer, tane tane sorardı: Şu kelekçiye bak, baktın? Bin yıldır gidip geliyor karşı kıyıya karpuz getiriyor karpuz götürüyor, değil? Tavşan kaçıyor, bin yıldır, devlet kovalıyor, değil? Peki ben kimim, öldürecek bir babam bile yok? Ve çekilirdi gözünün ışığı yabanda kovuğuna çekilen puma gibi. Ama, hoyor, dedi Süheylâ, sen bilmoyron, bobom bono çok dövüyor, korkyom.

Ve yorganı açtı böh. Tel tel saçı, sökük hırkası, korkyom, terliğini arandı, korkyom bon gityom, kedi koridorda voltadaydı, Süheylâ küçücük kalmış geceliğin içinde, koca mağarada bir pörsümüştü erik, Süheylâ'nın bacakları titriyor, Süheylâ kurşun terliğini sürüyerek koridora çıkıyom sıkoldom bon hep bo filin içondo otoroyorom, kedi Süheylâ'nın önüne düşüyor, yolu, sakın, gösteriyor, Süheylâ boşluğa tutuna tutuna paytak gityom korkyom, omurgası eğri mağara teyzesi, yaşlı palamut, bon hep bo filon içondo, bahçe kapısı ohh açılıyor, içeri berrak mavi sabah giriyor, önde kedi arkada Süheylâ, kedi ve kadının gölgesi mağara duvarında son kez titriyor. Benim için de açık bıraktığı o kapıdan bahçeye ve ayaza karışıyor Süheylâa eylâa la la la.

Sinema Tutkusunu

Erendiz Atasü

Sinema tek özgürlük alanıydı. Işıklar sönmeye yüz tutunca, koltuğa gömülüyor ve onu kuşatan yumuşak ama geçit vermez duvarlardan bir masal perisi gibi süzülüp imgelerin arasına uçuyordu. Duvarları diken kendisi miydi? Dokunma yoksulu, sevgisiz bir hayat... Yaşı geçmiş, çekingen kız... Hayat, pencereden giren hava gibi, beyazperdeden hücrelerine doluyordu. Sinema koltuğunda, imgelerin hayatlarını yaşayarak olgunlaşıyor, bir uzvunu kaybeden kişinin boş kalan yerde şiddetli ağrı hissedebilmesi gibi, sinir sisteminde olanca genişliği ve derinliği ile hayatın ağırlığını taşıyordu. Annie Girardot, *Rocco ve Kardeşleri*'nde o güzel kollarını kaldırıyor –art düzlemde kalemle çizilmiş gibi ince ve boylu ağaçlar– kurban edilmeyi bekliyor; Faust'u canlandıran İsveçli oyuncunun deli gözleri ışıldarken, ak sakalı ve Gretchen rolündeki aktrisin altın saçları ta 1926'dan beri beyaz alevlerle tutuşuyor; *Mavi Melek*'te şuh mu şuh bir Marlene Dietrich zarif devinimlerle gövdesini sergiliyor; *Leopar*'da güngörmüş bir Burt Lancaster soylu sınıfın dünyayı alt etme yöntemini dile getiriyordu: "Hiçbir şeyin değişmesini istemiyorsan, her şeyi değiştir"; bulduğu formül servetini ve unvanını korusa da, onu yaşlılığında pişmanlıkların onulmaz acısından esirgeyemiyordu.

Dışarıda fırtına vardı; hiçbir şeyin değişmemesini sağlamak için, görünmez eller her şeyi değiştirmeye koyulmuşlardı. Gençler sinema salonlarından çekilmişler, tüm acıtıcı içtenlikleriyle dün-

yayı değiştirmeye girişmişlerdi. Sahne gerisinde, deneyimli zekâların oynadığı satrançtan habersizdiler. Birbirine dūřūr, birbirine kırdır. Bir tutam doğruyu bir çuval saçmalıkla karıştırıp boca et dūřüncelere. Beyinleri yeterince yıkayamadıysan satın almayı den. Olmazsa şiddet kullan, sindir, yok et. Altını oy, *Potemkin Zırhlısı*'nda başkaldıran denizcilerin. Yeter ki hiçbir řey değişmesin. O kadim çark dönsün, güçlülerin gücüne güç katarak, zayıfları daha da zayıf kılarak...

Olan sinematek'e olmuş, müşterisizlikten kapanmıştı. Gerçi Mélliès'nin namlı *Aya Yolculuk*'unu o yüzden kaçırmamıştı. Ay haliydi sebep; ve basit bir anjin. Boğazına ve kasıklarına geçmiş, bir sıkıştırıp bir gevşeyen iki kelepçe gibi, vücudunu yatağa bağlamıştı, ağrı. *Aya Yolculuk*, o boranlı günlerde kimselere itiraf edemediği gizli bir hasret gibi kalmıştı içinde.

Karyolasının demir borularının kıvrılıp bükölerek arabesk biçimsellikler oluşturduğu bir başlığı vardı. Aybaşı sancısıyla iki büküm yatakta kıvranırken; ağrının bir dalga gibi yükselip vurmasını bekler, demir borulara sımsıkı tutunur, onlardan kuvvet almaya çalışırdı, dayanabilmek için. Gözlerinde bir imge, *Aya Yolculuk*'un afişinde gördüğü: aydedenin güleç yüzü; saę gözüne dünyadan fırlatılan roket saplanmış. Onun da canı yandı mı acaba, diye dūřünüyor, zihnini ağrıdan uzaklaştırabilmek için. Ay denen gökcismine karşı içinde titreşen duygudaşlık... Ağrı, cezir denizleri gibi çekiliyor karın boşluğundan; gözüne roket sokulmuş ay imgesi sanki iyi geldi; soluklanma zamanı... Ardından gene çarpacak, o şiddetli kasılma, tokmakla döver gibi kasıkların; ağrının da bir ritmi var, bilekteki nabız gibi, yürek vuruşları gibi, gövdenin ritminin dışında değil; gene de yabancı, bedenın işleyişine; bedenın hem içinde hem dışında. Mutsuzluk sancısı bu... Gövde doğal işleyişine bırakılsa, sıkı düzen altında inletilmese, belki de ağrı sızı kalmayacak... Geçkin kız bilemez ki... Yaşamı bitip tükenmez dapdaracak bir koridora benziyor. Küçük bir pencere açılıyor koridora, ya da hücreye, oyuncu aydede sağlam gözünü kırpmıyor, "Hadisene, gelsene," der gibi.

Sinema koltuğunu yerinden söken boran onu da çekecekti içine. Yaşı geçkinceyse de ne gövdesi yaşlıydı ne ruhu. Yıpranmamış heyecanları dipdiri, hayatın genişliğini yüklenmiş duyguları ise fazlaca olgundu. Hayat hükmünü icra ediyor, gecikmiş deneyimler gecikme faizlerini ödeterek, olgun duyguları büsbütün acıtarak, ezerek, hırpalayarak yaşıyordu. Niye hep yanlış erkeklere sevdalanmıştı ki?.. İstirap çekmek mi istiyordu, için için?.. Yoksa yanlışlık kendinde miydi, kendi bedeni miydi bir türlü yönünü bulamayan?.. Bu soruyu kendine çok sonra soracaktı, aşk defterini kapattıktan yıllar sonra. Boylu boslu, kara yağız erkeklerin imgeleleri, gecikmiş vücudunu alev alev heyecanlandırırken, niye gerçek bedenler, varlığını tonlar çeken bir basınçla ezmiş, onu boğmuştu? Ve niye yıllardır bir rahibe gibi yaşıyordu? Kesin bir tarih vermek gerekirse, Méliès'in *Aya Yolculuk*'unu, tam kırk iki yıl sonra, ikinci kez kaçırdığı gün, çoktan kanıksanmış durumlar üstüne bu tuhaf sorular bıçak gibi saplanmıştı beyninin köküne; içinde yırtılan, olayların boyutuyla orantısız boşluğu anlamlandırmaya çabalarken... İzleyen gece o ürkütücü, o tuhaf rüyayı görmesine de bu sorular mı sebep olmuştu, içinde derinleşen o tanımsız boşluk mu? Rüya gövdesinden bilincine yollanmış bir ileti miydi, bir uyarı? Yok canım, kim bilir hangi filmde gördüğü saçma sapan bir sahnedен etkilenmişti düş gücü. İletiyi kabul etmeyecek, uyarıyı dikkate almayacaktı. Ancak rüyayı unutamayacak, rüyanın sebebi mi sonucu mu olduğuna bir türlü karar veremediği soruların yükünden kurtulamayacaktı. Neden, bir zamanlar erkeklerin o ağır sıcaklığından kaçıp kurtulmak istemişti? Regl kelepçesini kırıp da kaçmak istediği gibi? Hayat başa gelen bir kaza gibi mi yaşanmak zorundaydı?

Birbirini izleyen alaboralardan nihayet kurtulup bir sükûnet adasına sığınan kazazedenin içinde o eski özlem eskimeden, yanıtsız sorular ise henüz sorulmadan kalmıştı. Tuh, Méliès'in *Aya Yolculuk*'unu kaçırdım.

O yıl aya gitmişti insanoğlu. Amerikalı bir astronot aya inmiş ve orada, lanetlenmiş bir ülkeye benzeyen ayın çorak yüzeyinde

yürümüştü. Bütün dünya ile birlikte kahramanımız da televizyon ekranından izlemişti olup biteni. Müthiş bir olaydı tabii, nesnel ölçütlerle. Öyle olmalıydı. Neyleyelim ki, kahramanımızın belleğinde, tek gözüne roket saplandığı halde keyfi kaçmadan gülümsemesini sürdüren o aydede resmi kadar izi kalmamıştı bu mace-ranın. Ayın gizemi ile, zonklayan kasıkları, küçük limonları andıran ve sertleşip acıyan göğüsleri arasında görünmeyen bir bağ kurulmuştu.

Kırk iki yıl sonra, aybaşı sancılarını, hayatın inişleri ve yokuşlarıyla birlikte çoktan arkada bıraktığı bir süreçte, *Aya Yolculuk*'u görebilme fırsatı yeniden doğdu. Kırk küsur yılda, nice değişim vaat eden çabalar yenilmiş, dizginleri ele geçiren en kadim ege-men, iyice çölleştirdiği ortamda kendi kaldırdığı toz dumandan öte her rüzgârın soluğunu kesmişti. Ne hayatın gerçek ve acı yüzünü yansıtan, ne de bu asık yüze seçenekler yaratabilmek için hayal gücünün enginlerine yelken açan filmler doldurabiliyor sinema salonlarını... Böyle bir dönemde, direnmeye çalışan bir sinemada tek gösterim halinde sunulacak *Aya Yolculuk*, susuzluktan kavru-lan kazazedenin hiç ummadığı anda karşısına çıkıvermiş, pırıl pırıl bir pınara benzemez mi?

Sevincini çocukça bulmuştu eşi dostu. Yahu, aç interneti, *Aya Yolculuk*'u izle. Zaten on dakikalık bir şey. Öyle pek matah bir film de değil. Méliès uydurmuş kafadan. Batılı emperyalistin tipik hayal gücü işbaşında. Aya ayak basan beyaz bilimadamları, orada karşılaştıkları ve elbette dünyanın yerli halklarını aşağılayan birer simgeden başka bir şey olmayan tuhaf ve zalim yaratıkların kurdukları tuzaklardan nasıl kurtulup sağ salim geri dönmüşler! Hikâ-ye bu!

Tartışmaya girmemişti. Mesele bu değildi. Mesele, zihni neye koşullanmış olursa olsun, Méliès'in beyninin içinde dönüp duran serüven duygusunun kurduğu o imgeleri, kendi elleriyle, iki boyutlu ama ince ayrıntılar açısından zengin biçimlere dönüştürme-si, gene kendi elleriyle onları çocuksu dünyasının uçucu renkleri-

ne boyaması, kamera karşısında o cisimcikleri o güne dek kimse-
nin aklına gelmemiş tarzlarda oynatabilmesiydi. Uzayın simsiyah
buzul boşluğunu, aydan seyredilen sevimli kuyruklu yıldızlarla,
burçlarla bezemesinin işaret ettiği güzellik ve uyum ihtiyacıydı.
Gözüne çöp değil roket kaçmış aydedenin gülümsemesindeki çar-
pıcı mizahtı. Yoksa, "ay ana" mı demeli... O sivri roket, ay tanrıça-
nın uyumunu yırtmak istemiş, ama ay yumuşak sevecenliğiyle ku-
şatıp etkisiz hale getirmişti, saplanan silahı! Bilgisayar ekranına
bunlar sığmazdı ki... Sinema salonunun loşluğu içinde, müzik
dalgaları gibi kıpırdamalıydı imgeler; bellek tellerinde gömülmüş
anıları, yıllar öncesinin sızlayan duygularını ve susuz bedenini şi-
fali bir merhem gibi saran rüya âleminin izlerini titreştirmeliydi.

Büyük bir hevesle koştu sinemaya. *Aya Yolculuk*'u dünya turu-
na çıkartan, Méliès'in torunu olan yaşlıca bir kadın ve onun deli-
kanlı oğluydu. Elli beş yaşlarında, saçları kırışmış, toparlak yüz-
lü, geniş kalçalı, anaç duruşlu bir kadın. Ona yakışmayan sade bir
elbise giymiş; sert saçlarını özensiz taramış, ayaklarında hantal
pabuçlar. Kadınlığı için özür dileyen bir duruş mu bu? Çenesinde,
gözünden kaçmış ya da almayı ihmal ettiği tek ve uzun beyaz kıl...

Artık kendisi de yaşlılığın eşiğine gelmiş, geçkin kız, annea-
nesine benzetti Fransız hanımı. Ninesinin çenesinde de böyle bir
tüy vardı, küçük bir genetik hata. Çekingen tabiatını yenip yaban-
cı kadınla konuşsa mıydı? Fransızca bilmiyordu. Herhalde Ma-
dam Méliès de Türkçe bilmiyordu; İngilizce konuşur muydu ki?
Ona neydi canım. O, film için gelmişti; öyle değil mi? Gene de il-
gisini kadından uzaklaştıramıyordu; Méliès ile ünsiyetten kaynak-
lanan ama bu ilişkiden bağımsız bir ilgiydi bu; ona, erkeklerin el-
lerinde ıstırap çektiği o uzak günlerin yoldaşlarını çağırıyordu.
O erkekzede kız kurularını, can dostlarını. Candan bağlanıp kar-
deş yerine koyduğu çocukluk ve gençlik arkadaşlarının hepsi böy-
le ay yüzlü, güleç kız çocukları, genç kızlar ve kadınlar olmuştu.
Ne tuhaf, şimdiye kadar böyle bir bağ kurmak hiç aklına gelme-
mişti. Kendi yüzü de yuvarlak ve—eğer sinirli değilse— güleçti.

Méliès başyapıtının ülkenin başkentindeki gösterimine, ken-

disinden başka topu topu iki kişi daha gelmişti; sinema öğrencisi olan genç bir çift. Madam Méliès gelenlere gülümsüyor, umut dolu gözleri girişte, yeni gelecekleri bekliyordu. Umudunun giderek söndüğü yüzünden anlaşıyordu.

Sakın gösterimden vazgeçilmesindi! Bu ihtimal kötücül bir şimşek gibi çaktı zihninde. Madam Méliès üstüne yoğunlaşmaktan, onunla birlikte olan iki genç adama dikkat etmeyi unutmuştu. Sahnede sadece yaşlı ve tombul madam yoktu ki... Genç adamlardan biri madamın oğlu, ikincisi de anlaşılan oğulun arkadaşı, iş ortağı veya sevgilisiydi. Madam Méliès gittikçe yüzü asılan, asabileşen oğlunu kaygıyla izliyordu. Yüz çizgileri sivri bir gençti bu, çenesinde kumral bir sivri sakal; annesine hiç benzemiyordu.

Diğer genç adam, sanki "kumral sakalın" öfkesini uyandırmaktan çekinir gibi bir köşeye sinmiş, onun davranışlarını kolluyordu. Besbelli kendi tutumunu o davranışlara göre ayarlayacaktı; bağımsız bir tavır sergilemeye hiç mi hiç niyeti yoktu.

Sinema öğrencisi genç çiftten, sivri "kumral sakalın" büyük dedesinin filmini yenileyen kişi, diğer gencin de gösterim sırasında filme eşlik edecek müzisyen olduğunu öğrenmişti.

Sinema salonunun sahibi telaş içinde sağa sola telefon ediyor, boşuna müşteri toplamaya çabalıyordu.

"Kumral sakalın" sesi yükselmeye başlamıştı. O, sesini yükselttikçe, müzisyenin kendini görünmez kılma çabaları katlanıyordu. Az önce bir köşede ayakta duran delikanlı, şimdi bedenini iyice ufaltarak çömelmişti. Madamın sesi ise, büsbütün alçalıp tatlılaşıyordu. "Sivri sakal" herhalde, "ilgi yoksa niçin bize bu zahmeti yüklediler", filan diye öfkelenmekteydi. Haksız mıydı? Hazır bulunan herkes mahcup düşmüştü. En fazla mahcup olan da madamdı.

Birden "sivri sakal"a, akıl mantık ölçüsünden taşan bir öfke duydu. Hayatına girip çıkmış, duygularını yaralamış erkeklere duyduğu öfke, uykusundan uyanmış, her şeyin sorumlusu "sivri sakal" imiş gibi, kibirli genç adama yönelmişti. N'oluyordu yani! Gelenler insan değil miydi! Alt tarafı on dakikalık bir film! Üç

adet sinemasever için oynatılsa, filmi gösterenlerle izleyenler arasında sıcak bir iletişim kurulsa, izleyenler minnettar kalsa, onların teşekkür duyguları gösterenleri de mutlu etse, n'olurdu... Her şey para mıydı bu dünyada! Öfkesi çekingenliğini çözmüştü. Ölse, o nobran genç adamla ya da onun pısrık çömeziyle muhatap olmazdı! Madamın yanına sokulup, "İngilizce biliyor musunuz?" dedi.

"Evet," diye cevap verdi madam, "biraz anlarım, eğer yavaş konuşursanız. Yavaş konuşun lütfen. Sizi dinleyeyim." İngilizce sözcükleri yoğun bir Fransız aksanıyla telaffuz ediyor, besbelli aksanından utanıyordu.

Yüreğinden sımsıcak bir sevgi fışkırdı bu mahcup kadına; "Lütfen filmi göstermezlik etmeyin," dedi, "Tam kırk iki yıl önce oynamıştı Ankara'da. Çok görmek istemiştım, hastaydım, gidemediydim. Günlerce bu filmi sayıkladım. Kırk iki yıl geçti, filme ilğim azalmadı. N'olur bu ikinci fırsatı almayın benden. Bir kırk iki yıl daha ömrüm yok ki..."

Madam, konuşanın gözlerindeki tutkuyu, ricayı, hasreti elini yakan ateş gibi hissetmişti; sözleri tam anlamadıysa da. Kendisinde de aynı tutku yanıyordu, aynı hasret... Eli, konuşan kadına doğru kendiliğinden uzandı; dokunacaktı, duraksadı, dokunamadı. Ah, ona kalsa filmi oynatmaz mıydı?.. Modası geçmiş bir üslubun kaç tane tutkulu izleyicisi kalmıştı günümüz dünyasında? Yaşayamadıkları duyguları kavrulmayıp olgunlaşmış kaç kişi? Hissedererek izleyen, derinden kavrayan, filmin anılarını taşıyacak olan... İsmi kulaklarına çalınmış, çoktan ölmüş bir sinema ustasının tuhaflığını izlemeye ve kısacık bir süre sonra başka bir tuhaflığa –sırf izlemiş olmak için– koşarken, zihninde yer açabilmek üzere *Aya Yolculuk*'u usundan kovacak kalabalıklara oynatmışlardı filmi, gezdikleri her ülkede. Oğlu bunu göremiyor muydu? Göremiyordu, tabii.

"Oğluma bir sorayım," dedi, ürkek bir sesle.

Oğlu, canı, yıllar önce terk edip gitmiş, artık yüzü bile hatırlanamayan tek sevgilinin yadigârı; erkeksiz kadınlığının meyvesi. Asabi, duyarlı, kırılgan ve kırıcı oğlu... Hayatını oğluna yeni bir

baba arayışına adamaktansa, hemcinslerinin kollarında teselli aramaya yönlendirdiği için hep bir özür borçlu olduğunu düşünmüştü, onu küçümseyen oğluna. Dilenmemiş ama ağırlığı hep hissedilen özür... Bir baltaya sap olmamakta direnen oğluna bir yön çizebilmek için girişmişti bu maceraya, sermaye yatırmıştı; dedesinin filmine duyduğu sevdâyı bir ayıp gibi saklamış, işin oğlunu ilgilendiren yanını vurgulamıştı hep. Mahcup, dönüp geldi, "Filmi oynatmak istiyorum, ama karar onun, karışamıyorum," diye fısıldadı oğlunu işaret edip; hemen ardından, çömelmiş öbür gence haksızlık etmemek için onu da başıyla işaret ederek, "Onlar karar verecek," diye ekledi.

Kahramanımızın yüzü çökmüştü. Durumun umutsuzluğunu kavırıyordu. Üstelemeyi denedi. Boşuna. Madam gene, ona sarılmak ister gibi bir hareket yaptı. Bu defa kahramanımız da bir adım atmıştı madama doğru. Sarılmak, dokunmak, eksik kalanın yerini tutabilir miydi? Madam aniden durdu. Oğlunun onaylamaz bakışını hissetmişti üstünde, kekeleyerek:

"Ben karar veremiyorum," dedi, "onlar bilirler."

"Anlıyorum," dedi muhatabı; "sivri sakalın" bakışını görmüş, ısrardan vazgeçmişti. Kaderine razı, ağır adımlarla çıktı sinemadan. Taş taşımış gibi yorgundu. Méliès'in filmini sonsuza dek yitirmişti. Artık çok geçti... Hayatın genişliğine kıyasla küçük bir hayal kırıklığı. İçinde ise, uğradığı küçük hayal kırıklığıyla orantısız oylumda bir boşluk yırtılıyordu.

O gece o tuhaf, ürkünç rüyayı gördü: Yatakta, çıplaktı. Bir başkası daha vardı; güzelliği uçmuş, yıprak ve çıplak bir gövde; yüzü seçilmiyor; güven veren ılık kucaklayış... Uyandığı an, rüyayı anımsamıyordu, vücuduna yayılan o tatlı duyumla mutluydu. Bir an sonra kötücül bir şimşek gibi çaktı anımsayış, öbür gövde bir kadındı! Şimşek varlığını geri dönüşsüz ikiye yarı: İnkâr ve kuşku!

Uyku sinemasındaki meçhul kadın imgesi... Kimdi?.. Rüyanın şaşmaz bilinci kadını tanıyordu.

Gem

Hakan Günday

1970 yılındaki bir röportajında, 25 yaşındaki Suadiye Dem şöyle dedi: "Bir sinema salonunda ışıklar açıkken perdenin ne kadar da sakil durduğuna hiç dikkat ettin mi? O kadar çirkin ve beyazdır ki, birazdan, seni hayaller diyarına götürecek olan o muhteşem gösterinin o perdede başlayacağına asla inanamazsın. Ama ne zaman ki ışıklar söner ve perde kararır, işte her şey o zaman başlar. Çünkü bilirsin ki film, o karanlığın içinden çıkacak. Beklersin, heyecanlanırsın, kalbin ağzına gelir ve sonra birden film başlar! Bu yüzden yanlış söylüyorlar bence. Sinema asla beyazperde değil. Hatta tam tersi! Çünkü aslında beyazperde, ışıkların sönmesinden önceki o gerçek hayat! Bu da demektir ki sinema dediğin şey, *karaperde*! Anladın mı şekerim? Bana mesela, *karaperdenin yıldızı* denmesini tercih ederim! Ama diğerlerine beyazperdenin yıldızı diyebilirsiniz, onlar beni ilgilendirmiyor... Doğrusu, gerçek hayat da beni ilgilendirmiyor!"

Ve Suadiye Dem, o *karaperdeyi* aydınlatan en büyük yıldız oldu. Sinemanın kutupyıldızı! Yeşilçam'ın henüz bir Noel ağacı gibi ıslıl ıslıl olduğu yıllarda, şöhretin yolu, bir hediye paketi gibi önünde açıldı ve 261 filmde başrol oynadı. Kilosu 43 yıl boyunca değişmedi ama boyu dört santim kısaldı. İstemedenden de olsa 68 yaşına geldi. Ama güzeldi ve güzel ölecekti. Hatta onunla birlikte ölmek isteyen milyonlarca erkekten beşini seçip evlendi. Sonra da beş

kez mahkemeye gidip "Boşanmak istiyorum," dedi. Çünkü o erkeklerin yanında uyuyamadı ama uyuyormuş gibi yaptı. Hatta *uyuyan güzel* rolüne hazırlanmak için litrelerce cin ve tonik kullandı. O kadehlerin arasında da üç kez düşük yaptı. Üç ceset doğurup, üç kez unutmaya çalıştı. Ama ne zaman ki yıl 2013 oldu, Suadiye Dem daha fazla dayanamadı ve bir doktorun karşısına çıktı:

"Uyuyamıyorum! Genç kızlığımdan beri böyle... Uyusam da yataktan hep yorgun kalkıyorum. Aslında en son ne zaman şöyle göğsümü gere gere derin bir nefes aldığımı bile hatırlamıyorum. Sanki kaburgalarım birbirine yapışmış... Ceylanlar vardır ya? Hani hep ürkek olurlar, huzursuz olurlar? İşte, ne zaman uyumak için gözlerimi kapasam o ceylanlar gibi oluyorum. Hatta ormandaki tek ceylan benmişim gibi! Sanki herkes peşime düşmüş beni avlamak istiyor! Oysa ben sadece uyumak istiyorum..."

"Anlıyorum," dedi doktor.

"Zannetmiyorum şekerim," dedi Suadiye. Sonra da sol elinin parmak uçlarıyla doktorun bileğine hafifçe dokundu. Buna, *Suadiye Dem'in Erkekleri Kendinden Geçiren Sihirli Dokunuşu* deniyordu. Sadece bu dokunuşla, dört yönetmeni kendine körkütük âşık etmiş ve yıldızlığını garantilemişti. Genç doktorun gözbebekleri kıtıldı ve ağzı şakaklarında, konuştu:

"O zaman sizi bir uyku testine sokalım."

"O da neymiş?"

"Bir gece bizim misafirimiz olacaksınız. Hastanemizde uyku testi için hazırlanmış çok güzel bir odamız var. Orada size birkaç elektrot takılacak sonra da uyuyacaksınız. Biz de uykuya dalışınızı, kalp ritminizi, derin uykuya geçişinizi, her şeyi ölçeceğiz. Merak etmeyin, uyuyamazsanız da ilaç veririz... Bizim için önemli olan, uyumanız... Yedi saatlik bir kayıt yapacağız. Ama o yedi saat içinde bir saatliğine bile derin uykuya geçerseniz, bizim için yeter. Ne dersiniz?"

"Deniz görüyor mu?" diye sordu Suadiye.

"Deniz kim?"

"Odanın deniz manzarası var mı, diyorum..."

Doktorun, "Ne yazık ki," diye başlayan cümlesini Suadiye ayağa kalkarak kesti.

"Yarın akşama hazırlayın odayı."

Hastanenin uyku merkezi, kısa bir koridora açılan üç odadan ibaretti. Biri hazırlık, diğeri gözlem, sonuncusu da uyku odasıydı. Aralarında mekik dokuyan 28 yaşındaki kadının adı da Meriç'ti. Suadiye Dem'in uyku testine gireceğini tamamen tesadüfen öğrenmiş ve o akşamki nöbeti devralmak için kendisi gibi teknisyen olan arkadaşına açıkça yalvarmıştı.

"Lütfen!" demişti. "Ona o kadar hayranım ki! Bırak bu gece ben kalayım!"

Ve istediği olmuştu. Bu yüzden de hem gülümsüyor hem de heyecandan titreyen elleriyle, uçlarında elektrotlar taşıyan kabloları teker teker, bir masaya diziordu. Ne de olsa yaşayan bir efsaneyle tanışacaktı. Bütün bir gece boyunca o efsaneyi izleyecekti. Gözlem odasındaki monitöründen ona uzun uzun bakabilecek, hatta kalp atışlarını dinleyecekti. Sabah olup test bittiğindeyse kimse Suadiye Dem'i onun kadar izlememiş olacaktı...

Gece yarısına çeyrek kala uyku merkezinin koridorunda bir rüzgâr esti ve dindi. Sonra da Suadiye Dem belirdi... Üzerinde bir pardösü vardı ve koridora attığı ilk adımda çekip çıkardı.

"Geceliğimle geldim şekerim!" deyip güldü ve pardösüyü Meriç'in ellerine bıraktı. Her ne kadar sakın kalmaya çalışsa da Meriç hazırlık odasını gösterip "Bu... Bu... Buyurun!" diyebilirdi. Suadiye Dem dünyanın bütün hastanelerinin sahibiymiş gibi girdiği odada etrafına baktı ve dönüp sordu:

"Ne yapacağız şimdi?"

Meriç boş koltuğu gösterdi ve Suadiye tahtına kurulur gibi oturdu.

"Adın ne senin?"

"Meriç."

"Hadi bakalım Meriç, başlayalım o zaman!"

Sonraki bir saat boyunca, Meriç, 18 adet elektrotu yavaş yavaş Suadiye'nin başına, şakaklarına, çenesine, göğsüne ve bacaklarına sabitledi. Bu süre içinde Suadiye hiç konuşmadı. Meriç işini eksiksiz yapmış ama kendini bir türlü iyi hissedememişti. Yaşayan efsanenin yaşıyor olmasından kaynaklanan, saç diplerindeki milimetrelilik beyazları görmüş ve her nedense gözleri dolmuştu.

"Suadiye Hanım, şimdi kalkabilirsiniz..."

Koluna girmiş olan Meriç'in yardımıyla, uyku odasına doğru yürüyen Suadiye konuştu: "Bu kadar meşakkatli olduğunu bilseydim asla kabul etmezdim! Asla! Neymiş şekerim bu böyle! Şu halime bak! Her yerim kablo oldu!"

"Evet," diyebildi Meriç. "Haklısınız..."

Suadiye'yi yatağına yatırdıktan sonra Meriç, gözlem odasına geçip elektrot bağlantılarını test etti ve son olarak "İyi uykular," dedi.

"Göreceğiz bakalım, Meriç Hanım! İyi mi kötü mü?"

İki saat geçmesine rağmen Suadiye hâlâ uyuyamamıştı. Gözlerini daima kapalı tutmuş ama bir türlü dalamamıştı. Meriç kapıyı açıp karanlık odaya girdi ve fısıldayarak "İlaç getirdim..." dedi. Ve Suadiye ilacı içtikten elli bir dakika sonra uyudu.

Meriç, gözlem odasındaki iki monitörü de dikkatle izliyordu. Birinde, gece görüş kamerasının önündeki ekrana taşıdığı Suadiye Dem'in görüntüsü, diğerinde de elektrotların gönderdiği ölçümlere ilişkin grafikler vardı. Dört yıldır çalıştığı o uyku merkezinde, uyuyan yüzlerce insan izlemişti ve her defasında bunu çok sıkıcı bulmuştu. Hatta bu yüzden istifa etmeyi bile düşünmüştü. Ama Suadiye Dem uyuyan herhangi biri gibi görünmüyordu. Daha çok, uyuyan bir kadını canlandırıyormuş gibiydi... Uyuyan bir meleği... Normalde Meriç böylesi nöbetlerde müzik dinlerdi ama şimdi bu sahneye ancak sessizliği yakıştırıyordu. Gördüğü her şeyi

hatırlamak istiyor ve Suadiye Dem'in aldığı her nefesi hafızasına kazımak istiyordu. Hastanenin o katında kendilerinden başka kimse olmadığını biliyordu. Sadece ikisi... Biri uyuyor, diğeri de onu izliyordu... Biri derin uykuya dalıyor, diğeri de bu ânın gelmesini bekliyordu.

Meriç daha fazla dayanamadı ve kalkıp odadan çıktı. Koridor-da durup derin bir nefes aldı ve parmaklarının ucunda iki adım atıp uyku odasının kapısını açtı. Eğer birazdan yapmayı düşündüğü şeyi yapmazsa hayatı boyunca pişman olacağına emindi. Tek isteği, çocukluğundan beri hayran olduğu kadının yanına uzanıp ona yakından bakabilmektir. Sadece bunu istiyordu... Suadiye Dem'in yanında olmak, o kadar... Gerisini düşünmüyordu. Gerek yoktu... Nasıl olsa, kamera ve ölçüm kayıtlarını teslim edecek olan kişi kendisiydi. Sabah ilk iş olarak, gerekli yerleri silip, gecenin bu ânını boşluğa savurabilirdi. Kimse, Meriç'in, Suadiye Dem'in yanına yavaşça uzandığını görmeyecekti. Kimse bunu bilmeyecekti...

Meriç, nefesini tutmuş, hemen yanında yatan muhteşem kadını izliyordu. Saçlarının arasından çıkan onca kabloyla antik bir tanrıçaya benzediğini düşünüyordu. Meriç gülümsedi ve gülümse-diği gibi kaldı. Çünkü Suadiye konuştu:

"Git..."

Meriç, yakalandığını düşündü. Mahvolduğunu ve her şeyin bittiğini... Olduğu yerde donup kaldı. Korkusundan gözlerini bile kırpamadı. Ama Suadiye, "Git," demişti. Gözleri hâlâ kapalı olsa da böyle söylemişti. Daha fazla orada kalamazdı. Meriç yavaşça doğrulacaktı ki Suadiye yeniden konuştu:

"Affet... Beni affet... Lütfen git..."

Suadiye'nin sayıkladığını anlayan Meriç, tuttuğu nefesi yavaşça verdi ve sadece durdu. Dinledi.

"Reyhan... Reyhan, lütfen..."

Suadiye'nin nefes alıverişleri hızlanmış ve sayıklamalarının şiddeti yükselmişti. Meriç bir an önce yataktan kalkıp gitmek istiyor ancak ani bir hareketin nasıl sonuçlanabileceğinden emin olmuyordu. Tam doğrulacaktı ki Suadiye bağırdı:

"Gitme! Gitme Reyhan!"

Suadiye hem ağlıyor, hem bağılıyor hem de yumruklarıyla yatağı dövüyordu. Reyhan her kimse, ne gitmesini ne de kalmasını istiyordu. Belki de Reyhan'dan istediği tek şey, kendisini affetmesi idi çünkü artık sadece "Beni affet!" diye bağılıyordu.

Meriç, bunca gürültüden sonra odaya girmiş olmasının garip karşılanmayacağını düşünerek fısıldadı: "Suadiye Hanım!" Bir yandan da doğrulmaya çalışıyordu... Ve Suadiye, Meriç'in sesini duyar duymaz, genç kadının bileğini yakaladı. Hatta bütün gücüyle sıkmaya başladı.

"Reyhan, beni affet! Ben yapamadım!"

Meriç çaresizce bileğini kurtarmaya çalışıyor ama başaramıyordu. Suadiye'yi uyandırmak istese de ona bir zarar vermekten korkuyor, bu yüzden de sadece fısıltıyla konuşuyordu:

"Uyanın lütfen... Uyanın... Suadiye Hanım, kâbus görüyorsunuz..."

Ama Suadiye uyanmıyordu. O sadece affedilmek istiyordu. Hatta elindeki bileği dudaklarına götürüp öpmek... Meriç karşı koyamadı... Reyhan olup konuşmak zorunda kaldı:

"Seni affediyorum! Duyuyor musun beni? Seni affediyorum, Suadiye!"

Suadiye bir an için dondu ve bir an sonra çözüldü:

"Reyhan... Seni seviyorum!"

Doktor, bakışlarını elindeki rapordan kaldırıp gülümsedi.

"Suadiye Hanım, bakın, bütün sonuçlar burada... Ve gayet iyi uyduğunuz anlaşılıyor... Yani siz öyle anlatınca ben tabii daha ciddi bir şey bekliyordum ama sadece hafif derecede bir apneniz var, o kadar..."

Her ne kadar doktor bu cümleleri gülümseyerek de kursa, Suadiye'nin yüzü gayet ciddiydi ve tek düşündüğü başka bir hastaneye gidip başka bir doktora görünmekti. "Aptal!" diyordu içinden. "Aptal herif, boşu boşuna beni o kadar uğraştırdı!"

Üç hafta sonra Suadiye'nin evine isimsiz bir zarf geldi. Ve zarfın içinden bir CD çıktı. Görüntü biraz karanlıktı ama ilk bakışta kendini tanıdı. Hatta *karaperdenin yıldızı*, o CD'yi izleyip dinledikçe *beyazperdedeki* Suadiye'yle tanıştı. 68 yaşındaydı. İnsanın kendisiyle tanışması için hiçbir yaş geç değildi. Ama tam Reyhan'ı arayacaktı ki öldüğünü hatırladı.

—

...

Büyük Lezbiyenlerle Tanışmam

Fatih Özgüven

Yok Kenan Bey, bu kadarına da inanmam artık... Çok çapkınsınız, hikâyeleriniz meşhurdur, biliyorum. Ama iki kadını aynı yatakta seviştirmek ha!"

"Vallahi inan, üstelik ikisi de akademisyen."

"Akademisyen mi?" demişim salak salak. Böylece Kenan Bey'in tuzağına balıklama düşmüştüm.

"Evet! Akademisyen! Çok mu garip geldi? Böyle şeyleri en çok merak eden onlardır. Bak, bir tanesi o sıralar sevgilimdi, bir gece hep birlikte içtik..."

"Eeee?"

Kenan Bey'in hikâyelerinde aslında hep "şöhrete giden yolun üzerindeki yönetmen yatağı" temasını beklerdim. Herhalde biraz da dönemden dolayı. Ah o yaramaz elliler, altmışlar. Bir keresinde dayanamayıp "Gerçekten yönetmenin yatağından geçer miydi artistler?" diye doğrudan sormuştum. Bana zamanında ünlü bir erkek oyuncuyla paylaştıkları garsoniyerdeki "çekyat"tan bahsetmişti.

"Daha çekyat denmezdi o zaman. Portatif yatak. Amerikan ordu mağazasından almıştık, P-X'ten. Yuvarlak bir yataktı, niceleri geldi geçti oradan!"

Niceleri?!

"Gerçekten mi? İnanmıyorum! Pelüş müydü yoksa?"

"Evet blö dö saks rengi pelüş kılıfı vardı. Nerden bildin?"

"Öyle bir önsezi."

O martinisini yudumladı. Ben de ısmarladığı kamparimi. İğrenç bir içkiydi ve hemen sarhoş ediyordu.

"Peki ama konuya dönelim, nasıl seviştirdiniz akademisyen kadınları? Pardon, seviştirdiniz yani?"

"Basbayağı. Üstelik ben de seyredeceğim dedim. Çok heyecanlandılar, önce birbirlerinin göğüs uçlarını yalamaya başladılar, sonra öpüşmeye..."

Gözümün önüne Yeşilçam'ın en ünlü porno koleksiyonuna sahip Rıza Bey'in efsane fotoğraf koleksiyonundan siyah-beyaz kareler geldi. Önümüze kutu kutu fotoğraflar açmıştı. Ta burnumun ucundan Yeşilçam'ın en ünlü kadın oyuncularının, üzerlerinde askıları omuzlarından sıyrılmış babydoll'lerle nice nice kareleri geçmişti. "Bakın, Rana... Gönül'le sevişmişlerdi... lezbiyen maceraları oldu." Rana?.. Tanıdığım ünlü bir tiyatro yönetmeniyle evli, yaşını başını almış birisiydi. Gönül mü?.. hangi Gönül?! Yoksa?..

"Nasıl yani?"

"Basbayağı... bende Super 8mm filmleri de var. Birbirlerini yalıyorlar."

"Pardon, tuvalet nerede?"

Rıza Bey'in mor ışıklı tuvaletine girince, şampanya kadehine sığıştırılmış kadın memeleri şeklindeki banyo halısının –ultraviyole ışıkta fosforlu kavuniçi görünüyordu– üstüne kustum doğrudan. Temizlerken memelerden birinin delik olduğunu fark ettim. Çok yıkanmaktan herhalde. Kesif bir çamaşırsuyu kokusu günaha çağıran mor ışıkla dans ediyordu.

Geri, salona döndüm.

"İyi misin?"

"Yok bir şey. Öğleyin sosisli yedim de. Kaynayan sosta fazla beklemişti herhalde."

"Senaryosunu Müdür'ün yazdığı filmde bakın bu kareler

de... Müdür kimin müstear ismi biliyorsunuz tabii."

Ben biliyordum.

Müdür, okurlarını kabul ettiği lokantadaki masaya tıfıl bir çömez adayı olarak beni de kabul etmişti.

Etkileyici olduğu söylenen gözlerini gözlerime dikmiş, nesillerce kadını mest ettiği söylenen ünlü perçemini fasılalarla geri atarak demişti ki: "Gizli Yeşilçam hakkında daha çok yazmalısın."

"Çoğu oyuncuyu tanımıyorum... hocam. Mesela Nevval Servan? Siz yazmıştınız onun hakkında, esrarlı bir güzelliği varmış."

"Evet, evet. Nevval Servan, meme severdi."

"Meme mi? Nasıl yani?"

"Afyonkeşti, biliyorsun." Durdu. Onaylamaktan başka çarem yoktu. Nevval Servan belki de afyonkeşti. Evet tamam, afyonkeşti. Başımı salladım. Müdür, bu hareketimle paso onay bildirmişim gibi sözüne devam etti.

"Tiyatroda, o zamanlar mızrak tutan derlerdi, figüran delikanlılardan birini âşık tutmuştu kendine. İrikıyım, vücutçu bir oğlan. O zamanlar Victor Mature meşhurdu, onun gibi. 'Neden beğeniyorsun bu oğlanı,' diye sormuşlar..."

Durdu; gözlerini ben Nevval Servan'mışım gibi ya da daha iyisi Nevval Servan o imiş gibi gözlerime dikmişti. "Anladın değil mi" der gibi. Anlamamıştım, ama anlamış gibi esrarlı, çarpık bir tebessüm yolladım.

"'Memeleri var da ondan,' demiş."

Büyük bir sır vermiş gibiydi.

Sahne ve perdenin büyük lezbiyenleriyle ilk ve son kez tanışmam böyle oldu.

Kıt Bir Gündüzü Geceye Ulaştırmak

Bariş Bıçakçı

Kıyıda erkekler tel sepetin içinde çırpınarak can çekişen balıkların başına toplanmıştı; yüksek sesle balıkların isimlerini söylüyor, sepeti denizden çıkaran delikanlıya buralarda mercanbalığı olup olmadığını soruyorlardı. Uzaktan seyretmek ile yetinmedin, sen de katıldın aralarına; yadırgamadılar. Bikininin askısını düzelttin, ellerini dizlerine dayadın, birbirlerine ve sepetin tellerine çarpan irili ufaklı balıklara gözlerini diktin. Yüzüne akşam güneşı vuruyordu. O an, senin bu dünyaya olası bütün yaşam biçimlerini denemek için geldiğini düşündüm. Canın acısa bile deneyecektin. Toplu ölüm manzarasını meydan okuyarak seyrediyordun. Sonra dönüp bana baktın: Birbirimize dokunduğumuzda bizim de balıklar gibi çıplak çırpındığımızı, ağızlarımızı açıp kapadığımızı ve içimize gömülü sözcükleri fısıldadığımızı, bu sırada şaşkınlık ile göz göze geldiğimizi, tatlı bir mutluluğun dibinde son nefesimizi vermeden hemen önce, ağlamaklı, "Ne yaptın bana?" diye sordüğümüzü...

Söyledim. Çünkü artık başka türlü konuşuyoruz seninle. Ya da asıl şimdi konuşuyoruz seninle. Evet, ölen balıklara bakıyorum çünkü artık her şeye bakabilirim. Bakamadığımız şeyler varmış

önceden; gözlerimizi kaçırarak bulduğumuz huzur eksik olsun, eksik olsun! Anlayamadığımız şeyler varmış önceden. Bir uğultunun içinde debelenip duran, kaybolan anlamlar varmış. Yolculuk, diyorum birdenbire, nedense küpeler...

Anladım. Yolculuk deyince hangi iki şehirden söz ettiğini ve önümüzde açılan haritanın kat yerlerini biliyorum; küpelerden söz ettiğinde nasıl bir kuraklıktan söz ettiğini biliyorum, çünkü kulak memen dişlerimin arasındaydı. Ölen balıklara bak ve beni düşün, artık neye baksak...

Birbirimizi düşünebiliyoruz nasıl olsa. Senin fotoğrafına bakar gibiyim dünyaya bakarken. Üstelik bir karşıtlık olmaksızın belirliyor anlam. Oysa...

Eninde sonunda iki insanız. Bu basit gerçekten, bedenlerimiz ile bir uçtan diğerine kat ettiğimiz bu sıradanlıktan böyle zengin ve karmaşık bir şey nasıl çıkıyor, diye soruyorum kendi kendime. İkimizin kuytusundan geçilerek çıkılan geniş bir düzlükmüş meğer...

Dünya. Ama sen bir başkasıyla iştahla konuştuğunda ya da bir başkasının şakalarına güldüğünde dünya diye bir şey kalmıyor, kalmıyor işte. O akşam taçyapraklarına benzeyen dişlerini sergi-leyerek açılan ağzını ağızımla kapamak...

İstemiştin, masadaki insanlara filan aldırmadan ve neredeyse bana verilmiş bir ceza olarak. Önce herkes sustu, dudaklarımda bir uyuşma hissettim, sonra bizi alkışladılar. Güldük. Kadehlerimizi kaldırdık. Senin bakışlarında korkutucu bir şey vardı: beni ağızla yatağa doğru iterken beliren o iri, yabanıl şey. Önce cıvılcıplak soyan sonra üzerimi salgılarıyla ve sözcükleriyle kaplayarak beni bugünden ve geçmişten ayıran...

O şey beni de iliklerime kadar kendimle baş başa bırakıyor, artık kendimden başka olacağım kimse kalmıyor. Terbiye etmem, yola getirmem gereken kimse kalmıyor. Burnumu senin tatlı incirine gömüyorum. Burunlarımızı birbirimizin bacaklarının arasına gömerek yaktığımız ateş herkesi ısıtabilir gibi geliyor bana. Gece- nin bir yarısı mola yerlerinde...

Uzun, lastik çizmeleriyle koşuşturup, peşleri sıra çektikleri hortumlarla otobüslerin camlarını yıkayan çocukları diyorsun. Hayat onları yol kenarlarına sürüyor; hassas ruhlu yolcular için birer kenar süsü olmaktan ve çabucak unutulmaktan başka bir şey gelmiyor ellerinden. Biz ise arkadaşlarımızdan alkış bekleyerek, yaradılışımızı yadırgayan garsonlara bahşiş vermeyerek ya da tam tersine yüklü bahşişler vererek geçiriyoruz günlerimizi. Paranın sağladığı bu hazırcevaplığı, bu rahatlığı kullanmak bazen çok alçakça...

Görünüyor. Demek yine başladık kendi kendimizi kanatmaya, anlamı yine bir karşıtlığın hükümrانlığında aramaya... Tamam! Mutlu olunca mutsuzluğun bıçağı iyice keskinleşiyor; bıçağın keskinliğini hep kendi etimizde deniyoruz. Suçluluk duygumuzdan devşirmeye çalıştığımız adalet duygusu. Pansiyondaki odamızın aynasına baktığımızda gördüğümüz yalnızca birbiriyle hatıra alışverişine girmiş iki çıplak beden...

Değil. Orada, arzuları doyurmanın ille de bir bedeli olduğu öğretilmiş iki kız çocuğu da görüyoruz. Sevdikçe çocuklaştık, tecrübemiz eksildi, bu yüzden daha çok acı çeker olduk. Hayır, hiç şikâyetim yok; sadece tokalarımızı kaybettiğimizde, ki bu hep oluyor, nerede bulacağımızı...

Bilsek iyi olurdu. Hatıralarımızı oraya buraya savuracak kadar çok yaşamadık. Kıt bir gündüzü geceye ulaştırmaya çabalıyoruz. El ele tutuştığımızda, zaman kendine akacak bir yol buluyor. On yıl sonra nerede, nasıl olacağız diye düşünüyorum. Bilmezden gelmekten ve ismini tekrar tekrar söylemekten başka bir umarım yok. İsmi ni hiç durmadan...

Söylemeye gönüllüyüm. Seninle en çok bilmezden gelmeyi seviyorum. Böylece geçsin günler. Tekrar tekrar sevişelim tekrar tekrar...

Sevişelim; denizdeki sepeti kıyıya çıkarmak için o delikanlının tekrar geleceğini, her akşam geleceğini unutalım. Bilmeyelim. Bilmeyelim, diyorum ama...

Biliyoruz. Bir akşam...

*Sepet kıyıya çıktığında, balıklar neye uğradıklarını şaşır-
dında, ağızlarını açıp çirpınmaya başladıklarında...*

Biz artık burada olmayacağız ve bu ölümden...

Beter. En güzel şey bile...

Biter.

—

Bundan Kimseye Söz Etmemiz Gerekmez, değil mi?

Sine Ergün

Yer süt. Üstüne basmadan yürümeye çalışıyor. Olanaksız. Her yer süt. Gece ne oldu? Anımsamıyor. Kime ne olduğunu anımsamıyor. Eve nasıl geldi. Kiminle. Yok aklında.

Koridoru geçiyor. Ayağına değen sütün yumuşaklığı hoşuna gidiyor. Küçük odada iki kişi yatıyor, bedenleri birbirine karışmış. Işık almayan odada kim olduklarını seçemiyor. Kesif koku. Salon-da, kanepede biri yatıyor. Saçlarını geriye almış, bir kolunu yastık yapmış. Öteki aşağı sarkık. Biri de yerde, sütün içinde, çıplak. Dik-katlice bakıyor, uzun süre. Kadın ya da erkek değil. İnsana benziyor. Ne ki tam değil. Derisi neredeyse şeffaf, sütle bir olmuş.

Perdeler sonuna dek açık, kapıyor. Koltuğa oturuyor. Sütün içindeki varlığa bakıyor. Ne olduğunu anımsamaya çalışıyor. Anımsamıyor. Mutfığa gidiyor, lavabonun içinde bir kedi, lavabo ağ-zına dek süt. Kedinin bir tek siyah başı görünüyor. Gece ne olduğunu anımsamıyor, ama birine âşık, bundan emin.

Uyandı. Sarı tavan. Bedenine baktı. Çıplaktı. Islak bacak arası. Dipsiz kuyu. Yanındaki adama baktı. Çıplak. Kesif koku. Nerede olduğunu bilmiyordu ama olmayı hiç istemediği bir yerdeydi, bunu biliyordu. Adam da uyandı. Birbirlerine bakmadan giyindiler.

Bundan kimseye söz etmemiz gerekmez, değil mi? dedi adam, anımsamadığı bir şeyden nasıl söz edebilirdi. Yok, dedi, gerekmez. Saate baktı, geç kalmıştı, merak ederdi, merak etmesini istemiyordu, bir yandan da etsindi, bunu her şeyden çok istiyordu.

Eve vardığında telefona sarılıyor, kısa çalıyor. Ona göre bu, kadının sesini duymak isteğine işaret. Selam, diyor, kadın, Nerelerdeydin? Duraksıyor, anlatabilecek olsa anlatacak, her şeyi anlatacak ona, bu onu daha iyi bir insan yapabilir, Beş bira, bir sigara, diyor onun yerine.

Onun telefonu kaldırışını hiç görmedi, ahizeye uzanan parmakları uzun mu, zar zor kaldıracakmış gibi ince mi bileği, kendi telefon numarasını görünce yüzünde bir gülümseme belirliyor mu, durduk yere düşünüyor mu onu, bilmiyor. Mutlaka bir kusuru olmalı kadının, öyle düşünüyor. Belki gözkapaklarından biri hafif düşük, belki dudağı bir yana istemsizce kıvrılıyor, belki ince olması gereken bedeniyle uyumsuz çıkık göbeği. Derin bir yara izi. Simsiyah bir ben. Onu herkesten ayıracak bir şeyi mutlaka olmalı.

Perdeleri kapıyor, koltuğa oturuyor, ilk birayı açıyor, yerde yatan bedene bakıyor, bir yudum alıyor. Kimseye söz etmesi gerekmiyor bundan.

Bir Akşam Daveti

Hatice Meryem

SABAHA KARŞI

İki iri meme duruyordu tam karşısında. Kıpırtısız. Sakin. Kendi halinde. Ucu dut karası birinin. Mürdüm eriği diğeri. Afalladı Nevin. Bir kadını gövdesinden utanmaksızın karşısında dimdik gören bir başkası kadar.

"Çocuk gibisin," dedi o gülümseyerek.

Hızla çevirdi kafasını Nevin duvara. Duvarda o âna kadar dikkatini çekmeyen tablolar. Tablolarda kadınlar. Çıplak ya da yarı çıplaklar. Yanlamasına uzanmış biri bir sedire, gülümsüyor tatlı tatlı. Bir diğerininse parlak memeleri.

"Dokunmak ister misin?"

"Lütfen kapayın gömleğinizin önünü!"

Yatağın üstüne attı birden kendini. Kedi gibiydi.

ÖNCESİ

Bundan bir yıl önce Nevin yirmi üçünde. İyi şiir okuru. Acemi öykü yazarı. Vasat bir üniversiteden orta dereceyle mezun olup ailesinin yanına yenikçe dönen. Aylarca iş arayıp bulamayan. Başta annesi olmak üzere çevresindeki kadın erkek herkesin evlilik baskısı altında bunalan. Direnen. Zamanla usanan. Eline dantel kanaviçe yakışmayan. Geceleri başını yastığa kor komaz geleceğine

dair fepfeci karamsarlıklara kapılan. Tam o sıra, başvurduğu bir bankadan müjdeli haberi alıp işsizler ordusunun bir neferi olmaksan son anda kurtulan. O vakte kadar, maaş artı ikramiye, sekiz beş çalışma düzeni, emeklilik, sağlık sigortası gibi burun kıvırdığı ne varsa hepsini öpüp başına koyan. Aksi takdirde olacakları düşündükçe hafakanlar basan. Annesine benzeyip bir mutfakla bir yatak odası arasında cesedinin sürüm sürüm sürüklenmesinden ölesiye korkan. Bir genç kız.

Bir şube dolusu kadın sonra. Sabahtan akşama para çoğaltıyorlar. İşleri güçleri bu. Tek yürek. Hedef tek. Kâra geçirmek şubeyi. Nevin aralarında şimdi.

YAZARLA TANIŞMA

Sabah sabah zebella gibi birikmişti mudi kuyruğu Nevin'in önünde zebella. Aralarındaydı o. Sırası gelince yanaştı. Havalesinin gelip gelmediğini sordu. Nevin ona bakmadı bile. Kafası bilgisayarına gömülüydü. Ekranına baktı ve yok, dedi, havaleniz gelmemiş.

Ertesi sabah yine gelip yine sordu. Ertesi sabah, ertesi sabah... Neredeyse iki hafta kadar sürdü bu. Her sabah uğruyor, bankodaki diğer memurelere değil, bilhassa yanaşıp Nevin'e soruyordu.

Haliyle Nevin de ona sorular sormaya başladı.

Nereden gelecekti havaleniz?

Haftalık bir haber dergisinden mi?

Bir yazınız mı yayımlandı?

Başka dergilerde de mi yayımlandı?

Basılmış birkaç kitabınız mı var?

Ne?

Yoksa siz yazar mısınız?

Hayranlık bahsini bir kenara bırakırsak, basbayağı üzüldü Nevin ilk anda onun haline. Bu ülkede yazarlara değer verilmeyişine üzüldü. Yazarlar yoksulluk çekmemeliydi ona göre.

Allahtan; geldi havale.

Nevin de topladı cesaretini ve öykü yazdığını çıtlattıverdi ya-

zara. Okumaktan zevk duyacağını söyledi yazar ve ertesi sabah uğrayıp "Nevin'e, tanışmanın sevinciyle..." diye elyazısıyla önceden imzaladığı bir kitabını hediye etti. Nevin'in fiyakası mesai arkadaşlarının gözündeki evren gibi genişledi.

Aynı gece kitabı okuyup bitirdi. Pek bir şey anlamadıysa da kusuru kendinde buldu. Edebiyatı anlamak herkesin harcı olmasa gerekti.

"Akşam iş çıkışı bana uğramak ister misin, yemek yer, kitaplardan hayattan konuşuruz!" dedi yazar, havale mavale sormak için uğramadığı bir günde.

"Rahatsızlık vermeyeyim!" dedi Nevin kibarca. Hani neden olmasın da der gibiydi hali.

"Mutlaka bekliyorum," dedikten sonra şakacı bir tavırla ekledi yazar, "Hani bir eve ilk misafirlikte hediye alınır, bilirsin, ben ahududu likörünü çok severim."

Adresi de tarif etti gitti.

Fırsatlar işte böyle kendiliğinden geliyor sabırla bekleyen ayağına, diye düşündü Nevin. Kaderinin kendisine çok çektiirdiğini ama sonunda güzel bir yol sunduğunu düşündü. O akşam yazarın evine gidecek, kitaplardan hayattan uzun uzun laflayacaklar, sohbet muhabbet ilerleyecek, bir başka gün de kendi yazdıklarını getirip okutacak, tavsiye ve eleştirilerini duyacak, kendine bir hiza verecek, böylelikle yol alacak ve belki bir gün o da yazar olacaktı.

İplerinden kopmuşçasına akın eden müşteri güruhunun tamamından tek tek nefret etti Nevin o öğleden sonra. Üç kuruş fazla kâra geçmek için faiz oranlarını yükseltmesini isteyenlerden. İlaç kokulu ihtiyarlardan. Havale masrafını ödememek için yırtınan civar esnaftan. Kredi kartı alabilmek için canını ortaya koyan gençlerden. Kurumsal ya da bireysel müşterilerden. Hepsinden hepsinden hepsinden. Yazar olmasının önünde hepsi sadece birer engeldi.

Mesai bitimine doğru aksilikler de sökün etti. Önce kasası tut-

madı. Sonra müdire hanımın uzatmalı sevgilisi, kadının odasına kapanıp çıkmak bilmedi. Nihayet sekize doğru Nevin kendini so-kağa dar attı. Ahududu likörü aklındaydı. Tekel'e doğru hızlı hızlı yürürken birden, karşı kaldırımında durmuş el sallayan birini gördü.

Kuzeni Eyüp. Üç yaş küçüğü. Okumaya meraklı, bağlama çalan, zeki bir genç. İş çıkışları bazı bazı uğrar, beraber bir kafeye gidip oturur, kitaplardan hayattan konuşur, Nevin kaymaklı ekmek kadayıfı, o sütlaç yer, sonra evlere dağılırlardı. Meteliksizdi çocuk. Nevin maaşlı ya, çıkarıp sıkıştırırdı cebine üç lira, beş lira. Bir gün, gururu kırılır diye "Sen bana fiş topla," deyiverdi. Eyüp de bundan sonra her akşam iş çıkışı, karda soğukta, avucunda tomar tomar fişle çıkıp gelmeye başladı.

Koşarak geldi yine avucunda bir tomar fiş, yüzünde koca bir gülümseme.

Sevmesine sever de, daha o dakika başından savmak istedi Nevin onu; ama çocuk cin. Hissetti değişikliği. Sordu soruşturdu. Nevin mecburen falanca yazar beni evine davet etti, ona gidiyorum deyiverdi.

Aman ne sevindi Eyüp. Tutturdu, geleyim.

Misafir yanında misafir olmaz, ayıp.

Ne ayıbı abla, yazarın ayıbı mı olur?

Düşündü Nevin. Hak verdi. Yazarın ayıbı olmamalıydı.

Ev yürüme mesafesindeydi. Çoğunlukla zenginlerin yaşadığı muhitin bakımlı bahçeleri arasından geçerek yürüdüler.

YAZARIN EVİ

Kapı açıldığında iki şeye dikkat kesildi Nevin. Biri, yazarın kıyafeti. İkincisi, yazarın suratı. İlki, son derece sade, sıcak ve güvenliydi. İkincisi, Eyüp'ü görmekle düşmüştü.

Onu yanında getirme düşüncesizliğine savrulduğu için daha o an pişman oldu Nevin. Allahtan elindeydi ahududu likörü. Kendini affettirmeyi ister gibi uzatırken "Eyüp..." dedi, "kuzenim... iş çıkışı karşılaştık da... o da kitaplara, okumaya çok meraklıdır, ya-

zar olduğunuzu duyunca yanımda gelmek istedi, kusura..."

Kapı ardına kadar açıldı, zoraki bir güleryüzle içeri davet edildiler.

Demek böyle oluyor bir yazarın evi. Duvarlarda boş alan yok. Tablolar, Afrika maskaları, kitaplar, kitaplar, her yanda kitaplar. Hint işi örtüler atıverilmiş birbirinden hayli uzak koltuklara. Tatlı bir dağınıklık her yanda. Kedi kıvrılmış uyuyor bir köşede. Tütsü tütüyor ayrı bir köşede kıvrım kıvrım.

"Rahatsız olduysan söndüreyim!"

"Yoo..." dedi Nevin, "tütsü severim." Başını ağrıtabilecek oysa.

Gösterilen koltuğa yan yana oturdular Eyüp'le. Nevin ilişmek, Eyüp ise kurulmak suretiyle. Şöyle ki, attı bir bacağına öbür bacağının üstüne rahatça, çıkardı cebinden bir dal sigara ve arandı ateş. Yüzünde belli belirsiz bir huzursuzlukla Nevin'in mutfığa açıldığını tahmin ettiği bir kapıya yöneldi hemen yazar.

Zehir zemberek döndü ve öfkeli bir fısıltıyla uyardı Nevin. "İzinsiz sigara içmesene Eyüp!"

"Amaan abla," dedi o fısıldamaya gerek bile görmeksizin. "Yazarlar umursamaz böyle şeyleri, rahat ol."

Düşündü Nevin. Yazarlar beklenmedik misafirlerle, evlerinde izinsiz sigara içilmesini umursamaz mıydı? Emin olamadı. İtiraz edecekti ki dönüp geldi yazar ve buyur etti onları terasa.

YAZARIN TERASI

Saksılar dolusu envai çeşit çiçek. Canlı yeşil dallarını sarkıtmış bir çam ağacı mükellef bir sofranın üzerine. Şıkır şıkır zarif porselen mezelikler. Gökyüzü lacivert. Dolunay tam tepede. Güzel bir akşam olacak belli. Başlangıcı kötü olsa da umutlu hâlâ Nevin. Kaderinin kendisine güzel bir yol sunduğuna neredeyse emin. Az sonra kitaplardan hayattan uzun uzun konuşmaya başlayacaklar, gece tatlı bir veda ile sona erecek, günbegün sohbet muhabbet iler-

leyecek, bir başka gün de kendi yazdıklarını getirip okutacak, tavsiye ve eleştirilerini duyacak, kendine bir hiza verecek, böylelikle yol alacak ve belki bir gün o da yazar olacaktı.

"Ne içeriz? Rakı, bira, votka?"

"Rakı," deyiverdi Eyüp yekten.

Oysa Nevin tahammül bile edemiyor anason kokusuna. Hem babası içip içip arıza çıkarıyor her akşam. Çıkıntılık etmemek için rakı dedi mecburen.

Yazar rakı getirmek için içeriye gidince bir kez daha uyardı Nevin. "Gözünü seveyim fazla içme Eyüp, vakitlice kalkarız zaten."

"Tabii abla," dedi o rahatça, "yatıya gelmedik ya."

Sonra başladılar içmeye. Nevin elindeki kadehten zorla şerle, yudum yudum. Yazar ile Eyüp yarışarcasına. Sonra başladılar memleket meselelerine dair sıkı bir tartışmaya. Nevin susuyordu. Yazar dönüp ona fikrini sorduğunda bile, ya Eyüp'ten fırsat kalmıyor ya da o düşüncelerini toparlamakta güçlük çekiyordu. Geriliyordu. Konu bir türlü kitaplara hayata gelmiyordu da ondan. Eyüp içtikçe içiyor, Nevin kaşla, gözle, ses tonuyla ya da yazar mutfağa her kalktığında küçük öfkeli fısıltılarla onu uyarıyordu.

"Ağırdan alsana, hem niye itiraz ediyorsun yazarın her dediğine?"

Eyüp allame-i cihan pozlar takınıp hemen, entelektüel sohbetlerin tam da böyle geliştiğini söyledi ve dikti kadehini kafasına. Nevin düşündü. Çocuk gayet inandırıcıydı. Üstelik kendisi daha önce hiç entelektüel sohbette bulunmamıştı. Haklı olabilirdi.

Saat on ikiye gelirken "Biz kalkalım artık," dedi, umutları bir başka akşama devretmiş olmanın sıkıntısıyla.

Hem Eyüp hem yazar tarafından reddedildi Nevin'in bu makul teklifi.

Sonra. Sonra Eyüp tutturdu bir Ahmet Kaya türküsü. Coşkuyula, aşkla, içtenlikle. Saza niye gelmedin, söze niye gelmedin, geçen cuma gelecektin, aylar oldu gelmedin...

Kendine kızgınlığı arşa vardı Nevin'in. Fişleri elinden alıp neden savuşturamamıştı ki sokakta? Patlayacak gibi oldu bir ara.

Neyse ki yazar da türkye eşlik etti de utancından yerin dibine girmekten kurtuldu.

Saat bire gelirken bir kez daha "Kalkalım," dedi.

Yazar yine itiraz ettiyse de Eyüp bu defa razı geldi. Yalnız ayağa kalkar kalkmaz içtiği içki sanki onu arzın merkezine çekiyormuşçasına doğru dürüst yürüyemedi de ördek gibi paytakladı. Yazarla Nevin derhal gövdelerini onun kollarının altına payanda ettiler. Güçlükle sürükleyip içeri taşımaya çalışırken dengelerini yitirdiler; yere kapaklanan Eyüp oldu. Üzüntüsünden ağlayacaktı Nevin. Yazar onu teselliye çalışıyordu ki Eyüp akşam boyunca yediği içtiği ne varsa öğre öğre çıkardı; hem de yazarın bir ara laf arasında İranlı bir arkadaşının hediyesi olduğunu söylediği kilimin zerine.

Defalarca özür diledi Nevin. Yazar koşup banyodan bez ve kova getirirken. Eyüp'n kendi kusuğunda boğulacak haline sinirle bakarken. Yazar etrafı silip süpürürken. Eyüp' kollarından çeke çeke üstü gazeteyle dolu bir koltuğa yatırmaya çalışırlarken. Sonuncu zrnde Eyüp derin derin horlamaya başlamıştı bile.

Yazar önce olur böyle şeyler diyerek onun sıkıntısını hafifletmeye çalıştı; sonra, o saatte sokağa tek başına çıkmasının tehlikeli olacağını ekleyerek "Oturur kitaplardan hayattan laflarız, gel üzerine rahat edeceğin bir şeyler vereyim, sabah gidersin, sorun olmaz değıl mi?" dedi.

Nevin düşündü. Sorun olurdu. Babası hiddetlenir, annesi bağıırıp çağırırdı. İkiisi de sokaklara düşüp orospu olacağından korkuyorlardı. Arayıp makul bir yalan uydurabilirdi; "Mesai uzadı, Ak-su'da kalacağım..." Ama ya yazar da duyarsa! Onun gözünde ailevi meselelerini halledememiş biri gibi görünmeyi istemiyordu. Anne babasına syleyemediğı yalanı yazara söyledi bu yüzden. Derin bir nefes aldı ve gülümseyerek, "Annemler sorun etmez böyle şeyleri, istediğim zaman istediğim yerde kalırım ben!"

Ve yürüdü yazarın peşi sıra biraz burukça.

YAZARIN YATAK ODASI

Uzakdoğu sadeliğinde. İnsanın içini rahatlatan turuncu bir ışık hâkim basit birkaç parça möbleye. Üç tarafı açık çift kişilik yatağın. Giysi dolabının kapağı sürgülü.

Muntazam ütülü bir takım pijama uzattı yazar. Teşekkür edip aldı Nevin. Başladı beklemeye, yazarın odadan çıkmasını.

Dolapta bir şeyler aranır gibiydi yazar. Çekmeceleri açıp kapıyor, rafları karıştırıyor, aradığı her neyse bir türlü bulamıyordu sanki.

Nevin de oyalanmak için pijamayı yatağın üzerine önce katıyla koydu. Sonra küçük bir hareketle havalandırıp açtı, tekrar serdi, rengine, dikişine, modeline dikkatle baktı, kol kenarlarını inceledi, kat yerlerini eliyle düzeltti. Bekliyordu. Yazarın odadan çıkmasını. Yazar odadan çıkar çıkmaz pijamayı sırtına aceleyle geçirecek, sonra beraberce tütsünün kıvrım kıvrım yandığı, kedinin uyuduğu salona geçecekler, karşılıklı bağdaş kurup oturacaklar, sabaha kadar kitaplardan, hayattan konuşacaklar, hatta kimbilir belki yazar, yazar olmanın tilsimine dair küçük bir sır bile üfleyecekti kulağına.

"Yoksa utanıyor musun?"

Anlamadı Nevin. Kol ağzının iç dikişine bakıyordu.

"Yanımda soyunmaya utanıyor musun?"

Şaşırdı Nevin. "Yoo!" dedi.

Olduğundan farklı görünmek niyetiyle, yine. Modern ve akıllı. Böyle görünmek istiyordu. Birinin yanında soyunmaktan utanmanın ilkel bir düşünce olduğuna neredeyse emindi.

"O zaman ne bekliyorsun, haydi çıkar giysilerini."

Utanacak bir şey yok, dedi Nevin kendine. Şirince gülümsedi ve yazarın nezaketine sığınarak döndü arkasını. Hızla tişörtünü sıyırıp çıkardı. Sütyenini bir hafta önce aldığına sevindi. Beyaz ve temizdi. Sanki her zaman böyleymiş gibi. Pijamayı hızla geçirip üstüne, dudağında rahatlamış bir gülümseme, döndü yazara.

İki iri meme duruyordu tam karşısında. Kıpırtısız. Sakin. Kendi halinde. Ucu dut karası birinin. Mürdüm eriği diğeri. Afalladı Nevin. Bir kadını gövdesinden utanmaksızın karşısında dimdik gören bir başkası kadar.

"Çocuk gibisin," dedi o gülümseyerek.

Hızla çevirdi kafasını Nevin duvara. Duvarda o âna kadar dikkatini çekmeyen tablolar. Tablolarda kadınlar. Çıplak ya da yarı çıplaklar. Yanlamasına uzanmış biri bir sedire, gülümsüyor tatlı tatlı. Bir diğerininse parlak memeleri.

"Dokunmak ister misin?"

"Lütfen kapayın gömleğinizin önünü," dedi Nevin.

Yatağın üstüne attı birden kendini. Kedi gibiydi.

"Gel yanıma, hadi, bak kapattım," dedi bir iki düğmeyi pratikçe iliklerken. Aynı anda Eyüp'ün horultusu yükseldi içeriden. Niyeti sezdi, durumu tüm koordinatlarıyla idrak etti o an Nevin.

Karşılıklı bakışıyorlardı.

Belli belirsiz bir keder gezindi aralarında.

"Erkeklerden hoşlanıyorum ben," dedi cümleinin durdurucu gücüne inanarak Nevin.

Yattığı yerden zıplayıp oturma pozisyonu aldı ve daha önce erkeklerle sevişip sevişmediğini sordu yazar.

Düşündü Nevin. Yirmi dördündeydi. Sevişmişti. Bir ikisiyle. Çok dedi. O'yu biraz uzatarak.

"Zevk aldın mı?"

Düşündü Nevin. Çok dedi yine. O'yu biraz uzatarak ve yalan söylediği için af dileyerek Allah'tan.

"Bir kadınla denedin mi hiç?"

Düşünmedi Nevin. Bunu hiç düşünmedi. Hızla yanıtlayıverdi en saf haliyle.

Denememişti. Kadın kadına denenmezdi. Denenmemeliydi. Denenmeli miydi? Yasak mıydı? Hayret! Aklına fikrine hiç gelmediğine göre.

Bakışıyorlardı. Düşünmeden edemedi Nevin. Çocukken mahallelerde kız kıza oynadıkları oyunları. Tahta göğüsleri. Askıları

fırfırlı, çamaşır sularıyla ağartılmış bembeyaz çocuk atletlerini. Mini penye şortları. Sıyrılıp soyunduklarını. Bir yetişkin hazzıyla belki de, alt alta üst üste birbirlerine sarıldıklarını. Vıcık vıcık terlediklerini. Ilık salonların kadife koltuklarında annelerin olmadığı günlerin sıcak öğle sonralarında seviştiklerini. Ortaokul, lise yıllarında aşkı en çok kız kıza konuştuklarını. Sonra sonra unuttuklarını. Unutmaya karar verdiklerini.

Bakışıyorlardı. Birlikte uyumayı teklif etti yazar. Nevin iyice bir düşündü. Kitapları, hayatı ve bir yazarla uyumak isteyip istemediğini.

—

Özgür Kedi Kokusu

Fadime Uslu

Basıp gitmek isterdim ama akşamüstü trafiği ağır ilerliyordu. Bulutlar alçalmıştı. Müzik çaların sesi olabildiğince açıktı. Ayağını fren pedalına dokun-çek. Dokun-çek. Defalarca yap bunu, sonra, dokun veöp. Volver, volver şarkısı böyle buyuruyordu. Dik yokuşu gitarın ritmiyle iniyordum.

Yaşlı bir kadın bel hizasındaki elini yumruk yapmış, başparmağını acemi otostopçular gibi sallıyordu. Uzun süredir bekliyor olmalıydı. Çünkü hızın iyice kesilip yolun geniş alınması gereken noktadaydı. Durmak için kesinlikle uygun bir yer değildi. Sırtı dimdikti. Şoföre değil, her defasında önünden geçip giden otomobile bakıyordu.

Caddenin iki tarafında da üç katlı binalar sıralıydı. Dairelerin çoğu ofisti. Binaların çatıları, alçalan gri bulutlar, karşı yönden çıkıveren araçların ardındaki yolun görünmesini engelleyen kör noktaya kadar, çocuk yuvasının, mental aritmetik merkezinin reklam panoları bir bütün olarak karşımdaydı. Volver, volver devam ediyordu. Kadın kaldırımda, boynunu saran şalıyla burnunu kapatmıştı.

Yanımdan geçerken elimle işaret ettim. Sapağı dönünce sağa yanaştım. Yaklaşık on metre ilerisinde durabilmişim. Müzik çaları kapattım. Klakson benim içindi, umursamadım. Dikiz aynasından

onu izledim. Dizlerine kadar uzanan paltoya benzer bir hırka vardı üzerinde. Koşarcasına yürüyor, uzun, geniş eteği ayaklarına dolamıyordu. Ön koltuğa oturur oturmaz o kokuyu duydum.

"Sağ olun," dedi, "çok üşümüştüm." Kızarmış yanaklarını ovuşturdu.

"Hırkanız kapıya sıkıştı bir daha açıp kapar mısınız?"

"Şaşkınlık işte," dedi.

Alışveriş torbalarına benzeyen siyahı solmuş bez çantasını paspasa bıraktı. Şalını gevşetip bana döndü.

"Genç bir hanımın arabasına kabul edilmek ne güzel," dedi yumuşak bir ses tonuyla.

Gülümseyerek teşekkür ettim. Havalandırmanın derecesini bir kademe artırdım. Gözüm yoldaydı.

Genellikle böyle olurdu. Bir otostopçuyu arabanıza aldınız mı hemen sorardınız.

"Nerede bırakayım sizi?"

Pazar yerine gideceğini söyledi.

"Yolumun üzeri," dedim.

Ön koltuğa oturmak nezaket gereği idi. Konuşacak bir şeyleri olmalıydı otostopçunun. Nerede susulacağını bilerek şoförü konuşturur, böylece bedavaya gelen konforlu ulaşımın bedelini öder, şoföre bir anda kendisi için tutulmuş gönüllü bir hizmetkâr olmadığını kanıtlardınız. Bunların hepsini üniversite yıllarındaki ev arkadaşım ustalıkla becerirdi. Kampüsten eve dönerken arka koltuktan iletişim konusundaki doğal yeteneğini hayranlıkla izlerdim.

Yanımdaki kadın, "Ne iş yapıyorsunuz?" diye sordu.

"Öğretmenim," deyiverdim. Öylesine söylemiştim.

"Ah, ne şaşırtıcı," dedi, "biliyor musunuz, öğretmenden başka her şey olabilirsiniz."

"Ne gibi?"

"Mimar, tasarımcı, hatta dizi oyuncusu."

"Nerden çıkardınız şimdi," dedim gülerek.

"Yüz metre öteden görsem bir öğretmeni tanırım. Bugüne kadar hiç yanılmamıştım."

Havalandırmanın peteğinde araç parfümü vardı. Onun da de-recesini sonuna getirdim.

"Sözüm meclisten dışarı, yanlış anlamayın," dedi, "hepsi de ayarı bozuk tornadan çıkmış gibidir. Ne kadar zorlasalar da davranışları değişmez. İçerinin efesi, dışarının kölesi oluverirler. Aman dikkat, kendinizi onlardan koruyun. Peki sizin branşınız nedir?"

"Müzik," dedim.

"Gördünüz mü, sanatla haşır neşir olduğunuz hemen belli oluyor."

"Nasıl yani?"

"Konuşmanız, duruşunuz... Öyle işte. Nerde çalışıyorsunuz, özel bir okulda mı?"

"Hayır, devlet okulunda."

"Başka işler de yapıyorsunuz herhalde, devletin verdiği para neye yeter ki allah aşkına. Hele kediniz varsa. Sahi kediniz var mı?"

"Evet," dedim, "kedim var ama başka bir iş yapmıyorum."

Gözüm koluma kaydı. Hırkam lacivertti ve birkaç uzun beyaz tüy hırkanın koluna yapışıp kalmıştı.

"Ben de ressamım," dedi, derin bir iç geçirip. Sonra başını kapının camına doğru çevirdi.

"Ne güzel," dedim.

"Ankaralı mısınız?"

"Değilim."

"İyi ki Ankaralı değilsiniz."

"Neden?" dedim.

"Gerçi siz çok gençsiniz, buralı olsaydınız bile şehirdeki değişimi bizim gibi fark etmezsiniz. İnsanın doğup büyüdüğü yerin gözünün önünde katledilmesine kim dayanabilir ki."

"Her yer öyle," dedim.

"Ankara farklıydı. Büyük coşkuyla kuruldu bu şehir ama sonuç ortada. Sanat kimsenin umurunda değil artık."

"Ne tür resimler yapıyorsunuz?" diye sordum.

"Ben dışavurumcuyum."

"Yağlıboya, akrilik... neyle çalışırsınız?"

"Suluboya," dedi, "ama genellikle karakalem kullanıyorum. Ötekilere güç yetmiyor. Evimde sekiz kedi besliyorum. Masrafları çok oluyor haliyle."

"Sekiz kedi," dedim, "kolay değildir tabii."

Parfüm yetersiz kalınca benden taraftaki camı hafifçe araladım. Yanmış yakıt kokuyordu dışarısı. Soğuktu. Hemen kapattım.

Kavşaktan sağa döndüm. Birdenbire önümüze kıran minibüsle frene asıldım. Cep telefonum çaldı. Çantamı onu alırken arka koltuğa atmıştım. Telefon uzun uzun çalıyor, ikimiz de sesini duymuyormuş gibi bizi geçip önümüzde duran minibüse bakıyorduk. Bir yolcu alıyordu. Sokak tekyönlüydü ama dar sayılmazdı. Solla-mak üzereyken telefonun sesi kesildi.

"Ne güzel," dedi, "telefonunuzun sinyali yani. Meditasyon müziği gibi."

Yeni bir konuya girmişti.

"Bir arkadaşım, koku ve ses konusunda uzmandır kendisi," dedi, "bir defasında telefon sinyalinin ne kadar önemli olduğunu anlatmıştı. Hele ki sık görüşme yapmak zorundaysanız. Öyle tını-ları seçin ki, demişti arkadaşım, açmadan önce rahatlayın ve arayan kişi sizi aradığına pişman olmasın. Arkadaşım iş yaşamında profesyonelleşmek isteyenlere böyle taktikler anlatır. Aslında kadın-lık semineri vermediği zamanlarda. Daha önce duymuş muydunuz kadınlık seminerini?"

Dikiz aynasını düzelttim. Yanıt vermemi bekliyordu.

"Hayır," dedim, "ilk kez duyuyorum."

"Ben de onun sayesinde öğrendim. Bilmediğimiz ne çok şey var kendimiz hakkında. Seminere ücretsiz katılmıştım. Arkadaşımın davetiyle yani. Ben de onun resmini yaptım. Bir karşılık olarak değil. İçimden geldiği için."

Telefon yeniden çalmaya başlayınca, "Israrcı," dedi. "Birinin sizi ısrarla araması, bu dünyanın en nefis şeyi olmalı."

"Zahmet olmazsa verebilir misiniz?" dedim.

Arkaya uzanıp çantayı aldı. Çekinmeden fermuarını açtı, içini

karıştırdı ve telefonu uzattı. Dönüp çantamı arka koltuğa koydu. Rahatsız olacağımı düşünmemişti.

"Merhaba canım," dedim.

"Neredesin, niye açmıyorsun telefonu?" dedi Figen.

"Yoldayım, on dakikaya kadar oradayım."

"Canım ya, işim uzayacak. Ne kadar sürer bilmiyorum ama acil bir toplantı çıktı. Konser işi yatacak gibi."

"Yapma..."

"Çok üzgünüm tatlım, son dakika gollerinden biri işte. İstersen sen git."

"Bakarız," dedim, "daha çok var."

"Ne yapacağını yazarsın bana, telefonu sessize alacağım. Ama masamda olacak. Biriciğim öpüyorum seni, ne olur kusuruma bakma."

"Önemli değil, takma kafana. Öpüyorum," deyip telefonu kapattım.

Kasım ayının ilk günlerinden biriydi. Hava kararmaya başlamıştı. Farları yaktım. Yeniden müzik çaları açtım.

"Rahatsız olmazsınız değil mi?"

"Hayır! Buika'ya ben de bayılırım."

Pes, dedim içimden, şimdi de Buika! Şaşırdığımı anlamıştı.

"Bir dinozorun Buika sevebileceğine ihtimal vermiyor muydunuz," deyip güldü.

Ben de güldüm, ama onunkine benzemediğine emindim.

Yüksekçe bir kasisten geçtik. Kadıncağız sarsıldı, istifini bozmadı. Pazar yerine varmak üzereydik.

Bez çantasını kucağına aldı. "Beni sıcacık ve mis gibi kokan arabanıza aldığınız için teşekkür ederim," dedi.

"Önemli değil," dedim.

Sağa yanaşıp durdum. İnmeden önce başka şeyler de söyleyecekmiş gibi baktı yüzüme, ama söylemedi.

Kapıyı kapatınca tuttuğum soluğu bıraktım. O koku içerdeydi. Ön camları açtım. Arabanın çocuk kilidine bastım.

Vites boştaydı. Motor gürültüyle çalışıyordu. Kaldırımın ke-

narında öylece bekliyordum. Hâlâ şehrin tepelerinden birindeydim. Cadde üstündeki apartmanların giriş katında sağlı sollu dükkânlar vardı. Kırtasiye, kebabçı, çiğ köfteci, çiçekçi, perdecisi. Tabelaları feciydi. Kestirmeydi, üç mü, beş mi, kim bilir kaç defa geçmiştim bu yoldan. Her defasında piyano öğretmeni olabilmek için birileriyle görüşüyor, sonra umutsuzca akşamüstü trafiğine kalmadan eve dönüyordum. Ama hiçbirinde durup etrafıma bakmamıştım. Şimdi, bu caddede neyi beklediğimi bilmeden arabamda otururken eve gitmek gelmiyordu içimden. Ne yapacağım konusunda bir fikrim yoktu.

Şarkıyı yeniden başa aldım. Aynı müziği defalarca arka arkaya dinleyince ondan yavaş yavaş uzaklaştığımı hissedirim. Anlam veremediğim meseleler kafamda dönüp dururken şarkı biçim değiştirerek ona eşlik etmeye başlar. Belki de yanılgıydı, tersinden işliyordu; çatışan anlamlar, aynı düşüncenin baskısı ruhuma acının müziğini duyuruyordu.

En iyisi buydu işte. Figen'in en sevdiği, Volver, şimdi, o hüznü ses, estetik bir hazla arabanın içinde yakarıyordu.

Otostopçu kadın sarsak adımlarla, o da müziğe eşlik edercesine ağır ağır kaldırımda yürüyordu. Dükkânlardan birinin önünde durdu, çantasından bir dosya çıkarıp içeri girdi. Çok geçmeden de çıktı. Dosyası koltuğunun altında hemen yanındaki dükkâna daldı.

Figen'e mesaj yazmak ya da onu aramak neyi değiştirecekti? Ofisten ayrılmayacağını, gerekirse sabahlayacağını biliyordum. Bir süre önce birlikte çalıştığımız şirkette danışıklı dövüş istifaya zorlanmıştık. Hakkımızda yapılan dedikodular örtülü olmaktan çıkmış, patron ve öteki çalışanlarca ilişkimizin şirket içi düzeni bozduğu hükmüne varılmıştı. Yorulmuştum. Öfkemin, elimde kalan tek gerçeği yaralamasından korktum. Savaşmak yerine sektörden elimi eteğimi çektim. Figen'se "Devam," demişti, "yılmak yok. Bunca yıllık emeğimi bir çırpıda silemem." Anlıyor ama ona hak veremiyordum. Hazırlandığı ihaleyi kazanınca bu yeni işindeki pozisyonunu da sağlama alacaktı. Hiçbir şeyin sağlama alındığı

falân yoktu aslında. Sağlam olan sadece sarsak irademizdi.

Kadın bir dükkândan çıkıyor, hemen ardından ötekine giriyordu.

Camları, kontağı kapattım. Arka koltuktan kabanımı ve çantamı alıp indim. Engel olamadığım bir çekimle kadının peşine takıldım.

Beni görünce şaşırdı.

"Yeniden karşılaşmak ne güzel," dedi.

"Sigaram bitmiş de," dedim, "onun için indim. Aradığınızı bulamadınız galiba."

"Aramıyorum. Kedilerim için bir şey yapmam gerekiyor. Resim satmaya çalışıyorum."

"Ben de bakabilir miyim?" dedim.

"Elbette."

Kırtasiye dükkânının önündeydik. Böyle ayaküstü olmaya-caktı.

"İleride bir kafe var. İsterseniz oraya gidelim. Hem çalışmalarınıza bakar hem de bir şeyler içeriz."

"Çok teşekkür ederim," dedi, "ne kadar incesiniz."

İki yanda gevşek örülmüş saçları, kucağında dosyası, uçarı bir neşeyle gülümsedi. Adımlarımı ona uydurarak yürüyordum. İnce falân değildim. İkimiz de, belki de bilinçsizce yapıyorduk bunu, olmak istediğimiz şeyle görüntümüz arasındaki farkı oynuyorduk. Figen'le buluşacağımız caddenin öteki ucundaki kafeye doğru ilerliyorduk.

İçerisi ferahtı. Duvar dibinde bir çift vardı sadece. Pencere kenarında bir masaya oturduk. Kabanımı çıkarıp boştaki sandalyenin arkasına koydum.

"Hırkanızı çıkarsanız iyi olur," dedim, "dışarıda üşürsünüz."

Onu kayırmam hoşuna gitmişti.

"Üşümem, üşümem," dedi. Şalını çözdü, yanındaki sandalyeyi çekip üstüne koydu.

"Ne arzu edersiniz?" diyen garsona döndüm, "Ben çay alayım," dedim. Sonra da kadına sordum. "Siz?"

"Ben de çay alayım."

"Yanına bir şey ister misiniz?"

"Tarçınlı kurabiye lütfen," dedim garsona.

Çayını karıştırırken bir şeyler arıyormuş gibi yüzüme bakıyordu.

"Tanışmadık," dedi. Elini uzattı, "ben Aynur."

"Doğru," dedim gülümseyerek, "ben de Zeynep." Elimini he-men bırakmadı.

"Zeynep," dedi, bakışları değişmişti.

"Adınızın Nermin olacağını düşünmüştüm, hatta Nemina."

"İlk kez gördüğünüz birine bakıp ona meslek ve ad mı yakıştırıyorsunuz?"

"İlahi," deyip boynunu büktü. Başını geriye attığında dudakları büzülmüştü.

Kaşığı fincan tabağına bıraktı. İçmek üzereydi, vazgeçmişti. Birden ciddileşti.

"Nemina?" dedim.

"Evet, Nemina," dedi, "yani Nermin." Çayından bir yudum alıp dışarıya baktı. Kafenin pencereleri minikti. Rustiğe geçirilmiş perdeler iki yana toplanmıştı. Kırmızı üzerine beyaz puantiyeler duvar apliklerinin ışığında yeterince göz alıyordu.

"Yıllardır görmediğim, izini yitirdiğim bir arkadaşım. Onun gençliğine öyle benziyorsunuz ki, o kadar olur."

"Eee," dedim, "resimleri göstermeyecek misiniz?"

"Haa, evet," dedi. Dizlerinin üstündeki karton kapaklı dosyayı masaya koydu. Açıp içindekileri taramaya başladı.

Aklım başka yerdeydi. Figen'de mi, toplantısında mı, toplantı boyunca karşısına oturup onu etkilemeye çalışacak olan asistanında mı? Figen'in telefondaki sesi kaygısızdı. Gelemeyeceğini söylerken çok rahattı. Bu konsere bilet bulabilmek için çabalayan o değil miydi? Birbirimize dokunurken, derimizin, kimliklerimizin,

geçmişteki hikâyelerimizin dışına çıkarken hep Konça'yı dinlerdik. Sevişirken onun müziğini, seksi, bedenlerimizi yeniden yaratıyorduk sanki. Sadece bize ait olan bir dünyayı, dünyanın bildiği ama kimsenin bilmediği bir şeyi.

Bu gece Konça'yı kanlı canlı karşımızda görecektik. Onun sesiyle, herkesten sakladığımız ilişkimiz somutlaşacaktı. Böyle hissediyordum. Konça, o küçük kadın, şarkı söylerken bize bizim hikâyemizi anlatacaktı. Ama Figen'in işi çıkmıştı.

Figen'i kıskanmaya mı başlıyordum, kıskanmak benim için yeniydi. Kabul edemeyeceğim bir durumdu bu.

"Bunları hep hayalimden yapıyorum. Aslında gitmek isteyip gidemediğim yerler."

Beni kuşatmaya başlayan yakıcı düşüncelerden sıyrılıp, "Yaa!" dedim, "ne kadar ilginç." Oysa ilginç olmak bir yana son derece sıradandı yaptıkları. Ve bunları satmaya çalışıyordu. Dilençilikten başka bir şey değil.

"Sekiz kediniz vardı, değil mi?"

"Önce beş kedim vardı. Biri yavruladı, üç de öyle geldi; oldu sekiz. Bunlar evdekiler tabii, ayrıca sokakta yolumu gözleyenler var. Onlar sayesinde yalnız değilim. Beni hayata bağlayan bahtsız ve şirin şeyler; sokak kedileri. Bir kedi sever olduğunuzu hemen anladım. Sahi, sizin kaç kediniz var?"

"Bir tane," dedim.

"Dışarı çıkar mı," diye sordu tatlılıkla, "yani bahçeye, sokağa ya da ne bileyim en azından balkona."

"Hayır," dedim. Bu soru bile tedirgin olmama yetti.

"Evim bahçe katında," dedi, "pencereden girer çıkar benimkiler. Patisini cama dayayıp bağırınca hemen koşarım. Sürekli eve tıklıp kalmalarına dayanamıyorum. Şimdi başlamışlardır yakmaya. Ama biliyor musunuz, insanın karşısında gerçekten sohbet edecek birinin olması kadar güzel bir şey yok."

Uzanıp koluma dokundu. Kokusu kedilerden olmalıydı. Sokak kedileri yüzünden berbat kokuyordu. Ama önemsemiyordu. Artık daha farklı bir gözle bakıyordum ona.

"Çayınızı soğuttunuz," dedi.

"Ah," deyip bir yudum içtim. "Resimlerinizden birkaç tane almak istiyorum," dedim.

Gülümsedi. Yüzündeki çizgiler derinleşmişti. Beğenmediğimi, ama destek olmak için alacağımı anlamıştı. Çantasından gözlüğüyle ince uçlu siyah keçeli bir kalem çıkardı. Fincan tabağını benimkinin yanına koydu. Sağ elinin ayasıyla tozunu alıyormuş gibi az önce fincanın olduğu yeri sildi. Bunun mistik işaretleri olan törensel bir hareket olduğunu düşündüm.

Gözlüğünü taktı. Peçetelikten bir peçete çekti.

"Sizin resminizi yapmak istiyorum," dedi, "ama bu satılık değil, hediye."

"Çok sevinirim," dedim.

Yatay ve düşey, birbirini kesen çizgiler, bir biçime bürünemeyen eğriler hızlı hareketlerle belirirken kalemin ucu peçeteyi sıyırdı. Avucunda buruşturup, fincan tabağına koydu. Dosyadan aynı boyda kesilmiş kâğıtlardan birini çekti, ters çevirip masaya yatırdı. Arkasında karakalem çalışması vardı.

Göz ucuyla bana baktı yeniden, ama yüz hatlarımı incelemekten çok o anda ne yaptığım ile ilgiliydi. Çayımın bir yudum içtim. Küçük kurabiyelerden yedim. Bileğimdeki saate baktım. Konserin başlamasına yaklaşık bir buçuk saat vardı. Cep telefonumdan Figen'e mesaj yazıp işinin kaçta biteceğini soracaktım, vazgeçtim. Kadın kendinden geçmiş, başka bir âleme gitmiş gibiydi. Hatları şekillenmiş bir yüz çizmişti. Benim resmimi yaptığından kuşkuluydum. Çalışmaya devam ediyor, başını bir an bile kaldırmıyordu.

Telefonum çaldı. Ekranda "Figen" yazıyordu. Dördüncü çalışta Aynur Hanım çizdiği resimden başını kaldırıp "açmayacak mısın" der gibi yüzüme baktı. Telefonu alıp açtım.

Figen kısık bir sesle –anlaşılan pek rahat değildi– "Neden mesaj yazmadın," dedi.

"Ben de senden haber bekliyordum," dedim. Nedense ben de sesimi kısmıştım.

"Canım ya, durumum ortada. Hiç olmazsa sen git konsere, benim yerime de dinlersin. Sen nerdesin allah aşkına?"

"Tarçın Kafe'deyim."

"Yalnız mısın?"

"Değilim."

Kısa bir sessizlik oldu.

"Kiminlesin?" dedi Figen. Ses tonu değişmişti.

"Aynur Hanım'la."

"O da kim ya?"

"Yeni tanıştık. Çay içiyoruz. Benim resmimi çiziyor."

"Yaa," dedi. Alaycı olmaya çalışan bir ses tonuyla söylemişti bunu. Artık fısıltıyla değil yüksek sesle konuşuyordu.

"Nasıl biri, kim bu Aynur?"

Bir süre sustum. Konuşmamı bekliyordu.

"İyi o zaman, konsere de Aynur'la gidersin!" diye bağırdı.

Telefonu yüzüme kapattı.

"Olmuş mu?" dedi resmi uzatarak.

Bana hiç benzemeyen tuhaf ve çirkin portreye baktım. Gülümsemeye çalıştım.

"Olmuş," dedim, "elinize sağlık."

Endişeli bir ifadeyle baktı. "Sigara almıştınız değil mi?" dedi.

"Evet," dedim.

"Birer tane içelim mi dışarıda."

Çantamı alıp ayağa kalktım.

"Şu bana benzeyen Nemina'nın hikâyesini anlatır mısınız?" deyip kapıyı açtım. Hemen arkamdaydı. Kulağıma fısıldadı.

"Hikâyeler anlatılmaz," dedi, "gerektiğinde onlar kendilerini anlatır. Size bir şey söyleyeyim mi, bence siz de anlatmayın."

Yarısı içilmiş paketimden bir sigara çıkarıp ona uzattım. Bakışından, "Hani sigaranız bitmişti," sorusu bir an için gelip geçtiyse de aldırmadım. Havada keskin, nedeni belirsiz, tuhaf bir koku vardı. Kaldırımdaki sokak lambaları atkestanelerinin yapraklarını gölgeleyemiyordu henüz.

Aklımıza Geldikçe Söylediğimiz Şarkılar

Ayşegül Çelik

Bir şaşkınlık dalgası, masadaki dört gençten üçünü dolaştıktan sonra gelip Hasan'ın ağzında durdu. "Oha!" dedi Hasan'ın ağzı. Yan masalardan dönüp ters ters baktılar... Adam sinkafli küfür eder gibiydi... Bıyıkları henüz bir yudum aldığı çayın kısmi püskürüşüyle ıslanmış, gözleri far gibi açılmıştı.

"Oha be oğlum! Kıza açılacağım dediğin bu muydu!? Lan, açılırken yüzük mü verilir lan!"

Kısa bir sessizliğin ardından masadakiler gülmeye başlayınca Ergün kuyumcu kesesindeki ince yüzüğü apar topar cebine attı. Göz göze geldiler, masanın en yenisi İhsan da katılmıştı gülüşmeye. Hasan'ın kuzeniydi bu oğlan, ilk defa aynı masadaydılar. Efendi bir çocuğa benziyordu, meselenin aslını astarını bilse güler mi böyle hakır hakır... Ergün diğerlerini boş verip ona döndü:

"İhsan kardeşim... Sen bakma bu andavallara, mesele bildiğin gibi değil. Afife, benim çocukluk aşkı. Na şu kadarlıktan beri ondan başkasını gözüm görmedi..."

Sonra arkadaşlarına dönüp hepsini şöyle bir süzdü. Daha iki hafta önce, "Yeter artık bu mevzuun uzadığı, açılacağım Afife'ye, niyetim ciddi..." dememiş miydi? Yine bu kahvedeydiler, yine aynı leş masaya yaslanmış konuşuyorlardı. Şu zuladaki küllüğün di-

li olsaydı da söyleseydi, bu hıyarların karşılığı ne olmuştu o zaman? "Haklısın kardeşim," diye başlamamışlar mıydı lafa?

"Valla senin adına çok sevindim. Çok namuslu kız Afife, onun gibisi nerde bu devirde..."

"Geç bile kaldın oğlum, kız üçüncü sınıfa geldi, elini çabuk tut."

Şimdi yüzüğü görünce niye gülecekleri tutmuştu böyle? Ergün homurdanıp höpürdeterek çayı kafasına dikti. İhsan, mahcup olmuştu, usulca sordu:

"Şimdiden hayırlı olsun abi... Bir planın var mı yarına? Bak araba falan lazımsa..."

"Yok, her şeyi ayarladım ben. Afife... Biraz değişik bir kızdır. Kitap mitap okur, şiir yazar, yazı yazar. Biraz antikadır yani. Epeydir şiirlerini okutacak bi hoca arıyordu, ben de edebiyat bölümünden Naci abiyi ayarladım. Profesördür kendisi... Afife'nin dosyasını ona götürdüm, hoca yarına randevu verdi Afife'ye. Ben de dedim ki, merak ederim kızım dedim, yarın kantinin karşısındaki banklarda buluşalım da hocanın ne dediğini anlat dedim..."

"Bak buraya kadar iyi akıl... Benim itirazım sadece yüzüğe." Ergün içinden "Benim de itirazım sadece sana Hasan abi! Ayıp oluyor ama!" diyecekti, vazgeçti. Nasıl Afife yıllardır onun gizli aşkıysa, Hasan da gizli ağabeyi sayılırdı. Araları iki yaştı ama bu İstanbul şehrine ayak bastığında ona yurt bulan, harç hurç işlerini, okuldan mezun olmasını ve sonra da asistanlığını ayarlayan hep Hasan'dı. Asistanlık aklının ucundan bile geçmezdi yoksa Ergün'ün, ilk duyduğunda "Nerden çıkardın bunu!?" diye zıplamıştı. "Bir hocaya dayılandık, birinin arabayı çizdik, birinin oğlunu beleş sünnet ettirdik de öyle bitirdim okulu. Benden hoca olur mu?"

Hasan'ın canı sıkılmış, "Aç gözünü oğlum!" demişti kaşlarını devire devire. "Etrafına bak! Hani? Kalmış mı senin bildiğin hocalardan? Geçti artık onların devri, zaman değişti."

"Yapma abi, sınavı mınavı var bu işin."

"Hallederim ben."

"Abi... Biri takar kafaya, araştırır, soruşturur, yanarız valla!"

Hasan sırtarak "Kimse bir bok yapamaz, ben hepsini ayarlarım," demiş ve sözünü de tutmuştu. Ergün'ün masadaki suskunluğu sadece bunları hatırlamasındandı. Diğerleri yeni çay söylerken arkasına yaslandı, "Yarın bitecek bu iş," diye düşündü, "Takacağım parmağına yüzüğü, benimsin kızım! diyeceğim. Sonra hemen Söğütlü'ye, istemeye!" Elini attı, cebindeki yüzüğü yokladı üstten, sonra da saatine baktı sabırsızca, ona geliyor...

Aynı saatlerde Afife, mutfakta rengârenk kuru yaprakları bir demliğin içine atmış bitki çayı yapıyordu. Evde yalnızdı. Birsen, tıp fakültesinde okuduğu ve bir hastanenin acilinde staj benzeri bir işler yaptığı için bazı geceler eve gelmiyordu. Afife, çayını alıp televizyonun karşısına geçti.

Ergün de kahvede, televizyonun karşısındaydı, reklam başlayınca televizyonun sesi birden yükseldi. Ekranda beyazlar giymiş bir kız sakız çiğneyerek bir oğlana doğru koşuyordu. Her şey Afife'yi hatırlatmak için kurulmuştu sanki. Kahveci çayları bıraktı masaya, Ergün bardağa uzanırken kendini tutamadı, bir daha açtı aynı lafı. "O benim bebeklik aşkım," dedi İhsan'a... "İstanbullu değiliz biz, Söğütlü'den geldik. Önce ben geldim, sonra o... Tuttu, benim girdiğim üniversitenin, benim olduğum kampüsüne geldi, okumaya!" İhsan başını salladı, "Kader," dedi. Ergün bu kadarıyla yetinmedi ama, masanın üstünden uzandı, "sanki Söğütlü'deki hayatı aldık aynen buraya getirdik kardeşim. Günde sekiz-dokuz saat aynı mahalledeyiz. Öyle ya, bizim kampüs de mahalle sayılır. Oda'nın penceresinden bakıyorum, kantine gidiyor. Yemeğe gidiyorum, dersten çıkmış banklarda kitap okuyor, hep burun burunayız."

"Ne şans," dedi İhsan, "Gözünün önünde olsun abi, neme lazım... İstanbul, tekin değil yani..."

"Şans değil İhsan kardeşim, mukadderat," diye güldü Ergün. "Ben de senin gibi kız bozulacak diye, değişecek diye korkarken ne oldu biliyor musun? Afife'nin Söğütlü'deki en yakın arkadaşı Birsen, tıbbi kazanıp buraya geldi!"

"Yapma yahu!"

"Yaa... İki birlikte ev tuttular, yabancı kimse yok yanlarında. Olmaz böyle şey kardeşim, sanki bir güç, Afife'yi benim için kollayıp koruyor... Sen işine bak Ergün, vakti gelince tak parmağına yüzüğü diyor bana..." Lafın en sevdiği kısmına gelmişti Ergün: "Kader işte!" dedi, "Biz bilemeyiz!"

Hasan masanın altına zula küllüğü koydu, çakmağını çıkarırken "Zaten başı önde bir kız," dedi, "Doğruya doğru, erkek sinek bile görmedik yanında." Diğerleri de onayladılar bunu, "Evet, çok namuslu kız..."

Kulakları çınlarcasına kanepeden kalkan Afife, televizyonu kapattı, ayaklarını sürüyerek yatmaya gitti. Saat daha on buçuk... Bu yüzden, plastik mavi dosyadaki on dört şiirin, şöyle bir üstten karıştırıldığı, Ergün'ün, kahvede Hasan abilerle bulunduğu fakat fazla kalmadan eve döndüğü o gecenin sabahı, kuş gibi uyandı Afife. Bir koşu giyindi, bir koşu evden çıktı. Her şey bir koşu değil miydi hayatta?.. Az sonra telefonu tıngırdadı, Birsen mesaj atmıştı. "Öğleden sonra çıkacağım," diyordu, "Nerede olacaksın?" Afife dolmuş binerken kırk tuşla cevap yazmak yerine, tek tuşla Birsen'i aramaya karar verdi, "Kontörüm yok!" dedi alelacele, "Ergün abi, Naci hocayla randevu ayarlamış bana, saat üçte ona gidicem, sonra kantinin karşısındaki banklarda Ergün abiyi bekliycem, oraya gel." Dolmuş ilk çukura girip çıkıp hoplamadan Afife telefonu kapatmıştı bile.

Öğleye kadar nispeten daha kolaydı da, öğleden sonra Ergün için çok zor geçti. Sürekli yerinden kalkıp pencereye gidiyor, kantinin karşısındaki bankları kontrol ediyordu. Yaptığı işin anlamsızlığının da farkındaydı, "Sanki kız gelip erkenden oturacak oraya!" diye homurdanıyordu, "Sen kendi işine baksana!" Hakikaten de masanın üstü yığılıydı. Kimse ondan derse girmesini falan beklemediği için bölümün evrak memuru gibi çalışıyordu. Kimse takdir etmiyordu ama bunca yazıyla başetmek kolay değildi, bir defasın-

da koltuğunun altında iki dosyayla öbür kampüse giderken Söğüt-lü'den babasının bir ahabıyla karşılaşmıştı da adamcağız Ergün'ün akademisyenliğine inanmamış, kendisini işlettiği için oğ-lana sokak ortasında tokat atmaya kalkmıştı. "Oğlum," demişti, "bizim zamanımızda üniversitelerde öğretmenlik edecek adamın alnını karışarlardı... Şimdi üçe beşe bakmıyorlar demek..." Ergün'ün de siniri oynamıştı bu lafa, "Her şey bozuldu amca," demiş-ti aksi aksi, "ben hoca oldum, işte ordan pay biç..."

Pencereye belki on kere gidip geldikten epey sonra saat üçe döndü. Ergün üstünü başını düzeltti, yüzüğü yokladı cebinde, derin bir nefes alıp odadan çıktı, az sonra geleceğim dercesine kapı-sını kilitlemedi, merdivenlere yürüdü.

İki kat inene kadar banklar dolmuştu bile. Ergün, oturanlardan birinin Birsen olduğunu fark etti, "Sakin o da Afife'yi bekliyor ol-masın!" Sıkıntıyla yolunu değiştirdi. Binanın yanından dolaşp bankların arkasına çıktı. Burada küçük bir yapay havuz ve bir sıra daha bank vardı. Birsen hâlâ oturuyordu, ama şimdi bir de kitap açmıştı... Ergün bir an ne yapacağını düşündü sonra sessizce onun tam arkasındaki banka geçip oturdu. Leylaksı bir çalı iki bankı bir-birinden ayırıyordu. Ergün, aniden Birsen'in sesiyle irkildi "Bur-dayım!" diye sesleniyordu Birsen. Ve Afife binadan çıkmış, ona doğru yaklaşıyordu. Saçı gevşek bir atkuyruğuydu, kolunda kadi-fe ceketini sallanıyordu. Birsen'in önünde bir an durduktan sonra çantasını banka attı, yığılırcasına oturdu. Kafasını Birsen'in omzu-na bıraktı. Ergün iyice sindi olduğu yerde, derince nefes aldı, par-fümü buradan bile hissediliyor!

Birsen pat diye kapatmıştı kitabını, merakla sordu:

"Ne dedi adam?!"

...

"Afife! Çatlatma insanı! Söylesene ne dedi?!"

"Aslında... Pek bir şey demedi..."

"Nasıl yani?"

"Ergün abi, bir arkadaşım var, yazdıklarını çok beğeniyorum,

siz de bakıp fikrinizi söyler misiniz, deyince adam benim öykü falan yazdığımı sanmış."

"Ee, sadece öykü mü okuyabiliyormuş? Şiir okuyamıyor muy-muş? Sana ne dediğini tam söylesene?"

"Bana... Tam olarak dedi ki, 'ama... sen bir kadınsın...' Evet böyle dedi."

Birsen ve Ergün, çalının iki yanında şaşkınlıkla yüzlerini buruşturdular. Hemen ardından ikisi adına Birsen konuştu: "Hiç bi-şey anlamadım..." dedi, "Ne demekmiş bu!?"

"Naci hoca kadınların şiir yazabileceğine inanmıyor. Şiir güzelliği övermiş, güzellik de kadın demekmiş, bu yüzden şair kadın pek olmazmış..."

Bir hayret ifadesiyle dudaklarını eğip başını yukarı aşağı salladı Ergün... Bu dev çıkarım gerçekten de çok çarpıcıydı, fakat galiba Birsen daha fazla çarpılmıştı, "Yuh!" dedi, "O ne biçim laf ya! Ağır ol deseydin! Okumuş mu bu adam şiirlerini, okumamış mı?!"

"Okudum, dedi. Bazılarını beğenmiş, bazılarını..."

"Yağmur Sesi'ni? Mavi Gece'yi?"

"O ikisinin üstünde özellikle durdu işte."

"Hah! Ne dedi?"

"Çok özent, dedi. Anlattığın şey bir kadını çağırıştırıyor, bunu biri sana yazsa olur ama, sen yazınca yerini bulmuyor, dedi."

Ergün, hocanın mantığındaki sağlamlıkla büyülenmişti. Fakat Birsen, "Ne diyorsun sen ya!" diye homurdandı, "koskoca edebiyat profesörü böyle demiş olamaz!"

"Aynen dedi valla... Meşhur birinin bir sözü varmış 'Kadınlar şiir yazmaya uğraşmamalı, şiir olmaya uğraşmalı,' diye, onu da örnek verdi."

Birsen, daha iyi anlamaya başlamıştı artık, gülümsedi, "Ee, asılmış bu sana!"

Ergün, çalının arkasında donup kaldı. "Ayıp ama!" diye kızdı içinden Birsen'e, "Afife'yi de ne duruma düşürüyor! Kızcağz nasıl bozuldu şimdi..." Oysa Afife, çalının öte yanında başını sallıyordu Birsen'e, "Biraz," dedi, "ama aslında asıldığı ben değilim, kar-

şısında bir kadın olması yeterli... Biri çay getirse, bir şey sormaya gelse onlara da en az bu kadar asılacaktı..."

Ergün işte o zaman Afife'nin yüzündeki üzüntüyü fark etti. Keşke onu avutacak bir şey söyleyebilsem, diye düşünürken bir el girdi araya. Birsen'di bu. Afife'nin yüzüne uzanmış, yanağına düşen bir bukleye dokunmuştu. Usulca kulağının arkasına sıkıştırdı, "Çok üzüldüm canım," diye fısıldadı, "böyle gereksiz bir şey yaşadığın için çok üzüldüm. Sakın canını sıkma, başka birini bulup ona gösteririz şiirlerini. Daha akıllı, daha namuslu birine. Edebiyatın hiç değilse yanından geçmiş birine..." İki kız sarıldılar. Fakat ayrılmadılar, Birsen'in göğsünde kaldı Afife, gözlerini kapatmıştı. "Belki de çok kötü şiirlerdir," diye mırıldandı, "belki sadece bizim hoşumuza gidiyor..." Birsen içini çekti, "Belki..."

Ergün, ortaya çıkma vaktinin geldiğini düşünerek ayağa kalktı, ceketini düzeltti. Afife, çalının öbür tarafında "Allahtan Ergün abi gecikti," diye mırıldandı, "şimdi onu hiç çekemem valla!"

Hemen kalktığı yere geri oturdu Ergün, ses çıkarma korkusuyla bu kez nefesini de tutup sindi çalının arkasına.

"Çok ayıp, söz vermişsin adama," diye cıkcıkladı Birsen, sonra Afife'yi oyalamak ister gibi ekledi, "Beklerken saçımı örsene."

"Olur, dön."

Kızların ikisi de Ergün'ün kaçabileceği tek yöne bakıyorlardı artık. Ergün, çalının arkasında küçüldükçe küçülürken, onlar da tatlı bir sohbete başladılar.

"Biliyor musun," dedi Birsen, "'Tuğde'nin anlamını öğrendim, cennete düşen yağmur damlası demekmiş."

"Vay canına, çok güzelmiş!"

"Rezalet bu! Kıskaçlıktan ölüyorum! Salak Tuğde'nin isminin anlamı var, benim yok! Ya Birsen diye isim olur mu? Bir'sen, bir'ben, bir'o... Keşke Birayşe koysalarmış ya da Birfatma... Daha anlamlı olurmuş!"

"Komik olma... Ben seviyorum adını."

"Ben sevmiyorum! Bu benim gerçek adım olamaz. Benim kendi adımla bulmam lazım."

"Bir şeyin gerçek adını bilersen ona hükmedebilirmişsin, değil mi? Öyle bir şey vardı..."

"Aa ben niye düşünemedim ki! Bak, her şeyi açıklıyor bu!"

"Anlamadım, neyi açıklıyor?"

"Benim halimi işte! Düşünsene, kendime hükmüm yok benim! Yapmam lazım dediğim hiçbir şeyi yapmıyorum, yapmayayım dediğim her şeyi de mutlaka yapıyorum! Bak, mesele buymuş! Kendim sandığım kendim, kendim değilmişim meğer!"

"Yavaş... Edebiyatçı amcadan sonra kafamın bu derinliğe çalışacağını sanmıyorum..."

"Benim kesin ismimi değiştirmem lazım... Seninkine yakışır bir şey bulsak... Afife... Ne kadar güzel, hatta şahane... Benimkiyle birleşince olmuyor ama saçmalıyor, anlamsızlaşıyor! Afife, Birsen!.."

"Ne yani ikimiz birlikte anlamsız mıyız?"

"Hayır, biz her durumda anlamlıyız da... Mesela benim adım Jale olsaydı, birlikte Afife Jale olsaydık, fena mı olurdu?"

"Zavallı Afife Jale bile koşarak kaçmış Afife Jale olmaktan."

"Haklısın... Bak ne diyeceğim, ikimiz birlikte değiştirelim isimlerimizi! Mesela birlikte Nina Simon olalım, ha! Ne dersin?! Aklımıza geldikçe şarkı söyleriz!"

"Tamam! Şiir yazamayız ama şarkı söylememize bir itirazları olmaz herhalde..."

"Nina Simon da, bir takar ki o itirazları... Sen Nina Simon olmaya var mısın, yok musun onu söyle."

Afife, örgünün sonuna gelmişti, kendi saçındaki lastiği sıyrırken "Olur," dedi, "Birlikte olduktan sonra, ikimiz olduktan sonra..." Lastiği geçirip örgüyü düzeltince omzundan tutup kendine çevirdi Birsen'i. Gözlerinin iriliği, yüzünün güzelliği iyice ortaya çıkmıştı. Ona bakarken içinin titrediğini hissetti Afife, yüzüne dokundu, sonra parmakları orada kaldı, fısıldadı usulca, "Hastalık-mış bizimkisi..."

Birsen elini tuttu, "Doğru," diye fısıldadı.

"Doğru mu?"

"Evet," dedi Birsen onun avucunu öptü sıcacık, gülümsedi. "Hastayım kızım sana!" Afife güldü, "Haydi kalk artık," dedi, "gidelim."

"Gelmedi Ergün abin?"

"Gelmez bu saatten sonra, yarın bir ara konuşuruz..."

Afife kalktı banktan, Birsen'i de kaldırdı. İkisi kol kola girdiler. Afife, çantasını serseri ceketı gibi ucundan tutup omzuna attı. Uzaklaştıklarını hissedince Ergün, bir cesaret çalıyı araladı, arkalarından baktı. Her şeyi gördü bu defa... Adımlarının nasıl birbirine uyduğunu, nasıl hiç zorlanmadıklarını, saçlarının birbirinden daha uzun, daha güzel olduğunu...

Kafası karmakarışık. Ne olduğunu tam anlayamadığı bir sürü şey çok ama çok sıkılmıştı canını. Dirseklerini dizlerine dayadı, yüzünü sıvazladı. Kafasındaki onca can sıkıcı düşüncenin arasında bir tanesi açık ara öndeydi. "Ee..." dedi kendi kendine yüksek sesle, "Hiç namuslu değilmiş ki bu!" Sonra saatine baktı, odayı kitlemek üzere kalkıp binaya doğru yürüdü.

—

Müsemma

Karin Karakaşlı

Siz ne derseniz deyiniz
Benim bir gizli bildiğim var
Sizin alınız al inandım
Sizin morunuz mor inandım
Ben tam dünyaya göre
Ben tam kendime göre
Ama sizin adınız ne
Benim dengemi bozmayınız

Turgut Uyar

Her şey ismiyle müsemma, derdi rahmetli ananem. Aralık ayı geldi mi daha bir anar oluyorum onu. Şıkır şıkır yılbaşı ışıklarına bakarken, gri gözlerinin içindeki o parlak noktayı görüyorum hep. Ölümü bu aya denk geldi. Benim de biraz ölmekte olduğum on yedi yaşıma. O yılbaşı bütün dünyaya, hışırdayan paket kâğıtlarına, altın ve gümüş renkli süslere, simlere, dombili Noel Babalara, sahte çam ağaçlarına ve mükellef sofralara, her şeye, herkese düşman kesilmiştim. Sanki herkes acıma nispet yaparcasına mutluydu. Dünya beni yasımda unutmuştu. Kara büyü gücüm olsa sellerde boğar, ateşlerde kavururdum cemi cümlesini. Ama bunun fikriyle oynarken bile ananemin yüzü gözümün önüne geliyordu. "Kötülük dileme, sözün gücü var," derdi bana hep. "Of be Kırçıl Sultan, bi ağız tadıyla küfrettirmedin," demiş de zıbarıp yatmıştım hırsımdan.

Yine bir yılbaşı arifesinde, aradan o yaşımdan da fazla yıl geçmişken, bak işte aynı histeyim. Güneş sisteminin silik bir gezeğinde durmuş da, zıvanadan çıkmış şu garip dünyaya bakıyor gibiyim. Saçlarının, gözlerinin grisinden sebep Kırçıl Sultan dediğim kadın, sanki artık benim olmayan bir geçmişte kaldı. Eskileri yâd edersin ama benim için geçmiş, her biri kendi içinde kapanıp sürgülenmiş kapılarıyla, terk edilmiş uğursuz bir gotik kule. Açmadıkça bilmiyorsun neleri unutmayı tercih ettiğini bile.

Ama bir his var ki, onun işte kitabını yazarım. Her dem taze, her daim benimle. Hiçbir insanla dermanı olmayan kuyu yalnızlığım bu. İsmimle müsemma!

Ben o yalnızlığı tek başına kaldığım zamanlardan değil, bıraktığım anlardan devşirdim. O bırakılmaların hiçbirinde de "Yeter sana dayanamıyorum," diyemedi terk etmeye davrananlar. İnandığım koca gerçeği küçük yalanlara bozdular, sonra da bana geri uzattılar. "Üstü kalsın," dedim mecbur. Hakikatten alacaklıyken yalanlar avucumu yaktı. Elimden düşürdüm hepsini.

Tutunamazdım yalana. İstesem de yapamazdım. Varlığıma ihanetti. O yüzden edebiyat okudum, edebiyat öğretmeyi seçtim ben. Acıtsa da hakikatten kaçma imkânım olmasın, insana dair her şey kendini bana açık etsin diye. Ve o yüzden gittim dün Nazlı'yla buluşmaya. Kapanmamış hesap kalmasın, kendimi ödeşilmemiş bir hayat parçasıyla kandırmayayım diye. Ve o yüzden kızdım, bağırdım Rüya'ya da iki gün önce. Güya dostum olacak. Anlamalıydı neden ille de gitmek zorunda olduğumu Nazlı'nın yanına, güvenmeliydi bana. Ona her şeyimi açmışım, kaldıramadım bana güven-sizliğini. "Yine sana cilveler yapacak, hemen gevşeyeceksin. Görüşme ne olur," dedi.

Bir anda kan beynime sıçradı. "Nedir yani, lezbiyenim diye kadınsızlıktan çıldırıp kaç yıl geride kalmış eski sevgilimin üzerine mi atlayacağımı sanıyorsun hemen!" diye haykırdım.

Kızardı Rüya. "Ne biçim konuşuyorsun sen? Ne ilgisi var? Ben sadece yeniden kırılmadan korkuyorum," dedi usulca. Gözüne bir alev yürüdü, gördüm. "Hem ne zamandan beri kimlikler-

le konuşur olduk? Aşk vardır dünyada ve âşık olan, hepsi bu. Dost acı söyler," dedi.

"Ne acısı, bildiğin saçmalıyorsun. Sana ahkâm kesmek kolay. Hangi ilişkin için bedel ödemek zorunda kaldın? Hangi yalanla kuşatıldın? Sonuçta o kıcı kırık düzenin parçası değil misin sen de!" diye bağırdım.

Bir an geriye doğru kaykılır gibi oldu. "Dünya bir sana zor, değil mi?" dedi buz gibi bir sesle. Yanaklarındaki kırmızılığın bir kısmı gözünün akına da yürümüştü sanki. "Konuşunca mangalda kül bırakmıyorsun, koca koca kavramlar! Ama bil ki sisteme duvara toslar gibi çarpmak bir sana mahsus değil," dedi aynı buzullukla. Bir an afalladım. Besbelli benim bilmediğim bir şeyden bahsediyordu. "Ne oldu?" diye sordum gayri ihtiyari. Deli gibi gülmeye başladı. "Ne mi oldu? Şimdi mi soruyorsun?" Acısına gafil avlandım. Acıyla ne yapılır oldum bittim bilmem zaten. "İyi de bunca zamandır konuşuyoruz. O kadar ketumsun ki! Hiçbir şey anlatmıyorsun," diye karşı gelecek oldum. Gözünü bir an gözüme dikti. Doğruldu sonra. Uzun hırkalarından birini giymişti yine. Gözü gibi zeytin yeşili. Önüne çektiirdi iki yanını. Kolları bitişik, kaldı öylece. Bana bakmadı ama. Gözünü masadaki kül tablasına dikti. "Anlatsam ne olacak? Sen demedin mi zaten, ben de o kıcı kırık düzenin parçasıyım. Salaklıklarımı dinlemekle vakit harcamaya değmez."

"Rüya, biliyorsun işte öyle demek istemedim," dedim. Ben bu kadını beş yıl önce LGBT etkinliklerinde görmüştüm ilk, aynı üniversitenin iki farklı bölümünde çalıştığımızı sohbet ederken öğrenmiştik o gün. Orada olması benim olmamdan bile daha kıymetli gelmişti. Dünyayı genişletenlerdendir Rüya. Bir gey arkadaşıyla gelmişti o gün de. Kimliklerden nefret ede ede, onlarla dalga geçerek ama mücadele edilecek yerlerde sâf tutarak gelmişti. Kimya Mühendisi, sıkı fencidir ama benden çok edebiyat okur. O yüzden insan onu hiç şaşırtmaz. İşyerinde kendimi açık ettiğim ve sırtımdan vurulmayacağımı ilk andan bildiğim insan... Öyle inanmaz gözlerle baktı bana. Sırtından vurulmuş gibi baktı. "Neyse zaten

önemi yok. Benim dersim var, hoşça kal," dedi. Hızlı adımlarla uzaklaştı gitti.

Ben oturdum bir süre daha. Kendimi haklılığıma ikna etmeye çalıştım, ama kâr etmedi. Her kayıp duygusu eskileri de çağırır ya hemen, bir anda yavaştan yılbaşı rehavetine girmiş ve o kışın karanlığı erken inen akşamüstü çoktan tenhalaşmış kampüsün ortasında okul yarıyılında unutulmuş öğrenci gibi kaldım.

Kendimi bildim bileli korkarım ben o dönem ortası ara zamanlardan. Ne yapayım, yaram var, gocunuyorum. Bu yolda önce Elif'i kaybetmiştim o öldüm dediğim on yedi yaşında, sonra da Nazlı'yı. Aralarında yıllar var. Var ama, yıllar bazen bir göz kırpmı.

Elif de ismiyle müsemmaydı. Her şeyimin ilkiydi. Yatakhane aşkım... İlk açıldığım. Küçük oynaşmaları geçiştiriyorsun içinde bir şekil. Karşılıklı susmaya, sır gibi saklamaya ikna ediyorsun kendini. Başkalarına anlatılmaz olan, bedeninden ruhunun kara deliğine sızıyor zamanla. Ama aşk gizlemeye gelmez ki. Senin gözlerin aşıktankör oldu diye elâlem görmez değil. Oysa on yaşımdan beri yatılı okusam da sonuçta o zamanlar anamın babamın memleketinde, o küçük şehirdeydim. Hani iki eczanesi, üç bakkalı olan, kıraathaneye gittiğinde herkesi sorabileceğin dünyada. Ve tabii herkesin can sıkıntısından herkes hakkında konuşabileceği dünyada. Ananeme güveniyordum bir. O kadar severdi ki beni, deneyebilirdim sanki söylemeyi. Önce Elif'in adını vermeden duygularımdan başlardım, sonra da kim olduğunu fısıldardım işte kulağına.

Bunu söylemeye karar vererek döndüm yarıyıl tatilinde. Ama eve geldiğimde ananem küçük bir kız çocuğu olmuş yatıyordu. Yine de tanıdı beni. Elimden komposto içti, güzel gözlerine baktım biraz. Sonra bir-iki gün içinde daha da kötüledi ve uçu gitti. Böyle oluyor beynin vedası. Onunla birlikte benim de kalbim ve o kalbi açma ihtimalim uçu gitti. Ruhuna anlattım sırlarımı geceleri. Ama bu da sadece yalnızlığımı katladı.

Gelgelelim on yedi yaşın benimle ilgili planları bitmemişti. Uğruna açılmayı göze aldığım Elif, bambaşka biri olarak döndü kendi memleketinden. "Ne oldu, sana kim ne dedi?" diye sordukça, iyice

tersler oldu beni. Öteden beri sol düşünceye yakındı, anne-babası da eski solculardandı bilirdim de, birden örgütten ve devrimci ah-laktan söz etmeye başlayınca ne edeceğimi şaşırdım. "Beni de al oraya yanına," dedim çaresizce. Çorbasında sinek görmüş gibi baktı yüzüme. "Bağlılık ilkedden geçer, zaafıtan değil," buyurdu.

Ne zaafı, aşkımızın adı ne zamandan beri benim zaafım olmuş diye kalakaldım. Biz değil miydik çok değil birkaç hafta önce ya-takhanenin, koca okul binalarının kuytularına çekilen... Kirlenmeden öpüşmek, sıcaklığı hissetmek için debelenen... Hani önü-müzdeki yıl birlikte hazırlanacaktık sınava, aynı şehri tutturacak-tık, hani uzakta özgür olacaktık?..

"Özgürlük devrimci mücadelede," dedi bana. Siyah uzun saç-larını hırsıyla savurdu ve yoldaşı dediği, esmer, irikıyım bir gençle benim ekranımdan kaydı kayboldu.

Acı nedir diye sorsalar o on yedi yaşımı anlatırım. Ortada üzü-lebileceğin bir şey yok ki. Üzüntünün bile onaylısı var. Seninki ya-sak; neye kahrolduğunu nasıl anlatacaksın? Yemeden içmeden ke-sildiğimde, kitapların, defterlerin üzerinde kendimi unutmuşluğu-mu önce aşka yormak istediler. Şimdi ne değişmiştir bilemem ama aşk o zamanlar, o şehirde, o koşullarda ancak karşı cinse duyulabi-lecek bir şeydi. Hayali bile öyle acıttı ki canımı, gözümün önünde Elif ve meçhul yoldaşı... isyan ettim. "Hayır âşık değilim, anane-mi çok özlüyorum," dedim. Sonuçta yalan değildi ve üstelik aşk acısı değil, yas içindeydim. Bir şeyler ölmüştü içimde. Rahat bıraktılar beni acımda. Sonra da kendime olan saygımı büsbütün kaybetmeyeyim diye üniversite sınavlarına sığındım. Çalışabil-mek hayatta kalabilmenin diğer adıydı.

Fazla iyi başarmış olmalıyım. Allah beni ikinci aşkımda da yi-ne bir ara tatille sınıadı. Elif'e inat büyük şehrin ilk döneminde da-ğıttım önceleri. Alkol, sigara, bar, ot, inat diye bir-iki erkek, zevk alma çabasıyla da bolca kadın. Tek gecelik. Kimsenin kimseye bir şey sormasına gerek kalmayan, birlikte uyunmayan kadınlar.

Eve gelince onlardan, duşa girerdim hemen. Su dirilteceğine daha da kendimden geçirirdi beni. Böğürürdüm. Şu gövdeyi ve

o gövdeye sığmayan ruhu benden alsınlar isterdim. Allah ya da melekleri artık her kimse gelsin beni benden alsındı. Alsın da mümkünse ananemin kucağına bıraksındı. Ananem ıslak saçlarımı tarasın, kurulasın isterdim. Föne uzanamayacak kadar tükenmiş, o nemli saçlarla yatar, sabahın köründe boynumun ağrısıyla dikilirdim.

Nazlı'yı yalnızlıktan kırıldığım böyle bir gece bizim üniversitelilerin takıldığı barda gördüm. Öyle güzel, öyle rahat dans ediyordu ki, içim aktı ona. Işıklıydı. Bambaşkaydı. Yanında yabancı turistlervardı o gece. Kadınli erkekli herkes onda şansını arıyor gibiydi. Ya da bana öyle geldi. Erkekleri boş verip kadınlar kontenjanından şansımı denemeye karar verdim. İki bakışma sonrası bira bardağımla yanındaydım. Dans etmekten terlemişti. Saçları ense-sine yapıyor, bu hali beni daha da delirtiyordu. İnsan hafızasına çok şaşıyorum zaten. Öyle ayrıntıları kaydedip esası unutmak nasıl bir başarıdır, anlamak mümkün değil. Sağ kalma reflekslerinin çağdaş hayata uyarlanmış hali sanki.

Nazlı benim üniversitenin çeviri bölümündeydi. O ilk karşılaşmamızda koluma belli belirsiz dokunup "Ay siz filoloji tayfası edebiyat diye diye derinlerde kaybolursunuz. Ben çeviriyi seviyorum. Her şeyden biraz ve sonra hoop gelsin yenisi," demişti. O gün için sıradan bir tanışma konuşması gibi gelen şey, bugünden baktığımda aslında nasıl da açık ediyor her şeyi. Al sana ifşaat! Nazlı demiş aslında her şeyi, ben salakmışım, anlamamışım.

Annemle babama açılmama da o sebep oldu. Yani cesaretimi ona duyduğum aşktan aldım. Yoksa takılır giderdim daha. Ama Nazlı'yla ilk kez ayrı kaldığımız o üçüncü sınıf ara döneminde bir kış gecesi, mandalina eşliğinde oturmuş, annem bana bulduğu ve öve öve bitiremediği bir kismetten bahseder, babam da "Bırak kız hele üniversiteyi bitirsin," derken "Benim var aslında bir sevgilim, ismi de Nazlı," deyiverdim. On yedi yaşım masaya kahkahalar atarak baktı.

Sonrası derin, koyu bir suskunluk... Uzun zaman mandalina dilimlerinin üzerindeki o beyaz ipliklerle oyalandım. Hepsini

yoldum onların, önümde öbek yaptım. Çıt çıkmadı. Sonunda babam şaka gibi "Ben biraz maça bakayım," dedi, kalktı. Annemle ben kaldık baş başa.

Savaşın belli taktikleri, stratejileri vardır, bilinir. Üstüme panter gibi atlamalar, "Ne demek Nazlı?" çığlıkları, orospular, kaltaklar, saç baş yolmalar, kollarımı sıktığı yerde morluklar, sonra tabii tansiyonun düşmesi, "Kâmil fena oluyorum!", bayılma, ayılma... Ama bir yandan da komşular duymamalı. Ertesi gün kahvaltı sofrasından itibaren yeni taktikler. "Yavrum kim çeldi senin aklını?", "Arkadaş çevren kim?", "Bunlar hep büyük şehir özentisi"... Derken zorlama anlayış. "Ben nerde hata yaptım?.. Anlat şimdi neler oluyor?"

Hiçbir zaman anlatmadım neler oluyor. Aşkta ve hayatta neler olduğunu kim anlamış da anlatabilecek? Sadece o tatil dönüşünden sonra anne ve babamla arama öyle bir tül çekilmiş gibi oldu. Elbet oradaydık birbirimiz için. Yıllar geçiyor yaşılanıyorlardı. Ya da benim hayatımda öğrencilikten iş hayatına evriliyordu bir şeyler. El veriyorduk böyle zamanlarda. Sonuçta bir de tek çocuktum. Ama bana hiçbir şey sormadılar. Ne Nazlı'yı ne de başkalarını. Sanki aşk diye bir şey yoktu benim için dünyada. Erkek, kadın kimseyi sormadılar. Bir de, kismetlerden bahis olmadı bir daha.

Bütün bu anılarımı ve Rüya'nın kalbini kırmış, belki de onu kaybetmiş olduğum gerçeğini kuşanıp da gittim Nazlı'ya dün. Okul mailime bırakmıştı notunu. Bir iş toplantısı için gelecekmış şehre. Onca zaman sonra buluşabilirsek ne şahane olurmuş. Toplantı çıkışı, müsaitsem akşam yemeğine eşlik eder miymişim otelin lokantasında...

Tabii ki maksat baştan belli. Ve tabii ki Rüya haklı. Ama kendimi sınamak istedim. O yüzden de gittim. Bilinmez hikâye değil. Her şeyini bildiğin, yani bildiğini sandığın eski sevgiliyle yıllar sonra şık bir mekânda karşılıklı oturursun öyle. Gittim oturdum. Öbür türlü kaçmak olurdu kendimden. Saatlerce özendiğimi belli etmeyecek salaş bir özen arandım aynanın karşısında. Bende neleri beğendiğini hatırlamaya çalıştım da onları değil ama ben-

zerlerini geçirdim üzerime. Beyaz gömlek çok beğenirdi üzerimde mesela. Önce koyu ojeli tımaklarını koyardı üzerine, parmaklarını, oradaki tezadı izlerdi. Uyarılırdım. O parmaklar tek tek açardı düğmeleri. Sona varmadan üzerine fırlamış olurdum. Yere, masaya, yatağa. Bir enleme sadece. Çünkü dünyam kayardı.

Beyaz değil yavruağzı bluz giydim ben de. Saçlarımı sevdiği gibi yandan ayırdım da iki kenardan rasgele tokaladım. E gözlüğümün çerçevesi de değişmişti, aradan geçen yılları gösterecek kadar "İki resim arasındaki beş farkı bulun" malzemesi vardı. Ama bütün farklılıkları eskide kalmış bir aynıyı uzaktan anımsatacak gibi ayarlamıştım, o ayrı!

Nazlı tabii ki çok değişmişti. Değişimi hep sevmiştir o. Şampuanlamayı çok sevdiğim o doğal dalgaları şimdi yapılı birer bukleydi misal. Ben tanıdığımda kahverengi olan saçları şimdi kızıla boyanmıştı. Kadife pantolonlar, dar kazaklar ve pelerinler de maziydi artık. Üzerinde beline oturan havalı bir etek-cekete takım vardı. Bacak bacak üstüne atmıştı. Ve elbette ellerimle çözdüğüm bağcıklı botlarının yerinde de yeller esmekteydi. İncecik topuklu bordo ayakkabılarıyla o bir salon kadınıydı.

Çok şeylerin kadınıydı hem. Ne istemişse onu olmuştu. "Canım benim, ay ne güzel oldu seni görmek bu kadar zaman sonra," dedi. Yaklaşıp beni yanakla boyun arası bir yerden öptü. Kokusunu duyunca irkildim. Bir o kokuyu değiştirmemiş iyi mi? Kim bilir belki de beni deniyordu. Bilemezsin ki... Kimse eski bir sevgiliden daha uzak ve daha bilinmez değildir.

Parlak taşlı bir toka çıkardı çantasından. "Burası iyi hoş da, çok kalabalık oluyor şekerim. Ter bastı valla," dedi. Hünerli ve alışkın parmaklarıyla saçlarını hızla doladı ve tepesinde topladı. "Nasıl iyi durmuş mu arkası?" dedi sonra. Başını çevirdi. Orasına baktım.

Orası benim gizli bahçemdi. Saçlarını topladığında ortaya çıkan, şu ense bölgesindeki minik teller. Önce parmaklarımla o tüyleri usulca okşar, sonra da dudaklarımı yaklaştırıp üflerdim. Ürpertirdi Nazlı. Onun ürpertisini karın boşluğumda ve giderek daha

aşağılarda, mağmamda duyardım. Aynı korlu, lavlı sıvıda yanalım diye sonsuz diplerine kayardım...

Gözümün sabitlendiği o noktadan hızla bardağıma geri döndüm. Zaten bir şu bardaklara borçluyuz bu dünyada, bir de sigaraya. Önemli olan elin ve ağzın meşguliyeti. Azıcık zaman kazanmak. Hangimiz onların yardımına sığınmadık ki?.. Suyu kana kana içtim. Garsona işaret edip tekrar doldurttum. Yeter ki boş kalmasın bardaklar.

Ve o an işte oyundan emin oldum. O saçların toplanıp da bana beni deli etmiş o noktanın hatırlatıldığı an. Emin olduğum anda da o çok tanıdık öfke, karın boşluğumu doldurdu. Öfkem kırmızı sıcağın bir sıvı olarak içimi kapladı. Tutku ve öfke yakın durur birbirine. Hep bir adım ötede. Bir an nefesim kesildi. Peçeteyi ağzıma götürüp öksürür gibi yaptım. Buruşuk kâğıdı yeniden masaya koyarken de soruyu patlattım:

"Nazlı, sen bunca zaman sonra beni niye görmek istedin?.."

Tam ekmeginden kopardığı küçük parçayı kekikli, pul biberli zeytinyağına banmak üzereydi. Siyah ojeli ince parmaklarıyla. Bir an durdu o parmaklar. Elleri çatalı bıçağı iki yana koydu. Başımı kaldırıp yüzüne baktım. Şaşkıncı alabildiğine. Hazırlıksız. İlk kez çıplak.

"Bir iş toplantısı için geldim dedim ya, düşündüm ki güzel olur seni görmek sonrasında," diye geveledi.

"Geceyi birlikte mi geçiririz diye düşündün yani?" diye sordum. Bu kez daha rahat hissetti kendini. "Niye olmasın," dedi başını yana eğerek, "Geceler uzun..."

Yalnızlık sen çok şeye kadirsin! Herkes ben mi, seninle yarenlilik edecek gece gündüz. Hiç tahammülü olmayanlar var sana. Ha bir de boşa çıkan gecelere panik halinde alternatifli planlar yaparlar; yeter ki kendileriyle kalmasınlar, başlamasın sorular.

"Nazlı sen eşinle nasıl tanıştın? Bilmiyorum hiç hikâyenizi?" diye sordum pat diye.

Gecenin o şehvetli noktasından devam ederim sanmıştı cümleye. Bocaladı bir an. Ama çabuk toparlandı. "Fakülteden sonra

çevirmenlik işlerine başladım. Volkan'ı da bir fuar sırasında tanıdım," dedi hafif gülümseyerek.

"Şaşırdım doğrusu evlendiğine," dedi sesim. "Üniversitedeyken pek karşıydın böyle şeylere, özgür aşk der dururdun..."

Sinirlenir gibi oldu, hissettim. Yüzleşmekten hoşlanmaz Nazlı. Eskiden beri böyleydi. "Gençlik sorumsuz bir zaman canım benim. Biliyorsun ben hep uzun süreli ilişkiler istemişimdir," dedi.

Ağzıma ekşi bir şeyler doldu. "Bilmem mi, ilk Murat vardı uzun süreli. Ve elbette ben o uzunlukların içinde bir yerde sabit noktaydım," dedim. Demiş bulundum. Öyle olur ya hani, kendine hükmün kalmaz bir yerden sonra.

"Ama güzelim senin yerin ayrı," dedi sımaşıklıca. "Murat beni pat diye terk ettiğinde çok şefkat, destek gördüm senden."

Bir kahkaha patlattım. Hani çizgi filmlerdeki cadı kahkahalarından. O bile korktu. "Ben sana deli gibi âşıktım Nazlı! Sen hangi destekten, hangi şefkatten bahsediyorsun acaba?"

Dövmüştü hayvan onu. Ağzı kenarından patlamış, gövdesi morluklarla dolu gelmişti yanıma. Hazır yurttan eve çıkmıştım, bir düzen kurmuştum, o büyük kazığı unutmaya davranmıştım. Bile bile yeniden kandırdım kendimi. Ellerimle toparladım onu, yine kolayı seçsin bassın gitsin diye. Ve gitti nihayetinde.

Şimdi işte yine burada. Dokunma mesafemde. Ne olacak, an meselesi. Gidersin işte otele. Eski günlerin hatırı var. Bedenler, ten birbirine tanıdık. Aradan geçmiş bunca zaman. Kimsenin kimse-den beklentisi yok. Bir gecedir olup olacağı. Sabah kahvaltı bile edilir. O tatlı bir şeyler atar ağzına, aceleyle kahvesini yudumlar. Sen tuzlu seçersin kendine, çayla. Gördüm ikimizi. Kaçak, sorumsuz bir şeyler yaşamamanın tüy hafifliği ve ertesinde hayatına kaldığın yerden devam etmenin güvenliği. Sorar Volkan sarılırken öylelikle, "Nasıl geçti toplantı hayatım?" Ve cevabı da duyabilirim zihnimde. "Aman nasıl geçsin işte aşkım, sıkıcı, yorucu." Kolunu boynuna dolar kocasının, öbür eliyle elini tutar, fısıldar: "Ve gereksiz uzun... Çok özledim ben seni."

O el benimkini tutmuştu yıllar önce bir barda. Gecenin kuytu-

sunda güvendeydik. Sokulmuştuk iyice birbirimize. Sonra bir arkadaş "Nazlı!" diye bağırıyordu. Herhangi bir ses. Ve Nazlı yerinden sıçrayıp elini avucumdan çekmişti. Ben galiba ilk o an bırakıldım.

Oysa orası kendimiz olabildiğimiz mekândı. Arkadaşlar zaten çoktan anlamıştı durumu. Ben o son senemde örgütle de tanışmıştım. Yalnız olmadığımı, bunun kişisel olmakla beraber siyasi bir mücadele olduğuna aydığım eşikteydim. Takmıştım açık olmaya. Açıklık hakikatti, sahicilikti. O elle birlikte bunları da yitirdim. Önce sıkı bir kavga, üstüne dönem tatili, apar topar kaçılan erkek sevgili...

Ama ondan sonrası da benim kendime ihanetimdi, zaafımdı. Başka şekilde de toparlanırdı, güçlüdür Nazlı. Bana gelişini sevdim. Umutlandım yine, kendimi kandırmaya gönül indirdim. Ve sonraki gidişi o yüzden daha beter koydu. Ona değil de kaybettiğim kendime yandım.

O kendimi yeniden bulmak, orda burda kalan parçalarımı toplamak iki yıla mal oldu. Tekrar âşık olmak, güvenmek, yara almayı göze almak... başardım hepsini sonunda. En bedelli başarımdı. Unutmadım bunu da.

Bütün bunlarla baktım işte o özenle boyanmış ceylan gözlere. Sonra daha aşağıya, parlaticıyla belirginleşmiş dudaklarına kaydı gözüm. Defalarca öptüğüm... Ve derken bildim. Bir anda yerimden fırlayıp o ne olduğunu bile anlamadan Nazlı'nın dudaklarına abandım. Çırpındı deli gibi ama hırslım ağır bastı. Onu gizlenmek zorunda bıraktığı ve aldattığı her an için, bütün gidişleri için öptüm. İsa Peygamberi öperek ele veren havarisi Yahuda gibi öptüm. Kısacık bir an ama sanki herkesin görebileceği kadar uzun. Sonra da sandalyesine geri bıraktım.

Darmadağın olmuş yüzüne baktım. Gücünü toplasa tokatlardı belki ama onu da yapamayacak bir haldeydi. "Maalesef güzelim, bu öpücükle yetinmek durumundasın. Bu gece için başka planım var," dedim. Ayağa kalktım. Cinnet dalgası seyrelemeye başladı ufaktan. Her şey mümkün; bir müşteri şikâyet eder, işletme müdü-

rü olay çıkarır... Ama kendimi hatırladım. Yok, bu kez olmaz. Bu başrol benim. Hızla para çıkardım, masanın üzerine bıraktım ve arkama bile bakmadan koşar adımlarla çıktım.

Sokakta koştum epeyi. Açık bir büfeden su aldım, avucuma döküp dudaklarımı sildim uzun uzun. Sonra içtim suyu. Tatlı geldi, değişik. Sonra titreme geldi tabii ve gözyaşı. Eve sığındım, yorganın altına. İçimden Rüya'yla konuştum bütün gece, anlattım her şeyi. Onunla konuşa konuşa sabah ezanı okunurken içim geçmiş, uyumuşum.

Uyanınca üniversiteye yollandım bir koşu. Bütün eklemlerimde sanki sevişmişim gibi bir kasılma... Aldırmadım, daha da hızlı yürüdüm kampüsün bahçesinde. Doğruca Rüya'nın bölümüne girdim. Dersteydi, biliyordum. İkimizin de fakültesinde bölüm sekreterleri bizi tanır olmuştu. Selma Hanım'a en sevimli halimle gülümseyip, "Ben Rüya Hoca'dan ders öncesi bir-iki kitap alacaktım. Ama trafiğe takıldım. Masama bırakırım, ordan al demişti, rica etsem bir açmanız mümkün mü odayı?" diye sordum. Sekreter "Normalde yasak ama siz yabancı değilsiniz," deyip kapıyı açtı. Hırsız gibi odasına süzuldüm. Bunların hiçbir mantığı yok ama içgüdü hayvanidir zaten. Çaresizliğimdendi. Kendimden çok utanmışımdan. Dostumun kapısı yüzüme kapanmış. Pencere arıyorum sızacak.

Masasında her şey aynı. Tuhaf cam kaplar, taşlar, duvarda ür-kütücü uzay boşluğu poster... Masanın dibinde evrak çantasını gördüm. Ne yaptığımı bile bilmeden o defteri çıkardım. Nedense emindim bir defter bulacağıma. Bunca şey, benim bir türlü anlatmasına izin vermediğim, onun da diğer herkesi dinlerken ertelediği, ötelediği bunca şey bir vakit bir yerlere akmalı. Hiçbir yerine değil de tartıştığımız güne baktım ajandada. Başımı masanın dibine eğip, yutar gibi bir çırpıda okudum. Kısacık yazmıştı; kısacık ve çok fazla:

"Ne kolay değil mi yaftalamak? Mağduriyeti kendinden bilmek? Düzen dediğin sonsuz kollu bir ahtapot. Beni istediği gibi uslu bir kız olmadıgımda, sonra 'uygun' çevrelerden arkadaşlar bul-

madığımda, sonra bana dünyalar vadeden eski sevgili kendi koşturduğu düğünün arifesinde arkasına bakmadan kaçtığında, sonra devletin onayı neymiş deyip kalbimin yolundan gitmeye davrandığımda, kimi güzelim aşklarına 'yasak', ibadet gibi sevişmelerime 'zina' dendiğinde, sonra emeği, çalışmanın kendisini önemsemişimde beni enayi yerine koyduğunda, sonra küçük kadın numaralarını beceremediğim için hafif çatlak, siz hakmayın onun kusuruna olduğumda, kademeli evrim hikâyesinin birinci basamağında, diğer seviyeleri başaramamış küçük bir kız olarak kaldığımda kerelerce boğdu beni o ahtapot. Ben hep yeniden doğdum. Ve bir kez olsun artık damgalanmam, diye inandım. O, bana bunu yapmaz. Dostum o benim. Delidir, fevridir ama özü bir o kadar temiz... Ve beni benden sakınacak kadar sever, dedim. Hâlâ ne salağım, değil mi?"

Defteri elimi yakar gibi aldığım yere, gerisingeri çantanın içine bıraktım. Boynumda bir ahtapot eli. Fırladım dışarı. Asistandan benim yerime derse girmesini rica ettim. Onun sınıfını bulup, kapının camından usulca baktım. Kendinden geçmiş, dünyanın anlamı buymuşçasına ders anlatıyordu yine. Geri çekilip koridordaki banka tünedim. Düşündüm, ben ona ne derim bu saatten sonra? Rüya, benim, desem, aç yine kalbini kurban olayım. Benim desem. İsmimle müsemma. Benden kaçılmaz, bilmiyor musun? Benim, ismim Kader!

Ve hep yaptığım gibi böyle ağır zamanların yükünü hafifletmek için şaklabanlığa girişsem. Şarkıya başlasam:

*Dostlar seni söylüyor sahi mutsuz musun
Bu yolda dönüş yok sen bilmiyor musun
Her şey gönlünce olmaz demiştin sana
Kaderden kaçılmaz görüyorsun*

*Kimler geldi hayatımdan kimler geçti
Hiçbirisi hasretini gidermedi
En güzeli senin kadar senin kadar sevilmedi
Kimler geldi kimler geçti*

Sonunda gölse Rüya. Gözünde yaşlarla gölse. En güzeli... "Özür dilerim," desem. "Affet, sen haklıydın, bana ağır geldi gerçek, hepsi bu," desem...

Baksa bana, öyle hep yaptığı gibi. Benden içeri bir ben görür gibi.

Koluma girse. "Bari güzel bir kahve ısmarla. Tek şarkıyla olacak gibi değil Kader," dese... Açığa çıktığımızda başımı bir an gökyüzüne kaldırsam, şükretsem.

Yekpare zaman olan o biricik anda ismimle müsemma ol-sam... Kader seni yendim bak, desem. İşte burdayım, işte bu benim. Tam kıvamında. Benim dengemi bozmayınız!

—

Narin, Ben Geldim

Nermin Yıldırım

Üst katta sesler yine yükseldi.

Bense saatlerdir önümde açık bekleyen beyaz Word sayfasının kahredici boşluğuna bakıyorum. Yarın sabah yollamam gereken öykü için tek satır yazamamış, çaresizlik içinde kıvranıyorum. Birdenbire şeytan mı dürtüyor nedir; düştüğü dalgalı denizde yılana sarılmış fani gibi, klavyenin tuşlarına aceleyle dokunuyorum:

"Üst katta sesler yine yükseldi."

Parmaklarım tuşları hırpalarken, yukarıda Âdem, olanca gücüyle "Sıçtırma çarkına, siktiğimin orospusu" diye bağırıyor; galiz sesi apartmanın ince duvarları arasında titreyerek yankılanıyor. Birazdan evde ne var ne yoksa havaya uçacak; bardaklar kırılacak, camlar şangırdayacak. Biliyorum. Daha önce de oldu. Herifçioğlu bunu ilk defa yapmıyor.

Apartmana altı ay önce taşındılar. "Yeni gelin geliyor," demişti alt kattaki Rukiye Teyze. Narin'in ilk geldiği günü hatırlıyorum. Balkonda korkuluk gibi dikilmiş, Ayhan'ın ardında bıraktığı kim bilir hangi bitmez efkârı, sigarayla süpürmeye uğraşıyordum. O ise, önüne plastik bebek oturtulmuş, aynalarının kenarlarına beyaz havlular sokuşturulmuş alacalı bir gelin arabasından çıkmış; ürkek adımlarla apartmana giriyordu. Bir ara başını kaldırdı, göz göze geldik; belli belirsiz gülümsedik. Bu binada ona ilk hoş geldin diyen, benim gözlerimdi. Gözlerim, gördüklerine inanamaz halde,

hayretler içindeydi. Su damlasına yahut masal perisine benziyordu Narin. Dal gibi incecik bir şeydi. Bir güvercin kadar beyazdı; mahcup, sessizdi, tedirgindi. Adımları minicikti, yürümüyor da ipekli bir atlasın üzerinde zarifçe süzülüyordu sanki. Nasıl bir ceheneme girdiğinin henüz farkında değildi.

İlk zamanlar apartman kapısında, merdivenlerde, sahanlıkta filan denk gelirdik. Ayaküstü laflayıp azıcık komşuluk etmeyi denesek de bir türlü beceremezdik. Narin'de etrafına hare hare yayılan billur bir sessizlik vardı; bendeysen yabancılarla ne konuşacağını bilememenin sarsak telaşı. Öyle uzun uzadıya sohbet etmeyi başaramasak da, gözlerimizi kristal tebessümlerle parlatır, birbirimizi gördüğümüz için sevindiğimizi anlardık. Sonraları, bu karşılaşmalarda kalbime ferahlık yayanın ne olduğunu çok düşündüm. Galiba, birbiri hakkında hiçbir şey bilmeyen, fakat bu ılık boşluğa güven veren alışılmış bakışlar yerleştirebilen iki yalnız kadındık. Birbirimizden zarar görmeyeceğimize emindik ve sırf bunun için bile fazlasıyla müteşekkirdik. Peki ya onu her görüşümde elimi ayağıma dolaşması, içimin kamaşması neyin nesiydi? Bu da sadece yabancılarla ne yapacağımı bilemeyeişimle açıklanabilir miydi? Birinden size zarar gelmeyeceğini hemen anlarsınız. Neler gelebileceğini anlamamız ise vakit alır. Biz de sonradan sonraya idrak edecektik.

Ne var ki Narin'in kocasından gelebilecekleri anlaması uzun sürmedi. Çok geçmeden yukarıdan korkunç sesler yükseldi.

Koca kafalı, koca burunlu, at hırsız kılıklı karanlık bir herifti kocası. Hani insanın o cânım kızın yanında hayal bile edemeyeceği bir tipti. Bir de üstüne nasıl aksi, nasıl öfkeli... İlk zamanlar hidetlendiğinde, duvarları sinkafla sıvayıp titretmekle yetinirdi. Derken hızını alamayıp evin içindeki kırılğan eşyalara yöneldi. Nihayetinde civarda un ufak edecek başka şey kalmamış olacak ki, hırsını körpecik karısından çıkarmaya girişti.

"Çok fena dövüyormuş kızcağızı mendebur. Şuncacık bir şey zaten garibim, adamın elinde kalıverecek," diye anlatmıştı Rukiye

Teyze bir gün. Dediğine göre, bu Âdem, Kapalıçarşı'daki kuyumculardan birinde çalışmış. Patronun yanında süt dökmüş kedi gibi durmasına rağmen, sabah akşam, çoğu kadın olan müşterilerin önünde fırça yemekten kurtulamazmış. Bozulurmuş tabii, bozulurmuş ama ekmek parası işte, sesini de çıkaramazmış. Mesaiyi bitirdikten sonra kendini sefalet borsasının tavan yaptığı leş bir meyhaneye atar; üç-beş kadeh parlatmadan evinin yolunu bulamazmış. Eve girince de, anasonla tamir ettiği gururunun içinden kuduz bir köpek çıkarır, zavallı Narin'in üzerine salarmış. Bazen çorbanın tuzu kadar sudan sebeplerden dellendir, bazen sebep aramaya bile lüzum duymazmış. Aniden kopan fırtınalar misali gürlemeye başlar; o minicik kadını duvardan duvara vurur, boş bir çuval gibi yere çalarmış. "Bizde evlilik bir kere. Artık bu eve anca cenazen döner," diyen babasının sesi kulağında çınlayan Narincik, gıkını dahi çıkaramaz; kocasının yorulup durulmasını beklemekten gayrı çıkar yol bulamazmış. Rukiye Teyze bu işe pek üzülyordu, ama bildiğim kadarıyla komşusuna sabır dilemekten başka bir şey de yapmamıştı. Söylediğine göre karıkoca arasına girmek, zinhar yakışık almazdı.

İşin doğrusu ben de yapmadım. Sesler hayatımıza girdikten sonra, her karşılaşmamızda Narin'i kolundan çekip durdurmak, hatta sarsmak istedim. Fakat münasip lafları bulamadım. Sadece sahanlıkta karşılaştığı birine ne diyebilirdi ki insan? Kederini nasıl paylaşabilirdi? Daha yakından tanışsak, hani yarayı sarmak değil ama acıya ortak olmak babında, belki tam da evlendiği günde biten evliliğimden dem vururdum ona. "Ayhan," derdim mesela, "*sen evlendiğin gün boşadı beni, biliyor musun Narin? Buz gibi bir kadınmışım, bütün gün bilgisayarın karşısındaymışım. Yazmaktan yaşamaya vakit bulamıyormuşum. Bir ölü gibi soğukmuş vücudum; kaskatı kesilmiş mumyalardan fâfksızmışım. Üzüldüm sana sakın. İyi oldu, kurtuldum. Zaten o budadanın yanında ne aradığımı bile bilmiyordum. Belki sen de Narin, belki sen de, ha?*"

Ama diyemedim işte. Hiçbir şey yapamadım.

Aslında bir şeyler yapmayı denedim. İlk zamanlar, bir gece, yukarıdaki gürültü büsbütün fokurdayıp kaynar su gibi başımdan aşağı döküldüğünde, tutup polisi aradım. Aile kavgası deyince, polis evvela ilgilenmeye gönüllü olmadı. Telefondaki memur, ancak ben "Kadını öldürecek" diye feryat edince lütfedip adresi almaya yanaştı. Nice sonra çıkıp geldiklerinde, sesler yeni kesilmiş, beş katlı bina kendini fırtına sonrasının ürpertici sessizliğine teslim etmişti. Pencerede dikilip polislerin apartmana girişini gözledim; kapının önünde durup merdivenleri tırmanan ayak seslerini dinledim; üst katın kapısını çaldıkları vakit usulca sahanlığa çıkıp ne olacak diye kulak kesildim. Fakat hiçbir şey olmadı. Narin, o titreşim sesiyle, adamların sorduğu bütün soruları "Yok" diye cevapladı. Yok, sesler onlardan gelmiyordu. Yok, kocası onu katiyen dövmüyordu. Yok, elbette kimsenin kimseden şikâyeti yoktu. Gece mesaisinden ikrah etmiş polisler, Narin'in halini görmezden gelmeyi yeğlediler. Muhtemelen, iki fiskekin evliliğin tuzu biberi olduğunu düşünerek ve içlerinden en ufak patırtıya işkillenip boş yere devletin memurunu meşgul eden netameli komşuya söylenerek, merdivenleri gerisin geri indiler.

Bu olaydan birkaç gün sonra sahanlıkta karşılaştık Narin'le. Elleri kolları dolu, pazar alışverişinden geliyordu. Beni görünce önce yüzü iyi bir haber almış gibi aydınlandı. Sonra zeytin karası gözlerini çabucak kaçırıp adımlarını hızlandırdı. Tam yanımdan geçerken son anda yalvarır gibi fısıldadı: "Bir daha polisi arama ne olur. Sonra daha fena sinirleniyor."

Demek arayanın ben olduğumu anlamıştı! Bu ahraz apartmanda kimin kendisini düşündüğünün farkındaydı. "Ama böyle olmaz, o herif sana bunu yapamaz," filan demek istemiş, lakin her zaman ki gibi becerememiştim. Zaten Narin de lafını söyler söylemez merdivenleri tırmanmaya başlamış, iyot kokuları saçarak aceleyle yanımdan uzaklaşmıştı. Öfkelenmiştim ona. Şeytana kurban edilecek bakireler gibi itaatle kocasının önüne yatmış, beni de o uğursuz sunağın lal bekçisi yapmıştı.

Sonraki günlerde sesler azalmadığı gibi, Âdem domuzu apartmanın içinde daha bir gürültüyle dolaşmaya başladı. Sanki ihbarcayı arıyor, belki de benden şüpheleniyordu. Umurumda bile değildi. Bana kalsa yine arardım polisi. Ama emir büyük yerden gelmişti işte; yapamıyordum. Koruyayım derken Narin'i daha fazla incitmekten çekiniyordum. Ya da Narin ölmeye, en azından yaşamamaya karar vermişti; ben de hangi akla hizmetse, bu karara saygı duyuyordum!

Zordu, ama çok zor. Sesleri her işittiğimde içimde bir şeyler kopuyor; nefesim kesiliyordu. Çarnaçar kendimi Narin'in yerine koyuyor; onunla birlikte duvarlara vuruluyor, yerlerde sürükleniyor, düştüğüm yerde acı içinde kıvranıyordum. Bütün bunlar olurken sırça bir sessizliğin içinde çaresizce beklemekten fazlasını yapamadığım için kendimden de hayattan da tiksiniyordum.

Âdem, böyle gecelerin sonunda, yani hırsını alıp iyice yorulunca, kapıyı çarpıp evden çıkar, merdivenleri paldır küldür iner, sonra da karanlık sokakta kaybolup giderdi. Perdenin arkasına gizlenir, onun gecede yitişini izler, bir daha asla dönemeyeceği talihsiz kazalara kurban gitmesini dilerdim. Bazen içimden kalkıp üst kata çıkmak, hazır kocası evde yokken Narin'e bakmak, yaralarını sarmak gelirdi. Ama hiç denemedim. Bir kere, gitmeye kalksam ne diyeceğimi, ne yapacağımı bilemezdim. Hem sonra onu utandırmak da istemezdim. Zaten ben de mahcuptum; uzun süredir kendimi korkunç bir sırrın ortağı, hatta çanak tutanı gibi hissettiğimden, karşılaştığımızda yüzüne bakmaya bile çekinir vaziyetteydim.

Oysa insanın saatlerce seyretmek, hatta çerçeveleyip duvara asmak isteyeceği bir yüzü vardı. Pembe beyaz bebek teni, güneşle yıkanmış zeytinler gibi parlayan kapkara iri gözleri, yüzünün ortasında fındık gibi yuvalanmış minicik burnu, gülümsediğinde kan kırmızı güller gibi tomurcuklanan dudakları, omuzlarından aşağı dökülen kapkara kıvrır kıvrır saçlarıyla, başka bir dünyadan gelmiş gibiydi. İnce uzun boynu, görkemli bir kuğuyu andırıyordu. Başını her çevirişinde, Bolşoy'un ağır kadife perdeleri yavaş yavaş açılıyor, peri kızları sahne alıyordu. Işıltılı bir çerçevenin içindeydi

sanki hep Narin; o ortaya çıktığında, şehrin bütün ışıkları bir bir yakılıyordu.

Bazı geceler uykunun bir türlü teşrif etmediği yatağımda dönüp dururken; kendimi yüzümde esrik bir tebessümle onu düşünürken buluyordum. Bakışını, duruşunu, sağ ayağını hep azıcık önde tutuşunu, incecik ayak bileklerinden dizlerine uzanan gizemli yolu, dudaklarının kenarında yeşermiş gamzelerin titreşen çukuru... Bunu ne zaman fark etsem halime şaşıyor, neler olup bittiğini anlayamasam da Narin'in üzerimdeki tesirini tekinsiz bulup, aklıma musallat olan davetsiz resimleri kovalamaya çalışıyordum.

Kendisine cümle noksanını fısıldayan bu efsunlu güzellik karşısında, Âdem'in de ödü kopuyor olmalıydı. Belki de bütün bunları, sırf ruhundaki sefaletin aynalarını parçalamak için yapıyordu.

Şimdi, bu gece, işte yeniden... Sesler iyice yükseldi. Herhalde bardaklar içlerindeki sularla birlikte masadan aşağı boca edildi. Sürahi duvara, tabaklar halıya fırlatıldı. Âdem'in o katmerli "Orrosspuu!"su bir kez daha yeri göğü inletti. Kap kacağı bitirip karısına yöneldi demek ki. İhtimal, Narin korkuyla titredi; o minicik bedenini, ürkek bir salyangoz gibi içine çekti. Elleriyle ağzını kapamaya çalışıyordur şimdi belki. Elleriyle yüzünü, başını... O güvercin elleriyle korumaya çalışıyordur düştüğü yerde tekmelerle ezilen beyaz karnını. Narin'in minik elleri yeter mi bunca şeyi kapamaya? Peki Âdem'in sesi nasıl yetiyor bu apartmanda kuyulardan bile derin bir sessizlik yaratmaya?

Sesler artıyor; atılan her adım, kopan her çıtırtı, söylenen her hece, kafamın içinde yalpalayarak büyüyor. Renkler, kokular ve zaman, hepsi birbirine karışıyor. Bu gece her zamankinden başka sanki. Sanki bu gece Narin, o rezil sunakta hakikaten can çekiyor. Kirişlerden hırıltılar geliyor; boğuk sesler arasına serpilmiş irili ufaklı taşlar, binanın temeline doğru takır tukur yuvarlanıyor. Başım dönüyor, yer ayaklarımın altından ince bir halı gibi çekiliyor. Ben mi rüya görüyorum, yoksa Narin'in boğazından yükselen acılı hırıltılar mı apartmanın temelini minik bir deprem gibi ufak

ufak yerinden oynatıyor? Neden kimse duymuyor? Neden kimse bir şey söylemiyor? Demek sesi sünger gibi emip yutabilecek kadar kuvvetli bir şeytan sessizlik. Şeytan konuştuğça, yukarıdan kesik kesik hıçkırıklar geliyor.

Halının üzerine, belki tam da Narin'in düştüğü o lanetli koordinatların iki metre altında bir yere çöküyorum. Koşarak yukarı çıkmak, kapıyı yumruklayıp avaz avaz bağırarak yerine, orada öylece oturuyorum. Dolunay geceyi ele geçirmiş; bir bir ışıkları sönen evlere yeni kaderler çiziyor. Açık pencereden giren rüzgâr, salonların perdelerini kimsenin fısıldamaya cesaret edemediği sırlarla şişiriyor.

Bana gelince, elimi kolumu bağlayan tuhaf bir ruh felcinden mustarip; kuyuya atılmış ceset gibi, duvardaki sonsuz çentik arasında eriyen mahpus, yerinden kımıldayamayan yorgun bir taş gibi, düştüğüm yerde, sadece ağlıyorum.

Narin, bağışla beni. Oysa biz seninle daha iki gün evvel merdivenlerde karşılaşmıştık. Birbirimizin yüzüne kısacık; ince bir kılıçla zamanı ortasından ona, yüze, bine ayıracak kadar kısacık bakmıştık. Yan yana olduğumuzu anlamış, güvendedeyiz sanmıştık. Şimdi seni yalnız bıraktığım için beni affet Narin.

Nihayet sesler kesildi...

Gök yarılmış da ikiye bölünmüş, bütün sincaplar kovuklara, karıncalar yuvalarına saklanmış gibi...

Sesler kesildi...

Anne kuş yuvasına götüreceği yiyeceği ağzından düşürmüş de, titreyerek bekleyen yavrular aklıktan telef olmuş gibi...

Sesler kesildi. Sanki Narin halının üzerinde tespihböceği misali katlanmış, dizlerini karnına çekip iki büklüm kalmış gibi...

Üst katta kapı gümbürtüyle çarpıyor. Leş kokulu çakalın boz bulanık adımları, apartmanın içinde lanetli fısıltılar misali yankılanıyor. Pencereye koşup bakıyorum; Âdem kapıdan çıkıyor. Kim bilir hangi şaibeye yetişmeye çalışan hızlı adımlarla yürüyor Âdem;

bela gibi, kötü bir yazı, uğursuz bir büyü gibi, sokağın karanlığına karışıyor.

Tavanı delip de tam tepemde yatanı görebilecekmişim gibi, bakışlarımı çaresizce yukarı kaydırıyorum. Aniden aklım başıma geliyor. Soluğumu tutup, doğruca kapıya koşuyor; sahanlığa çıkarak, üst kata uzanan merdivenleri üçer beşer tırmanıyorum. İçimde ölün ister gibi beklettiğim soluğu, ancak Narin'in kapısının önüne varınca dışarı salıyorum. Önce ürkek bir tıkırtıyla, sonra var gücümle kapıyı çalmaya başlıyorum. Birkaç saniye sonra Narin kapıda beliriyor. Pembe beyaz yüzü saydamlaşmış. Korkuttum onu! Belli ki kocası geri döndü sanmıştı. Karşısında beni görünce şaşıyor. O kadar alışmış ki Narin sessizliğime, beni o eşikte görmeyi hiç beklemiyor. Yüzü sabaha moraracak kızarıklıklarla, şişmeye başlamış sızılı yaralarla dolu. Ağzının kenarında kan tomurcukları. Minik bir güvercin kanadını andıran sağ elini karnına bastırmış, sanki ayakta güçlkle duruyor. Geceye batmış kıvrır kıvrır saçları darmadağın, bukleler yüzündeki yaraları kapamaya uğraşıyor. Birbirimize bakıp kalıyoruz o eşikte. Ben ağlıyorum, Narin ağlıyor.

Neden sonra kenara kayıp hafifçe geri çekiliyor. İçeri davet edildim. Niye şaşıyorum ki, zaten içeri girmek için gelmemiş miydim? Giriyorum.

Ortalık yangın yeri. Tam tahmin ettiğim gibi. Ama galiba yine de insan bildiği şeyleri görmeden tam anlayamıyor. Görmezse avunabileceğini, hiç olmamış sayabileceğini sanıyor. Biliyordum oysa. Ve bildiğim gibi işte... Salonun ortasındaki masa devrilmiş, sandalyeler üst üste binmiş. Yerler cam parçalarıyla dolu; kırıklar halının üzerine serpilmiş. Ve Narin, o beyaz peri kızı, bu yangın yerinde, kolu bacağı koparılıp atılmış oyuncak bebekler gibi, usul usul kanıyor.

Hiçbir şey söylemeden salondaki üçlü koltuğa oturuyor Narin. Hiçbir şey söylemeden yanına ilişiyorum ben de. Başını omzuma dayıyor. Şaşırmıyorum. En doğrusu bu. Başını omzuma dayasın diye oradayım. Saçlarından iyot kokusu yükseliyor. Uzanıp elini tutuyorum sessizce, eli ıhlamur kokuyor. Acayip bir esansı var Na-

rin'in terkinin; insanın hem içini burkuyor, hem kalbini kamaştırıyor. Kalbimden şefkat, merhamet, suçluluk, acı, sevgi, hepsi bir anda, hepsi aynı anda yükseliyor. Koltukta hafifçe kayıyor Narin; hasta bir kedi gibi kıvrılıp dizlerime uzanıyor. Parmaklarımı saçlarındaki geceye, buklelerin koygun gölgesine doluyorum. Ellerim yanıyor.

"Geçecek Narin. Ben yanıdayım," diyorum fısıltıyla.

Narin, yüreğine dolanmış ağılı bir yılını sökercesine iki büküm olup, hıçkırıyor.

Ben gelmeden evvel yaralarına sürmek için çıkarıp sehpaye bıraktığı merheme ilişiyor gözüm. Bir güvercin kendi yarasını iyileştirebilir mi? Peki ya bir insan?

Narin, başkalarının açtığı yaraları, neden kendi başımıza iyileştirmek zorundayız ki? Kim geçirecek bunca sızıyı? Kim emecek zehri, kim akıtacak irini? Kim yaralarımızın üzerine kapanıp orada kabuk bağlayacak Narin? Kim örecektir yaramızın üzerine kendi tenini?

Üçlü koltuk cumhuriyetinde, kalabalık bir fotoğraftan geriye kalmış iki kişi gibiyiz. Sanki herkes gitmiş, sular çekilmiş; biz de birbirimizin ellerine teslim edilmişiz. Başka kimse yapamazmış, bir tek biz birbirimizi iyileştirebilirmişiz. Sehpaye uzanıp merhemi alıyorum. Merheme batırdığım parmaklarımla Narin'in melek yüzündeki sızılara rikkatle dokunuyorum.

"Acıyor mu?"

"Artık acımıyor," diyor. "Sen geldin."

Bu minik cümle, sivri uçlu bir anahtar gibi kalbime saplanıyor. Kalbimin ağır kilitleri birer birer açılıyor. İçeride gizlenmiş mahmur günebakan, usulca başını kaldırıyor. Karanlık bir kâbustan aydınlık bir rüyaya taşınmayı umar gibi bakıyorum Narin'e. Evrenin merkezi yerinden oynuyor.

Narin'in alnı, yanakları, dünyanın sonu geldiğinde ilk ve son kez parlayacak olan ışık kadar beyaz. Ona dokunmak saten bir çar-

şafa dolanmaya benziyor. Yaraları bile yumuşacık Narin'in. İnsanın içinde öfke, şefkat ve sokulma isteği uyandırıyor. Ruhum, tombul beyaz bir buluta uzanır gibi, oraya saklanmak, orada kaybolmak istiyor. Yağmur damlasına, ateş parçasına uzanır; buzda donup ateşte yanmayı göze alarak işlenecek bütün günahlara sığar gibi iyileştirmek istiyorum Narin'i. Onun munis berraklığında kendi acılarımı dindirmek, onunla birlikte şifa bulup büsbütün iyileşmek istiyorum. Kalbimin en derininde duyuyorum artık. İyice biliyorum. Hissediyorum. Galiba ancak bir kadın iyileştirebilir diğerini. Ancak o yaralarını sarabilir, ancak o gerçekten sarılabilir. Bir kadını galiba sadece, başka bir kadın anlayabilir...

Bunu Narin'e söylesem ne cevap verir?

Narin, seninle birlikte çiçeklere su verelim mi? Rüzgârlı bir günde vapurla karşıya geçelim Narin. Bazı sabahlar erkenden kalkıp deniz kıyısında yürüyelim. Nasıl da iyot kokuyor tenin.

Parmağım, nereye konacağını bilemeyen bir kuş; Narin'in dudaklarının kıyısına kayıveriyor. Orada tomurcuklanmış kan damlasına dokunacak. Olup biteni unutturmak istercesine silip, haritadan kaldıracak onu. Fakat olmuyor. İnsan, açılmış bir yarayı elleyle kapatamayacağı gibi, kurumuş kanı da parmağıyla silemiyor. Neyse ki ben, acıyı, acımızı dindirmenin bir yolunu biliyorum. Ne oluyor, nasıl oluyor anlayamadan, kendimi uzanmış, Narin'in dudagının kıyısında kurumuş kanı, dudaklarımla temizlerken buluyorum. Narin hiç kıpırdamıyor. Gözleri açık. Bana şaşkınlıkla değil; gülmekle ağlamak arasında bir yerden, bir kuyunun dibinden yahut bir uçurumun tepesinden bakıyor. Sanki koskoca dünyada sadece iki kişi kaldığımızı o da hissediyor. Sonra bir şey oluyor, gözlerinde alazlı bir ışık parlıyor. O an anlıyorum ki Narin, benimle birlikte o kuyudan çıkmaya, o uçurumdan atlamaya, çiçeklere su vermeye, vapurla karşıya geçmeye ve sabahları deniz kıyısında yürümeye karar veriyor. Kıymetli bir haber getiren ulaklar gibi dudaklarını bana usulca uzatıyor. Öpüyorum.

Dudakların ne güzel Narin. Nefesin ne serin. Seni öpsem, seni sevsem, ancak bir kuşun başka bir kuşa dokunabileceği gibi ihtimamla dokunsam sana, beni affeder misin?

Narin'i öptüm. Narin de beni. Gönülden edilmiş bir duaya "amin" demek, derin denizlerin dibinde ahenkle yürümek gibiydi. Bildiğim bütün öpüşlerden başkaydı. Usulca yüzeye çıkıp, dalgaları kulaçlamam gerekti. Kalbimde ılık bir rüzgâr, karnımda hiç bilmediğim tatlı ürpertiler esti. İçim kamaşık, içim karmakarışık titredi. Kalbim yerinden fırlayacak sanki. Avuçlarım terliyor. Merhamet şefkate, şefkat isteğe, istek dünyamı yerinden oynatabilecek güçte bir depreme, nereye düşeceği meçhul volkanik ateşlere dönüşüyor. Demek ki buz gibi bir mumya değilmişim ben. Demek ki sadece yanlış yerdeymişim. Narin'e bakıyorum hayretle, yerimi onun yanına işaretlemeliyim.

Ben buraya Narin, acıdan ve yaradan geçerek, sürüne sürüne, perperişan geldim. Çok kanadın değil mi sen de? Hepsini silmeliyim.

Aylardır büyüğü bir tablo gibi izlediğim boynuna dokunuyorum bu defa. Boynunun beyazını öpüyor, kokusunu içime çekiyorum. Narin, tüm ışıkları yakılmış bir şehir misali aydınlanıyor. İncecik bedeni yay gibi geriliyor. Kalbim avucumun içinde atıyor. Şaşkın parmaklarım, ipekli haritasında titreyerek iz sürerken, belli belirsiz inliyor Narin, belki de iç çekiyor. Dolunay, vazifesini yerine getirmenin memnuniyetiyle yavaş yavaş çekiliyor. Rüzgâr dinliyor. Perdeler, nihayet fısıldanmış sırların ferahlığıyla inip sakinleşiyor.

"Perdeler, nihayet fısıldanmış sırların ferahlığıyla inip sakinleşiyor" yazıp noktayı koyuyorum. Dakikalardır hummalı hastalar gibi klavyenin üzerinde hiç durmadan sayıklayan parmaklarının ödevi nihayet bitti. Parlak Word sayfasının üzerine serilen öykü adresine yetiştii.

Aynı anda yukarıdaki gürültüler birdenbire kesiliyor. Üst katta kapı gümbürtüyle çarpıyor. Leş kokulu çakalın boz bulanık adımları, apartmanın içinde lanetli fısıltılar misali yankılanıyor. Pencereye koşup bakıyorum; Âdem kapıdan çıkıyor. Kim bilir hangi şaibeye yetişmeye çalışan hızlı adımlarla yürüyor Âdem; bela gibi, kötü bir yazı, uğursuz bir büyü gibi, sokağın karanlığına karışıyor.

Tavanı delip de tam tepemde yatanı görebilecekmişim gibi, bakışlarımı çaresizce yukarı kaydırıyorum. Aniden aklım başıma geliyor. Anlıyorum ki insanlar yazmaz hep öyküleri; bazen de öyküler yazar insanın kaderini. İşte bu, tam da o anlardan biri. Öykü, hakikati fısıldayan bir müneccim gibi, kalbimi ve aklımı benden iyi bildi. Hiç değilse artık ne yapmam gerektiğini biliyorum ben de. Bu da az şey değil hani.

Soluğumu tutup, doğruca kapıya koşuyor; sahanlığa çıkarak, üst kata uzanan merdivenleri üçer beşer tırmanıyorum. İçimde ölün ister gibi beklettiğim soluğu, ancak Narin'in kapısının önüne varınca dışarı salıyorum.

"Narin, ben geldim."

—

Eva ile Havva

Attilâ Şenkon

Kafeslerin deliklerinden geçip akvaryumların camlarını yalayıp dükkânın içinde dolaşan zilin tiz sesi; kuşların telaşla kanat çırpmasına, köpeklerin havlamasına, küçük kemirgenin koşu silindirini daha hızlı çevirmesine, hatta balıkların solungaçlarının bile gözle görülecek çabuklukta inip kalkmasına neden oluyor da, bir tek ben istifimi bozmuyorum.

Ne gözümü ayırıyorum iguanadan, ne de kulağımı. Viti Levu adasında, yağmur sonrası iri yaprakları pırıl pırıl parlayan bir ağacın dalına huzurla uzanmış güneşin tadını çıkarırken nasıl yakalandığını, bizim dükkâna ulaşıncaya dek yolda başından geçenleri öyle canlı anlatıyor ki, kendimi egzotik bir masalın içinde gibi hissediyorum.

"Bütün gün o hayvanın karşısında oturmaktan iyice miskinleştin. Yaşayıp yaşamadığınızı anlamak için arada ikinizi de dürtmek gerekiyor," diye söylenerek içeriye girip ısrarla çalan telefonu açmak patrona kalıyor haliyle. Kapının önündeki sabah kahvesi keyfi bölündü ya, öfkesi bundan. Burnundan soluyor.

"Tam sana göre bir iş çıktı," diyor telefonu kapatınca. Sesine ansızın yerleşen eğreti sevinç, bana vereceği cezayı bulduğunun kanıtı.

"Aşağı mahalledeki caminin imamıydı arayan. Kiraya verdiği dairelerden birinde oturan iki kadın dün akşam durup dururken çe-

kip gitmiş. Az önce evi kontrol etmek için kapıyı açtığında, antrede çöreklenmiş bir yılanla göz göze gelince ödü kopmuş bizim imamın. Kapıyı kilitlediği gibi hemen telefona sarılmış. Yılanı yakalayıp evden uzaklaştırmamı istedi. Bir sürüngen uzmanı olarak bu iş benden çok sana yakışır elbette. Ne demişler tatlı dil, güler yüz... Öyle değil mi?"

Plastik tabureden kalkıyorum. Uyuşan eklemlerimi açmak için geriniyorum hafifçe. Çevremdeki masal bulutu dağılıyor. Üzerinde KURBANZADE PET SHOP yazılı naylon torbaların büyük boyundan bir tane alıp hiçbir şey söylemeden kapıya yöneliyorum.

"Tespithe tane, canına yandığının imamında apartman. Hangisine gideceğini biliyor musun ki yel yepelek yola koyuldun?" diye soruyor arkamdan. Sessizce dönüp yüzüne bakıyorum. Keli kı-zarmış.

"Aman ağzını açıp konuşma sakın," diyor. "Beyni alınmışlar gibi boş boş bak anca... Cennet Apartmanı'ndaymış yılan. Tamam mı?"

Kafamın içinde kendi kendimle durmadan konuştuğumu, bu yüzden dışarıya söyleyecek sözüm kalmadığını nereden bilecek? Söylesem de anlamaz zaten.

Yanıt yerine başımı sallayıp çıkıyorum dükkândan. Sokak daha bu saatte yanıyor. Günlerdir beklenen çöl sıcaklığı sonunda Ankara'ya gelmiş demek. Az sonra karşılaşacağım yılanın cinsini, büyüklüğünü düşünerek yokuş aşağı yürüyorum. Cennet Apartmanı köşeyi döner dönmez karşıma çıkıyor. Öyle gözalıcı bir renge boyanmış ki, görmemek olanaksız. Dört katlı bir binanın cephesine hiç yakışmayan bu canlı yeşil, Viti Levu adasını kaplayan ormanı hatırlatıyor bana.

Apartmanın önündeki büyük elma ağacına dayanmış sigara içiyor imam efendi. Havaya kesik kesik savurduğu duman, endişe ve tedirginliğini ele veriyor.

"Nerdesin be aslan parçası? Gözüm yollarda kaldı valla," diyerek pat patlıyor sırtımı. "Hadi bir an evvel kurtar evimi şu menhus hayvandan." Omzumdan çekmeyi unuttuğu koluyla apartma-

na doğru yürüyoruz. Gören bizi askerlik arkadaşı sanır. Samimiyet o derece. Tam içeriye girmek üzereyken demir kapının yanındaki zillerden birine takılıyor gözüm. Altı numaralı dairenin zilinde büyük harflerle EVA İLE HAVVA yazıyor.

İmam efendi birinci katın sahanlığına kadar eşlik ediyor bana. Yılan yakalanmadıkça üst kata ayak basmamaya yeminliydim. Anahtarı uzatırken "Altı numara," diye fısıldıyor kulağıma. "Benimkine bitişik olan daire. Göreyim seni." Arapça bir şeyler mırıldanarak merdiven boşluğunda görünmez oluyor.

Sakin sakın çıkıyorum basamakları. Çelik kapıyı açıp içeriye giriyorum. Antre boş. Yılan da imam efendiden korkup bir yere gizlenmiş anlaşılan. Nedense evi eşyasız bulacağımı düşünmüştüm. Karşımdaki salona tıkıştırılmış koltuklar, sehpalara, dolaplar, yemek masası ve sandalyeler canımı sıkıyor. Bu gereksiz kalabalık işimi zorlaştıracak. Yatak odasına, mutfığa ve banyoya göz atıyorum. Durum aynı. Üçü de yılanın altına kolayca gizlenebileceği bir sürü ıvır zıvırla dolu. Yatak odasında, köşede duran teraryum ise boş.

Yeniden salona girip açıldığında çift kişilik yatağa dönüşebilen kanepeye oturuyorum. Kanepenin tam karşısındaki duvarda büyük bir ayna asılı. Perdesiz bir pencereyi andıran bu aynadaki görüntüme bakıyorum bir süre. Saçlarım çok havalı. Jöleyle hafif dikleştirilmiş hali, kirli sakalla birleşince yüzüme yakışıyor. Aslında bayağı yakışıklıyım. Bir de alnımdaki sivilcelerden kurtulabilsem; çilingirin büyük kızı Gülten'e de, lise sondaki Filiz'e de, Eva'ya da açılabilirim rahatlıkla. "Hoppala," diyorum kendi kendime. "Eva da nerden çıktı şimdi? Daha tanıımıyorsun bile. Saçmalama oğlum."

Düşünceme söz geçiremiyorum. Ocakta unutulmuş süt gibi köpüre köpüre taşıyor. Esmer, siyah saçlı, kilolu, iri göğüslü bir kadın beliriyor gözümün önünde. Eva'ya hiç benzemeyen bu anaç kadın Havva olmalı. Eva genç ve sarışın. Eminim. Saçları beline kadar iniyor. Pürüzsüz bir teni var onun. Bembeyaz. Sanki saydam. Göğüsleri, gelirken apartmanın önündeki ağaçta gördüğüm elmalar büyüklüğünde, kütür kütür. Aynı evi paylaşan bu iki kadın

arasındaki ilişkiyi hayal ederken "Sssssana bütün yaşananları anlatacağım," diye tıslıyor yılan. "Gerçeği öğrenmeye hazır mıssss-sın?"

Hangi ara gelip önüme dikilmiş, farkında değilim. Ne büyük ne de küçük. Orta boy bir *Thamnophis Cyrtopsis Ocellatus* bu. Evcil yılanların en dost canlısı. Anlatacaklarını merak etmesem, hemen yakalayıp torbaya tıkabilirim onu. Kanepeden halının üzerine kayarak tam göz hizasında karşısına oturuyorum.

"Hazırım," diyorum. "Başla bakalım."

"Onlar kendi istekleriyle gitmediler buradan," diye giriyor söze. "Eva ile Havva Cennet Apartmanı'ndan kovuldular."

Gözlerini kısıp anlatmayı sürdürüyorum.

"Geçtiğimiz kış çaldık bu kapıyı. Çok soğuk bir gündü. Mini-büsten indiğimizde kar atıştırıyordu. Eva'nın elindeki kapaklı bir sepetin içindeydin. Üzerine kıvrıldığım termofordaki sıcak su soğumaya başlamıştı. Bedenim yavaş yavaş uyuşuyordu. 'Biraz daha dayan, az kaldı,' diyerek cesaretlendiriyordu beni. 'Yeni evimizde ikimiz de ısınacağız.' Sıcak bir karşılamaydı gerçekten. Eva'ya çay demlemiş, benim için de şu kaloriferin altına özel bir karton kutu yerleştirmişti Havva Ana. Kutunun boyutları tam bana göre idi. İçi de talaşla doluydu üstelik. Yeni yuvama çörekleniverdim hemen. Benim yüzümden kalacak yer bulmakta zorlanmıştı Eva. Türkiye'ye gelmeden araştırdığı yurtların hiçbirisi yılanlı bir öğrenciyi kabul etmeyince bir otelde yer ayırtmış, tutsak hayatı yaşadığım o odada her sabah gazete ilanlarına bakarak uygun fiyatlı kiralık bir ev aramıştı. İlk haftanın sonunda, umudunu yitirmeye başlamışken görmüştü ilanı. Yalnız yaşayan bir kadın, kirasına ortak, kendine can yoldaşı olacak genç bir kız arıyordu. Telefon etmiş, o zaman daha az konuşabildiği bir Türkçeyle kısaca kendini tanıttıktan sonra benden söz etmişti çekinerek. 'Zararsızdır,' demişti. 'Talaşla dolu küçük bir karton kutunun içinde bile yaşar.' Kendisi için bir sakınca yokmuş. Ancak eşyalı olarak kiraladığı bu evin sahibi huysuzmuş biraz. Ona görünmemem gerekiyormuş. Yanına bu koşulu kabul ederek yerleştik. İkimize de çok iyi davranıyor, yaşam-

larımızı kolaylaştırmak için elinden gelen her şeyi yapıyordu. Salonu, bütünüyle Eva'nın kullanımına bırakmıştı. Yemek masasına dilediğince yayılarak tezini yazacak, yorulunca çift kişilik kanepeye yatıp rahat rahat uyuyacaktı. Yılbaşına doğru büyük boy bir teraryum getirdi eve. Banyoya, küvetin yanına yerleştirdi. Yeni yuvamda haftada iki kez canlı kurbağa yavrusuyla besleniyordum. Keyfime diyecek yoktu. Yalnız beni değil, armağan ettiği giysiler, takılar, parfümlerle Eva'yı da şımartıyordu Havva Ana. 'O gün telefonda adını söylediğinde birbirimiz için yaratıldığımızı anlamıştım,' diyordu sık sık. 'Tanrıdan bir hayat arkadaşı diledim, o da bana seni yolladı.' Eva'nın da böyle şefkatli bir arkadaşına ihtiyacı vardı zaten. Almanya'daki yüksek lisans çalışmasını yarım bırakıp Türkiye'ye gelmesinin nedeni bir gönül yarasıydı. Uzun yıllar birlikte yaşadığı Alison, ilişkilerinin sonu olmadığını söyleyip bırakıvermişti onu. Ne yapsa unutamadı, sevgilisini silip atamadı kafasından. Gecelerce bana sarılıp ağladı zavallı Eva."

Yılanın söylediği ad takılıyor aklıma. Kendime kızıyorum. Bütün sürüngenlerin Latince adlarını ezbere bil, yabancı insanlar söz konusu olduğunda şaşala... Yazıklar olsun! Eva'yı izlediğim bir pornodan hatırlıyorum da, Alison hakkında hiçbir fikrim yok. Düşünüp duruyorum. Kafamda fırtınalar kopuyor. Önce ortaokuldaki sıra arkadaşım Ali çıkageliyor sisler arasından, sonra İngilizce derslerinden bir kalıp. Mr. and Mrs. Brown's son... Kahverengilerin oğlu yani... Her ne kadar yaşanmış, bitmiş de olsa, Eva'nın sevgilisini kıskanıyorum. Ayrıca sinir oluyorum bu Ali oğlana. İnsan Eva gibi bir kızı bulur da, ilişkimizin sonu yok bahanesiyle yarı yolda bırakır mı hiç? Salak. Merak ediyorum onu. Nasıl bir tipti acaba? Benden yakışıklı mıydı? Boyu, kilosu, saçları nasıldı?

"Sssssaçları sssssiyahtı," diyor yılan çatal dilini titreterek. "Havva Ananinkinden daha uzun ve aksız. Şimdi düşünüyorum da, aslında çok benziyorlardı birbirlerine. Geniş omuzları, iri göğüsleriyle Havva Ana, Alison'ın yirmi yıl sonraki haliydi sanki."

Kafam iyice karışıyor, ama araya girip sözünü kesmek istemiyorum.

"Baharla birlikte uyanır ya doğa, bütün canlılar hareketlenir hani, uçümüz için de öyle oldu işte. Taptaze bir coşkuyla geldi nisan. Tam iki hafta boyunca teraryumun köşesindeki taşların altına gizlenmiş, matlaşan gömleğimi üzerimden sıyrarak parlak bir görünüme kavuşmuştum. Özlemiştim onları. Yeni halimi görmeleri için sabırsızlanıyordum. Banyodan çıktım. Salondan yayılan tütsü kokusuna aktım. İkisini kanepede çırılçıplak sarılmış yatarken bulunca nasıl sevindim anlatamam. Tıpkı benim eski derimden kurtulmam gibi Eva da sonunda Alison'ın izlerini kazıyıp atmıştı teninden. Tertemizdi, geçmişin yükünden arınmıştı. Farklı dokunuşlara hazırды artık."

Kurduğum hayaller yerle bir oluyor. Eva'ya mı, yılanı mı kızmam gerektiğine karar veremiyorum.

"O günden sonra Havva Ana salondaki kanepede Eva ile yatmaya başlayınca yatak odası boş kaldı. Teraryumu oraya taşıdılar. Zaman zaman birlikte yıkandıkları için banyodan uzaklaştırıldığı mı anlamıştım. Her ortamda baş başa kalmak, gözlerden uzakta sevişmek istiyorlardı. Buna saygı gösterdim. Onları yalnız bıraktım. Ne var ki, herkesin benim kadar anlayışlı olmadığı dün gece ortaya çıktı. On ikiye çeyrek kala çalındı kapı. Ev sahibimiz ve aynı zamanda yan komşumuz olan imam efendiydi gelen. Havva Ana telaşlanmıştı. 'Gece yarısı alacaklı gibi kapıya dayanmanızın sebebi nedir?' diye sordu. 'Kirayı da gününden evvel yatırdık. Yoksa apartman tutuştu da haberimiz mi yok?' Yılışık yılışık güldü imam efendi. 'Tutuşan apartman değil sizsiniz,' dedi. 'Ben de ateşinizi söndürmeye geldim. Erkeksizlikten çıldırdığınızı biliyorum.' Havva Ana bağırmaya başlayıp hesap sorunca, ağzındaki baklayı çıkardı. Şu duvardaki büyük ayna, yan daireden bakıldığında bu tarafı gösteren bir cammış meğer. İkiyüzlü imama yakışan iki yüzlü bir tuzak yani. Geceler boyu gizlice izleyip durmuş bizimkileri. İkisine de yeteceğini, onlara sabaha kadar unutamayacakları dakikalar yaşatacağını söylüyordu utanmadan. İstedğini yapmazlarsa, aralarındaki ilişkiyi bütün mahalleye anlatmakla tehdit ediyordu onları. 'Ya kuzu kuzu girersiniz koynuma, ya da hemen defolup gi-

dersiniz evimden.' Eva ile Havva ikinciye seçti. Birkaç parça eşyayı bavullarına doldurup gittiler. Geceyi otelde geçireceklerdi. Erkenden gelip beni alacağına söz vermişti Eva. Sabah kilitte dönen anahtarın sesini duyar duymaz sevinerek antreye aktım, oysa imam efendiydi gelen. Benle karşılaşınca ödü koptu. Arkasına bakmadan bir kaçıışı vardı ki, görmelisin. Kısa bir süre sonra kapı yeniden açıldı. İmam efendinin silahlanarak geri döndüğünü sanıp kanepenin altına gizlendim. Senmişsin."

Hikâyesini tamamlayan yılan susuyor. Bizim dükkândan, Viti Levulu iguanadan söz ediyorum ona. Kendisine zarar vermeyeceğimi, ne yapıp edip onu mutlaka Eva ile buluşturacağımı söylüyorum. Bana güveniyor. Kanepenin yanına bıraktığım torbaya girip dibine kıvrılıveriyor usulca. Cennet Apartmanı'ndan birlikte çıkıyoruz.

İmam efendiyi, yarım saat önce karşılaştığımız pozisyonda; ağaca dayalı, sigara tütürerek beni beklerken buluyorum. Konumu da, durumu da değişmemiş. Yine endişeli, hâlâ tedirgin. Torbanın içindeki yılanı görünce "Uzak tut o menhusu benden," diyor titreyen sesiyle. "Götür bir tenhaya, alıver canını."

"Yıldandan değil, yalandan kork imam efendi," diyorum gözü'nün içine bakarak. "Ne işler çevirdiğini biliyorum. Yılanı almak için döndüğünde, bizim dükkâna gönder Eva'yı. Ona da bir çift lafım olacak."

"Siktir git burdan abazan Âdem," diye bağıyor. "Çenenin de sıkı tut. Yoksa patronuna söyler işinden ederim seni."

Siniri yatışmayınca, dönüp olanca gücüyle bir tekme yapıyor ağaca. Gökten üç elma düşüyor.

Eğilip gözüme en kütür kütür görüneni alıyor, gömleğimle güzelce parlatıyorum onu. Dişlediğim koça parçayı iştahla çiğneyerek yokuş yukarı, yarım kalan masala doğru yürüyorum.

Bağımlı

Mehmet Bilâl

Onu ilk kez, daha çok üniversiteli öğrencilerin, sırt çantalı turistlerin tercih ettiği tatil beldesinin en lüks mekânlarından birinde gördüm. Turunç, portakal, limon ağaçlarıyla kendini dış gözlere kapatan, bahçesinde tavus kuşlarının cirit attığı, özel plaj alanında büyük şezlonglar, geniş minderler, süslü çardakları olan, az odalı, fazlasıyla konforlu bir tesisti. Yeni logosunu, mönüsünü ve internet sitesini tasarladığım için işletme müdürünün bana yaptığı jest sayesinde tatil yapıyordum orada.

Sezon sonuydu. Ben İstanbul'dan ayrılırken, pastırma yazı görüp göreceğiniz güneş bu kadar dercesine ikinci turunu atıyordu. Onun, yani Meltem'in aksine arkadaşlarıyla tatil yapmaya gelen, siparişlerini yüksek bir özgüvenle sıralayan, kendinden, sınıfından, kredi kartlarından emin bir müşteri değil, akşamüzeri ikram olarak sunulan serinletici kokteyllere biraz sığıntı duygusuyla uzanan, üç öğün arasında çayı kahveyi bile özür dilercesine isteyen bir misafirdim anlayacağınız.

Parmak uçlarında tuttuğu karidesi, başını ters yöne çekip kuyruk kısmını hafifçe bastırdıktan ve sırt kabuklarını ayıkladıktan sonra tam ağzına götüreceksen göz göze geldik ilk kez onunla. Bakışlarında onu kaçamak izlediğimi bilen, beni enseleyeceği ânı dikkatlice kollayan, hem davetkâr hem küçümseyici bir ifade var-

dı. Utanarak çektiğim gözlerimi on beş dakikadır çatalla didiklediğim, yağı artık hafifçe donmuş makarnaya dikmişim hemen. Bardakta kalan şarabı bir hamlede bitirdikten sonra kalkıp odaya kapanmışım. Bilgisayarda dizi izlemeye, günlerdir elimde sürünen romanı okumaya kendimi zorlarken o ve arkadaşlarının içkiyle artan kahkahalarını duyuyordum.

Ertesi sabah Meltem'in kahvaltı masası her zamankinden daha gürültülüydü. Keyif çayını beklerken ilk sigaramı yakmış, yazarının okuru hasta etmeye yemin etmişçesine ayrıntılara boğduğu kitaba gömülmüş, kopmayan bir ilgiyle okuyormuş numarası yapıyordum. Konuşmalarından günlük tur yapan teknelerden birini tuttuklarını, civardaki koyları gezeceklerini anlamışım. Koca bir gün onsuz geçecek diye düşünürken şimdiden akşam yemeğini iple çekeceğimi biliyordum. Grubun acelecisi, tembeli, huysuzu, kayıtsızı hemen belli ediyordu kendini. "Ay bitiremedin kahvaltını!" diyordu biri. "Ne var canım, tekne bizim değil mi? Ne zaman istersek o zaman kalkar!" diyordu karşısındaki. Meltem'in sesi mangasını toplayan çavuşun komutundan halliceydi. "Hadi hazırlanın artık!" dedi. "Gideceksek gidelim şu tekneye!"

Diğerleri toparlanırken bana dönüp, "Sen niye gelmiyorsun?" diye sordu. Anlamamış gibi yaptım. "Nereye?"

"Tekneyle tura çıkacağız. Sen de gel istiyorsan."

"Yok, ben rahatsız etmeyeyim."

"Ne rahatsızlığı? Sessiz sedasız duruyorsun zaten bir köşede."

"Siz şimdi kendi aranızda... arkadaşlarınızla... tuttuğunuz tekneyle..." diye gevelerken kısa bir kahkaha attı, "Ee dinlemişsin bizi işte. Nereye diye sormanın anlamı var mı?"

Yakalanmış ve kalakalmışım, cevap veremeyeceğimi anlamıştı. "Duyduğun gibi dışardan kimse olmayacak." Bu kadar net bir tekliften sonra, ben de dışardan sayılmaz mıyım diye sormak açıkça cilve yapmak sayılabilirdi. "Teşekkür ederim ama hayır," demeye yeltenirken, "Topla çantayı da gel," deyip uzaklaştı. Tatlı, samimi bir istekten çok elemanına kıyak yaptığını hissettiren bir yöneticinin direktifi gibiydi. Yüzü soğuk da olsa gülüyordu ama...

Tekne sahile belli bir mesafede demir atmış, kaptan botuyla kıyıya yanaşmış, bizi almak için bekliyordu. Benim de onlarla tura gideceğimi fark eden Meltem'in arkadaşları bir an da olsa durumu yadırgadıklarını hissettirdikten sonra, rahat insanlara özgü bir "merhaba" ve uçucu bir gülümsemeyle geçiverdiler önümden. Yakışıklı olanı, yakışıklı olduğunun gayet farkında olanı, beni baştan aşağı süzdü, dağla taşla bile flört edenlere, çapkınlık yap denize at diyenlere özgü bir bakışla yol verdi bana. Kaptanın uzattığı eli tutup bota adımımı attım.

Bir avuç insan için fazlasıyla büyük teknede herkes kendine yer beğenip yerleşirken, motor çalıştı, tekne yüzeyi ıslıl ıslıl parlayan açık denizde ilerlemeye başladı. Kaptan içecek servisi yaparken grubun yakışıklısı, "Senin miçon, yardımcın falan yok mu?" diye sordu üstten ama samimi numarası yapmayı da ihmal etmeyecek. Kaptan, yardımcısının hastalandığını ama hiçbir şeyin aksamayacağını söylerken Meltem bana dönüp, "Hoş çocuk değil mi?" diye sordu. "Kim?" dedim. "Arkadaşın mı?"

"Yok canım, kaptanı diyorum."

"Bilmem."

"Yani farkında değil misin?"

"Değilim!"

Cidden değildim. "Ama o senin farkında," dedi gülümseyerek. Dudak büküp kitabıma döndüm. O kımıldamadan tepemde duruyor, benim ona tekrar bakmamı bekliyordu. Başımı kaldırdığımda istediği olmuştu. Mıhlayan gözlerini kibirli bir gülümsemeyle çekti, son sözü ben söylerim, son bakışı ben atarım der gibiydi...

Bu kaptan meselesini nereden çıkardığını hiç anlamamıştım ama bunun bir takılma, yoklama, nabız kontrolü olduğunu ileriki saatlerde yaşayarak gördüm. Şüpheye düşürecek bir halim yoktu aslında. İçine kapalı, sessiz, kendine yeter görünen halimle, haşarı oğlanlarinkini andıran kısa ve sert saç kesimimle, çatık kaşlarımla, ürktüğüm zaman bile sertliği elden bırakmayan güvensiz bakışlarımla, iri göğüslerimi utanırcasına içeri çeken kambur duruşumla ve hafiften kabadayı yürüyüşümle tam bir klişeydim. Meltem veya

teknedeki diğer kadınlarla beni ortak kılan şey, bikinilerle örttüğümüz organlarımızdı. Üstümde illa kadınsı bir kozmetik dokunuş aranacaksa, o da erkenden beyazlamaya başladığı için iyice üstüne gidip parlak çelik rengine boyattığım dalgali saçlarımdı...

Tekne Cennet Koyu'na yaklaşıyordu, herkes cep telefonunu çıkarmış fotoğraf çekerken Meltem hemen homurdanmaya başlamıştı. "Ay ne meraklısınız fotoğrafa!" dedi. "Sanki tatile değil tatil yaptığınızı ispat etmeye geldiniz!" Kendimi tutamayıp kıkırdadım. Çiçekli, bol dökümlü plaj elbisesini bir harekette sıyırıp aldı üstünden. "Ben suya atıyorum kendimi. Geliyor musun?" diye sordu. "Olur," dedim. "Yüzme biliyorsun değil mi?" dedi hafiften kollarcasına, bilmeme ihtimaline karşı beni utandırmak istemiyordu belli ki. "Biliyorum!" dedim kararlılıkla. "O zaman kıyıya kadar yarışalım," der demez balıklama daldı suya. Vücuduna tereddütsüz bir şekilde hâkimdi, kırbaç şaklatır gibi keskin ve afiliydi sıçrayışı...

Ben böyle stilli atlayışlar, olimpik zıplayışlar yapamam ama iyi yüzerim. Uzun, telaşsız, tadını çıkara çıkara, ama istersem çok da hızlı yüzerim. Rüzgâr çıkmış, dalgalar kudurmuş, akıntı tersmiş, bana mısın demem. O muhtemelen daha çocuk yaşlarda, kurslarda, özel hocalar eşliğinde öğrenmiş, kışın havuzlarda, yazın tatillerde geliştirmişti yüzmeyi. Bense doğduğum kıyı kasabasında, ağabeylerimle boğuşurken, onların arkadaşlarından geri kalmamaya çalışırken öğrenmiştim. Futbolu da öyle... Oğlan çocuklarıyla birlikte sürekli dışarıda olurdum ben de. Bir futbol topunu ele geçirdiğimizde mutluluktan ölürdük. Çimene, sahaya, formaya ihtiyaç duymazdık. Topu kapmak için gözü kapalı kapışırıldık birbirimizle. Kimse de bana, hadi kızım evine, demezdi.

Evde de ezilmedim hiç. Meraklı komşulara, işgüzar akrabalara rağmen ezilmedim. Belki annemin beni herhangi bir tartışmaya fırsat vermeyecek şekilde kayırmasıydı buna sebep, evdekileri buna sessiz bir kararla alıştırmış olabilirdi. Evdeki herkesin içinden gelen de buydu belki, bilmiyorum. Bugün bile anlamaya çalışmak yerine minnettar olmak kolayıma geliyor. Yaşıtlarım gibi evcilik

oynamayışım, evde bulaşığa veya temizliğe yardım etmeyişim dert edilmiyordu. Babam ve üç ağabeyimden oluşan erkekler ordusunda, evin kızı olduğum yüzüme vurulmadan kollanıyor, ağabeylerimle aynı haklara sahip bir hayat sürüyor ama onlardan beklenen boya badana, odun kömür taşıma gibi ağır işlerden de muaf tutuluyordum. Şanslı bir çocuktum...

Meltem'in peşinden çivileme atlayıp var gücümle ilerledim. Aynı zamanlarda yarışa başlamış biri alaylı biri okullu iki sporcu gibi kıyıya yüzüyorduk. Yetişmeme birkaç kulaç kalmıştı ki kıyıya vardı Meltem, nefes nefese ama yüzünde hoşnut bir ifadeyle sırtüstü bıraktı kendini. Çok geçmeden de ayağa kalktı, kumsalın gerisinde sık ağaçlı, yeşili yoğun koruya baktı. "Ben gidip şurada çişimi yapacağım, sen de gel nöbet tut!" O önden ben peşinden bu mevsimde bile hâlâ tabanları yakan, sarı sıcak kumu koşarak geçip ağaçlı alana sığındık. İşini gördükten sonra, "Burada duralım biraz," dedi. "Bu serinlik iyi geldi bana..."

Çürümüş otların, kurumuş yaprakların, saman çöplerinin üstüne uzandık. Çok da yüksek olmayan ağaçlara, kelleşmeye yüz tutmuş dallara, çamın iğne yapraklarına, kozalaklara, parlak mavi gökyüzüne sessizce bakıyorduk. Neredeyse birbirimizin nefesini bile duymuyorduk. Halden anlayan bir zamanlamayla koca bir bulut kümesi gelip yerleşti tepemize. Biraz önce ayaklarımızı yakan kumla aynı mevsime aitmiş gibi görünmüyordu bulutlar ya da yaz bitiyor hanımlar diye uyarıyordu sanki. Yerini benimsemiş bir tablo gibi kararlı ve kımtısız durup bekliyordu bulut kümesi. Birazdan ısırın bir serinlik çepeçevre kuşattı koruyu. Meltem ani bir titremeyle ellerini göğsünde kavuşturunca daha fazla dayanamadım, doğrulup sarıldım ona. Ben ne tepki verecek diye korkumdan titriyordum ama o kendini kollarıma bırakırken hiç tereddüt etmedi. Kalbimdeki gürültüyü duyuyor olmalıydı. Yumruk büyüklüğündeki bir kas parçasından bu seslerin nasıl çıkabildiğine şaşıyor, atış hızından utanıyordum. Ama o çok rahattı, bunu daha önce sıklıkla yapmış gibi, yapmışız gibi doğal ve çekincesiz uzattı ağzını, çilek yumuşaklığındaki dudaklarıyla dudaklarımı araladı...

Birbirimizi keşfeden bu aceleci ve benzersiz hal ne kadar sürdü bilmiyorum; önemi de yok zaten, hissedilen sıcaklığın yanında derecenin gösterdiği rakamın bir değeri var mı? Tertemiz koruyu dolduran çam, sedir ve Akdeniz defnesinin cömert kokusunu daha yeni fark etmişim gibi derin bir nefes aldım. Veya ancak şimdi hak etmiştim sanki, doya doya içime çektim havayı. O güne kadar fark etmediğim bir sis tabakası kalkmıştı; dünya şimdi gerçek kokularına, renklerine, şekillerine, seslerine kavuşmuştu. Olması gerektiği gibiydi her şey...

Birden ayağa kalktı Meltem, "Yalnız beklentiye gireyim deme. Benim bir sevgilim var," dedi. "Bir erkek!" Ben ne diyebileceğimi, ne demem gerektiğini kestiremeden devam etti: "Ben lezbiyen değilim!" Yüzünde biraz önce olan bitenden dolayı utanç, pişmanlık, rahatsızlık okunmuyordu asla. Sadece bitmişti, yaşanan neyse, lezzetli bir konyağı karşılıklı içmiş de olabilirdik, içe işleyen bir şiiri birlikte dinlemiş de... Yattığım yerden onun saçlarını toplayıp uzaklaşmasını, teninin karamel rengini, sağlam omuzlarını, boynunun dik duruşunu, uzun bacaklarını ve hoyrat adımlarla ilerleyişini izliyordum...

Yemeğe çıkmadığım, odada kalarak ısıtıcıda su kaynatıp poşet çay içtiğim, birkaç bisküvi kemirdiğim, sigara dumanından kurtulmak için pencereyi bile açmaya çekindiğim gecenin sabahında ne olacaksa olsun diyerek bahçeye çıktım. Olan olmuş meğer, Meltem akşamdan valizlerini toplayıp gitmiş!

"Seninki gitti," dedi yakışıklı oğlan gevrek gevrek gülerek. Kalabalık masaya dikkatle bakamadan, "Günaydın," demiş, birkaç gündür yerim bellediğim köşeye ilerliyordum. Hiçbirinden günaydınma karşılık gelmemiş, bir tek bu yıllık ağzılı oğlan, "Seninki gitti," deyivermişti. Beni görmezden gelen diğerlerinin saklamaya çalışmadığı gülüşmeler de eşlik etmişti bu bildirime. "Benimki?" diye sorma gafletinde bulundum. "Boş versene," dedi ağzını iyice çarpıtarak. Kahvesinden büyük bir yudum aldı, "Sahi nasıl oluyor?" dedi. "Kadın kadına yani. Nasıl oluyor?"

Hemen o gün döndüm İstanbul'a. Hemen peşine düştüm ve çok geçmeden buldum Meltem'in izini. Mail yoluyla kopardığım randevuya o kadar gecikti ki, artık gelmez diyordum. Tam kalkmaya hazırlanırken dikildi başıma. "Çok beklettin mi?" diye sordu. "Fikir değiştirdin sandım," diye karşılık verdim.

"Yo, geleceğimi biliyordum. Elbise değiştirdim sadece. Dört-beş kez!"

"Randevumuzu bu kadar önemsemene sevindim."

Gergin bir gülüş lütfedip yüzünü diğer masalara çevirdi. "Bu senin randevun. İstedin, geldim." Mesafesine gıpta ediyordum. Benim içinse soğukkanlılık söz konusu bile değildi. Ona bu kadar açken, tok ve beklentisiz bir ifade vermem imkânsızdı.

Meltem'in, beni saatlerce beklettiği masaya oturmadığını, gelir gelmez başka bir masaya geçmek istediğini söylemeyi unuttum değil mi... Devam eden günlerde, haftalarda, aylarda buluşacağımız yere elbette önce ben gider, boş bulduğum veya onun tercih edeceğini umduğum bir masaya yerleşirdim. Onun ise gelir gelmez ilk işi masayı değiştirmek olurdu. Bir kez bile ikna olmadı benim ufacak seçimlerime. Ondan önce belirlenmiş herhangi bir şeyi dayatılmış bir tehlike, münasebetsizlik veya hadsizlik gibi algılıyor, bağımsız ve özgür iradesini her fırsatta, bence yerli yersiz hissettiriyordu. Onunla kurulacak ilişkinin ufak gibi görünen ama hiç vazgeçmediği önemli bir ipucuydu bu. Kahveyi birkaç kez şeker-siz içtiğini gördüğüm için ve bu yakınlığın keyfini çıkarırcasına garsona, "İki sade!" dediğimde, beni yaya bırakmakta hiç gecikmezdi. "Benimki orta şekerli olsun!"

Bana kendimi köylü ruhlu, taşra zihniyetli, az gelişmiş hissettirecek her fırsatı değerlendiriyordu. Belki de haklıydı, benim varoluşumda, kılıç kalkandan geçtim hiçbir makyaj, cila, poz, aksesuar yokken, aramayı da akıl etmezken, ruhum rahat bir yatak bulmuş gibi uzanmaya doğuştan hazırken, o sürekli hop! diyordu. Bakışlarıyla sürekli yalnız bırakıyordu beni.

Akıl erdiremediğim bir oyunda acemi bir oyuncu olarak kendimi ceza sahasının içinde buluyordum her defasında. Suç, ceza, bitmeyen sınavlar ve uzaklaştırmaların sonu gelmiyordu hiç. Ben onu kendi göz rengim, kokum gibi benimsemeye gözü kapalı hazırlarken, o en ufak ihmalinde kapıya koyacağı bir çalışanı gibi hissettiriyordu bana kendimi. Vizesini uzatmaya giden tedirgin bir yabancidan, tahtanın önünde tek ayakla, müdürün kapısında ürpererek bekleyen bir öğrenciden pek farkım yoktu...

Beni kendine yakın hissettirdiği de oldu. Benimsediğini içtenlikle hissettiğim anlar... Şarkı söyledi mesela, sesini dinletti. Şarkılardan çok sesiyle büyüledi beni.

Baş başa güzel bir gece geçireceğimizi umarak, bir şişe şarap kapıp gitmiştim yine onun evine. Bir misafiri daha vardı, tatil yaptığı gruptaki o çarpık ağızlı oğlan. Emre'ymiş adı. Çapkın, sevişmeye her an hazır, boşalmaya ramak kalmış ifadesi onu son gördüğümdeki gibi duruyordu yüzünde. Beni görür görmez, "N'aber?" dedi elini sallayarak. Salonun ortasındaki dev sehpanın üstü markasını bildiğim ve bilmediğim çok sayıda içki şişesiyle doluydu. Kararmaya yüz tutmuş yeşil otlar, beyaz toz, farklı renklerdeki haplar kuruyemiş gibi tabaklara konmuş, servise hazır edilmişti. "Başkaları da mı gelecek?" dedim Meltem'e. "Niye sordun?" diye cevap verdi, sinir uçlarına dokunulmuş gibi. "Kaçacak mısın yoksa?" Sehpayı işaret edip, "Yok canım," dedim. "Büyük hazırlık yapmışsın da. Üstelik bir kuş sütü eksik!"

Emre elindeki kredi kartıyla kokaini dikkatle ezip çizgiler çekerken, "Şimdi bu bizim kafamızı iyice siker atar değil mi?" dedi. Meltem, "Herhalde!" diye karşılık verdi, "Onun için alıyoruz ya!"

Ben Meltem'in bir gün bile bağımlı olduğunu düşünmedim; o herhangi birine veya bir şeye bağımlı olamayacak kadar güçlü ve kibirliydi. Teşnelik, müptezellik, müptelalık, ruhunu köle etmek benim gibi kendini korumayı akıl edemeyenlere özgüydü. Emre tabağı gösterip, "Sen niye uzak duruyorsun?" diye sorduğunda başımı iki yana salladım, bardağımı işaret ettim, bana içki yetiyordu. Kendimi zehirlemeye niyet etmişçesine viskiden sonra votka içi-

yor, birayla kısa bir mola verdikten sonra cine geçiyordum. Meltem dans ettiğinde, Emre'yi dansa kaldırdığında, kanepeye uzanıp sevişmeye başladıklarında da içmeye devam ettim. Gecenin sonunda bir öküzü bayıltacak kadar çok alkolle dolmuştu vücudum.

Dakikalar ilerledikçe Meltem'in tüm ilgisinin, başka bir gece bir başkasına, keyfi isterse bana da sunulmak üzere şimdilik Emre'ye yöneldiğini görüyor, aşk öyküsünün benden uzaklaştığını hissediyordum. Kıskançlık içimi ateş gibi yakıyor, kılcal damarlarım bile sicim sicim acıyordu. Emre beni yeni fark etmiş, kıyak çektiğinden ve ikna edeceğinden emin olduğu bir sırıtişla, "Sen de gelsene yanımıza," dedi. Suskun şaşkınlığıma o daha çok şaşırmış görünerek, "Korkma ya, ben de lezbiyenim!" dedi. Erkeklerin ne kadar da erkek ve iflah olmaz birer kadın düşkününü olduğunu kanıtlamak istercesine ben de lezbiyenim demeleri son zamanlarda mi-de bulandırıcı bir modaya dönmüştü; Emre bundan niye geri kaldı ki!

Erkek eşcinsellerden hoşlanmayan, hatta tiksinen birçok erkeğin bile iki kadının sevişmesini pek ciddiye almadığını, rahatsız olmadığını, bunu "medeni" bir anlayışla karşılar gibi davrandığını biliyordum. Ortada bir penis ve duhul olmadığını, olsa bile bunun yapay yollarla gerçekleşebileceğini bildikleri sürece sorun yoktu onlar için. Zararsız ve hoş görülebilir bir heves, hatta onları daha çok coşturacak bir fantezi gibi gördüklerinin, fırsat olsa da ben de aralarına karışsam diye düşündüklerinin farkındaydım...

"Ben sizi rahat bırakayım," deyip kalktım. Daire kapısını açarken Meltem koşup yetişti bana, "Ne oluyor?" diye bağırdı. Ben bütün bu olanları ilişkimize yakıştıramadığımı, en azından kendimi yabancı ve fazla hissettiğimi gevelerken, "İlişki mi?" diye sordu. "Evet," dedim. "Mış gibi yapıyoruz." "Bir flört iki sevişme için ilişki demek fazla kaçmıyor mu?" diye hıızaladı beni. Haklı olabirdi ama haklı olması gözlerimin dolmasına engel olamamıştı, bir an önce kaçmak istiyordum oradan. "Bir anlaşma yapalım mı," dedi bileğimden tutarak. "Eğer görüşmeye devam edeceksek göz yaşlarımızı kendimize saklayalım!"

Kendimi sokağa attım, taksiciye arada sırada uğradığım bir gey barın yolunu tarif ederken kendimi fazlasıyla çaresiz hissediyordum. O geceyi atlatmıştık ama devam eden günlerde de yedek kulübesinde bekleyen bir oyuncu olduğum hissinden kurtulamadım hiç. Bir yandan da izin verdiği ölçüde onu görmek için can atıyordum. Her çağırışında bir öncekinden daha büyük bir istek ve tutkuyla koşuyordum. Halimden memnun olmak değildi bu, kalbi-me söz geçirememek veya kaderime rıza göstermekti daha çok.

"Mış gibi yapmadan yürüyen bir ilişki var mı?" diye sordu bir keresinde. Anlamadan baktım, manyakça içtiğim, sonra da patlamış boru gibi kustuğum o gece bilmiş bilmiş ettiğim lafı ben çoktan unutmuştum ama o kaydını tutmuştu yine. "Kadın kocasına harika bir erkekmiş gibi hissettirmeden, anne bütün çocuklarını eşit derecede seviyormuş gibi davranmadan, arkadaşının yaptığı resmi çok beğenmiş gibi yapmadan yürür mü ilişkiler..." Liste çok uzundu ve üstüme yağdırdığı bu hayat bilgisi dersinden çıkardığım mutlu sonuç aramızda bir ilişki olduğunu hissetmemdi.

Tarifinden tam emin olamadığım bir yemeği pişirmeye çalıştığım bir akşam, "Niye huzursuzsun?" diye sordu. Onda pek görme-ye alıştığım bir ilgi değildi bu. "Reglim gecikti," dedim. Zaten beni pamuklara saran bir sahiplenme niyeti yoktu sorusunda, daha çok canımı sıkma şimdi diyen bir ton vardı aslında. "Hamile kalmış olabilirim." Sinirli bir kahkaha attı ama yüzümde şaka yapmadığımı gören ifadeyi görünce, gözlerini kıstı, merak ifadesiyle hafifçe araladı ağzını. "Sen erkeklerle de mi yatıyorsun?"

Sorusuna kendisinin de inanmadığının farkındaydım ama cevabım netti: "Evet." Hamile kalıp kalmadığımı bilmiyordum ama bu, erkeklerle arada sırada da olsa yatan her kadının başına gelebilen bir kazaydı işte! Meltem, bunu da yeni bir suç olarak görüp uzaklaştırma cezası vermek için bir gerekçe haline getirmeyecekse eğer, gerçekten benim de bir kadın olduğumu unutmuşa benziyordu. Hayatının en büyük şokunu atlatmaya çalışıyormuş gibi bakıyordu bana. Nikâh masasına oturduktan sonra, bu kadınla evlenmekten vazgeçtim! diyen bir erkekle karşı karşıyaydı sanki. Aldı-

ğı bıçak yarasının ilk anda yarattığı uyuşukluktan kurtulup acısını yeni hissetmişçesine, "Gözüm görmesin seni!" dedi. İnanamayarak baktım yüzüne. Gözleri haliya dönük, çenesi meydan okurcasına havaya kalkıktı. Oturumun, gecenin, sahnenin bittiğinin en keskin işaretiydi bu...

Kendimi bildim bileli kadınlara ilgi duyduğumu, erkekleri de sevdiğimi, arkadaşlıklarından hoşlandığımı, onlarla da zaman zaman yattığımı, çoğu kez kahvaltı sofrasına kadar bile uzamayan beraberlikler yaşadığımı, buna karşılık yemek yediğim, sohbet ettiğim, yan yana yürüdüğüm her kadınla da cinsel gelgitler yaşamadığımı, yakaladığım her fırsatı bir kadın avına çevirmediğimi, ama evet, bugüne kadar âşık olduklarımın hep kadın olduğunu, ona gözü kapalı bir aşkla bağlandığımı, onsuz gecelerde gözüme uyku girmediğini, her ânımı onunla geçirmek, sürekli aynı havayı solumak istediğimi anlatamadım. Aşkı cinsellikle tarif etmeyi, sınırlamayı çok ilkel, daha doğrusu insan ruhuna ve doğasına aykırı bulduğumu da...

Sadece Meltem'e değil, baskı ve önyargılardan iyi kötü kurtulmuş olduklarını vehmettiğim şu sanatçı, entelektüel ve bohem dar çevredeki en yakın arkadaşlarıma bile anlatamadım bunları. Meltem tarafından kovulmamın ertesinde, aklımdaki şüpheyi daha fazla uzatmadan test yaptırıp hamile kaldığımı öğrendikten sonra, saklamaya gerek duymadan açıkladım elbette yakınlarıma. "Tüh!" diyerek yüzüme kuru bir tükürük attı biri. Bir diğeri, "Yakıştı mı hiç sana!" diye serzenişte bulundu gözlerini benden kaçırarak. Altın adımı bakır etmiştim onlara göre. Ortak bir davaya ihanet etmiştim sanki veya sözümünden dönmüş, kandırmıştım onları!

Cinsel eğilimleri, yönelimleri, kimlik seçimleriyle özgür ve özgürlükçü olan, iş yazmaya ve diskur çekmeye geldiğinde her şeyin insana ait olduğunu haykıran onlar değil miydi peki? Paketlenmiş bir ürün gibi belli bir rafa koymuşlardı meğer beni, üstüme de bir etiket yapıştırıp rahat etmişlerdi! Asıl mesele benim bir kimlik vaat etmem sonra da oyunu bozmuş olmam değildi elbette; hatam yaşadığım her şeyi safça anlatmaktı. Bebek hasretiyle yanıp tutuş-

madığım, içinde çocuk olan bir geleceğin hayalini en azından şimdilik kurmadığım için gidip kürtaj oldum hemen.

Suçluluğum ve tutukluluk sürem arkadaşlarımın nazarında çok da uzun sürmedi aslında, ama Meltem'in kestiği ceza haftalar aldı. Telefonlarımı açmadı, mesaj ve maillerime cevap vermedi, kapısının zilini çaldığımda duymazdan geldi. Nihayet arayıp çağırdığında şehrin bir ucundan öbür ucuna nasıl gittim, damarlarımdaki kanı benzine, bedenimi jet uçağa çevirmişçesine evine nasıl vardım hâlâ hatırlamıyorum. Kapıyı açtığında yorgun bir hayretle bakıyordu bana. Belli ki çok içmişti. Salona geçerken yalpalıyordu. Dili dolanarak, "Hamile kaldığımda on altı yaşındaydım," dedi. İki bardağı ağzına kadar viskiyle doldurdu, birini bana uzattı. "Bir oğlanla kırıstırıyordum. Belki âşık olmuşumdur, bilmiyorum. Sevişmek sevmenin doğal bir uzantısı gibi gelmişti. Gerçi düşünmedim de, yaşıtlarımın aksine esirgemedim kendimi, sonuna kadar gittim. Benden bir-iki yaş büyüktü en fazla. Uzun süre hamile kaldığımı anlamadım. Anladığımda da iş işten geçmişti, kürtaj olamadım. Çocuğa söyledim bir tek. Durum bu dedim. 'Nereden belli benden olduğu?' dedi."

"Sen ne yaptın?"

"Kahkahalarla güldüm. Sinirlerim bozulmuştu. Kırk yıllık bir zampara vardı sanki karşımda. O yaşta nasıl öğrenmişti yan çizmeyi, karşındakini suçlayarak kendini savunmayı, önüne çıkan engelden kolayca atlamayı anlayabilmiş değilim hâlâ. Neyse... Annemin öğrenmesi çok gecikmedi tabii."

"Çok kızdı mı annen?"

"Hiç sesini çıkarmadı. Kürtaj için geç kaldığımı öğrenince beni okuldan aldı, odaya kilitledi. Ahıra kapatılmış bir hayvan gibi bekletti doğum tarihine kadar. Gözlerimi açtığımda bebek yoktu. Öldü mü, annem birine evlatlık mı verdi hâlâ bilmiyorum."

"Ciddi olamazsın!"

Kanımı donduran bir bakış atınca, "Öğrenmeye çalışmadın mı?" diye kekeledim, bir önceki sorumu unutturmak isteyen bir telaşla. "Çalıştım," dedi. "Ne annem ağzını açıp bir laf etti ne de kli-

nikten bir bilgi alabildim. Bana ait bir kayıt da tutulmamıştı zaten." Ağzından zehir çıkarır gibi ekledi hemen, "Ama sen inanmıyorsun bu hikâyeye!"

"İnanmaz olur muyum hiç," diyerek iç çektim, olan bitenin suçlusu benmişim gibi yüzüne bakamıyordum. "Çok ketummuş annen."

"Ketum mu? Beton bile yarışamaz onunla sertlik yarışında," deyip bardaktaki viskiyi son damlasına kadar bitirdi. Eli tekrar şeye uzanırken, "Kendi ölçülerinde sever gibi görüldüğü ablam bir gün, 'Kocam beni dövüyor, artık dayanamayacağım' diye geldiğinde, 'Ne yaptın da dövdü?' diye sordu. 'Durup dururken kimse kimseyi dövmez!' deyip geri yolladı kızcağızı."

"İnanamıyorum."

"İnanabilirsin. Neyse ki, iyi bir miras bıraktı. Daha doğrusu aniden ölünce babamın mirası ablamla bana kaldı. Ona kalsa tek kuruş bırakmazdı, hele de bana!"

Bardağını bırakıp etrafa bakındı, "Ne arıyorsun?" diye sordum. "Cüzdanımı," dedi. Cüzdanını bulup içinden bir tomar yüzlük çıkardı, paraların bir kısmını yere düşürürken, "Senden bir şey isteyeceğim," dedi. Sarhoşluğu dilinden değil hareketlerinden ele veriyordu kendini...

İstediği şeyi, minik poşetlere doldurulmuş beyaz tozu bulmak için bildiğim ne kadar bar, kulüp varsa dolaştım; işletmecilere, barmenlere, garsonlara, kapıdaki güvenliğe, hatta bu tip maddeleleri kullandığından şüphelendiğim veya kullanan kişileri tanıdığını tahmin ettiğim insanlara o kadar açıktan soruyordum ki, var mı? diye, şaşırıp kalıyordu hepsi. Uluorta, hiçbir ima, şifre, ipucu içermeyecek şekilde, bu kadar rahat sormam karşısında kimi beni uyandırıyor, kimi hiç anlamamış gibi yapıyordu.

O gece ve diğer gecelerde tıpkı kuş yakalayıp sahibine getiren ve aferin bekleyen bir kedi gibiydim. Onun isteklerini yerine getirdiğim için suçlu ve mutluydum. Meltem ise tüm bunları takdir hak edecek çabalardan saymıyordu. Her zamanki gibi kendisiyle meşguldü daha çok. En fazla bir bebe aspirininin ezilmiş kadar görü-

nen toza yüzlerce lira vermek tatlı bir günah işlemek gibi geliyordu ona. Un haline getirilmiş beyaz kütleyi hafifçe ısıttığı tabakta kredi kartıyla eziyor, ince çizgiler oluşturuyor, kısa pipeti burnuna dayayıp hızla içine çekiyor, bana hiç inandırıcı gelmeyen bir hızla yüzüne rahat, huzurlu, gülümser bir ifade yerleştiriyordu. Ve ancak ondan sonra fark ediyordu beni. Veya yanında biri olduğunu. Ancak o zaman konuşuyor, dinliyor ve sevişiyordu benimle. Seviştığımız her seferinde kalbim deli gibi atıyor, vücudum kendi kanımla yanıyor, acı ve zevk bütün damarlarıma yayılıyordu...

Meltem'le ilişki hırçın dalgaların üstünde küçük bir kayıkla ilerlemeye çalışmak gibiydi. Hiç kolay değildi onunla yaşamak ama hikâyemin gerisi çok daha kolay geldi: *İstanbul'da düzenlenen narkotik operasyonunda aralarında ünlü kişilerin de olduğu çok sayıda kişi... Şebekeyi teknik ve fiziki takibe alan narkotik ekipleri, şebeke üyelerinden birinin görüştüğü isimleri tespit ederek... Uyuşturucu satmak, uyuşturucu kullanmak ve uyuşturucu kullanmaya yer temin etmek gibi suçlardan şüpheli olarak gözaltına alındığı belirtilen...* derken şimdi hapisteyim.

Çıkmama az kaldı ama. En azından öyle umuyorum. Adli Tıp Kurumu'na götürüp aldıkları kan ve kıl örneklerinden uyuşturucu kullanmadığımı hemen tespit edildi gerçi, ama suçlandığım üç maddeden en hafifi de oymuş meğer!

Şimdi çok da uzak olmayan geçmişim, bana ait gibi gelmeyen bir hayatın anılarıyla dopdolu. O anların merkezinde yer alan Meltem ise yok ortada. Yakalandığım günden beri bir gün bile ne hapis-haneye ziyaretime geldi ne de duruşmalardan birine uğradı. Ziyaretçisi gelen şanslı mahkûmlardan defalarca istedim; cep telefonunu, ev telefonunu, mail adresini, üyesi olduğu internet sitelerinin hesabını bir kâğıda not edip ona ulaşmalarını söyledim. Hiçbir sonuç alamadım. Ulaşamamışlardı belki, hiçbiri kılını bile kıpırdatmamış da olabilirdi, ama Meltem istese beni bulamaz mıydı?..

Buradan çıktığımda, benden geriye sadece bir kabuk, yeni kederlerle dolacak boş bir kap kalmamışsa eğer, tek parça halinde,

iyileşmiş, acısını içinde gizleyebilir durumdaysam hâlâ, bir tek cümle duymak için karşısına çıkmak ve sormak isterim: Neden? Kim bilir, yapacak daha önemli işleri olduğunu düşünen birinin tahammülsüzlüğüyle bakar bana, cevap vermeyebilir bile. Yine de onu sahiden anlamayı dener, bana ve kendine yaptıklarının nedenini öğrenmeye çalışırım. Kimse kimsenin aklından neler geçirdiğini, zihninin derinliklerinde neleri sakladığını, göğsünü sıkıştıran şeyleri, sabahın kör karanlığında uyanıp hangi acıları çektiğini bilemez. İnsan kendi anılarıyla kavgaya doyamayabilir ama başka birinin geçmişiyle savaşılamaz.

Belki hiç soru sormam; eskisiyle kıyaslanmayacak şekilde vazgeçilmez kılarım kendimi. Kapıyı toptan kapatmak üzere sabırla bekler, adanmışlığıma inandırırım onu. Rollerini değiştirmeye çalışır, kısa sürede sıkılıp bir köşeye atacağım bir avuç oyun hamuru gibi oynarım onunla. Belki el ve hedef büyütürüm iyice. Sonu gelmeyecek bir karanlıkta ikimizi de karşılıklı yıkıma götürecek bir cenge tutuşurum. Hayal kırıklığına uğratar, canını yakarım, birinin canını yakmanın, birinden sınırsız ve sorumsuzca istemenin, acımasız beklentilerin ne gibi sonuçlara yol açabileceğini, karşısındakini nasıl parçalayabileceğini gösteririm. Beni acıdan başka hiçbir şey kalmayana kadar lime lime ettiğini, tekrar bir araya getirdiğini, ufacık ama benzersiz dokunuşlarla sızımı dindirdiğini, kalbini sevmem için uzattığını, sonra geri aldığını, şimdi kalbimin olması gereken yerde koca bir boşluk bıraktığını, perişanlıklara sürüklediğini...

Belki de iki kişinin olduğu yerde adaletin, eşitliğin olmadığını, olamayacağını kabul edip onun bana hükmetmesine ses çıkarmam. Özgürlük fazla gelebilir de... Özgürlüğün temiz havası başımı döndürür, yine eski tutsaklığıma dönmek için can atarım. Onu görür görmez hastalığım yeniden depressif. Ruhumu yeniden ele geçirir. Değil mi ki, çok kısa sürmüş, bedeli ağır da olsa gerçek mutluluğu iliklerime kadar hissetmişim, idare etmekle yetinmeyebilirim artık. Dünya çok da kötü gelmez, ama eskisi gibi ışıltmaz da. Işıldasın diye istediklerini yapmaya devam ederim. Haya-

tında kendisinden başkasına yer olmadığını kabul eder, arada bir beni sığağına almasını umabilirim. Cesaretim olursa bir şarkı söylemesi için yalvarırım ona. İsterse ömrüm boyunca yanından hiç ayrılmam. Gönlünden yalnız kalmak geçerse beni ne duyar ne de görür. Bir şeye ihtiyacı olursa alıp getiririm. Gitmek isterse yolunu açarım. Bazı şeyleri yaşayarak değil, mahrum kalarak öğrenirim.

Bilmiyorum, gerçekten bilmiyorum.

Bir, İki, Üç, Tıp...

Neslihan Önderoğlu

Dört gündür durmadan yağıyor yağmur. Gök delinmiş. Sokakta kimse yok. Herkes evine kapanmış. Apartmanın bahçesinde bütün çukurlar su doldu, çiçeklerin kökleriyle solucanlar dışarı çıktı. Karşımızdaki sitenin duvarındaki resim daha kurumadan yağmura karışıp aktı.

Kim bilir kaçınıcı kez pencerenin önüne gidip dışarıyı seyrediyordu.

"Hani nerede pastırma yazı? Daha kasım başında kış geldi."

Cevap vermediğimi görünce bana döndü ve bağırdı.

"Bir, iki, üç, tıp..."

Günlerdir aynı şeyi yapıyor. Yüzünde yaramaz bir çocuk ifadesi. İşaretparmağını dudaklarının üstünde bir süre bekletip çekiyor. Böylece uzun süren sessizliklerin altını çiziyor aklınca. Aynı evin içinde dip dibe yaşamamanın, sürekli saate bakmanın, saçma televizyon programları izlemenin, yemek yapmanın, bulaşıkları makineye dizmenin, gazete okumanın, sonra yeniden saate bakmanın ve en son saate baktığından beri yalnızca on beş, yirmi dakika geçtiğinin. Bütün bu on beş-yirmi dakikaların arasına serilmiş giderek koyulaşan sessizliğin.

Camın önündeki koltuğa oturdu.

"Saat kaç?"

Bileğinde kocasının geçen evlilik yıldönümlerinde aldığı taklit bir saat olduğunu ikimiz de biliyoruz. Yine de ısrarla soruyor bunu.

"Neden bana sürekli saati soruyorsun," dedim.

Kalkıp tül perdeyi sonuna kadar açtı. Bir değişiklik arar gibi yeniden dışarıya baktı. Atkuyruğu saçları başını sağa sola çevirdikçe belinde oynuyor, uçlarındaki sarılar ışıktaki güzel görünüyordu.

"Resme bak," dedi. "Her gün biraz daha akıyor. Deniz, gökyüzü, dağlar, kayıklar hepsi birbirine girdi. Neden bütün yaz durdular da şimdi yaptırdılar ki?" Sesi hüzünlü.

Yağmur damlalarının cama çarparak aşağıya doğru süzülmesinin oluşturduğu ritim hoşuma gidiyordu. Yine de söyledim.

"Perdeleri kapat, rahatsız oluyorum biliyorsun."

Aldırmadı. Masanın çevresinde bir tur attı. Büfenin üzerindeki aynada yüzüne baktı. İyice yaklaştı, gözaltılarını inceledi.

"Zaman bu kadar yavaş geçerken insanın kırışıp buruşması ne tuhaf," dedi.

Aklına çok parlak bir fikir gelmiş gibi ellerini çırttı.

"Hadi alışverişe gidelim. Bana göz altı kremi alırız. Senin de ne zamandır bir şey aldığın yok üstüne başına."

Televizyondaki müzik kanalını değiştirdim, bir haber programı buldum.

"Üç aydır kirayı ödeyemediğimizin farkında mısın sen," dedim.

Aynada bir kere daha baktı yüzüne. Dudaklarını yaladı.

"Nasıl da bir iş alırsın yakında," dedi. "Şu alışveriş merkezi yarışmasından vazgeçmeyecektin. Kesin kazanırdı senin projen."

"İçimden alışveriş merkezi çizmek gelmiyor," dedim televizyona bakmaya devam ederek.

Masanın üzerindeki tozlu karton rulolardan birini açtı. Yarım kalmış taslağı inceledi.

"Çok güzel," dedi. "Keşke bitirebilseydin."

Sonra elindeki kartonu yeniden rulo haline getirdi, dürbün gi-

bi gözüne yapıştırıp bana baktı ve kıkır kıkır güldü. Tekrar karşımdaki koltuğa yerleşti. Bacaklarını yanına topladı ve eski oturuşuna geri döndü. Yüzüme baktı uzun uzun.

"Gülsene..."

Televizyondaki hararetli tartışmayı sessize aldım.

"Neden ki, neye gülecekmişim?"

Bacaklarını göğsüne çekerek iki yana sallamaya başladı.

"Gül işte. Gülümsemek bu kadar zor mu?"

Elimdeki uzaktan kumandayı sehpanın üstüne fırlattım. Perdeleri hırsla kapattım. Tam karşısında durdum. Ağzımı kulaklarıma kadar gerdim.

"Hiii," dedim. "Al işte güldüm, oldu mu?"

Bu kez bacaklarını edepsizce iki yana açtı. Eteği iyice yukarı toplandı. Leopar desenli, kenarları siyah dantel bir külot giymiş.

"Neredeyse on yaş büyüksün benden, gülünce bir tane kazayağın bile çıkmıyor," dedi.

Olduğum yerde durmaya devam ettim. Gözüm iki bacağının arasında. Acınası bir rüküşlüğü var külotunun. Ucuz, zavallı. Baktığımı görünce iyice ayırdı bacaklarını. Tek ayağını uzattı, iki bacağımın arasına soktu. Üzerimdeki elbisenin sıyrılarak bacaklarımla ortaya çıkması bizi eşitledi bir anda. Bacaklarımla beyazlığına baktım. İçimden ağlamak geldi nedense. Bir adım geri çekildim. Elbisenin tekrar dizlerime inmesiyle rahatladım.

"Sevişelim mi," dedi.

Tek ayağıyla havada kösnül daireler çiziyor. Tırnaklarına kırmızı oje sürdüğünde baktığı gibi bakıyor ayağına.

Dudaklarını öne uzattı.

"Hadi," dedi. "Hem yeni banyo yaptım."

"Ben omlet yapacağım, acıktım," dedim.

Arkamdan mutfağa geldi. Bir süre hiç konuşmadan beni seyretti. Hareketlerimi mümkün olduğunca ağırdan alıyorum. Dolaptan yumurta çıkarmayı, peynirleri doğramayı, maydanozları yıkmayı, tavayı ocağın üstüne koymayı olabildiğince uzatıp zamanı hızlandırmaya çalışıyorum.

"Dört yumurta kır, ben de yiyeceğim," dedi.

İki yumurta daha çıkardım buzdolabından. İyice kızmış tava-ya bir parça tereyağı attım. Tereyağın cızırtısı ve kokusu yayıldı mutfığa. Tam yumurtaları kıracakken tava elimden kaydı, kızgın yağın bir kısmı ayağıma sıçradı. Acıyla yere kapandım, ağlamaya başladım. Aceleyle bir havlu buldu, ıslattı ve ayağıma bastı.

"Yeter artık," dedim. "Evine dönmen gerek. Gitmeni istiyorum."

Yerdeki yağ lekesini temizlemeye çalışırken farkında olmadan saatine baktı yine, "Dönemem," dedi. "Bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmaz."

Kolumdan tuttu, beni ayağa kaldırmaya çalıştı.

"Yeniden bir iş bulacağım. Sabahtan akşama kadar penceresiz bir odada çalışacağım, akşam eve döndüğümde fasulye pişireceğim, çocukların okul önlüklerini ütüleyip sabaha hazır edeceğim, öyle mi?"

Elindeki havluyu yere attı.

"Bütün bunlar yetmezmiş gibi geceleri bir herifin altına yatıp tükürüklü ağzını üstümde gezdirmesine, bütün gün işediği ve yı-kamadığı o pis aletini içime sokmasına katlanacağım."

Pencereyi işaret etti.

"Bu yağmurda kedisini atmaz insan kapının önüne. Kolaysa sen git."

Seke seke yatak odasına doğru yürümeye çalıştım.

"Dur merhem sürelim kabarmasın," diyerek peşimden seğirtti.

"Gelme," diye bağırdım. "Acımıyor, rahat bırak beni."

Odaya girdim ve kapıyı çektim. Gardırobun üstündeki bavula baktım. Eşyalarımı toplamam, bir taksiye binip annemin evine gitmem en fazla iki saatimi alırdı. Annem kapıyı açar, bir süre ağlaşı-rız, hiç soru sormaz, teyzemi telefonla arayıp eve döndüğümü müjdeler, ertesi gün zeytinyağlı dolma sarar, iş buluncaya kadar cüzdanıma gizlice para koyar, arada bir erkek arkadaşın var mı di-ye korka korka sorar. Bütün bunlara geri dönmekle aramda sadece iki saat vardı. Ama yaşamak için insanın başka bir şeye ihtiyacı

var. Etine batan bir şeytantırnağı, sızlayan bir yara, ayağımın üstünde su toplamaya başlayan şu yanık gibi insana sadece nefes alan ve ölümü bekleyen bir et yığınının ibaret olmadığını hatırlatacak bir şeye. Başka bir şeye...

Kot pantolonumla gömleğimi giydim, saçımı taradım, salona geri döndüm.

Elinde yanık merhemi öylece oturmuş. Az önce sesini kapadığım televizyona bakıyor boş gözlerle. Ekranda iki kadın öfkeyle bir şey tartışıyor. Ses yok, dudakları oynuyor yalnızca. İçeri girdiğimi görünce, "Hayırdır, giyinmişsin," dedi endişeli bir sesle.

"Hadi sen de giyin, alışverişe gidelim. Sonra da güzel bir yemek yeriz," dedim.

Sevinçle koştu içeriye. Camın önüne gittim. Yağmur dinmiş. Karşı duvara, artık ne olduğu anlaşılamayacak kadar karışmış resme baktım. Sokakta hâlâ kimse yok.

—

..

Beyaz

Yalçın Tosun

O sabah geç kalkmak istiyordu yataktan. Uyanalı bayağı olmuştu oysa. Zaten bölük pörçük uyumuştur bütün gece. Kımıldamak bile zor geliyordu. Sırtındaki kanırtıcı ağrıdan. Dişlerini sıktı. Bağırmmamak için yumruğunu ısırđı. Ağrı... Ne kadar uzak bir sözcüktü bir zamanlar, şimdi koynundan çıkmaz oldu. Yanındaki boşluğa baktı, Sedef'i düşündü. Eskiden uyanır uyanmaz ilk düşündüğü Sedef olurdu. Şimdiyse kıcı, başı, o gün ağrıyan yeri neresiyse, tam da orası.

"Erkenden kalkmıştır yine, delibozuk. Duşunu almış, –nereye koyduysa artık– benim hediye ettiğim sedefli çakmağını tırım tırım aramış, sonra bir sigara yakmış ve çayı ocağa koymuştur. Kahvaltısını bile etmiştir belki. O çelimsizliğine rağmen açlığa hiç dayanamaz. 'Kurt var kızım senin karnında' diye kızdırırdım onu ilk zamanlar. Sinirden ağlayacak gibi olurdu; aslında hepsi işve, cilve, numara. Eğilir çıplak ayva göbeğinden öperdim. Uzun uzun. Sonra doğru yatağa. Bahane mi ararsın gençken sevişmeye; 'gözünün üstünde kaşın var' der, iki arada bir derede, şıpınışı sevişirsin."

Keyfini bozmak istemiyordu Sedef'in, bir pazar günü vardı zaten. O yüzden sesini çıkarmıyordu. Ama ağrı bıçak gibi kesince böğrünü birden, ufak bir inilti çıktı ağzından. Sedef'in eskiden sevişirken çıkardığı seslere benziyordu. Çok eskiden. Komşular duymasın diye, o artık büzölüp dağılarak tanınmayacak hale gel-

miş kara kuyuyu eliyle nazikçe örter, sesleri Sedef'in boğazında boğardı. Hoşuna giderdi bu. Kendini üstün hissederdi. Çektiği acıya rağmen gülümser gibi oldu. Ama gülümseyemedi.

"Banyoya bir atabilsem kendimi, sıcak su iyi gelir belki. Sonrasında yine yere uzanırım sırtüstü. Keşke Sedef'in evde olmadığı bir gün tutsaydı bu lanet ağrı. Ona duyurmadan bir geçsem koridordan. Ama ne mümkün, tazı gibidir o, hemen alır kokumu. Biter sonra dibimde. Elinden de bir şey gelmez ki. Böyle bir acıyı tanımaz zaten o. Ne yapacağını bilemediğinden işi şakaya vurur, 'Teyzem, n'oldu sana!' diye beni güldürmeye çalışır. 'Teyzem'miş; lümpen, sersem şey! Benden biraz daha genç tabii, böyle şakalar yapıyor. Birkaç yıla onu da görürüm ben, bu ağrıyla o zamana kadar yaşarsam tabii. O da bir emekli olsun, kendini dinlemeye başlasın benim gibi. Sonra hastalıklar bulur beğenir, el mecbur..."

Güçlkle kalktı yataktan, kapıya kadar sürünerek gitti. Koridora geldiğinde biraz durakladı. Mutfığa doğru çevirdi başını. Mutfaktan ses gelmiyordu. "Sedef evden çıktı mı acaba," diye düşündü, "gazete falan almaya gitmiştir belki." Bu düşünce içini rahatlattı. Böyle sürünürken görülmeyi hiç istemiyordu. Biraz olsun mesafe kalsın istiyordu aralarında. Mesafe... Hayatta en derinden inandığı ve bağlandığı büyümlü sözcüğüydü bu. Her derde devaydı çünkü. Hem zaten kardeş gibi olmuşlardı son zamanlarda ve durumu daha beter hale getirmeye hiç gerek yoktu.

"Ne zaman başlamıştı diye düşündüğümde bu mesafe kaybı, aklıma hep o olay geliyor. Soğuyorum. Tam sevişmenin ortasında daydık, hiç unutmuyorum. Nasıl gülmeye başlamıştı. Kafasını apış aramdan kaldırarak. Hınzır hınzır. Neymiş, oramda bir beyaz kıl fark etmiş. Nasıl kızmıştım. Hem benim daha önce fark etmemiş olmama, hem onun tam da sevişmenin ortasında böyle gülerken, sulusepken, aramızdaki bütün mesafeleri bir anda sıfırlayarak bunu söylemesine. Kusacak gibi olmuşum. İçimde bir şeyler acımişti. Üç gün hiç konuşmamıştım sonra."

Banyoya doğru seğırtti. Ama sürünemiyordu bile artık. Bağıra bağıra ağlamak istedi, sesi çıkmadı. Sedef'in evde olmamasına hâ-

lâ seviniyordu ama. En azından bu halini görmesindi, neredeyse biraz daha kalsındı orada. Sedef'i her düşündüğünde hâlâ içinde, dipte bir yerde bir taş yerinden kımıldıyordu. Depremler yaratmasa da, kımıldıyordu işte o taş. Hâlâ. Bazen, birlikte çalıştıkları, birbirlerine henüz birer yabancı oldukları o zamanları özlemle anımsıyordu. Sedef'in mülakatına da o girmişti. Sol bileğindeki, henüz kaybolmuş bir masumiyeti çağrıştıran gamzeden, inceliği inatçılığını haber veren dudaklarının üstündeki o oyunbaz oyuktan gözlemini alamamış; söylediklerine kendini vermekte zorluk çekmişti. Ucuz gömleğinin düğmelerini zorlayan göğüslerinden ve omuzlarında dalgalanan saçlarından uzaklaşamamıştı zihni bir türlü. Sık sık kendi kalçasını çimdiklemişti masanın altından dikkatini toparlayabilmek için. Onun bastırmasıyla işe alınmıştı Sedef. Ondan sonraki dönem başka bir âlemdi. Altında çalışan Sedef'i baştan çıkarmak için yaptıklarını, ona diğerlerine davrandığı gibi sert davranmayarak dikkatini çekmeye çalıştığı o ilk zamanları özledi. Onun da kendisine ilgi duyduğunu fark ettiğindeki sevincini, birbirlerini tanımaya başladıkları akşam yemeklerini, Sedef'in o pahalı restoranlardaki acemi ve sevimli hallerini, ilk öpüşlerin serin sular içmiş gibi içini ferahlattığı, sevişmenin sevişme gibi olduğu o zamanları... İkisinin de çok daha genç olduğu, oralarının buralarının sarkmadığı –Sedef'in çok daha az sarkmıştı ya, neyse–, kahvaltıda ona sağlık sorunları dışında bir şeyler anlattığı zamanları. Hep yaşlanmaktan oluyordu bunlar, onun daha genç olması da işleri kolaylaştırmıyordu. Hem de hiç.

"Gençliği bir yana hep benden daha zayıf, daha diri ve çok daha güzeldi. Hâlâ da öyle. Zayıflığıyla çelişen iri göğüsleri yerçekimine direnmenin bir yolunu buldu mesela. Benim ufaraklar geçkin portakallar gibi büzüldü oysa. O çok sevdiğim –ve asla sahip olmadığım– Akdenizli kalçalarının dirençliliğinden bahsetmiyorum bile. Evet, yıllar ona daha iyi davranıyor, banaysa anlayamadığım bir kin besliyor sanki. Biri bana beş yıl önce 'ağırdan yürüyemeyecek, zamanında tay gibi sektiğin, her yanı ince detaylarla süslü aile yadigârı evinin uzun koridorunda sürüm sürüm sürüne-

ceksin' dese bir tarafımla gülerdim. Şimdiyse böyle, yerlerde sürüne sürüne... Kahretsin."

Biraz da olsa azalmıştı ağrısı. En azından sürünmeye devam edebiliyordu. Banyo kapısına yaklaştığında kapının aralık olduğunu fark etti. "Sedef duş mu alıyordu yoksa?" Ama su sesi falan da gelmiyordu. Hem bu saate kalmazdı onun duşu. Elleri belinde, yavaşça dizlerinin üstünde doğruldu, kapıyı fark ettirmeden biraz daha araladı, kafasını uzattı. Sedef'i küvetin kenarına oturmuş ve iki büküm eğilmiş halde, elinde saç boyası fırçası, orasındaki kılları boyarken gördü. Büyük bir ciddiyet ve biraz da tedirginlik içinde yapıyordu bu işi Sedef. Bir yandan da hızlı olmaya çalışıyordu. Banyonun ölgün ışığında onu öyle görünce önce ne hissedeceğini bilemedi. Ama hemen sonra içinde bir sevinç peydahlandı; epeydir ona uğramayan bir sevinç. Bir süre daha içi içine sığmayarak, sessizce izledi. Dudaklarını ısıyor, elinde olmadan gülümsüyor ve aynı anda düşünüyordu: "Demek beyazlarını, demek böyle benden gizli gizli..." Sonra derin bir nefes aldı ve kendini de şaşırtarak ayağa kalktı. Sırtını yokladı. Ağrısı tamamen geçmiş, kuş gibi hafiflemişti. "Koşsam, koşarım, o derece" diye geçirdi içinden. Ama koşmadı. Onun yerine usulca yatak odasına döndü. Yüzünde hâlâ aynı gülümsemeyle yatağına uzandı ve ne zamandır beklediği o deliksiz uykuya dalmak üzere gözlerini yumdu.

—

Tozlu Cennet

Pelin Buzluk

Sevgili Yıldırım,

Bu sana yazdığım ilk mektup. Aynı zamanda bir son olması, yani içinde bir sonu, en azından bir kırılmayı taşıması da garip. Bu söylediklerimi şimdi anlamıyorsun belki. Ama eğer yazdıklarımı sana vermeyi başarmışsam lütfen sonuna kadar oku. Lafı dolandırmak istemiyorum. Her an yazmayı bırakıp kâğıdı buruşturabilirim çünkü.

N'olur peşin fikirli olma. Sıkıntılı halimin hamilelik depresyonuyla bir ilgisi yok. Hemen çözmeye çalışma. Ben sana ne anlatıyorsam zihninin de tam orada olsun lütfen. Bunu sevgili eşin için yapabilirsin, değil mi?

Öncelikle eskiye gitmemiz gerekiyor, bilinen tabirle çocukluğumuza dönmeliyiz. Anne babalarımızın arkadaş bulmamızda bize önayak olduğu o çekingen zamanlara. Hayata da, kendimize de yeniydik. Adımlarımız aksaktı. Ben (hatırlıyorsun tabii ama yinelemek, anlatmak zorunlu) hemen her gün size gelirdim. Hele yazın, yatıya gelmediysem bile gece yarısına dek kalırdım. Nihayet sosyal fobimi bir nebze aşmış, size ısınmıştım. Bizimkiler "İkizlerle aran nasıl?" diye sorduğunda terslemek ve hemen ağlamaklı olmak yerine gülümsüyordum. Annem birkaç yıl sonra ikinci bir soru soracak, "Yıldırım'la aran nasıl?" derken kıkırdayacaktı.

Sen ve Yıldız çocukluğuma, ilkençliğıme sinmiştiniz. Adlarınız sırtına erdiğim ilk sözcüklerdi. Hem anlamı hem de müziğıyle beni daha dört yaşımda büyülemişlerdi. İkiz olmanız ise bambaşka bir sırdı. Yıllar sonra Yıldız'ın okuluna gönderdiğiniz koliye bir kitabı yerleştirmeden önce "Bedenin kız yarısına" diye imzalamıştın. Bu söz aklımı başımdan almıştı. Yıldız... Bedenin kız yarısıydı, evet. "Canım, tatlım, yıldızım," derdim ona. Denizde bile el eleydik. Birlikte duş alırdık. Bazı geceler birlikte uyurduk. İki kızın saatlerce bir odaya kapanması, koyun koyuna uyumasının ne sakıncası olabilir ki! Senin bir erkeğıe doğru büyürken giderek hor gördüğün bir "cankuşluk" haliydi alt tarafı. (Bilmiyorum bir aydınlanma geliyor mu sana? Lütfen okumayı sürdür.)

Eski evdeki küçük odanızda bana yer yatağı yapıldı. Yıldız, ranzanın alt katından uzanıp elimi tutardı karanlıkta. Ben dalarken fısır fısır konuşmayı sürdürürdünüz. Birbirinizin cümlelerini tamamlardınız, henüz yarıda itiraz ederdiniz ya da. Bir rahimde pelteyken koyun koyuna iki minik insana dönüşmüştünüz, ulaşılmaz bir gize ermiştiniz, dile getirmiyordunuz. Karındaşlığın o bilinmez dünyası size hayranlığımı besliyordu. Tabii bir yaş küçük olmamın da payı vardı. Çocuklukta bir yaş, on yıl gibidir ne de olsa. Babamın çabasıyla aynı dönem başladık okula. Birkaç yıl sonra sen artık erkek olmakla meşguldün. Ve öğrendiğine göre kızlar salaktı. Bu yüzden Yıldız ve ben yalnız kaldık. Yıldız'ın odasında ödevlerimizi bitirir bitirmez ilkin suskunlaştık. Sonra bir oyun uydurup rolleri duyururduk birbirimize. Hafif hafif dokunmaya, öpüşüp koklaşmaya başladık. Kendini gösterir göstermez keşfedilen memeler, belin inceliğı, kalçanın yuvarlaklığı ve giderek ıslak öpüşmeler... 14 yaşımlı sürdürüğüm o yıl kendimizi bulmuştuk. Yıldız'a tapıyordum. Onsuz olamıyordum. Yaz günleri hele... rüya gibiydi. Bulutların üzerindeydik. O yazın sadece üç ay sürdüğünü kim iddia edebilir...

Ortaokulun son senesiydi. Öğle tatilinde okul bahçesinde turlardık, hatırlarsın. Sen ara sıra bahçenin oturduğumuz bir köşesinde yanımıza uğrardın, ukalaca birkaç şaka yapmaya falan. Biz yan

yana olduğumuz her ortamda kendi dünyamıza dalıveriyorduk, bir an olsun ellerimizi bırakmıyorduk. Nasıl olduysa birisi sana bunun çok gülünesi ve utanç verici olduğunu, "şeyler gibi" görüldüğümüzü söylemişti. Sense canhıraş savunmuştun bizi, şimdi de ikaz etmeye gelmiştin. Sana hemen cevap vermemiştik. Dönüp birbirimize bakmıştık. Aynaların gizli bakışmaları gibi çoğalmıştı gözlerimiz, düşüncelerimiz. Sonra ben, bakışlarımı Yıldız'dan alarak, sana dönüp "Saçmalama! İğrençsin," dedim. "Sapık mıyız biz? Hasta mıyız?" Henüz söylerken bile müthiş bir iç sızısı duyuyordum oysa. Yıldız'ın eli elimdeydi. Kalp gibi atıyordu. Elimde kalbini tutuyordum. Giderek ısındı, eridi ve kayıp gitti elimden. "Ellerimizle tat alsak, nasıl olurdu," derdik sevişirken. Bir çiçek ezilmişti elimde, acı özsuyunun tadını alıyordum.

Aslında olan şuydu: O âna dek aramızda geçenleri, duygularımızı adlandırmamıştık, dönüp bakmamıştık bile. Sadece doludizgin yaşıyorduk. Yaşamadan önce, öğrenilen bir yanı vardı aşkın. Kuralları vardı, cinsiyeti vardı. Bunu bilmezden gelmiştik. Biri çıkmış bize "Öyle sevilmez," diyordu şimdi. Ve o sendin.

O günden sonra Yıldız'la giderek uzaklaştık birbirimizden. Önceleri dokunmadık, öpüşmedik, sonra mecbur kalmadıkça konuşmadık bile. O zamanlar Yıldız'ın ne düşündüğünü, ne hissettiğini bilmiyordum. Benimle hemfikir olduğunu, neden böyleyiz, neden normal değiliz diye kafa patlatıp üzüldüğünü sanıyordum. Bizimkiler ise yıllardır içten içe sana âşık olduğumu, şimdi bu karşılıksız aşkın acısına artık dayanamadığımı düşünüyorlardı. Annem beni cesaretlendirip yeniden size yolladı. İletişimi koparırsam her şeyin daha çıkışsız olacağını söylüyordu. Sürekli senden bahsediyorlardı, oysa ben Yıldız'ı düşünüyordum, bütün aşk tüyolarına onun için kulak veriyordum. Sonunda annemin desteğiyle bir bahane bulup evinize gelmiştim. Sen, İyi ki, evde değildin. Baş başa kaldığımız ilk anda Yıldız'ı incittiğimi anladım. Konuşmuyorduk ama içten içe seziyordum. Sonra dayanamayıp bana baktı: "Bizim odada yatağın yanına, yere uzanırdık ya," dedi. Sanki çok eski bir zamandan söz ediyordu. "Bir tıkırtı gelince üstümüzü ba-

şımızı toparlamadan yatağın altına sürünürdük hani, sarmaş do-laş..." Gerisini getiremedi. Gözbebeklerinin, o minik bilyelerin titrediğini dün gibi anımsıyorum. Sonra bakışlarını kaçırdı. Daha söyleyeceklerini bekliyordum. Oysa bitmişti. Bütün gerçek hikâ-yeler gibi yarıda kesilmişti. Şimdi o zamanlar anlayıp da sözcükle-rini bulamadığımız şeyler zihnimde dile geliyor: Yatağın altı, o tozlu yer bizim için cennetti. Kurtarılmış bir yere varıyorduk sanki oradan geçip. Dışarıda ne olursa olsun kimi zaman şehvetle kimi zaman aylakça birbirimizi sevmeyi sürdürüyorduk. Ama ben dün-yanın bütün acımasızlığını, başkalarının bakışlarını getirip yığ-mıştım oraya. Bizi yok sayanların söylediklerine kulak vermiş, inanmıştım. Ve en kötüsü bizden utanmıştım.

Yıllarca ailelerden sakladığımız kırgınlık buydu. Kırgınlık ne ki, kendimizi saklıyorduk. Ben yine de Yıldız o aptal yatılı okula gidene dek umutluydum. Söylediklerim bağışlanmaz değildi. Ye-niden bir araya geleceğimize inanıyordum. Onu bekliyordum. Ge-celeri yorganın altındaki kişisel karanlığımda onun elleriyle gezi-yordum bedenimi. Sevişmelerimizin aklıma kazıdığım anlarını tekrar tekrar düşleyerek beni hiçliğe gönderen o fırtınaları yeniden yaşıyordum.

On iki yıl önceydi bunlar. Kısa sürmüş bir yaşama eş bu zaman boyunca onu aradım, bekledim, düşledim. Sen içimde gidip gelir-ken bir an evvel bitmesini ummak, ezbere inlerken çiçekli kırlar düşlemek yerine senin narin, soluk yüzünde Yıldız'ı görür oldum bir zaman sonra. Onu diye seni seviyordum. Sakalsız ve uzun saç-lıyken, zayıfken daha çekici, daha güzel bulurum seni bilirsin. Da-ha Yıldız.

Bütün lise yaşamıma sinmiş bir aşk acısıydı. Aşk sözcüğünü keşfetmemiş olmayı yeğlerdim. Adına aşk dediğimizde anonimle-şiyordu, herkesin anlattığıyla bir oluyordu. Yeni sözcükler arıyör-dum, "yıldız yitimi" diyordum sözgelimi. Onulmaz bir mutsuzluk sinmişti evimize, odama, yatağıma, okul yoluna... Sırama alt alta kazımıştım "yıldızım, ayım, güneşim" diye. Sıra arkadaşım "yıldı-rım" diye okumuştı bunu. Ve işte böyle gülünesi bir yanlış anlama

sonucu kızlar etrafa haber uçurmuşlardı. Sana âşıktım meğer. Aşkın kendisinden çok, aşka dair konuşmaktan hoşlandığımız yaşlardı. Kızların heyecanı beni sana sürükledi. Benzer bir heyecanla sen, yıllardır arkadaş olduğun bir kızcağızın aşkına karşılık vermeye gönül indirdin. Yıldız'a aşkımla ilgili her görüntümde, her ilanımda seni dikeyorlardı karşıma. Bundan kaçamayacaktım. Zaten birkaç aydır erkeklerden hoşlanmaya çalışıyordum. Beceremiyordum. Yıldız giderken sevişme yerlerimi de yanında götürmüştü.

Sizinkiler çok mutluydu. Bizimkilerse epeydir sakladıkları bir sırrın, karşılıksız aşkımla ketumluğundan sıyrılmış, bu hikâyenin pek romantik sonunun keyfini çıkarıyorlardı. İkinci kez gizlenmek, kendimi inkâr etmek, hiç olmazsa anne babaları mutlu etmek kolayıma geldi. "Gökteki yıldızdansa, dibime düşen yıldırım," diyordum kendime. Bir derviş edasıyla kabulleniyordum bu yetinmeyi. Böylece daha neleri yitireceğimi bilmiyordum.

Bunları okuyup deliye döndüğünü tahmin ediyorum. İnana mıyorsun, atlaya atlaya okuyorsun, çıldırıyorsun, anlamıyorsun. Yüzünü görür gibiyim. Sana senin de tanıklık ettiğin ortak tarihimizi yeniden anlatıyorum. Bu kez parçalar başka türlü birleşiyor. Olan bu. Bunca şaşırman doğal. Ama sana âşık olduğumu duyduğunda bana karşılık verebilmene, bunun üzerine benim sahiden seni beğenmeye, bir erkeği, hem de seni sevmeye çalışmama ve bu kurgusal ilişkiye yıllardır şaşırdığım kadar değildir sanırım. Henüz değildir.

Aslında birkaç kez sana açılmaya çalışmıştım, hatırlasana. Henüz üniversitedeydik hem. Sen bütün bu girişimlerin "Ama o ergen günler geride kaldı, değil mi?" diyerek önünü almıştın. Oysa yalnız girizgâhı bile ne zamandır sözcük sözcük işliyordum. Yıldız'a âşık olduğumu, seninle yetindiğimi, oyalandığımı... söyleyemedim. Anlayamaz mıydın beni? Ben kadın olanınızı seviyordum. Sana bakınca sadece o olmadığını düşünüyordum. Böylece en büyük eksiğe, defoya hiçbir şey olmasa da, hiçbir sorun yaşamamak da sahiptin. Bir yanılgı, önceleri gülünesi, sonraları dönülmez bir yanlış anlama.

Yıldırım, bizim güzel bir arkadaşlığımız vardı seninle. Bir erkekle yetineceksem de bu sen olmasaydın keşke. Ana rahminden beri ona eşlik eden sen... Böylesi bir ıska beni bitirmişti.

Düğünümüze bir o gelecek diye heyecanlıydım. Kalbim her yerde atıyordu. Toplayıp göğsüme koyamıyordum. Sadece onu tekrar görebilmek içindi bu tören. Herkes onu yeniden görebilmem için toplanmıştı. Gelecek ve belki yüzüme tükürecekti.

İlişkimizi duyduğu zamanki tepkisini hep merak etmiştim. Sana defalarca sordum. Ama sahiden ne düşündüğünü, ne hissettiğini öğrenmem tabii mümkün olmadı. Yıldız da, ben de rolümüzü iyi oynuyorduk çünkü. Ama şimdi başkaydı, seninle evleniyordum. Yıldız'dan neler umuyordum, bilsen... Bir rezalet istiyordum aslında. Ama biliyorsun soğuktu, uzaktı. Hesaplı bir fütursuzlukla kutlamıştı bizi. Belki benim onu sevdiğim gibi sevmemişti. Aşkımızı ilkgençlik yanılgısı gibi görüyor olabilir miydi? Ergenlik ıstahı belki?

Geçen yaza kadar böyle sanmıştım. İstanbul'a gittiğimde gördüm onu. Birden burun buruna geldik. Hırsızlama baktım: Yanında güzel bir kadın vardı. Sokak loştu. Cebinden bir kibrit çıkarıp çaktı: "Çillerin vardı senin," dedi. Bir dize gibi duydum bunu. Ellerimi yanaklarıma kapattım. Göğsümde yumruk yumruk eski bir şey uyanıyordu. Sabahlara dek fısıltıyla konuştuğumuz gecelerdeki gibiydi, dünmüş gibi taze. Karanlıkta kimi zaman birbirimizin yüzünü yoklardık parmak uçlarımızla. Belki de o zamanlardaki biz, yine de içimizde bir yerlerde duruyordu. Ve şimdi izini bulmuşuk.

Ertesi akşam için sözleştik. "Beni odana götür," dedim. Güldü. Eve gidene dek konuşmadık. Odasında, işte yan yanaydık şimdi. "Kilo almışsın, yakışmış," dedi parmak uçlarıyla beni çarparken. Ah, beni savurup çiçekli bahçelere atan o yazlardan bir gece daha. Her şeyimle ona teslim olmuş, dökülmüştüm yeniden. Kendim olmuşum. Bedenimi anımsıyordum, her noktasını ellerinde yeniden tanıyordum şimdi. "Hamileyim," dedim sonra. Birden çıktı içimden. Sözcüklerden çok korkuyordum artık. Kaba bir şaka yaptığı-

mı sanmış olabilirdi.

"Sahi mi, test yaptın mı?" dedi sadece. Ve bir öpücük verdi bana. Sevişmemiz son bulmuştu ama sonsuz mümkünler açılmıştı şimdi önümde. Evli ve hamile olmama rağmen. Bebek en fazla üçümüzün, diye düşünüyordum.

Şimdi sana bunları anlatırken aynı kapıların senin için de –hem öteden beri– açık olduğunu söylemek istiyorum. Kurgulanmış bir aşk ve evlilik yıllarımızı aldı. İstiyorum ki geceleri birbirimize arkamızı döndüğümüzde yastığımızı kimleri düşünerek göz yaşlarıyla ıslattıysak, birbirimizin bedenlerinde kimlerle seviştiksek onlara gidelim. Daha çok yaz var önümüzde.

Az önce eve geç geleceğini haber verdin. Döndüğünde gitmiş olacağım. Son anda yırtıp atmazsam bütün bunları okuyacaksın. Hırsla küfredeceksin önce. Ama rahatlayacaksın sen de. Emin ol, rahat edeceksin. Gelirsen kapımız açık. Bebeğimizi aynı çatı altında büyütebiliriz.

Kimi zaman senin,
S.

—

Biyografiler

ATTİLÂ ŞENKON

1962'de Ankara'da doğdu. 1987'de ODTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünden yüksek lisans derecesiyle mezun oldu. 1990'da yayımlanan *Her Gün Perşembe Olsa* Akademi Kitabevi Öykü Özendirme Ödülü'ne değer görüldü. Onu *Uykusuz Gece Düşleri* (1993) izledi. Nazlı Eray'ın yaşamöyküsünden yola çıkarak yazdığı *Bütün Düşler 'Nazlı'dır* (1998) ve *Gökkuşağına İki Bilet* (2004) adlı romanları da bulunan Şenkon'un, aldatılmış erkekler üzerine kurduğu bir üçlemeyi oluşturan kitapları *Ten Yükü* (1995), *Bıyık İzi Yalanları* (2002), *Sustum Duydun mu?* (2009) yayımlandı. İlk çocuk kitabı *Geveze Kitap* 2010'da, serinin devamı olan *Geveze Kitap Tatilde* 2012'de küçük okurlarla buluştu. 2011'de bütün öyküleri *Bahar Temizliği* ve *Aykırı Üçgenler* adlı iki kitapta toplandı.

AYŞEGÜL ÇELİK

1968 doğumlu. HÜ İktisadi ve İdari Programlar Bölümü ile AÜ DTCF Tiyatro Bölümünü bitirdi. HÜ Sosyal Antropoloji Bölümünde yüksek lisans programına katıldı. Çeşitli gazete ve dergilerde söyleşileri, öykü, şiir ve makaleleri yayımlandı. Televizyon, sinema ve sahne için drama ve çocuk programları yazarlığı yaptı. Radyo oyunları TRT tarafından ödüllendirildi. Hüseyin Rahmi Gülpinar'dan uyarladığı tiyatro oyunu Devlet Tiyatroları ve Bursa Şehir Tiyatrosu tarafından sahnelendi. Çeşitli çok-yazarlı kitaplara öyküleriyle katıldı. *Şehper, Dehlizdeki Kuş* (2008) adlı öykü kitabıyla Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülleri'nde mansiyon, *Kâğıt Gemiler* (2010) adlı öykü kitabıyla Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü aldı. *Sensizankaradadenizdüşleri* (1997) adlı şiir, *Korku ve Arkadaşı* (2003) adlı öykü kitabı var. Halen Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Dünya Edebiyatı, Mitoloji ve Uygarlık Tarihi dersleri veriyor.

BARIŞ BIÇAKÇI

1966'da Adana'da doğdu. Kitapları İletişim Yayınları'nca yayımlanıyor: *Herkes Herkesle Dostmuş Gibi* (2000), *Veciz Sözler* (2002), *Aramızdaki En Kısa Mesafe* (2003), *Bizim Büyük Çaresizliğimiz* (2004), *Baharda Yine Geliriz* (2006), *Bir Süre Yere Paralel Gittikten Sonra* (2008), *Sinek Isırıklarının Müellifi* (2011).

BARIŞ PİRHASAN

Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı mezunu olan Pirhasan, 1951'de doğdu. Şiirlerini, *Tarih Kötüdür, İmzasız El Yazıları* (Yeni Türkü, 1981; Adam, 1984), *Babam Benden Hiçbir Şey Anlamıyor* (YKY, 1994) ve *Aşkla Kedi Arasındaki Yedi Benzerlik* (Sözcükler, 2011) adlı kitaplarda topladı. Lewis Carroll'un uzun şiiri "The Hunting of the Snark"ı Türkçeye çevirdi, bu kitap *Köpan Avı* adıyla (İyi Şeyler ve Roll) yayımlandı. Erdal Alovera ile birlikte Konstantinos Kavafis'ten yaptıkları çeviriler de birçok yayınevinde basıldı. 1983'ten sonra sinema alanında çalışmalara başladı. 1984-86 yılları arasında *Adı Vasfiye, Ah Belinda, Asiyeye Nasıl Kurtulur ve Değirmen* gibi senaryoları Atıf Yılmaz tarafından sinema filmi olarak çekildi. 1989'da *Küçük Balıklar Üzerine Bir Masal* adlı filmi yazdı ve yönetti. Aynı yıl başladığı Londra Beconsfield Stüdyolarındaki "The National Film and Television School"un yönetmenlik bölümünü 1993 yılında bitirdi. *Usta Beni Öldürsene* (1996, Bilge Karasu'nun aynı adlı öyküsünden esinlenerek), *O da Beni Seviyor* (2001, Gül Dirican'ın öyküsünden, ortak senaryo) filmlerinin de yazar ve yönetmeni olan Pirhasan, 2006 yılında senaryosunu İsmail Doruk'un yazdığı *Adem'in Trenleri* filmini yönetti. 2012'de, Yusuf Pirhasan'ın çektiği *Kurtuluş Son Durak* adlı sinema filminin senaryosunu yazdı. "Hürrem" adlı uzun şiiri, Ceren Oykut'un çizimleriyle 2011'de İletişim Yayınları'ndan kitap olarak çıktı. Şiir ve sinema alanındaki çalışmalarını İstanbul ve Berlin'de sürdürüyor.

BİRGÜL OĞUZ

1981'de doğdu. İstanbul Bilgi Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümünü bitirdi. Aynı üniversitenin Kültürel İncelemeler yüksek lisans programından "Oğuz Atay'da Yazarlık Kurumunun İflası ve Edebi İntihar" başlıklı teziyle mezun oldu. Öykü, deneme ve çevirileri çeşitli dergilerde yayımlandı. *Fasulyenin Bildiği* (Varlık, 2007) ve *Hah* (Metis, 2012) adlı iki öykü kitabı var. Halen Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Edebiyatı Bölümünde doktora öğrencisidir.

BİRHAN KESKİN

1963 yılında Kırklareli'nde doğdu. 1986 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünü bitirdi. İlk şiirini 1984 yılında yayımladı. 1995-98 yılları arasında arkadaşlarıyla birlikte *Göçebe* dergisini çıkardı. Çeşitli yayın kuruluşlarında editör olarak çalıştı. 1991 ile 2002 arasında yayımlanmış beş şiir kitabı *Kim Bağışlayacak Beni* (Metis, 2005) adlı tek ciltte toplandı. 2005'te *Ba*, 2010'da *Soğuk Kazı* yayımlandı. *Ba* 2006 Altın Portakal Şiir Ödülü'nü, *Soğuk Kazı* ise 2011 Metin Altıok Şiir Ödülü'nü aldı.

ERENDİZ ATASÜ

1947'de Ankara'da doğdu. 1968'de Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden mezun oldu. Aynı fakültede uzun yıllar öğretim üyesi olarak çalıştı. Öyküleri 1981'den bu yana, *Sanat Edebiyat '81*, *Düşün*, *Çağdaş Türk Dili*, *Varlık* gibi dergilerde; deneme, inceleme ve makaleleri çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanmaktadır. *Dağın Öteki Yüzü* adlı romanı İngilizceye, *Lanetliler Almancaya*, *Bir Yaş Dönümü Rüyası* ise Yunancaya çevrildi.

FADİME USLU

1978 yılında Adana'da doğdu. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümünden sonra Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Sınıf Öğretmenliği eğitimini tamamladı. Editörlük ve yayın yönetmenliği yaptı. İlk öyküleri *Sözcükler*, öykü ve kitap inceleme yazıları *Varlık*, *kitaplık*, *Sarnıç*, *Notos* dergilerinde yer aldı. İlk öykü kitabı *Büyük Kızlar Ağlamaz* 2010 yılında, çocuk kitabı *Sokağın Kuyruğu* 2011'de yayımlandı. *Gölgede Yaşamak* adlı öykü dosyası 2011 Yunus Nadi Öykü Ödülü'ne değer görüldü. Yazarın, *Çat Kapı Dayım* (2012) ve *Kaçak Kahramanlar* (2014) adlı iki de çocuk romanı var.

FATİH ÖZGÜVEN

1957 İstanbul doğumlu. Avusturya Lisesi ve İÜEF İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde okudu. İstanbul Bilgi Üniversitesi Sinema ve TV Bölümünde ve Boğaziçi Üniversitesi'nde sinema ve edebiyat dersleri verdi. Birçok dergi ve gazetelerde çevirileri, sinema ve edebiyat yazıları yayımlandı. *Esrarengiz Bay Kartaloğlu* (1990) adında bir romanı ve *Yerüstünden Notlar* (2001) adlı bir denemeler derlemesi vardır. Borges, Nabokov, Henry James, Karen Blixen, Thomas Mann, Thomas Bernhard, Paul Auster, Flannery O'Connor, Virginia Woolf, Brett Easton Ellis gibi yazarların eserlerini çeviren Özgüven'in Metis'ten yayımlanmış üç hikâye kitabı var: *Bir Şey Oldu* (2006), *Hiç Niyetim Yoktu* (2007) ve *Hep Yazmak İsteyenlerin Hikâyeleri* (2010).

FİGEN ALKAÇ

1970 Ankara doğumlu. İktisat Bölümünü bitirdi. Öykü ve yazıları çeşitli dergi ve kitap eklerinde yayımlandı. *Bela Davulları* (2007) kitabıyla KYÖD - Naci Girginsoy 2007 Öykü Ödülü'nü aldı. *Sesli Edebiyat – Öyküler SES'leniyor* antolojisinde "Fenaliği Az Yabancı" öyküsüyle yer aldı.

GAYE BORALIOĞLU

22 Ekim 1963'te İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde felsefe okudu. Gazeteci, reklam yazarı ve senaryo yazarı olarak çalıştı. İlk kitabı *Hepsi Hikâye* 2001'de, fotoğraflar üzerinden kurguladığı romanı *Meçhul* 2004'te, son romanı *Aksak Ritim* ise 2009'da İletişim Yayınları tarafından yayımlandı. Bir gençlik romanı olan *İçimdeki Ses*, Güneşli Kitaplığı'ndan 2013'te çıktı. *Hepsi Hikâye* Kürtçe ve Arapçaya, *Aksak Ritim* ise Almanca ve Arapçaya çevrildi. *Aksak Ritim* ile 2011 Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülü Mansiyonunu kazandı.

HAKAN GÜNDAY

1976'da Rodos'ta doğdu. Doğan Kitap'tan çıkan kitapları şunlar: *Kinyas ve Kayra* (2002; ilk basımı: Om, 2000), *Zargana* (2002), *Piç* (2003), *Malafa* (2005), *Azil* (2007), *Ziyan* (2009), *Malafa* (2010, DOT, tiyatro oyunu), *Az* (2011; Dünya Kitap Yılın Telif Kitabı Ödülü), *Daha* (2013; Books at Berlinale 2014 Seçkisi).

HAKKİ İNANÇ

1984'te Ankara'da doğdu. Marmara Üniversitesi İşletme Bölümünü bitirdi. Öyküleri çeşitli dergilerde yayımlandı ve bazı seçkilerde yer aldı. İlk öykü dosyası 2011 Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri'nde dikkate değer bulundu. İkinci dosyası 2012 Orhan Kemal Öykü Yarışması'nda üçüncülük aldı. 2013 Selçuk Baran Öykü Ödülü'ne değer görülen ilk kitabı *Bozuk*, Kırmızı Kedi Yayınları'nca yayımlandı.

HATİCE MERYEM

İstanbul doğumlu. Maliye eğitimi aldı. Üç yıl bankacılık yaptı. Altı ay Londra'da yaşadı, çeşitli ayak işlerinde çalıştı. *Öküz* ve *Hayvan* kültür sanat dergilerinde editörlük yaptı. *Siftah* (2000, Varlık) ilk öykü kitabı. Diğer kitapları İletişim Yayınları'nca basıldı: *Sinek Kadar Kocam Olsun Başımda Bulunsun* (2002), *İnsan Kısım Kısım Yer Damar Damar* (2008), *Aklımdaki Yılan* (2010) ve *Beyefendi* (2013). Halen senaryo yazıyor, zaman zaman *Ot*, *Varlık*, *Notos*, *Amargi* ve *Birikim* dergilerine yazıyor.

KARİN KARAKAŞLI

1972'de İstanbul'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Bölümünün ardından Yeditepe Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümünde yüksek lisans eğitimini tamamladı. 1998'de öykü dalında *Varlık* dergisinin Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülü'nü kazandı. Halen *Agos* gazetesinde Genel Yayın Yönetmen Yardımcısı olan Karakaşlı, *Agos* ile *Radikal* 2'de düzenli olarak yazıyor. Eserleri şunlardır: *Başka Dillerin Şarkısı* (Varlık, 1999; Doğan Kitap, 2011), *Can Kırıkları* (Doğan Kitap, 2002), *Müsaait Bir Yerde İnebilir miyim?* (Doğan Kitap, 2005), *Ay Denizle Buluşunca* (Günüşiği Kitaplığı, 2008), *Cumba* (Doğan Kitap, 2009), *Türkiye'de Ermeniler: Cemaat, Birey, Yurttaş* (Günay Göksu Özdoğan, Füsun Üstel ve Ferhat Kentel ile birlikte, Bilgi Üniversitesi Yay., 2009), *Benim Gönlüm Gümüş* (Aras, 2009), *Gece Güneşi* (Günüşiği Kitaplığı, 2011), *Her Kimsen Sana* (Aras, 2012).

MEHMET BİLÂL

1962'de İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünü bitirdi. Stuttgart Üniversitesi'nde politika dersleri aldı. 1980'li yıllardan itibaren ilk öykülerini yayımlamaya başladı. Çeşitli dergilerde muhabirlik ve sayfa sekreterliği yaptı. Dizi senaristi olarak çalışmaya devam ediyor, çeşitli basın yayın organları ve internet ortamlarında edebiyat, sinema ve müzik üzerine yazılar yazıyor. İlk romanı *Üçüncü Tekil Şahıs* 2003'te Tavanarası Yayıncılık, ikinci romanı *Adresinde Bulunamadı* 2005'te ve öykü kitabı *Üvey* 2010'da Everest Yayınları tarafından yayımlandı. Türk pop müziği üzerine yazdığı yazılardan oluşan *Türk Hafif Yazıları* adlı deneme kitabı 2007'de www.altkitap.com sitesinde yayımlandı. "Üvey" adlı öyküsü 2008 yılında "Step-son" adıyla Akashic Books tarafından yayımlanan *Istanbul Noir* ve 2013'te Oxygen Books'un *city-pick Istanbul* adlı seçkilerinde yer aldı. *Béla / Osmanlı'da Bir Vampir* adlı romanı 2013'te Nar Kitap tarafından yayımlandı.

MİNE SÖĞÜT

1968'de İstanbul'da doğdu. 1985'te Kadıköy Kız Lisesi'nden mezun oldu ve aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Latin Dili ve Edebiyatı Bölümüne girdi. Lisans eğitimini 1989 yılında tamamladı ve aynı bölümde yüksek lisansa devam etti. Çeşitli dergi ve gazetelerde yazı ve röportajları yayımlandı. *Adalet Cimcoz, Bir Yaşamöyküsü Denemesi* (2000), *Beş Sevim Apartmanı* (2003), *Sevgili Doğan Kardeş* (2003), *Kırmızı Zaman* (2004), *Şahbaz'ın Harikulâde Yılı 1979* (2007), *Madam Arthur Bey ve Hayatındaki Her Şey* (2010) ve *Deli Kadın Hikâyeleri* (2011) Yapı Kredi Yayınları'nca yayımlandı. Diğer yapıtları şunlardır: *Aşkın Sonu Cinayettir - Pınar Kür'le Hayat ve Edebiyat* (Everest, 2006), *Dolapdere, Kürt Kediler Çingene Kelebekler* (Heyemola, 2009) ve *Darbeli Kalemler* (Getto, 2011).

MURAT YALÇIN

1970'te İstanbul'da doğdu. İÜ Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünü bitirdi. 2000 yılından beri *kitap-lık* dergisini yönetiyor. İlk yazısı 1986'da, ilk öyküsü 1989'da yayımlandı. *Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi* (2000) editörlüğünü, *Türkiye'de DeneySEL Edebiyat Antolojisi* (2003), *İstanbul Sokakları* (2008), *Havva* (2009) ve *Yeraltına Mektuplar* (2013) derlemesini, seçiciliğini yaptığı kitaplar. Kitapları: *Aşkımumya* (1995), *Hafif Metro Günleri* (1998), *İma Kılavuzu* (2003), *Şen Saat* (2006), *Kesik Hava* (2009), *Kontrol Kalemi* (2011), *Karga Zarif* (2012), *İçimde Oğuz Atay ile Orhan Gencebay İkizi Yaşıyor* (2013).

NERMİN YILDIRIM

2002'de Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Basın Yayın Bölümünden mezun oldu. Çeşitli gazete ve dergilerde muhabir, editör ve köşe yazarı olarak çalıştı; reklam ajanslarında metin yazarlığı yaptı. 2010'da Barselona'ya yerleşti. Romanları *Unutma Beni Apartmanı* (2011), *Rüyalar Anlatılmaz* (2012) ve *Saklı Bahçeler Haritası* (2013) Doğan Kitap tarafından yayımlandı.

NESLİHAN ÖNDEROĞLU

Çeşitli dergi ve fanzinlerde öyküleri yayımlandı. Alakarga Sanat Yayınları'nca basılan ilk öykü kitabı *İçeri Girmez miydiniz?* 2013 Haldun Taner Öykü Ödülü'nü aldı. İkinci öykü kitabı *Mevsim Normalleri* adıyla aynı yayınevi tarafından Aralık 2013'te yayımlandı.

PELİN BUZLUK

1984'te Ankara'da doğdu. 2008'de ODTÜ Çevre Mühendisliği lisans eğitimini tamamladı. Öykü ve yazıları 2002'den bu yana çeşitli dergilerde yayımlandı. *Deli Bal* (2010) adlı ilk öykü kitabı Yaşar Nabi Nayır Öykü Ödülü'ne, ikinci öykü kitabı *Kanatları Ölü Açıklığında* (2012) ise Selçuk Baran Öykü Ödülü'ne layık görüldü.

SİNE ERGÜN

1982 yılında doğdu. Öykü, şiir, deneme ve çevirileri çeşitli dergilerde ve derlemelerde yer aldı. Yurtiçi ve yurtdışı sergilere, sanatçı programlarına katıldı. İlk öykü kitabı *Burası Tekin Değil'i* (Yitik Ülke, 2010; Can, 2012) *Bazen Hayat* (Can, 2012) izledi. *Bazen Hayat*, 2013 yılında Sait Faik Hikâye Armağanı'na değer görüldü.

YALÇIN TOSUN

Ankara, 1977 doğumlu. Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı üniversitede Özel Hukuk doktorasını tamamladı. İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalışıyor. Çeşitli dergilerde öyküleri, edebiyat yazıları ve röportajları yayımlandı. İlk kitabı *Anne, Baba ve Diğer Ölümcül Şeyler* ile 2011 Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülü'nü, ikinci kitabı *Peruk Gibi Hüzünlü* ile 2011 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı aldı. Üçüncü öykü kitabı *Dokunma Dersleri* 2013'te yayımlandı. Kitapları Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlanmıştır.

KADINLAR ARASINDA

"Bu seçkinin teması kısaca ve kabaca, 'kadınlar arasında aşk' diye tanımlanabilir. Öte yandan her aşk hikâyesinin aslında kendinden başka şeylerin de hikâyesi olduğunun unutulmaması gerekir. Kadınlar arasında yaşanan adı konmuş konmamış, bir ad konulmasına gerek duyulan ya da duyulmayan gönül bağlarının, duygusal, tensel çekimlerin; kendini gerçekleştiremeyen arzuların ya da sonuçları göze alınıp yaşanan tutkuların; bir ilişkiye dönüşmemiş ya da zamanla derin bir dostluk ve himayeden koyu bir çekişme ve rekabete kadar farklı biçimler altında varlığını sürdüren köklü yakınlıkların hikâyesi de olabilir...

"...sessizliğin ve dilsizliğin her çeşidine itilen, hapsedilen kimlikler üzerindeki toplumsal tehditler, ancak birbirimizin hikâyelerini tanıdıkça, dokundukça, anladıkça ortadan kalkmaya başlar. Edebiyat, 'öteki' dediğinin hikâyesinde biraz da kendini bulmak demek değil midir?"

— Murathan Mungan

Metis Edebiyat | Öykü
ISBN-13: 978-975-342-945-0

Metis Yayınları
www.metiskitap.com

Gaye Boralıoğlu
Birhan Keskin
Hakkı İnanç
Mine Söğüt
Figen Alkaç
Murat Yalçın
Barış Pirhasan
Birgül Oğuz
Erendiz Atasü
Hakan Günday
Fatih Özgüven
Barış Bıçakçı
Sine Ergün
Hatice Meryem
Fadime Uslu
Ayşegül Çelik
Karin Karakaşlı
Nermin Yıldırım
Attilâ Şenkon
Mehmet Bilâl
Neslihan Önderoğlu
Yalçın Tosun
Pelin Buzluk